

Pārskats par darbu

Limbažu novada bibliotēkās
2024. gadā

Limbažu
novads

SATURS

	Lpp.
KOPSAVILKUMS _____	3
VISPĀRĪGS REĢIONA BIBLIOTĒKU RAKSTUROJUMS _____	5
FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS _____	6
MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS _____	7
PERSONĀLS _____	11
PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA _____	20
KRĀJUMS _____	40
DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM _____	55
NOVADPĒTNIECĪBA _____	66
PROJEKTI _____	75
PUBLICITĀTE _____	78
SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS _____	87
METODISKAIS UN KONSULTATĪVAIS DARBS _____	94
Pielikumi _____	116

Pārskatā apkopota informācija par darbu 2024. gadā Limbažu novada vietējās nozīmes bibliotēkās. Statistikas tabulās uzrādīti dati kopā visās novada bibliotēkās - vietējās nozīmes bibliotēkās un Limbažu novada Galvenajā bibliotēkā (LNGB).

KOPSAVILKUMS

• Darba prioritātes un sasniegumi

- ☞ Kultūras iestāžu reorganizācija (5.- 6., 11.lpp.);
- ☞ Staiceles bibliotēka – *simtgades zīmē* (26., 70.-71., 81., 83.lpp.);
- ☞ Uzlabot iedzīvotāju apkalpošanas servisu, sniegt atbalstu iedzīvotājiem, piedāvājot kvalitatīvus un mūsdienīgus pakalpojumus mūžizglītībā un interešu izglītībā, bibliotēku digitālā satura apgūšanā (23. – 38.lpp.);
- ☞ Nodrošināt iekļaujošu un pieejamu bibliotēkas vidi gan fiziski, gan virtuāli (28.-30., 35.-39., 69.-71. lpp.);
- ☞ Lasīšanas kultūras saglabāšana, veicināšana un attīstība dažādu interešu un paaudžu lasītājiem (pieaugušajiem 48. – 53., bērniem un jauniešiem 59. – 65.lpp.);
- ☞ Intensīvs darbs darbinieku profesionālajā pilnveidē – LNGB organizētie profesionālās pilnveides pasākumi (sadaļā 12. *Metodiskais un konsultatīvais darbs*, 94.lpp.); koordinācija un atbalsts, iesaistoties citu institūciju organizētajosursos un mācībās (sadaļā 4. *Personāls*, 15.lpp.);
- ☞ Aptaugas bibliotēku darbiniekiem (104.- 105., 111.lpp.);
- ☞ Darbinieku novērtējums, apbalvojumi (11. – 14.lpp.);
- ☞ Konkursa novada publiskajām bibliotēkām “Virtuālās izstādes “*Dabas objekti*” izveidošana” realizēšana, lai veicinātu reģiona novadpētniecības materiālu pieejamību virtuālajā vidē (102.lpp.);
- ☞ Labākās profesionālās pieredzes apgūšana Latvijas bibliotēkās (101.lpp.);
- ☞ Kolektīvu saliedējoši pasākumi (101. – 102.lpp.);
- ☞ KM atbalsts - *Vērtīgo grāmatu iepirkums Latvijas publiskajām bibliotēkām* (53.-54.lpp.);
- ☞ Bibliotēku krājuma saturiskās kvalitātes uzturēšana (40. – 47., 53. -54.lpp.);
- ☞ Novada vizuālā identitāte kvalitatīvas bibliotēku publicitātes nodrošināšanai (79., 97.lpp.);
- ☞ Stiprināt kontaktus ar sadarbības partneriem, kopā realizējot jēgpilnus pasākumus kā vērtīgu pienesumu iedzīvotājiem (11. *Sadarbības tīkla raksturojums*, 87.-90.lpp.).

• Jauni pakalpojumi, esošo pakalpojumu pilnveide

- ☞ Jauninājumi novadpētniecības darbā. Novadpētniecības istaba. (74.lpp.);
- ☞ Jaunas darba formas, īpaši populāri pakalpojumi bibliotēkās (23.-25. , 32., 49.-53.lpp.);
- ☞ Virtuālās izstādes (69. – 71.lpp.).

• Nozīmīgi/jauni projekti

- ☞ Alojas, Salacgrīvas, Staiceles bibliotēku projekti (75. – 78.lpp.).
- **“Restarts lasīšanai”** (LNB ar Latvijas Republikas Kultūras ministrijas un Izglītības un zinātnes ministrijas atbalstu, sadarbībā ar partneriem 2024. gadā uzsāka plašu sabiedrības iesaistes kustību “Restarts lasīšanai”) – (59. – 65.lpp.).
- **LNB datu centra problēmas ietekme publisko bibliotēku darbā** (2024. gada 1. jūlijā LNB datu centrā tika konstatēti darbības traucējumi, kas ietekmēja bibliotēkas un datu centra klientu informācijas sistēmu darbību)

Šie darbības traucējumi ļoti nelāgi ietekmēja un vēl ietekmē **Salacgrīvas bibliotēkas** darbu. Pēc šiem traucējumiem tika konstatēts, ka BIS Alise sistēmā ir pazuduši dati no 15.06.2024. līdz 01.07.2024. Pēc BIS Alise speciālistu ieteikumiem iespēju robežās mēģināja ievadīt datus no jauna. Lielākās problēmas bija un vēl joprojām ir ar izsniegtajām grāmatām. Vasaras periods ir aktīvs lasīšanas laiks, kad daudzu lasītāju skaitā ir vasarnieku ģimenes. Vēl joprojām konstatē, ka izsniegtās grāmatas neatrodas pie īstajiem lasītājiem un parādās daudz neizsniegtas, pazudušas grāmatas. Šī situācija arī rada nepareizu parādnieku statistiku - lasītājs ir nodevis grāmatu šajā periodā, bet sistēma rāda, ka izsniegums vēl ir šim cilvēkam. Veiksmīgi komunicējot un izskaidrojot situāciju lasītājiem, esam tikušas galā ar problēmsituācijām. Lasītāji ir saprotoši un pacietīgi, līdz situācija noskaidrojas.

- **citas ar bibliotēkas darbu saistītās problēmas, to risinājumi**

- ☞ Cilvēkresursu trūkums, lai īstenotu radošās ieceres - novadpētniecībā un projektu rakstīšanā/realizēšanā, pasākumu organizēšanā, publicitātē;
- ☞ Vairākām bibliotēkām nepieciešami telpu remonts, kā arī jānodrošina iedzīvotāju piekļuvi bibliotēkām (10. - 11., 29. – 30. lpp.);
- ☞ Popularizēt, attīstīt pielāgotās literatūras pakalpojumus reģionā (30.lpp);
- ☞ Samērā novecojis tehniskais aprīkojums novada bibliotēkās (8.- 9.lpp.);
- ☞ Sevis apliecināšana inovāciju apgūšanā, sekojot līdzi jauno tehnoloģiju straujajai mainībai;
- ☞ Problēmas darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi (65.-66. lpp.).

- **Citi aktuāli jautājumi**

- ☞ Pēc Limbažu novada bibliotēku reorganizācijas 2. pusgadā veidots jauns bibliotēku modelis novadā: LNGB ar 8 filiālbibliotēkām, Salacgrīvas bibliotēka ar 5 filiālbibliotēkām un Alojās bibliotēka ar 4 filiālbibliotēkām;
- ☞ Sakarā ar bibliotēku reorganizāciju, darbību pārtraukušas 7 vietējās nozīmes novada bibliotēkas. Trijās no tām izveidotas Pakalpojumu sniegšanas vietas.

1. Vispārīgs reģiona bibliotēku raksturojums

- **Īss situācijas apraksts**

- ✓ bibliotēkas darbības teritoriālais un institucionālais raksturojums
- ✓ informācija par padotībā esošajām iestādēm bibliotēku filiālēm, ja tādas ir), reģiona bibliotēkām, izglītības iestāžu bibliotēkām, ārējiem apkalpošanas punktiem
- ✓ bibliotēku sadarbības modelis reģionā: centralizācijas, decentralizācijas vai jaukta tipa modelis, secinājumi

Limbažu Galvenajai bibliotēkai 2024. gadā mainīts nosaukums uz **Limbažu novada Galvenā bibliotēka (LNGB)**, pamatojums tam LNGB gada pārskatā.

2024. gadā LNGB kā reģiona galvenās bibliotēkas darbs tika veikts **Limbažu novadā**, kurā iekļautas Limbažu, Alojās un Salacgrīvas apvienību pārvaldes (AP).

Limbažu novadā darbojas:

- ▲ 1. pusgadā - Limbažu Galvenā bibliotēka ar 14 filiālēm. No 01.07.2024. - Limbažu novada Galvenā bibliotēka ar 8 filiālēm;
- ▲ Alojās apvienības pārvaldē - 1. pusgadā – Alojās pilsētas bibliotēka ar 1 filiāli un 4 vietējās nozīmes bibliotēkas. No 01.07.2024. – Alojās bibliotēka ar 4 filiālēm;
- ▲ Salacgrīvas apvienības pārvaldē - Salacgrīvas bibliotēka ar 5 filiālēm.

Veicot kultūras iestāžu reorganizāciju, saskaņā ar Limbažu novada domes 23.05.2024. lēmumu Nr.409 “Par novada kultūras iestāžu reorganizāciju”, tiek mainīta Alojās pilsētas bibliotēkas struktūra, ko nosaka jaunais iestādes Nolikums (apstiprināts 20.06.2024.). Ņemot vērā, ka bibliotēkai ir izveidotas filiālbibliotēkas, kas atrodas ārpus Alojās pilsētas, mainās arī bibliotēkas nosaukums – uz **Alojas bibliotēka**. Šī lēmuma Reorganizācijas plāns paredzēja izveidot Alojās bibliotēkas filiālbibliotēkas ar šādiem nosaukumiem: **Puikules bibliotēka, Vilzēnu bibliotēka, Staceles bibliotēka**. Alojās bibliotēkai paliek arī jau esošā filiālbibliotēka **Bibliotēka “Sala”**.

Līdzīgas izmaiņas jau 2022. gadā notika arī Salacgrīvas AP – ar Limbažu novada domes 25.08.2022. sēdes lēmumu Nr. 867 tika noteikts, ka **Salacgrīvas bibliotēka** strādā ar struktūrvienībām – filiālbibliotēkām: **Ainažu bibliotēka, Korgēnes bibliotēka, Liepupes bibliotēka, Svētcima bibliotēka un Tūjas bibliotēka**.

No 01.07.2024. pavisam Limbažu novadā darbojas 20 publiskās bibliotēkas: Limbažu novada Galvenā bibliotēka kā reģiona galvenā bibliotēka un 19 vietējās nozīmes bibliotēkas. Darbību turpina Multifunkcionālais Skultes centrs - Skultes bibliotēkas nodaļa kā Pakalpojumu sniegšanas vieta (PSV).

Pēc bibliotēku reorganizācijas trīs reorganizēto bibliotēku telpās tika izveidotas PSV, kurās pakalpojumus sniedz tuvākās pagasta bibliotēkas – Pāles bibliotēka – PSV Ārciemā, Viļķenes bibliotēka – PSV Vitrupē un Vidrižu bibliotēka – PSV Bīriņos.

Vilzēnu bibliotēkai ir Ārējais apkalpošanas punkts Aprūpes namā “Urga”.

Puikules bibliotēkai ir grāmatu izsniegšanas vieta “Ozolmuiža”. Pociema bibliotēkas galvenā bibliotekāre reizi mēnesī dodas uz pagasta tālākajām apdzīvotajām vietām “Tiegaži” un “Katvaru skola”, lai piegādātu grāmatas mājās tuvākās apkaimes iedzīvotājiem.

Limbažu novadā darbojas pavisam **12 skolu bibliotēkas, par 1 samazinājies skolu bibliotēku skaits** /sakarā ar Baumaņu Kārļa Viļķenes pamatskolas un līdz ar to arī skolas bibliotēkas likvidāciju/: 7 skolu bibliotēkas Limbažu apvienības pārvaldē, 2 skolu bibliotēkas Alojās apvienības pārvaldē un 3 skolu bibliotēkas - Salacgrīvas apvienības pārvaldē.

LNGB kā reģiona galvenās bibliotēkas misija – veicināt katra darbinieka aktīvu iesaisti mācību procesā, sniegt atbalstu un praktisku palīdzību novada bibliotēkām savas kompetences ietvaros.

Profesionālās pilnveides pasākumi novada bibliotēku darbiniekiem parasti notiek LNGB telpās – Pasākumu zālē vai Mācību telpās, kas nodrošinātas ar aprīkojumu. Taču ir semināri, kas vedina meklēt arī kādu citu norises vietu novadā, lai vairāk arī pašas bibliotēkas iekļaujas šajā izziņas procesā ar savu pienesumu, protams, ja konkrētās novada bibliotēkas telpas to atļauj. Bibliotēku apmeklējumiem un citiem profesionālās pieredzes braucieniem ar nelielu dalībnieku skaitu tiek izmantots Limbažu novada pašvaldības transports, pieredzes apmaiņas braucieniem ar lielāku dalībnieku skaitu - transporta noma.

Tabula “Bibliotēku sadarbības modelis”

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstoši
Centralizēts	
Decentralizēts	
Jaukta tipa	x

- Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā**

2024. gada 1. pusgadā notiek Limbažu novada bibliotēku reorganizācija. Tiek reorganizētas 7 novada vietējās nozīmes bibliotēkas: 6 LNGB filiāles – Ārciema bibliotēka, Bīriņu bibliotēka, Katvaru bibliotēka, Stienes bibliotēka, Straumes bibliotēka un Vitupes bibliotēka, kā arī Braslavas pagasta bibliotēka /Alojas AP/.

2024. gadā beidz pastāvēt Baumaņu Kārļa Viļķenes pamatskola, līdz ar to arī tās bibliotēka.

- Bibliotēku akreditācija**

2024. gadā LNGB un vietējās nozīmes bibliotēku akreditācija nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums

- Tabula “Bibliotēkas izdevumi” + diagrammas (pēc izvēles) + vērtējums par finansējuma atbilstību bibliotēkas funkciju veikšanai un attīstībai (attīstību veicinošs, nodrošina tikai bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu, nepietiekams) + īsi secinājumi, salīdzinājums, analīze par pēdējiem 3 gadiem

Limbažu novada bibliotēkas tiek finansētas no Limbažu novada pašvaldības līdzekļiem.

8 LNGB filiālbibliotēku izdevumi tiek uzskaitīti LNGB pamatbudžetā, līdz ar to Kultūras datos neparādās finansējums katrai LNGB filiālbibliotēkai. Līdzīgi tas ir arī Salacgrīvas AP - Salacgrīvas bibliotēkas finansējums ir kopā visām tās filiālbibliotēkām.

2024. gadā Alojas bibliotēkas finansējums ir kopā ar tās filiāles Bibliotēkas “Sala” finansēm, savukārt pārējās 3 bibliotēkas vēl darbojas patstāvīgi, kopīgs budžets visām Alojas bibliotēkas filiālēm veidosies 2025. gadā.

Taču ir iespējams salīdzināt kopējo finansējumu gadu griezumā. Zemāk tabulā “Bibliotēku finansiālais nodrošinājums” apkopta statistika par visu Limbažu novadu kopā ar LNGB.

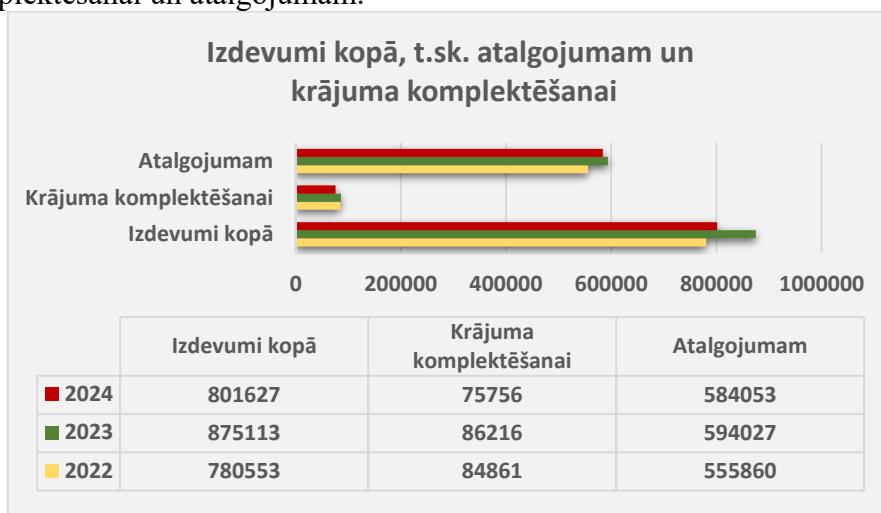
Bibliotēku finansiālais nodrošinājums

(Limbažu novada vietējās nozīmes bibliotēkās kopā ar LNGB)

Tabula “Bibliotēku izdevumi”

	2022	2023	2024
Izdevumi kopā (EUR)	780553	875113	801627
Darbinieku atalgojums (bruto)	555860	594027	584053
Krājuma komplektēšana	84861	86216	75756

Kopējais pašvaldības finansējums 2024. gadā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, samazinājies par 8,4%. Finanšu darbinieku atalgojumam samazinājušās par 1,7%, bet krājuma komplektēšanai samazinājums par 12,1%. Zemāk diagrammā redzama kopaina – īpaši akcentējot izdevumus krājuma komplektēšanai un atalgojumam.

Samazinājums izskaidrojams ar Limbažu novadā veikto bibliotēku tīkla reorganizāciju – no 2024. gada 2. pusgada vairs nedarbojās 7 vietējās nozīmes bibliotēkas. Trīs PSV darba pienākumus veic tuvējās bibliotēkas. Uz šī samazinājuma pamata kopumā tika paaugstinātas pārējo bibliotēku darbinieku algas.

Sakarā ar to, ka no 2. pusgada netika papildināti vairs 7 bibliotēku krājumi, samazinājums arī finansēs krājuma komplektēšanai. Trīs bibliotēkām, kas apkalpo PSV, atvēlēts finansējuma pielikums krājuma komplektēšanai.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Limbažu novada publisko bibliotēku telpu kopējā platība (kopā ar LNGB) ir **4697 m²**, sakarā ar bibliotēku reorganizāciju, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, tā samazinājusies par 254 m². Izveidojot trīs PSV reorganizēto bibliotēku vietā, šīs telpas palikušas iepriekšējā apjomā. 2366 m² jeb 70% telpu ir lietotāju apkalpošanas telpas, 1139 m² jeb 24% pārējās telpas (tajās ietilpst arī LNGB ārtelpas – terase, balkoni). Krātuves telpas aizņem 292 m² jeb 6%.

- **Jaunu ēku būvniecība**
Jaunu ēku būvniecība nav notikusi

- **Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām, ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi**

Telpu paplašināšana vai pārvietošana uz citām telpām novada bibliotēkām nav notikusi. Puikules bibliotēkas Grāmatu izsniegšanas vieta "Ozolmuiža" 2024. gada aprīlī ieguvusi jaunu, skaistu mājvietu - Sadzīves korpuss, Ozolmuiža, Brīvzemnieku pagasts (attēlos pa labi).

Citi remontu, uzlabojumi, ēku renovācija vai infrastruktūras un aprīkojuma uzlabošana novada bibliotēkās nav notikusi.

Jurģi 2024. gada aprīlī uz jaunajām "mājām" Ozolmuižā

Telpas omulīgas un gaišas priecē lasītājus un bibliotekāri. Jauka tikšanās un kopā pabūšanas vieta

- **Iekārtas, aprīkojums** (t. sk. IKT nodrošinājums): situācijas raksturojums un vērtējums, nākotnes prognozes, atjaunināšanas iespējas (aprakstoši vai tabulas veidā – pēc izvēles)

Limbažu novada vietējās nozīmes bibliotēkās IT aprīkojums un iekārtu kopējais nodrošinājums ir apmierinošs, taču vērtējot tā iegādes datus varam secināt, ka šo gadu amplitūda ir diezgan plaša – no tālā 2008. gada līdz 2023. gadam. Lielākā daļa datoru iegādāti laika posmā no 2014. – 2023. gadam, kas arī ir atjaunojami. Lielākoties novecojuši ir klientu datori, bet vēl joprojām dažās bibliotēkās arī darbinieka dators. Pakāpeniski tiek nomainīta novecojusī daļa no iekārtām, taču nākošā gada laikā jānomaina 2008. gada datori.

Sakarā ar novada bibliotēku reorganizāciju, no likvidētajām bibliotēkām tika izņemta datortehnika un cits tehniskais aprīkojums un nodots LNGB rīcībā. Savukārt LNGB, testējot šīs iekārtas, risina jautājumu par tehnikas nodošanu citām bibliotēkām, tādējādi uzlabojot datorparku klientiem. Alojas AP no likvidētās Braslavas bibliotēkas Vilzēnu bibliotēkas lietošanā nodots krāsainais printeris.

Kritiska situācija ir Bibliotēkā "Sala"- novecojis dators darbiniekam, taču klientiem datora nav, jo iepriekš tika izmantoti Uzņēmējdarbības atbalsta centra datori, kas savu darbību ir pārtraucis. Dažās bibliotēkās veikti datortehnikas uzlabojumi. Pateicoties datoru uzraudzībai un kompetentiem Limbažu novada pašvaldības IT speciālistiem, kopumā novadu bibliotēku tehniskais nodrošinājums ikdienā tiek uzturēts labā stāvoklī. Tehniskās dabas problēmas tiek risinātas ar Limbažu novada IT speciālistu atbalstu un starpniecību.

Piem., **Staiķeles bibliotēkā** tehniskais aprīkojums - datori, kopēšanas iekārtas, plakanvirsmas skeneris, interaktīvā tāfele, diktofons, fotoaparāts kalpo labi. Savu laiku ir nokalpojis 2009. gadā iegādātais foto printeris.

Darbinieku diviem datoriem jau no 2018. gada ir pieslēgts internets ar lielāku tīkla ātrdarbību, kas tiek abonēts par bibliotēkas budžeta līdzekļiem.

Bibliotēku apmeklētājiem un darbiniekiem ir pieeja bezmaksas abonētajām datubāzēm www.news.lv, www.letonika.lv, pieejams kvalitatīvs, bezmaksas WIFI.

2024. gadā turpinājās novecojošās 3TD tehnikas savākšana un pārvietošana uz LNGB telpām, 2025. gadā tiks realizēta tās atgriešana KISC. Nav atrisināts jautājums par piekļuvi vienotajam datortīkla pieslēgumam un līdz ar to piekļuvei abonētajām datubāzēm Bibliotēkā "Sala", Puikules bibliotēkā, kā arī Korģenes bibliotēkā. Šī problēma radusies sakarā ar bibliotēku pārvietošanu uz jaunām telpām iepriekšējos gados. Korģenes bibliotēkai piekļuve Letonikai.lv ir nodrošināta ar parolēm, bet šī piekļuve ir ierobežota.

Skultes bibliotēkas MSV darbojas kā bibliotēkas PSV, taču šeit ir nodrošināta pilna darba slodze, līdz ar to lietotājiem bija nepieciešamas nodrošināt piekļuvi vienotajam tīklam, lai var izmantot bezmaksas datubāzes. Tas tika realizēts 2024. gadā, taču vēl joprojām ir jāatrisina dažādas tehniskas kļūmes.

Bibliotēkās pieejamas austiņas un Web kameras attālināto pasākumu nodrošināšanai.

Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums darbā ar bērniem un jauniešiem. Telpas bērnu ērtībām un lasītprīkam

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķim

Lielākoties bibliotēkās, kur tas iespējams, bērniem ir iekārtota atsevišķa darba zona, kur izvietota bērnu literatūra un rotaļu istaba ar dažādām spēlēm un rotaļlietām.

Telpa bērnu aktivitātēm un bērnu krājumam Ainažu bibliotēkā

Alojas bibliotēkā pirmsskolas vecuma bērniem ir savs stūrītis ar atbilstošām, košām mēbelēm, dīvāniņu. Pirmsskolas vecuma bērnu krājuma izvietojumam no pērnā gada likvidētās Braslavas pagasta bibliotēkas ir iegūts bērniem atbilstošs, krāsains, ērts inventārs – grāmatu plaukti, ietilpīga grāmatu kaste uz riteņiem, galds ar krēsliņiem, vidējam skolas vecumam un jauniešiem – atbilstoši grāmatu plaukti (attēlā pa kreisi). Jāpiemin arī fakts, ka iegūtais inventārs no likvidētās pagasta bibliotēkas ir daudz jaunāks kā bibliotēkā jau esošais inventārs bērniem un jauniešiem. Bibliotēkas āra teritorijā bērniem līdz 12 gadu vecumam ir pieejams rotaļu laukums kustību aktivitātēm ar dažādām šūpolēm, slidkalniņu, virvju trepēm, līdztekām, rotaļu namiņu.

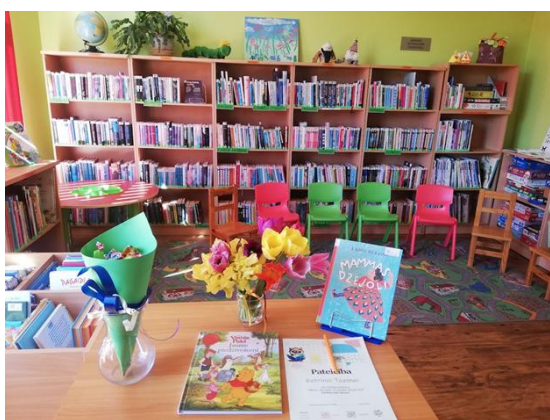

Mājīgs stūrītis bērniem – Korģenes bibliotēkā

Lādežera bibliotēkā ir liels bērnu un jauniešu apmeklējuma skaits, tāpēc vēlme iegādāties arī jaunas galda spēles (attēlā pa labi).

Viļķenes bibliotēkas rīcībā no likvidētās Baumaņu Kārļa Viļķenes pamatskolas ir nonākusi interaktīvā tāfele, kas novietota bērnu lasītavā, tiek izmantota pasākumos ar bērniem. Skolēniem ļauts ar to darboties individuāli.

Svētciema bibliotēkā (attēlā pa kreisi) bērnu zona izvietota atsevišķā telpā, kas ir nodrošināta ar atbilstošām mēbelēm – grāmatu plauktiem, mēbeļu komplektu vismazākajiem, apmeklētāju krēsliem, 2 sēžammaisiem, spēlēm, rotaļlietām. Pasākumiem tiek izmantots arī Svētciema attīstības biedrībai piederošais projektoru un ekrānu bērnu un jauniešu izmanto nozaru literatūras nodaļā - lasītavā.

Tūjas bibliotēka: Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums darbā ar bērniem un jauniešiem ir jāuzlabo. Bērniem ir iekārtota atsevišķa telpa. Jauniešiem plānota multimediju lasītava/ telpa, kur tikties, klausīties mūziku, skatīties video, spēlēt spēles, radoši domāt. Zāli šobrīd izmanto ne tikai izstādēm un pasākumiem, bet arī kā brīvo biznesa, tikšanos un darba telpu. Gan vietējie uzņēmēji, gan ikviens, kam nepieciešama klusa telpa privātajam darbam ar datoru (mācībspēki, augstskolu referenti, studenti). Lai telpu aprīkotu ar vajadzīgo tehnisko nodrošinājumu, joprojām jādomā par līdzekļu piesaisti.

- **Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā**

- ☞ **Ainažu bibliotēkai** nepieciešama jaudīgāka MFI. Tāpat nepieciešama jaunu datoru iegāde novecojošo vietā. Nepieciešams portatīvais dators. Nepieciešama gaismekļu nomaiņa abonementā un lasītavā;

- ☞ **Alojas bibliotēkas** (attēlā) IKT kopumā ir novecojušas, kā arī novecojusi datortehnika, kuru ikdienā jāizmanto darbam ar BIS ALISE;

- ☞ **Lādežera bibliotēka** – klientu datori ir lēni, nepieciešamas veikt uzlabojumus vai tos nomainīt. 2025. gadā tiks piedāvāti LNGB rīcībā esošie datori no reorganizētajām bibliotēkām;

- ☞ **Skultes bibliotēkā** esošo datoru skaits ir nepietiekošs bibliotēkas lietotāju vajadzībām, nākotnē tiks risināta pakāpeniska datortehnikas iegāde;

- ☞ MFI jānomaina Pociema, Viļķenes un Svētciena bibliotēkās; Svētciena bibliotēkai nepieciešamas arī portatīvais dators;
- ☞ Sakarā ar sakaru operatora nomaiņu no LMT uz TELE2 ir pasliktinājušies mobilie sakari lauku bibliotēkās.

4. Personāls

- **Personāla raksturojums**

2024. gadā Limbažu novada bibliotēku struktūrā un personālā notika izmaiņas – Alojas bibliotēkai tagad ir 4 filiālbibliotēkas, iepriekš bija tikai viena.

Līdzīgi modeļi tagad ir visās 3 apvienību pārvaldēs, tāpēc tika pieņemts lēmums, ka filiālbibliotēku darbinieks (bij. vadītājs) turpmāk būs galvenais bibliotekārs. Bibliotēku vadītāji ir tikai Alojas un Salacgrīvas bibliotēkās, kam ir savas filiālbibliotēkas.

Pavisam Limbažu novada **publiskajās bibliotēkās** strādā **36 bibliotekārie darbinieki** (t.sk. 10 LNGB). Lādes bibliotēka ir vienīgā, kur ir bibliotekārais darbinieks uz 0,5 slodzi.

17 darbiniekiem ir bibliotekārā izglītība (t.sk. 5 no LNGB), 13 – izglītība citā jomā (t.sk. 5 no LNGB) un 6 darbiniekiem vispārējā vidējā vai profesionālā izglītība. Profesionālo pilnveidi (no 160 h) nav apguvis neviens darbinieks.

2024. gadā divās LNGB filiālbibliotēkās notika darbinieku maiņa – Lādes bibliotēkā darbu uzsāka Ausma Eglīte, bet Pociema bibliotēkā – Laima Bernšteina.

Pociema bibliotēkā darbinieku maiņa notika pēc reorganizācijas - ar 1. jūliju. Par galveno bibliotekāri sāka strādāt Laima Bernšteina uz pilnu slodzi ar augstāko izglītību – bakalaura grāds bibliotēkzinātnē. Tā kā Laima iepriekš vadīja reorganizēto Katvaru bibliotēku, tad mācības kā jaunajam darbiniekam nebija nepieciešamas.

Pēc Limbažu novada kultūras iestāžu reorganizācijas plāna, kad Alojas Novadpētniecības centrs kā iestāde 2024. gadā tika likvidēta, centra vadītāja no 01.07.2024. tika iekļauta Alojas bibliotēkas amata vienību sarakstā kā galvenais bibliogrāfs novadpētniecībā.

Pārskata perioda vidū notika pārmaiņas Salacgrīvas bibliotēkas personāla sastāvā. Sakarā ar Limbažu novada reorganizācijas plānu Salacgrīvas bibliotēkai tika likvidēta vadītāja vietnieka štata vieta. Salacgrīvas bibliotēkas ilggadīgā vadītāja aizgāja pensijā. Vadītājas amatā tika apstiprināta vadītājas vietniece.

Skultes bibliotēkas nodaļas - MSC darbiniekam tika piešķirta pilna darba slodze.

- **Apbalvojumi un pateicības**

2024. gadā Goda vietā **Staiceles bibliotēka**, svinot bibliotēkas **simtgadi** (vairāk sadaļā **10. Publicitāte**).

70 gadi apritējuši **Vidrižu bibliotēkai**.

Kāds īpašs notikums gada nogalē - Voldemāra Caunes balva **Alojas bibliotēkai**. Tas bija īstais brīdis celt dienas gaismā Alojas bibliotēkas kolēģu veikumu bērnu un jauniešu izglītošanā, lasītprasmes veicināšanā jau daudzu gadu garumā, tāpēc LNGB pieteica bibliotēku V. Caunes balvai “Gada bibliotekārs darbā ar bērniem un jauniešiem”, ko katru gadu rīko

Liepājas Centrālā Zinātniskā bibliotēka un Liepājas Kultūras pārvalde. Pieteikuma pamatojums: *Alojas bibliotēkas kolektīvs ar vērienīgo, daudzpusīgo darba apjomu un tā inovatīvo saturu, bet galvenais, ar lielo mīlestību darbā ar bērniem un jauniešiem, kā arī pozitīvajiem rezultātiem vietējās kultūrvides stiprināšanā un jaunās paaudzes audzināšanā, 2024. gadā ir pelnījis iegūt Voldemāra Caunes balvu*

“Gada bibliotekārs darbā ar bērniem un jauniešiem”. Jā, un balva tika iegūta – pelnīta, cildena, novērtējoša.

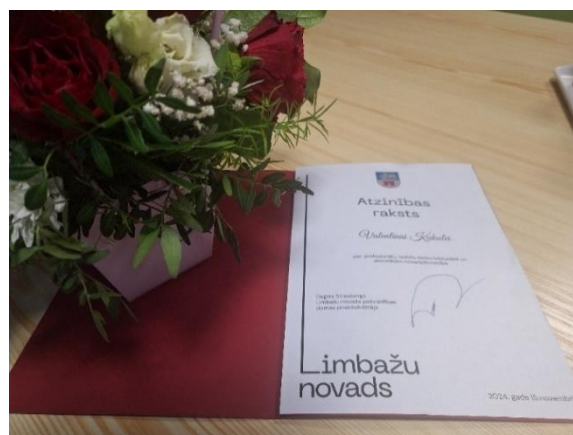
Gada sākumā, Alojas pilsētas 32. dzimšanas dienā, Alojas bibliotēkas vadītāja saņēma pateicību ”PALDIES NO SIRDS!” - Alojas Ausekļa vidusskolas kolektīvs pateicās “par atbalstu skolai, veicinot kultūras pieredzi”: *Pozitīvi novērtējam Alojas bibliotēkas rīkotās tikšanās ar rakstniekiem, grāmatu ilustratoriem un dažādu žanru māksliniekiem. Paldies par iespēju skolēniem apmeklēt tematiskās izstādes par literatūras, vēstures jautājumiem un dažādajiem novada iedzīvotāju hobijiem”.*

Savukārt maijā no Alojas PII “Auseklītis” saņemta PATEICĪBA un paldies par aktīvo sadarbību un līdzdalību lasītprasmes veidošanā “Ausekliša” bērniem.

Lādezersa bibliotēkas galvenā bibliotekāre **Valentīna Kukule** (attēlā pa kreisi) sevi apliecinājusi kā profesionālu darbinieku jau daudzu gadu garumā. Valentīna ir entuziasma pilna, darbīga un pašreizējā bibliotekāre. Vietējie iedzīvotāji viņu uzteic par aktīvu un daudzveidīgu

pasākumu rīkošanu bibliotēkā. Pamanīta, novērtēta, tāpēc iesniedzām pieteikumu un Valentīnai tika piešķirts Limbažu novada pašvaldības Atzinības raksts.

Lielu uzmanību Limbažu novada bibliotēku darbā pievēršam tam, lai bibliotēkas strādātu kopsolī ar saviem kopienas cilvēkiem – uzklautu un sajustu viņu vēlmes, tiekoties ikdienā un svētkos. Tas ir ceļš uz sapratni, izzināšanu, kopīgu veikumu un jaunu lietu radīšanu. Tādā ritmā strādā **Skultes bibliotēkas** vadītāja **Rita Lavendele** (attēlā – pirmā no kreisās) un **Staiceles bibliotēkas** kolēģe **Inta Meistere**, kuras tika nominētas Latvijas Bibliotekāru biedrības (LBB) balvai *Latvijas Gada bibliotekārs*. Šo nomināciju ik gadu piešķir LBB, izvērtējot saņemtos pieteikumus. Rita un Inta gan šoreiz galveno balvu neieguva, taču stāsts par viņu ieguldījumu ieguva publicitāti un atpazīstamību. Intai, nenoliedzami, tas bija lielākais apbalvojums no vietējās sabiedrības, izvirzot viņu šim apbalvojumam.

Staiceles bibliotēka pateicības vārdus par darbu ir saņēma gan rakstiski, gan mutiski. Pateicības ir izskanējušas gan no bibliotēkas ikdienas apmeklētājiem, gan ciemiņiem, gan pasākuma apmeklētājiem. Saņemti apsveikumi un laba vēlējumi gan pastā, gan e-pastā, gan sociālos tīklos.

Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienas sarīkojumā Salacgrīvē **Svētciema bibliotēkas** galvenā bibliotekāre **Līga Borozdina** saņēma Limbažu novada pašvaldības Atzinības rakstu par ilggadēju, profesionālu darbu, par radošumu un ieinteresētību veidot un attīstīt bibliotēku kā kultūrvidi Svētciemā.

Limbažu novada pašvaldības domes priekšsēdētājs Dagnis Straubergs un Svētciema bibliotēkas galv. bibliotekāre Līga Borozdina svinīgajā brīdī

Svētciema bibliotēka saņēma arī pateicības balviņu no LNB un Tet par atsaucību, piedaloties “TET skoliņas” aktivitātēs, kā arī pateicības no bibliotēkas lietotājiem, gan rakstiskā veidā, gan mutiski. Dažas atsauksmes pēc pasākumiem:

Paldies arī Tev, Līga, par pasākuma sagatavošanu...Mēs jau zinām, ka ciemiņu uzņemšana prasa enerģiju un izdomu...Bija sirsnīgi un jauki! Tu to proti. Lasu jauniegūto grāmatu un smejos no sirds...Paldies par iespēju satikt mūspuses valodas zinātāju Anitu ...

Līga, es gribēju no savas puses pateikt sirsnīgu paldies par jauko uzņemšanu. Cik bibliotēka ir brīnišķīga vieta un kā Tu rūpējies, lai mums vienmēr būtu pašas labākās grāmatas!

Paldies par iespēju pabūt kopā ar jaukiem cilvēkiem un papildināt zināšanas par sevis lutināšanas iespējām!

Paldies par jauko, izzinošo, noderīgo, ar grāmatām saistošo kopā būšanas vakaru!

Salacgrīvas bibliotēka ik dienas saņem pateicības gan mutiskās, gan rakstiskās no saviem lietotājiem, kas sagādā gandarījumu un prieku par novērtēto darbu! Pārskata gada beigās Salacgrīvas bibliotēkas darbinieces saņēma dāvanu no vietējā mākslinieka Kristapa Auzenberga-bibliotēkas darbinieču pašportretu karikatūru.

Puikules bibliotēkas galvenā bibliotekāre **Inga Indriksone** 2024. gadā saņem pateicību no PII "Auseklītis" (attēlā pa labi).

Vēsturisks mirklis - pēdējais Vītrupes bibliotēkas pastāvēšanas brīdis pie Vītrupes bibliotēkas ieejas 30.06.2024.

No kreisās bijušās darbinieces Ieva Klusa, Ligita Rumpe, Rudīte Reide un Viļķenes bibliotēkas galv. bibliotekāre Mārīte Purmale

• **Finansējums personāla attīstībai**

Finansējumu profesionālajai pilnveidei ir vērtējams kā pietiekams. Katru gadu tiek sastādīta LNGB metodiskā darba tāme, kurā iekļauti līdzekļi sekmīgai profesionālas pilnveides norisei novadā, pieaicinot profesionālus lektorus vai speciālistus no LNB un citām Latvijas bibliotēkām, lai runātu par konkrētu darba virzienu vai dalītos pieredzē. Tās ir Metodiskās dienas uz vietas LNGB vai citviet novadā /semināri, mācības/, pieredzes apmaiņas braucieni uz Latvijas bibliotēkām divreiz gadā, kā arī gada noslēguma seminārs. Šajā finansējumā ietilpst arī novada transporta izmantošana bibliotēku apmeklējumiem /degviela/, kā arī transporta noma pieredzes apmaiņas braucieniem. Finansējumā personāla attīstībai ietilpst arī līdzekļi, kas paredzēti semināru, konferenču, mācību kursu apmeklējumiem Rīgā un citviet Latvijā novada bibliotēku darbiniekiem, t.sk. ceļa izdevumiem. Taču ļoti produktīvi tika izmantota arī iespēja sevi pilnveidot bezmaksas nodarbībās tiešsaistē.

Piemērs: Alojās bibliotēkai pārskata periodā tika plānoti 200 EUR personāla profesionālajai pilnveidei, pamatā tika izmantotas piedāvātās bezmaksas attālinātās apmācības, 35 EUR tika izlietoti BIS ALISE tiešsaistes pamata kursa apguvei, ko izmantoja galvenais bibliogrāfs novadpētniecībā.

Visi bibliotēku darbinieki iesaistījušies LNGB organizētajos metodiskajos pasākumos, par to saņemot apliecinājumus ar norādītu stundu skaitu un apgūtajām tēmām (sīkāk par to *12.sadaļā Metodiskais un konsultatīvais darbs*).

Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi”
Limbažu novada publisko bibliotēku darbinieku iesaiste
citu institūciju organizētajos pasākumos 2024. gadā
 (bez LNGB darbiniekiem)

N.p.k.	Organizētājs (-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits vienam dalībniekam/ dalībnieku skaits	Klātienē vai attālināti
1.	LR Kultūras ministrija LNB	Tīmekļseminārs “Mākslīgais intelekts un medijpratība: iespējas un izaicinājumi”	4	<i>Attālināti</i>
2.	Latvijas Nacionālais kultūras centrs	Vebinārs “Autortiesības un blakustiesības - publiskais izpildījums. Autordarbu izmantošanas un reproducēšanas jautājumi”	3,5	<i>Attālināti</i>
3.	Ciklā “Latviešu grāmatai 500” LR Kultūras ministrija LNB Siguldas novada pašvaldība	<i>Latvijas skolu un bērnu bibliotēku lasītpatikas forums</i>	6,5	<i>Klātienē</i>
4.	LNB	Informatīvs seminārs jauniešiem skolu bibliotekāriem “Ievads darbā ar Latvijas digitālo kultūras karti”	1	<i>Attālināti</i>
5.	LNB	Seminārs “Kā panākt dubultjaudu lasītveicināšanai?”	4/9	<i>Attālināti</i>
6.	LNB	<i>Lielie lasīšanas svētki</i>	3	<i>Klātienē</i>
7.	LNB	Vebinārs “Par Latvijas elektronisko resursu piedāvājumu”	3,5	<i>Attālināti</i>
8.	LNB	Seminārs bibliotekāriem, kuri strādā ar bērnu auditoriju “Vecāku iesaiste bērnu lasītprīka veicināšanā” Ar prezentāciju uzstājas LNGB speciāliste	4	<i>Attālināti</i>
9.	LNB LBJLP	Pavasara konference bērnu literatūras un bibliotēku speciālistiem	5	<i>Klātienē</i>
10.	LNB	Medijpratības seminārs skolu pedagogiem, bibliotekāriem un jaunatnes darbiniekiem	2,5	<i>Attālināti</i>
11.	LNB	Medijpratība pirmsskolai	3	<i>Attālināti</i>
12.	LNB Ziemeļu Ministru padomes birojs Latvijā	Ziemeļvalstu literatūras nedēļas seminārs	5	<i>Klātienē</i>
13.	LNB	Lekcija “Mākslīgais intelekts un digitālā transformācija pilsētu bibliotēkās”	3,5	<i>Attālināti</i>
14.	LNB	Tīmekļseminārs “Mediji un bibliotēkas informācijas mijiedarbībā”	2	<i>Tiešsaistē</i>
15.	LNB	Lasīšanas veicināšanas kompetence un kultūra izglītības iestādēs	16	<i>Klātienē</i>
16.	LNB	Seminārs par agrīno lasītprasmi	3	<i>Attālināti</i>

17.	LNB	Tiešsaistes seminārs "Tehnoloģijas un inovācijas bibliotēku izstādēs – ieguvums vai apgrūtinājums?"	2	<i>Attālināti</i>
18.	LNB	Latvijas kultūras kanons astoņās nozarēs	8	<i>Attālināti</i>
19.	LNB	Digitālie pakalpojumi un prasmes iedzīvotājiem Latvijas elektronisko resursu piedāvājums	2	<i>Attālināti</i>
20.	LNB Digitālās attīstības departaments	DOM mācības	1,5	<i>Attālināti</i>
21.	LNB	Jaunākais analītisko ierakstu katalogizācijā un indeksēšanā	1,5	<i>Attālināti</i>
22.	LNB LBB Jūrmalas CB	Latvijas bibliotekāru novadpētniecības konference "Bibliotēku un novadpētnieku sadarbība: lokālās kultūrvides resursu veidošanai un piederības izjūtas veicināšanai ikvienam"	4,5	<i>Klātienē</i>
23.	LNB Neredzīgo bibliotēka	Izglītojošs seminārs sadarbībā ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku "Pielāgotās literatūras pakalpojuma nodrošināšana Latvijas bibliotēkās"	4	<i>Attālināti</i>
24.	LNB Smiltenes novada bibliotēka	Tiešsaistes apmācības "Digitālā bibliotēka: saturs un lietošana": <ul style="list-style-type: none"> • <i>Latvijas atmiņas institūciju resursi. Digitālās humanitārās zinātnes un DHZ rīki</i> 	Nodarbība LNGB seminārā	<i>Attālināti</i>
25.	LNB Smiltenes novada bibliotēka	Tiešsaistes apmācības "Digitālā bibliotēka: saturs un lietošana": <ul style="list-style-type: none"> • <i>Latvijas Nacionālās bibliotēkas Digitālā bibliotēka un digitālās bibliotēkas kolekcijas</i> 	1	<i>Attālināti</i>
26.	LNB Valmieras bibliotēka	Padziļinātais UDK kurss	8	<i>Klātienē</i>
27.	LNB Valmieras bibliotēka	<i>Pamanīt grāmatu. Grāmatu māksla un tās attīstība Latvijā</i>	5	<i>Klātienē</i>
28.	Valmieras bibliotēka	Seminārs "Bibliotēka un kopiena. "Ādama lasījumi jeb dzīves pierakstītāji dienasgrāmatās un atmiņās"	5	<i>klātienē</i>
29.	LNB Liepājas KP Liepājas CZB	LCZB 247. gadskārtas konference "Laiks. Cilvēki. Bibliotēka" V. Caunes balvas pasniegšana Alojās bibliotēkai	5	<i>Klātienē</i>
30.	LNB Latvijas Nacionālais arhīvs KISC NKMP	Digitālās bibliotēkas atklāšanas Vidzemes pasākums	4	<i>Klātienē</i>
31.	LNB - RSU	Vieslekcija "Ziņas nepatērē, medijiem netic, bet zina vislabāk"	1	<i>Attālināti</i>
32.	LBB LNB	LBB kongress "Bibliotēkas un lasīšana"	6 akad. h	<i>Klātienē</i>

33.	LBB Balvu Centrālā bibliotēka	LBB literārais pārgājiens “Breineigs bibliotekāro sajūtu piedzīvojums Balvu novadā”	2 dienu pārgājiens	<i>Klātienē</i>
34.	LBB Vidzemes nodaļa	LBB Vidzemes nodaļas 24. saiets “Bibliotēka bez robežām”	5	<i>Klātienē</i>
35.	LNKC AKKA/LAA LaIPA	<i>Autortiesības un blakustiesības - publiskais izpildījums</i>	4,5	<i>Attālināti</i>
36.	Ārlietu ministrija	Konference “20 gadi Latvijas dalībai ES un NATO”	6	<i>Klātienē</i>
37.	Ziemeļu Ministru padomes birojs Latvijā	Ziemeļvalstu literatūras nedēļas seminārs LNB	5	<i>Klātienē</i>
38.	Cēsu CB	Vidzemes novadu bērnu un skolu bibliotēku darbinieku 22. konference Priekuļos “Labbūtības ceļvedis bibliotekāriem”	5	<i>Klātienē</i>
39.	DAP Salacgrīvas ZBR	Starptautiska konference “Mūžīgā kustībā un mainībā esošā Baltijas jūra, piekraste un Salaca”	5	<i>Klātienē</i>
40.	Digitālā akadēmija	Finanšu pratības nedēļas ietvaros: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Mākslīgā intelekta izmantošana ikdienas darbam un radošumam;</i> • <i>Kā parūpēties par sevi digitālajā laikmetā</i> 	3 3	<i>Attālināti</i>
41.	Digital Restoration LAB	Seminārs projekta ietvaros	3	<i>Klātienē</i>
42.	Digitālā mārketinga aģentūra “KLIK KLIK:	<i>Sociālo tīklu izmantošana sava produkta/ pakalpojuma popularizēšanā</i>	2	<i>Attālināti</i>
43.	ERASMUS+	“Citizen Science for Librarians” (pieci moduļi)	45	<i>Attālināti</i>
44.	Izglītības iestāde Pedagoģiskās meistarības skola	<i>Iemācītais optimisms, labizjūtas praktikums, emocionālā izdegšana, pašpalīdzības vingrinājumi un intervences metodes</i>	6	<i>Attālināti</i>
45.	Izglītības un attīstības centrs “EGO”	<i>Emociju loma darba vidē</i>	5	<i>Attālināti</i>
46.	LU bibliotēka	Tīmekļseminārs “Projektu pārvaldības prasmes: bibliotekāru sasniegumu pamats”	1	<i>Klātienē</i>
47.	LU Inovāciju centrs	<i>Tehnoloģijas efektīvai un modernai komunikācijai ar klientiem (virtuālie asistenti)</i>	2	<i>Attālināti</i>
48.	Cert.lv	<i>Virtuālā vide. Dzīvo droši, strādā droši 2024</i>	3,5	<i>Attālināti</i>
49.	LIKTA CERT.LV	<i>Digitālā nedēļa 2024:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Digitālās prasmes nodarbinātībai, uzņēmējdarbībai un inovācijām;</i> • <i>Kiberdrošība un drošāks internets;</i> • <i>DigComp, DigCompEdu un digitālo prasmju sertifikācija;</i> 		<i>Attālināti</i>

		<ul style="list-style-type: none"> • <i>Digitālās prasmes un mākslīgais intelekts;</i> • <i>Digitālo mediju lietotprasmes un kritiskā domāšana;</i> • <i>Digitālās prasmes videi un ilgtspējai;</i> • <i>Digitālās prasmes dažādām nozarēm;</i> • <i>Digitālās prasmes un risinājumi uzņēmumiem;</i> • <i>Digitālās drošības diena;</i> • <i>Digitālās prasmes izglītībā</i> 		
50.	LIKTA VARAM, IZM, KISC, TET	<ul style="list-style-type: none"> • DN atklāšanas pasākums; • Valsts pārvaldes valodas tehnoloģijas platforma Hugo.lv – atbalsts iestādēm un iespējas iedzīvotājiem; • Virtuālo asistentu treneris – interesanta nākotnes profesija 	1,5 1 1	<i>Attālināti</i>
51.	Limbažu fonds	Limbažu fonda atbalstītāju tikšanās “Vienā sirds ritmā”	4	<i>Klātienē</i>
52.	Limbažu novada Kultūras pārvaldes (KP)	KP sapulces tiešsaistē		<i>Attālināti</i>
53.	Limbažu novada pašvaldība	Mācības par darbinieku novērtēšanu Limbažu novada pašvaldībā	2	<i>Attālināti</i>
54.	Limbažu novada Izglītības pārvalde	Pieaugušo izglītībā iesaistīto tikšanās <i>Iegriežam jauno sezonu</i>	2	<i>Klātienē</i>
55.	Limbažu novada Izglītības pārvalde	Tiklošanās. Limbažu novada Pieaugušo izglītībā (PI) iesaistīto tikšanās	4	<i>Klātienē</i>
56.	Limbažu novada Izglītības pārvalde	Aktuālajiem PI projektiem, kuros Limbažu novada iedzīvotājiem būs iespēja papildināt un uzlabot dažādas prasmes	1	<i>Attālināti</i>
57.	LU Lībiešu institūts	Vidzemes lībiskās kultūrtelpas konference “Lībiešu valodas pēdas Vidzemē”. A. Emses grāmatas “Ceļš” atvēršana	4	<i>Klātienē</i>
58.	Pedagoģiskās meistarības skola	<i>Pozitīvas attieksmes mācīšana, tās metodoloģiskie aspekti</i>	6	<i>Attālināti</i>
59.	Riga TechGirls, tet, Google.org	“Iepazīsti tehnoloģijas”: - IT projektu vadība; - Produktu vadība; - Dizaina domāšana; - Digitālais mārketingš; - Mākoņdatošana; - Mākslīgais intelekts; - Kiberdrošība, u.c.	50	<i>Attālināti</i>
60.	SIA “Lursoft IT”	Automatizēta klientu riska uzraudzība	1	<i>Attālināti</i>
61.	SIA “Dialogs”	Programmēšanas pamati Python valodā	80	<i>Attālināti</i>
62.	Ainažu bibliotēka LNGB	Limbažu novada <i>Grāmatu svētki</i>	7	<i>Klātienē</i>
63.	Latvijas SK	Emocionālā labsajūta darbā	4	<i>Klātienē</i>

64.	Pedagoģiskās meistarības skola	Bibliotēkas speciālista profesionālās kompetences pilnveides programma "Iemācītais optimisms, labizjūtas praktiskums, emocionālā izdegšana, pašpalīdzības vingrinājumi un intervences metodes"	6	Attālināti
65.	Tietoevry	BIS ALISE tiešsaistes pamtkurss	32	Attālināti
66.	UNESCO	Dokumentālā mantojuma programma "Pasaules atmiņa"	2	Attālināti
67.	UNESCO Latvijas NK LNB	IX Latvijas stāstnieku konference "Stāstniecība: teksts, performance, kopiena"	5	Klātienē
68.	University of Tartu Library	<i>Sociālās zinātnes bibliotekāriem</i>	5	Attālināti
69.	Valmieras muzejs un Historia.lv	Seminārs "Dzimtu vēstures pētniecība: atklāt lielo vēsturi mazajā..."	4	Klātienē
70.	Valsts administrācijas skola (VAS)	"Mākslīgā intelekta metodes ikdienas darbam un radošumam"; "Digitālo prasmju spēks. Publiskās pārvaldes digitālās akadēmijas atklāšanas konference"; "Kā parūpēties par sevi digitālajā laikmetā"	12	Attālināti
71.	VIA	<i>Sadarbība pieaugušo iesaistei izglītībā Limbažu novadā</i>		Klātienē
72.	Viļķenes pagasta pakalpojumu sniegšanas centrs	Pieredzes apmaiņas brauciens uz Krāslavas novadu (t.sk. Aulejas bibliotēku) un Bebreņi	2 dienas	Klātienē

- **Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā – bērnu un jauniešu apkalpošana**

2024. gads iezīmējās ar kādu pozitīvu niansi – ļoti daudz veiksmīgu, izglītojošu un mūsdienīgu pasākumu, notikumu, kas saistīti ar lasītprasmes veicināšanu, iekļaujošas vides un atraktīvu pakalpojumu radīšanu bibliotēkās bērniem un jauniešiem. Tas atspoguļojās profesionālās pilnveides piedāvājumā Latvijas mērogā - Ciklā "Latviešu grāmatai 500" - LR Kultūras ministrijas un LNB organizētais "Latvijas skolu un bērnu bibliotēku lasītpatikas forums" Siguldā, tiešsaistes seminārs "Kā panākt dubultjaudu lasītveicināšanai?", Pavasara konference bērnu literatūras un bibliotēku speciālistiem "Baltā vilka zīmē". LNB tiešsaistes seminārs bibliotekāriem, kuri strādā ar bērnu auditoriju "Vecāku iesaiste bērnu lasītprīekā veicināšanā" /pieredzē dalās arī LNGB speciāliste/. Cēsu Centrālās bibliotēkas aktivitāte – Vidzemes novadu bērnu un skolu bibliotēku darbinieku 22. konference "Labbūtības ceļvedis bibliotekāriem". Novada bibliotēku darbinieki iesaistījās minētajās aktivitātēs – klātienē vai tiešsaistē. Par šiem pasākumiem tika izteiktas ļoti pozitīvas atsauksmes, gūta iedvesma darbam un jaunas idejas.

LNGB organizētajās Metodiskajās dienās arī tika pievērsta uzmanība darbam ar bērniem, organizējot domu apmaiņu tiešsaistes diskusijā ar citu Latvijas bibliotēku speciālistiem.

Daži piemēri:

Ainažu bibliotēka: *Lai pilnveidotu un profesionālāk veiktu darbu ar bērniem, bibliotekāres ieguvušas apliecinājumus piedaloties Vidzemes novadu Bērnu un skolu bibliotēku darbinieku 22. konferencē Cēsīs "Labbūtības ceļvedis bibliotekāriem". Gada laikā, iespēju robežās, apmeklējām un klausījāmies dažādus seminārus, konferences, piedalāmies pieredzes apmaiņas braucienos.*

Alojas bibliotēka: *Lai Alojas bibliotēkā veiksmīgi noritētu darbs ar bērniem un jauniešiem, bibliotēkas darbiniekiem nepieciešams papildināt zināšanas un uzlabot prasmes šajā jomā, tāpēc svarīgi gan apmeklēt profesionālās pilnveides pasākumus, gan veicināt informācijas un zināšanu apmaiņu starp novada bibliotēku kolēģiem, kas palīdz rast jaunas idejas un pieeju darbā ar bērniem un jauniešiem.*

Pociema bibliotēka – *LNGB Metodiskajās dienās ir iespēja pilnveidot zināšanas darbā ar bērniem un jauniešiem, piemēram, diskusija klātienē un tiešsaistē par gūto pieredzi Madonas novada bibliotēkās, izaicinājumiem darbā ar bērniem, publicitāti.*

- **Problēmas un to risinājumi personāla jomā**

Novadā notika bibliotēku reorganizācija, līdz ar to nācās pieņemt samagus lēmumus, no darba nācās aiziet tiem darbiniekiem, kuru vadītās bibliotēkas tika likvidētas. Daļēji uzlabojās darba algu līmenis, taču ne visām bibliotēkām, jo veiktās izmaiņas amata nosaukumu maiņā no filiālbibliotēkas vadītāja uz galveno bibliotekāru arī noteica algu līmeni.

Lepojamies par vairāku darbinieku augsto novērtējumu gan Limbažu novada pašvaldības, gan Latvijas mērogā.

Joprojām turpinās izvērtēšana, kā labāk un lietderīgāk pilnveidot darbinieku profesionālās prasmes – klātienē, tiešsaistē vai hibrīdformāta pasākumos. Ļoti pozitīvi tiek vērtētas LNGB Metodiskās dienas, iekļaujot mācību procesā gan klātinās lekcijas, diskusijas, gan pieslēgšanos tiešsaistā ar citiem Latvijas kolēģiem. Īpaši novērtēti pieredzes apmaiņas braucieni, lai smeltos pieredzi no kolēģiem Latvijā.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

- **Galvenie rādītāji** (kopaina: lasītāju skaits, apmeklējums, izsniegums u. c.):

✓ tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji” + rādītāju vērtējums, skaidrojums, analīze

Tabula “Limbažu novada bibliotēku pamatrādītāji”

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iepriekšējo gadu
Aktīvo lietotāju skaits	7605	8038	8198	+5,7%; +2%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	2532	2860	2743	+13%; - 4,1%
Bibliotēkas apmeklējums /fiziskie apmeklējumi/	91555	108909	96981	+19%; -11%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	24238	34013	31091	+40,3%; -8,6%
Virtuālais apmeklējums	96017	420146	780043	+94,2%; +85,7%
Izsniegums kopā	165241	186487	187053	+12,9%; +0,3%
<i>t. sk. grāmatas</i>	97925	114248	116568	+16,7%; +2%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	64823	58109	55068	-10,4%; -5,2%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	26851	34822	41159	+29,7%; +18,2%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita Limbažu novadā	25,6%	27,6%	28,5%	+7,8%; +3,3%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	52,9 %	61,3%	61,2%	+15,9%
Iedzīvotāju skaits Limbažu novadā	29731	29176	28762	-1,9%; -1,4%
t.sk. iedzīvotāji bērni līdz 18 g.	4786	4662	4480	-2,6%; -3,9%

Statistikā izmantoti [Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati](#).

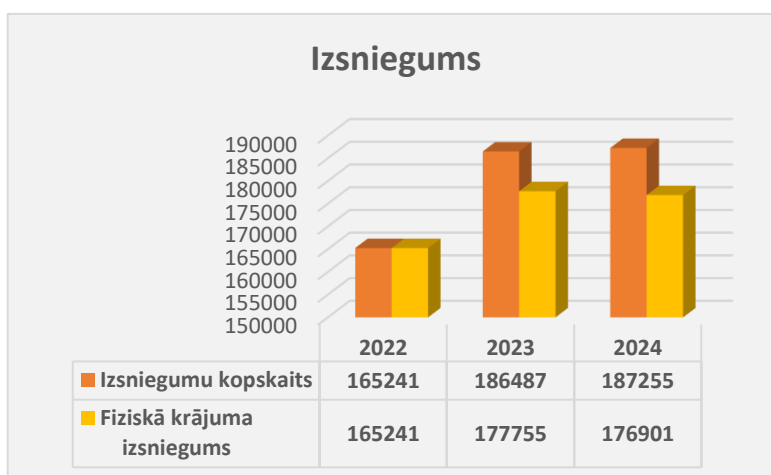
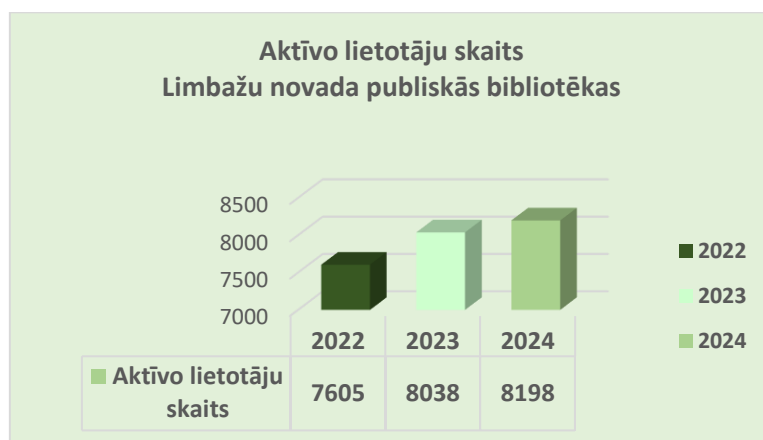
Salīdzinot darba rādītājus ar iepriekšējo gadu, jāsāk ar to, ka novadā notikusi bibliotēku reorganizācija, kas skāra 7 bibliotēkas. Kopumā tas uz statistiku neatstāj to pozitīvāko iespaidu. Mierinājums - darbojas papildus trīs Pakalpojumu sniegšanas vietas. Taču, neraugoties uz to, rādītāji tomēr diezgan stabili. Aktīvo lietotāju skaits palicis stabils (+2%), tas ir nedaudz pieaudzis vairākās novada bibliotēkās. Savukārt aktīvo bērnu lietotāju skaits sarucis (-4,1%), te noteikti lomu spēlē arī likvidētā Baumaņu Kārļa Viļķenes pamatskola. Visvairāk tas jūtams apmeklējumā, kas krietni samazinājies – gan kopumā, gan bērniem un jauniešiem (-11% un – 8,6%).

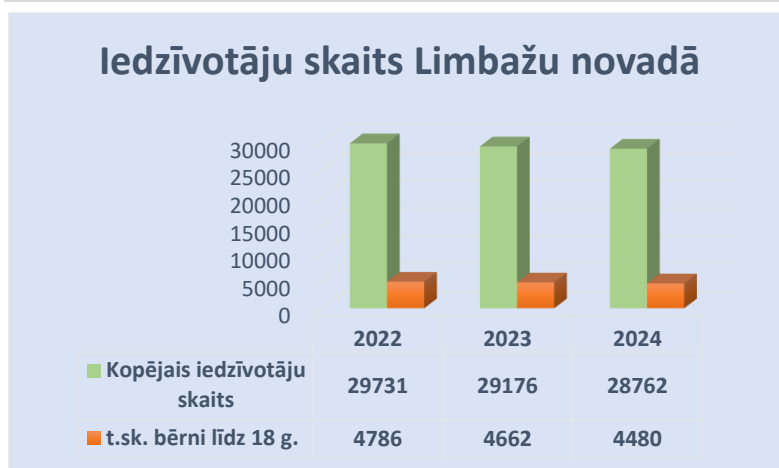
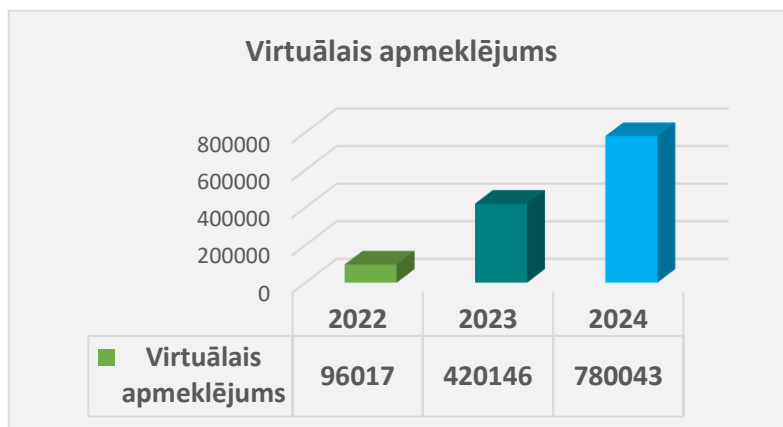
Savukārt virtuālais apmeklējums pieaudzis par 85,7%. To noteikti veicinājusi aktīva darbošanās sociālajos tīklos, jo aizvadītajā gadā šim darba virzienam tika pievērsta īpaša vērība – novada vizuālā identitāte un ierakstu kvalitāte. Te atspoguļojas arī divu mājaslapu – www.limbazubiblioteka.lv un www.salacbiblioteka.lv. un divu tiešsaistes katalogu apmeklējums.

Skultes bibliotēkai arī darbojas sava mājaslapa: <https://skultesbibliotekas.wordpress.com/>. Stabili arī izsnieguma rādītāji. Interesanti un iepriecinoši, ka par 18,2% pieaudzis izsniegums bērniem un jauniešiem, nedaudz kāpj uz augšu arī kopējais izsniegums un izsniegums tieši grāmatām (+0,3% un +2%), kaut arī samazinājies preses izsniegums.

Reģistrēto lietotāju skaita pieaugumu vai samazinājumu ietekmē arī apstākļi, kas saistīti ar darba ritmu konkrētā bibliotēkā. Kā nozīmīgs faktors šī rādītāja lejupslīdei dažās bibliotēkās ir ilgstošas slimības lapas. Savukārt rādītāji pieaug, bibliotēkās piedāvājot jaunus pakalpojumus, interesantas aktivitātes, turpinot realizēt arī ierobežojumu laikā apgūtās iemaņas un “citādu” domāšanu.

Kā pozitīvu piemēru reģistrēto lietotāju pieaugumam jāmin Salacgrīvas bibliotēku, tāpat krietni pieaudzis reģistrēto lietotāju skaits arī Skultes, Staiceles, Liepupes, Svētciema, Viļķenes, Vidrižu bibliotēkās un Bibliotēkā “Sala”.

Visās novada bibliotēkās statistika tiek uzskaitīta BIS ALISE.

Laikā no 2022. līdz 2024. gadam pamazām samazinās gan kopējais, gan bērnu iedzīvotāju skaits Limbažu novadā (attiecīgi kopējais -3,3%, bērni -6,4%).

Kopējais bibliotekārais aptvērums, salīdzinot laika posmu no 2022. – 2024. gadam, pieaudzis par 11,3%, bet bērniem līdz 18 g. tas pieaudzis par 15,7%.

Vidējie darba rādītāji novada bibliotēkās

- Viena reģistrētā lietotāja apmeklējums gadā – 11,8 reizes;
- Viena reģistrētā lietotāja (bērni līdz 18 g.v.) apmeklējums gadā – 11,3 reizes;
- Lasītība – 21,6 iespieddarbi;
- Lasītība bērniem – 15 iespieddarbi.

Skaitlisko rādītāju izmaiņu analīze dažās no bibliotēkām.

Staiceles bibliotēka: Par 728 pieaudzis bibliotēkas fiziskais apmeklējums, salīdzinot ar 2023. gadu. Tas izskaidrojams ar bibliotēkā piedāvāto aktivitāšu skaitu un daudzveidību dažādām vecuma un interešu grupām. Arī ar bibliotēkas grāmatu krājuma daudzpusību un kvalitāti.

Aug arī bibliotēkas virtuālais apmeklējums. 2024. gadā tas īpaši izskaidrojams ar virtuālo izstāžu izveidi un to publicēšanu gan Limbažu novada Galvenās bibliotēkas mājaslapā, gan Staiceles bibliotēkas sociālos portālos.

Skultes bibliotēka: Īpaši nozīmīgs ir iedzīvotāju skaita pieaugums, kas nedaudz samazina bibliotekāro aptvērumu reģionā. Savukārt, lielākais pieaugums (54,85%) ir periodisko izdevumu izsniegumam, kas norāda uz iedzīvotāju paradumu maiņu, vairāk informāciju iegūt vieglākā veidā. Arvien biežāk bibliotēka veic arī sociālās funkcijas, kas pastāv līdzās bibliotēkas pakalpojumiem. Bibliotēka ir kļuvusi par ierastu komunālo, patērētās elektrības, telefonu maksājumu vietu.

Kopējais izsniegums krities par tikai 6 vienībām. Patīkami ir tas, ka audzis grāmatu izsniegums. Tas skaidrojams, pirmkārt, lai arī sāpīgi, uz citu bibliotēku likvidēšanas rēķina. Tā rezultātā ir audzis jaunieguvumu skaits un mūsu lasītāji ir tikuši pie citām grāmatām, kuru finansīalu apsvērumu dēļ līdz šim bibliotēka nebija iegādājusies. Otrkārt, savu rezultātu ir atstājuši lasīšanas veicināšanas pasākumi un projekti. Krities seriālizdevumu skaits. Tas pamatojas uz to, ka, četru gadu griezumā, seriālizdevumiem, kas galvenokārt ir periodiskie izdevumi - avīzes un žurnāli, nav mainījies finansējums abonēšanai.

Vērtējums: tiešais bibliotekārais darbs tiek darīts ar lielu atbildību, bet ļoti radoši un ar zināšanām.

Kā secina Viļķenes bibliotēkas galv. bibliotekāre, darba rādītāji caurmērā ir apmierinoši, jo ir ievērojami pieaudzis virtuālais apmeklējums. Vienīgi bērnu – lietotāju skaits ir sarucis, kas skaidrojams ar bērnu skaita samazināšanos un, iespējams, ar skolas likvidāciju Viļķenē. Rudens mēnešos ievērojami saruka bērnu lasītavas apmeklējums.

- **Pakalpojumu attīstība, jauninājumi – kopaina, piemēri, vērtējums**

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

Apkopojot gada darba rezultātus novada bibliotēkās un bibliotēku darbinieku secinājumus, jāatzīst, ka visbūtiskākais joprojām ir uzrunāt un ieinteresēt kopienas iedzīvotājus, vairāk un aizrautīgāk stāstot par bibliotēkas pakalpojumiem – gan klātienē, gan sociālajos tīklos. Tagad vēl jo vairāk bibliotēku darbinieki saprot, cik atšķirīgi ir cilvēki un viņu paradumi, tas savukārt rada auglīgu vidi radošumam. Svarīgi ir saglabāt pakalpojumu piedāvājumu kvalitāti, piedāvājumu konkrētām mērķauditorijām, tai pašā laikā ieinteresējot arī citus iedzīvotājus.

Kā līderes šajā jomā aizvadītajā gadā bija tās bibliotēkas, kuras sevi pierādīja ar daudziem saistošiem klātienē vai attālinātajiem pasākumiem. Darbā ar vērienīgiem projektiem – Salacgrīvas bibliotēka, Alojās bibliotēka, Staiceles bibliotēka. Joprojām tiek izmantotas arī bibliotēku ēku iespējas – izstādes vai informācija logos, āra terasēs utml.

Bibliotēkā “Sala” atskaites gadā inovatīvi pasākumi bija: Ilzes Kapmales fotogrāfiju izstāde un skolēnu darbu izstāde par godu kartupeļu tirgum – pavasarī. Tajā piedalījās abas skolas - Alojās un Staiceles, kā arī abu pilsētu mākslas skolas.

Notika jaunas, nebijušas meistarklases - aromterapijas, koka dekoru gatavošanas un konditorejas meistarklases. Pavasarī notika tirgus. Rudenī bija liela, interaktīva izstāde par kartupeļu tēmu, ir vēlme šo ciklu turpināt katru gadu.

Attēlos: Vēl viena jauka meistarklase iepriecināja dāmas. Radošā telpa “SAJŪTU MIRKĻI”

Bibliotēka "Sala" atvērta visiem nevalstisko organizāciju pasākumiem, lekcijām semināriem un sapulcēm. NVO Liepale regulāri ciemojas SALĀ, jau 3 reizes ir notikusi *Liepaliešu* organizētā "Transformējošās elpošanas" prakses nodarbība. SALA tika arī īstenots viņu projekts "Laiks sev", kur visas dienas garumā varēja iegūt zināšanas, baudīt, klausīties un pavadīt dienu saturīgi. Bibliotēka sadarbojas ar Alojas pārvaldes TIC un tā vadītāju Inesi Timermani. SALAS ēku parasti apmeklēja daudz tūristu, tā ir iekļauta Limbažu novada tūrisma maršrutā kā viens no interesantākajiem objektiem. Viesiem tiek piedāvāts bagātīgs materiālu klāsts - bukleti, kartes, ceļveži, rādīta filma par Ungurpils ezera peldošajām salām, vadītas ekskursijas. Vēlme nākamajā gadā aktivizēt tūrisma, vietējais Ungurpils uzņēmējs uzbūvējis plostu ZIEDUGRAVA, ar to varēs braukāt pa Ungurpils ezeru, paredzēti arī gongu koncerti uz plosta.

Inovatīvas iniciatīvas - īpaši pasākumi **Salacgrīvas bibliotēkā**:

Pavasārī, kad sākās rosība ar sēklām un sēšanu, Salacgrīvas bibliotēka piedāvāja lasītājiem sēklu apmaiņu kopā ar nozaru literatūras izstādi. Lasītāji aizrautīgi nāca mainīties ar sēklām un labprāt izvēlējās grāmatas par augiem, dārzu un sēšanu.

Bibliotēkas darbinieces arī pašas iesaistījās un iesēja tomātu sēkliņas, kas neticami labi

auga uz plašajām, gaišajām bibliotēkas logu palodzēm starp grāmatu plauktiem. Izaudzētie lielie, skaistie tomātu stādi tika pasniegti čaklākajiem lasītājiem un sadarbības partneriem.

Kā jauninājumu Salacgrīvas bibliotēka nosauc arī Vinila skaņu plašu īpašu plaukta iegādi un sakārtošanu (attēlā pa labi). Pārskata periodā tika pabeigts darbs ar Vinila plašu sakārtošanu. Apmeklētāji izrāda lielu interesi par Vinila plašu kolekciju un labprāt izsaka vēlmi uzskatīties bibliotēkā, lai paklausītos kādu no platēm.

Staiceles bibliotēka īstenoja jaunu pasākumu formu - karnevālu, kurā dalību ņēma visi ģimenes locekļi. Karnevāls, kurš pilnībā bija veltīts *Latviešu grāmatai - 500 un Staiceles bibliotēkai -100*. Šo aktivitāti varēja īstenot, pateicoties vietējo uzņēmēju atbalstam.

Secinājums: *Nemot vērā minimālo budžeta piešķirumu, par citiem jauniem pakalpojumiem daudz nedomājām, jo tos, kurus sniedzam gribam sniegt kvalitatīvi un radoši. Lai domātu par jauniem pakalpojumiem vispirms izdarām secinājumus:*

- ✓ Jādomā par sniegto pakalpojumu kvalitāti,
- ✓ Jāizvērtē reālās iespējas sniegt pakalpojumu – finanses, cilvēkresursi, telpas,
- ✓ Jāprecizē mērķauditorija konkrētam pakalpojumam.

- **Bibliomāts** (grāmatu pakomāti)
Vietējās nozīmes bibliotēkās Limbažu novadā nav pieejami Bibliomāta pakalpojumi.
- **E-grāmatu bibliotēka (aizpilda reģiona galvenā bibliotēka un bibliotēkas, kuras ir kopkataloga sistēmadministratori)**

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

Novada bibliotēkas pārskata periodā ir popularizējušas piekļuvi tiešsaistes bibliotēkas pakalpojumiem, kā arī iespējai lasīt E-grāmatas vietnē www.3td.lv, izsniedzot autorizācijas datus reģistrācijai.

Lasīt e-grāmatas tiešsaistē mobilajā ierīcē vai datorā tiek piedāvātas gan esošajiem lasītājiem, gan arī tiem, kuri bibliotēkā tiek reģistrēti pirmoreiz. Bibliotēkas lasītājiem aktīvi piedāvā šo pakalpojumu tajos gadījumos, kad lasītāja interesējošā grāmata jāgaida rindā. Ir lasītāji, kas šo iespēju izmanto, lai ātrāk varētu izlasīt sev vēlamo grāmatu. Dažreiz lasītāji reģistrējas kā bibliotēkas lietotāji tikai tāpēc, lai iegūtu autorizācijas datus un varētu izmantot e-grāmatas bibliotēkas pakalpojumus. Šie lasītāji atzīst, ka izmanto šo pakalpojumu, braucot dažādos transportlīdzekļos vai lasa mājās. Daļa e-grāmatu lasītāju pamatā dzīvo ārpus Latvijas un caur šo pakalpojumu izmanto iespēju lasīt grāmatas latviešu valodā.

Katru mēnesi LNGB mājaslapā www.limbazubiblioteka.lv e-grāmatu bibliotēka tiek popularizēta kā viens no attālināto pakalpojumu saņemšanas veidiem.

Pēc statistikas datiem par Limbažu reģionu (saskaitīti dati kopā no Limbažu uz Salacgrīvas kopkatalogiem) kopumā ir redzams, ka 2024. gadā e-grāmatu bibliotēkas lasītāju skaits ir pieaudzis, arī izsniegto e-grāmatu skaits ir samērā stabils.

2024. gadā pievērsām uzmanību izsniegto izdevumu termiņa pagarināšanai, lai lietotāji sistēmā neuzrādītos kā parādnieki un varētu lasīt grāmatas 3td e-GRĀMATU bibliotēkā.

**Tabula “E-grāmatu bibliotēkas statistikas dati” visā Limbažu novadā
(dati no Limbažu un Salacgrīvas kopkatalogiem)**

	2022	2023	2024
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits kopā	304	336	367
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits pārskata periodā	27	32	31
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums kopā	2396	2958	3690
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums pārskata periodā	472	562	732

Piemērs: Pārskata periodā Salacgrīvas bibliotēka turpināja informēt un piedāvāt lasītājiem izmantot iespēju lasīt e-Grāmatas. Informācija par e-Grāmatu bibliotēku regulāri tiek ievietota un atjaunota bibliotēku tīmekļvietnēs, sociālajos tīklos.

Izmantojot e-Grāmatu atsūtītos plakātus, tika demonstrētas e-Grāmatu lasīšanas iespējas jauniešiem tikšanās pasākumā Salacgrīvas vidusskolā.

- **Sabiedrības, lasītāju viedokļa izziņāšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti (pētījumi, aptaujas, anketas u. tml.); jaunu lasītāju piesaiste**

Bibliotēku apmeklējumos LNGB speciālisti vienmēr seko līdzi, kā darbojas atgriezeniskā saite no bibliotēku lietotājiem. Svarīgi ir ne tikai uzklaust, bet arī rast risinājumus, īstenot lietotāju vēlmes. Galvenokārt bibliotēkās ikdienā apmeklētājiem ir iespējas iesniegt bibliotēkas darbiniekiem savus ierosinājumus un ieteikumus, ievietojot tos īpašā kastītē.

Parasti gada nogalēs notiek bibliotēku lasītāju aptaujas par bibliotēkas darba kvalitāti aizvadītajā gadā. Tāpat tiek noskaidroti bibliotēku lietošanas paradumi. Nepieciešamības gadījumā, kad jāizvērtē lietotāju ērtāka piekļuve bibliotēkai, notiek aptaujas par vēlamajiem bibliotēku darba laikiem.

Bibliotēkās iekārtotas *Atsauksmju burtnīcas* jeb dažviet *Viesu grāmatas*, kurās bibliotēkas lietotāji un viesi var ierakstīt savas atsauksmes par notikušajiem pasākumiem vai par pakalpojumiem, kas saņemti ātri, kvalitatīvi un laipni, pakalpojumu izmantotāji aicināti sniegt savu vērtējumu, atsauksmes.

Lielākajā daļā bibliotēku ikdienā apmeklētāju domas par bibliotēkas darba kvalitāti tiek noskaidrotas individuālajās sarunās, uzklaustot mutiski izteiktās vēlmes.

Tiek ņemti vērā un iespēju robežās īstenoti bibliotēkas lietotāju ieteikumi krājuma komplektēšanā, kā arī sekots līdzi komentāriem pie bibliotēkas publikācijām sociālajos tīklos.

Lai uzzinātu lasītāju un iedzīvotāju viedokli par savu bibliotēku, piem., Salacgrīvas bibliotēkas mājaslapā www.salacbiblioteka.lv ik pa laikam tiek ievietota aptaujas anketa ar jautājumu, kurā apmeklētāji var izteikt savu viedokli.

Staiceles bibliotēkai 2024. gads pagāja zem *Latviešu grāmatai -500 un Staiceles bibliotēkai -100*, tāpēc gada ietvaros tika veikta aptauja - pētījums pieaugušo vidū. Aptauju, kuras galvenie atslēgas vārdi bija – lasīšana, grāmata un bibliotēka.

Aptaujā noskaidroja:

- ✓ Kā staicelieši apguva lasītprasmi,
- ✓ Kā viņu dzīvē ienāca grāmata,
- ✓ Kādas vispār ir lasīšanas tradīcijas,
- ✓ Kāda vieta viņu dzīvē ir bibliotēkai,
- ✓ Kāda ir apmierinātība ar bibliotēkā sniegtiem pakalpojumiem,
- ✓ Ko sagaida no bibliotēkas nākotnē.

Galvenie secinājumi:

- ✓ Lasītprasmi, galvenokārt, apguvuši skolā.
- ✓ Jo jaunāks respondents, jo vairāk mainās lasīšanas tendences – veids, vieta, laiks. Vecāka gadagājuma bibliotēkas lasītāji gandrīz viennozīmīgi atsakās no 3TD piedāvātām iespējām un LNGB kopkataloga izmantošanas.

- ✓ Daudz lasa izklaidei, bet arī konkrētai dzīves situācijai – mācībām, pašizglītbai un interesēm.
- ✓ Kaut nedaudzi, bet tomēr ir lasītāji, kuri paši veido lasāmo grāmatu sarakstu, tas ir kā dzinulis mūsu bibliotēkas krājuma pilnveidošanai un bagātināšanai, jo ne vienmēr lasītāju vēlmes sakrīt ar mūsu piedāvājumu.
- ✓ Varam secināt, ka aptaujātajiem bibliotēka ir vajadzīga kā socializēšanās centrs, jo no bibliotēkas piedāvātām aktivitātēm ievēribo guvušas tieši tikšanās gan ar grāmatu autoriem, gan līdzcilvēkiem un kopējām aktivitātēm.
- ✓ Ļoti centīsimies īstenot vienu spilgtu novēlējumu nākošajā simtgadē – *Turpināt būt vietai un cilvēkiem, pie kuriem vienmēr zināms ceļš.*

Lietotāju piesaiste. Pozitīvie piemēri.

Pārskata periodā **Salacgrīvas bibliotēka** īpaši piestrādāja pie jaunu lasītāju piesaistes (rezultātā +381), kuri nāca izmantot interneta pakalpojumus vai ir ienāca pēc palīdzības kādā citā jautājumā, tiek uzrunāti kļūt par lasītājiem. Par jaunajiem lasītājiem kļūst arī jau esošo lasītāju ģimenes locekļi, ģimenes, kas pārcēlušās uz pastāvīgu dzīvi Salacgrīvas pusē.

Sadarbībā ar PII “Vilnītis” par jauniem lasītājiem ik gadu kļūst vecāko grupiņu bērni, kuri ierodas iepazīties ar bibliotēku un kļūst par “BJV žūrijas” lasītājiem.

Skultes bibliotēkā pārskata periodā rakstiska lietotāju aptauja tika veikta online Facebook lapā, kā arī rakstiski klātienē. Aptaujātie pozitīvi vērtē iespēju rezervēt grāmatas, patīk noskaņa bibliotēkā, personāla atsaucība un telpu noformējums. Bibliotekārei arvien vairāk jāpievērš uzmanība arī savas bibliotēkas sociālo tīklu sekotājiem, kas nodrošina ātrāku informācijas apmaiņu, bet arī prasa ātrāku reaģēšanu no bibliotēkas puses – gan ievietojot informāciju, gan reaģējot uz jautājumiem un ieteikumiem. Bibliotēka piedāvā vairākas iespējas, kā sabiedrība varētu paust savu viedokli par iestādes darba organizāciju, pakalpojumu pieejamību un darba kvalitāti. Ikdienā apmeklētāji var uzdot jautājumus klātienē. Ja kāds vēlas palikt anonīms, savu viedokli rakstiskā veidā var atstāt lasītavā speciāli ierīkotā jautājumu, sūdzību un ierosinājumu kastītē.

Skultes bibliotēkas galveno pakalpojumu rādītāju kopaina ir ar pozitīvu tendenci, pieaudzis bibliotēkā reģistrēto lasītāju skaits. Veiksmīgi noritējusi arī jaunu lasītāju piesaiste. Bibliotēka palīdz savu kopienas cilvēkiem sevi attīstīt, bagātināt un pilnveidot, tādējādi uzlabojot dzīves kvalitāti ikvienam iedzīvotājam, bibliotēka ar savu darbību veicina kopienas saliedēšanos. Bibliotēkas lietotāju pieaugums (+15,26%) varētu būt saistīts ar grāmatu cenu pieaugumu, SBA izmantošanu, regulāru jauno grāmatu iegādi, tas palielina arī apmeklējumu skaitu. Iespējams, to ietekmē pasākumu daudzveidība, bibliotēkas aktivitāte sociālajos tīklos un jaunu iedzīvotāju pārcelšanās uz Skulti. Lai bibliotēka būtu pievilcīgāka apmeklētājiem, regulāri tiek mainīts interjera noformējums atbilstoši katra mēneša aktualitātei vai gadalaikam.

Piem., **Staiķeles bibliotēka** jaunu lasītāju piesaistei, kā jau katru gadu, izmantoja pasākumus konkrētai, varbūt arī netradicionālai, auditorijai. Bibliotēkā noorganizēja grāmatu izstādi un tikšanos ar Egilu Tursu dzimtu pētniekiem pasākumā “Meklē dzimtas pamatus grāmatās un internetā”. Pasākums izraisīja neviltošu interesi gan vietējo staiķeļu vidū, gan bija interesenti no apkārtnējiem pagastiem. Lika arī akcentu uz bibliotēkā pieejamām grāmatām, kurās var atrast sev tuvos cilvēkus.

Tikšanās ar Ciltskoki.lv un Raduraksti.lv veidotāju Egilu Tursu Staiķeles bibliotēkā

Arī Vidrižu bibliotēkā pārsteidzoši - gandrīz divtik ir pieaudzis izsniegums bērniem līdz 18 gadiem, kas ir noticis labai sadarbībai ar jaunāko klašu audzinātājiem.

- **Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām – īss situācijas raksturojums**

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

Cilvēkiem ar kustību traucējumiem pašreiz pieejamās vietējās nozīmes bibliotēkas:

- **Bibliotēka “Sala”** – pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem;
- Pie **Alojas bibliotēkas** galvenās ieejas ir uzbrauktuve iekļūšanai bibliotēkā. Bibliotēkas lietotājiem ar ierobežotām socializēšanās iespējām, tiek piedāvāta iespieddarbu piegāde un apmaiņa dzīvesvietā Alojas pilsētas teritorijas robežās;
- **Staiceles bibliotēka** atrodas pirmajā stāvā ar piekļuves iespējām invalīdiem ratiņkrēslos caur Dienas aprūpes centra telpām. Plānots, ka pēc ēkas remonta cilvēkiem ratiņkrēslos būs dota iespēja iekļūt bibliotēkā pa bibliotēkas parādes durvīm. Bibliotēkā nav sliekšņu, līdz ar to brīvi var pārvietoties invalīdi ratiņkrēslos;
- **Salacgrīvas bibliotēkā** pakalpojumi ir pieejami cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Cilvēkiem ar redzes traucējumiem bibliotēkā tiek piedāvātas “audiogrāmatas”, kuras SBA kārtā tiek ņemtas no Latvijas Neredzīgo bibliotēkas;
- Salacgrīvas bibliotēkas **Ainažu bibliotēkā** ir ierīkots pacēlājs, līdz ar to bibliotēkas telpas var apmeklēt lietotāji ar kustību traucējumiem un māmiņas ar maziem bērniem un izmantot bibliotēkā pieejamos pakalpojumus. Bibliotēkas lietotājiem, kam ir ierobežota socializēšanās iespēja, tiek piedāvāta iespieddarbu piegāde un apmaiņa dzīvesvietā Ainažu pilsētas teritorijas robežās;
- Pakalpojumu pieejamība cilvēkiem ar kustību traucējumiem ir iespējama arī Salacgrīvas bibliotēkas **Korģenes bibliotēkā**, jo ārpusē ir uzbrauktuve, lai iekļūtu telpās;
- **Puikules bibliotēka** atrodas bijušā bērnudārza rekonstruētās telpās - 1. stāvā, ir uzbrauktuve, cilvēkiem ar kustību traucējumiem ir nodrošināta iekļūšana bibliotēkā, pakalpojumu izmantošana, ir sanitārais mezgls;
- **Lādes bibliotēka** ir pieejama personām ar īpašām vajadzībām, jo bibliotēka atrodas pirmajā stāvā, ir paplašinātas durvis un nav sliekšnis, lai bibliotēkā varētu iebraukt arī persona ratiņkrēslā. Pēc lasītāju lūguma notiek apkalpošana arī mājās;
- **Umurgas bibliotēkas** pakalpojumi pieejami cilvēkiem ar kustību traucējumiem – pie ēkas ieejas ir uzbrauktuve. Lietotāji brīvi var pārvietoties bibliotēkā. Pansionāta iemītniekiem grāmatas piegādā sociālās iestādes aprūpētāji;
- Cilvēkiem ar kustību traucējumiem pieejamas arī **Lādezersa** un **Vidrižu bibliotēkas** (ir uzbrauktuves);
- **Vilzēnu bibliotēka** pēc telpu renovācijas ir pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem, tajā var pārvietoties ratiņkrēslā un izmantot sanitāro mezglu;
- **Viļķenes bibliotēkas** pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām tiek nodrošināta, izmantojot centrālo Viļķenes kultūras nama ieeju, kur ir uzbrauktuve. Problemātiskāka ir iekļūšana pa durvīm, jo gaitenī ir augsti sliekšņi;
- Piekļuve cilvēkiem ar kustību traucējumiem nodrošināta arī MSC, kur darbojas **Skultes bibliotēkas** nodaļa;
- Pociema kultūras nama ēkā ir iespējams iekļūt pa uzbrauktuvi. **Pociema bibliotēkas** telpas atrodas ēkas otrajā stāvā, līdz ar to cilvēkiem, kuriem ir grūtības uzkāpt augšā, ir iespēja saņemt tās pirmajā stāvā, iepriekš izrunājot vēlmes vai arī lasāmvielu viņiem piegādā ģimenes locekļi vai kaimiņi.

Svarīgs aspekts bibliotēku pieejamībai un atpazīstamībai ir ātra piekļuve informācijai par tās atrašanās vietu un darba laiku. Te lieti noder Kultūras datu portāls www.kulturadasati.lv, LNGB

mājaslapa www.limbazubiblioteka.lv, Salacgrīvas AP bibliotēkām – Salacgrīvas bibliotēkas mājaslapa www.salacbiblioteka.lv, kā arī Limbažu novada pašvaldības mājaslapa www.limbazunovads.lv un Kultūras pārvaldes mājaslapa www.lnkp.lv.

Labā iespēja par izmaiņām bibliotēku darba laikā ir savus lietotājus uzrunāt sociālajos tīklos. Katras bibliotēka ārpusē – skaidri salasāms tās darba laiks, arī tad, ja durvis ir slēgtas.

Pakalpojumu sniegšanas vieta kā pakalpojums

Darbību turpina Multifunkcionālais Skultes centrs (MSC) - Skultes bibliotēkas nodaļa kā Pakalpojumu sniegšanas vieta (PSV) - Edgara Liepiņa ielā 2, Skultē, tā tika atvērta 2020. gada 12. jūnijā un kurā tiek nodrošināti Skultes bibliotēkas pakalpojumi. 2024. gadā MSC strādā galvenais bibliotekārs uz pilnu darba slodzi. Ir piešķirts finansējums krājuma komplektēšanai un periodisko izdevumu abonēšanai. Telpas plašas, funkcionāli iekārtotas, darbavietas bibliotekāram un klientu apkalpošanas speciālistam. Jauns aprīkojums, mēbeles, datortehnika, iekārtots stūrītis bērniem, telpa konferencēm. Tas nodrošina kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem un centra apmeklētājiem. Nodrošināta pieejamība apmeklētājiem ar kustību traucējumiem. Īpaši daudz lietotāju ir vasaras sezonā. Tas skaidrojams ar to, ka vasarnīcu kooperatīva iemītnieki atgriežas savās vasarnīcās un vēlas izmantot bibliotēkas pakalpojumus arī atpūšoties. Pārskata periodā gan saistībā ar divu bibliotēku likvidāciju pagastā, inventarizāciju un krājumu pārdali Skultes bibliotēkas nodaļa - MSC vasarā uz neilgu laiku bija apmeklētājiem nepieejama, bet kopš tur strādā pilna laika galvenā bibliotekāre, darbs ir normalizējies.

Pēc bibliotēku reorganizācijas trīs bibliotēku telpās tika izveidotas PSV, kurās pakalpojumus sniedz tuvākās pagasta bibliotēkas – Pāles bibliotēka – PSV Ārciemā, Viļķenes bibliotēka – PSV Vitrupē un Vidrižu bibliotēka – PSV Bīriņos.

Vilzēnu bibliotēkai ir Ārējais apkalpošanas punkts Aprūpes namā “Urga”.

Puikules bibliotēkai ir grāmatu izsniegšanas vieta “Ozolmuiža”. Pociema bibliotēkas galvenā bibliotekāre reizi mēnesī dodas uz pagasta tālākajām apdzīvotajām vietām “Tiegaži” un “Katvaru skola”, lai piegādātu grāmatas mājās tuvākās apkaimes iedzīvotājiem.

Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

☞ Aktuāls jautājums par **Skultes bibliotēkas** pieejamību, jo bibliotēkas galvenā ēka atrodas *Mandegās*, ēkas 2. stāvā. Cilvēkiem, kuri izsaka vēlmi izmantot bibliotēkas pakalpojumus, bet veselības problēmu dēļ nevar to izdarīt paši, grāmatas tiek piegādātas mājās, sazinoties telefoniski vai ar e-pasta starpniecību. Taču bibliotēkas apmeklētājiem ir iespēja izmantot bibliotēkas nodaļu – **MSC** (attēlā), kur ir nodrošināta piekļuve cilvēkiem ar kustību traucējumiem;

☞ **Pāles bibliotēku** klātienē nav iespējams apmeklēt cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Pēdējo gadu laikā nav rasti produktīvi risinājumi šai problēmai;

☞ Iedzīvotāji ar kustību traucējumiem nevar apmeklēt **Pociema bibliotēku**, jo nav nepieciešamā aprīkojuma uz 2. stāvu, bet ir pakalpojums – grāmatu piegāde mājās. Grāmatu piegādātāji ir ģimenes locekļi un kaimiņi, kā arī pati bibliotēkas vadītāja piegādā vajadzīgo literatūru vai kādu no preses izdevumiem. Ar lasāmvielu tiek apgādāts arī tuvumā esošais pansionāts “Pērle”. Organizējot pasākumus, tiek izmantotas kultūras nama telpas, tās var apmeklēt iedzīvotāji ar kustību traucējumiem, jo ir izveidota uzbrauktuve. Nepieciešamības gadījumā nama 1. stāvā var izmantot bibliotēkas portatīvo datoru;

☞ **Svētciema bibliotēka** atrodas 2. stāvā, tāpēc cilvēkiem ar kustību traucējumiem nokļūšana telpās nav iespējama. Pagaidām nav ziņu par potenciālajam lasītājam ar smagiem kustību traucējumiem. Ja tāda vajadzība rastos, pakalpojumi tiktu sniegti dzīves vietā. Jau tagad

vairākiem lietotājiem bibliotēkas attāluma dēļ lasāmvielu dzīves vietā piegādā bibliotēkas darbiniece;

- Bibliotēkas, kuras nav pieejamas personām ar īpašām vajadzībām, nepieciešamības gadījumā apkalpo lasītājus individuāli, piegādājot vēlamo grāmatas vai presi mājās. Tās ir: LNGB filiālbibliotēkas Pāles, Pociema, bibliotēkas, Salacgrīvas AP - Liepupes, Svētciena bibliotēkas.

Pēc novada bibliotēku reorganizācijas filiālbibliotēkas ir visās novada apvienību pārvaldēs. Veiksmīgi turpina darboties LNGB modelis, tagad jau tikai ar 8 filiālbibliotēkām. LNGB personālam ir vieglāk izprast un kontrolēt darba organizāciju filiālbibliotēkās, stingrāk sekot darba pārtraukumiem (slimošana, atvaļinājumi, mācību laiks u.c.), kā arī palīdzēt dokumentu kārtošanā, darba plānošanā. Tas kopumā sekmē arī kvalitatīvāku pakalpojumu nodrošināšanu LNGB filiālbibliotēkās – bibliotēku pieejamību, lietotājiem draudzīgus darba laikus.

Šādā pārraudzībā strādā arī Salacgrīvas bibliotēka ar 5 filiālbibliotēkām, bet no 2. pusgada arī Alojas bibliotēka ar 4 filiālbibliotēkām. Alojas bibliotēkai tas ir jauns izaicinājums, veicot šāda apjoma darbu.

- **Pielāgotās literatūras pakalpojums reģionā** (*Noteiktu darbu izmantošana tādu personu vajadzībām, kuras ir neredzīgas vai ar citādām lasīšanas grūtībām* (Autortiesību likums (22.1 pants) https://likumi.lv/ta/id/5138#p22_1

Tabula “Pielāgotā literatūra bibliotēkas krājumā”

	Grāmatu skaits
Grāmatas palielinātā drukā	1 Svētciena bibliotēkā
Grāmatas vieglajā valodā	2 Pociema bibliotēkā

Salacgrīvas bibliotēkā cilvēkiem ar redzes traucējumiem tiek piedāvātas *audiogrāmatas*, kuras SBA kārtā tiek ņemtas no Latvijas Neredzīgo bibliotēkas. Bibliotēka kā svarīgu uzdevumu turpmākajiem gadiem izvirza pastiprinātu darbu pie pielāgotās literatūras krājuma pakāpeniskas iegādes.

Pociema bibliotēkā ir divas grāmatas vieglajā valodā, bet tās noteikti nebūs vienīgās, tiks gādātas arī vēl citas. Pagaidām gan izrādītā interese par šāda veida grāmatām nav bijusi liela. Būtu svarīgi vairāk dalīties ar informāciju potenciālajiem lasītājiem, ka šādas grāmatas ir pieejamas bibliotēkā - ar sociālo tīklu un līdzcilvēku palīdzību.

Tūjas bibliotēka: *Nākotnē plānojam sadarboties ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku, jo pieaug pieprasījums pēc grāmatām ar lielāku druku (labāk saredzams, labāk lasāms). Jāmin, ka Salacgrīvas bibliotēka jau ilgu gadus ir šīs bibliotēkas sadarbības partnere.*

Tāpat pieprasītas ir klausāmgrāmatas.

Šo darbu aktivizēsīm 2025. gadā, organizējot gan klātienē, gan attālinātās sarunas ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku par iespējām, vēlmēm un aktīvu darbību pakalpojumu piedāvājumā novada iedzīvotājiem.

- **Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām** (uzņēmēji, bezdarbnieki, imigranti, māsaimnieces, seniori, ģimenes u. c.), tematiskie pasākumi – situācijas raksturojums, skaitliskie dati nav tik būtiski

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

Ikvienā bibliotēkā ir izveidojušās konkrētu lietotāju grupas ar līdzīgām interesēm un prasmēm – **mērķgrupas**. Varētu teikt, ka kopumā gadu gaitā tā ir stabila vērtība, kas raksturo katru no mūsu novada bibliotēkām. Tie būtībā vienlaikus ir gan aktīvi bibliotēku lietotāji, gan atbalstītāji, gan palīgi, iedvesmotāji un bibliotēkas tēla veidotāji. Turpretī vēl pozitīvais ir tas, ka tieši šie cilvēki palīdz realizēt esošās bibliotēkāra idejas un rosina jaunas, iesaka bibliotēku kā tikšanās un darbošanās vietu arī savu paziņu un radnieku lokā. Ļoti pozitīvi vērtējams ir tas, ka bibliotēkas rīko *Pateicības pasākumus* šiem aktīvistiem, līdz ar to radot emocionālu gaisotni un brīnišķīgu klātbūtnes sajūtu.

Galvenās mērķgrupas pieaugušajiem novada bibliotēkās: PII un skolu personāls, mākslas darbu cienītāji, seniori un nestrādājošie, mājsaimnieces, ģimenes ar bērniem, lasītāju klubīni.

Mākslas darbu cienītāji. Alojās bibliotēkas stāsts: *Pie atsevišķas mērķauditorijas pieskaitāmi mākslas darbu izstāžu cienītāji, kas apmeklē jaunākās bibliotēkā iekārtotās izstādes. Tāpat bibliotēkā iekārtotās izstādes apmeklē arī citu novadu iedzīvotāji. Pārskata periodā bibliotēka izstāžu veidā piedāvāja regulāras Alojās Mūzikas un mākslas skolas audzēkņu radošo darbu izstādes: „Gadalaiku portreti”, „Jautrie putni”, „Ziedi, ziedi, vasariņa!” u.c. Audzēkņu mākslas skolotāja Inatra Vaļicka. Jāteic, ka tieši šīs izstādes ienes krāsainību un dažādību bibliotēkas telpās, ko ievēro gan bibliotēkas apmeklētāji, gan viesi.*

Mākslas darbu cienītājiem gada ietvaros tika piedāvātas 9 dažāda žanra mākslas darbu izstādes: fotomirkļu autora Gunta Ozola izstāde „Ūdens-dabas skaistums”, LMA grafiķu darbu izstāde „Grafiķu kalendārs 2024”. Izstādē bija aplūkojams ne vien jauno mākslinieku radošais redzējums par gada mēnešiem plašā grafikas tehniku spektrā (litogrāfijā, linogriezumā, kokgriezumā, sietspiedē, ofortā, akvatintā, mecotintā), bet kopā ar šiem darbiem aplūkojamas arī darba klišejas (vara plates, linoleji, u.c. darbu iespiedformas, kā arī grafiķu darba instrumenti), tā bija vienreizēja iespēja ielūkoties jauno mākslinieku darbu tapšanā. „Pasakas jau visu pasaka!”, brīnišķīgas Ivetas Kreišmanes ilustrācijas grāmatai „Liellatu pasakas”, gluži tāpat kā Ivetas Kreišmanes gleznojumi „Ar prieku...”. Izstādē „Dabas ainavas” bija iespēja aplūkot Silvijas Damsones gleznojumus, Ilzes Kapmales fotogrāfiju izstāde „Debesu akvareļi” priecēja ar neatkarījamām mākoņu formām, debess krāsām uzņemtajās fotogrāfijās. Foto izstādē „Vasaras noskaņas” bija aplūkojami Alojās Ausekļa vidusskolas skolotāju un darbinieku foto konkursa darbi.

Savukārt Zandas Meļņičenko rokdarbu izstādē „Zandas sapņi turpina ziedēt”, ikviens apmeklētājs varēja apbrīnot Zandas darinātos lielāka un mazāka izmēra papīra ziedus.

Korģenes bibliotēkā tiek organizētas **radošās darbnīcas** “Naskie pirkstiņi” (visām interesentu grupām, bet vairāk tie ir seniori), kurās dalībnieki darbojas dažādu veidu rokdarbos - gan adot, gan mezglojot, gan darbojoties ar dziju, gan lejot sveces, gan taisot ziepes, gan ar citiem dažādiem materiāliem, kā arī izzinot dārza burvību, ārstniecības augus, zāļu tējas u.tml.

Bibliotēkas “Sala” īpašie pakalpojumi mērķgrupām:

- *Spēka pilates* vingrošanas nodarbības treneres Alises Lūkinas vadībā;
- Meistarklases interesentiem, smaržu un rotas lietu gatavošana, koka dekora-pulksteņa gatavošana, 2 meistarklases - *Parīzes garša*, Santas Možvillo vadībā;
- Meditatīvā joga gongu pavadījumā, Kristīne Somere, Aigars Feldmanis;
- Maizes cepšana kopā ar Andu Bondari;

- *Kartin tirgs*, pavasara gadatirgus;
- Lieldienu dekoru darbnīca.

Skultes bibliotēkā aktīvi darbojas **rokdarbnieču interešu grupa** “Kamolītis”. Divas reizes mēnesī dalībnieces pulcējās uz tikšanos un nodarbībām. Sievietes nāk socializēties, parunāties, just atbalstu. Rokdarbnieces ir arī aktīvas lasītājas, viņas tiek iesaistītas pārrunās par jaunākajām grāmatām.

Rokdarbnieces visa gada garumā var novērtēt pagasta iedzīvotāju darinājumus un konsultēties par to radīšanu, veidošanu.

Pārskata periodā Skultes bibliotēkā darbu ir uzsākusi **“Senioru akadēmija”** (attēlā pa labi), kurā pulcējās aktīvākie bibliotēkas apmeklētāji, lai piedalītos vingrošanas nodarbībās, kā arī radošajās darbnīcās darinātu dažādas skaistas lietas.

Bibliotēkā ierīkots arī lietoto mantu apmaiņas skapis, kas ieguvis lielu popularitāti pagastā, kā arī pavasaros darbojas **“Sēklu bibliotēka”**, kurā iedzīvotāji var apmainīties ar sēklām un stādiem jaunajai ražas sezonai.

Svētciema bibliotēkā pieaugušo auditorijai pārskata periodā organizēti **Pievakares sarunu vakari**, kuros apmeklētājiem tika piedāvāta tikšanās ar novadnieci, dzejnieci, lībiskās Svētciema izloksnes zinātāju Anitu Emsi (attēlā pa kreisi – pirmā no labās). Jau tradicionāli notika Ziemeļvalstu literatūras lasījumi sveču gaismā un **Zaļās pēcpusdienas**, sadarbojoties ar Salacgrīvas dabas izglītības centru **Ziemeļvidzeme**. Pavasara pusē uz **Pievakares sarunām** aicināja skaistumkopšanas speciālisti Sindiju Smudzi.

Vidrižu bibliotēkas lietotāji tiek iepazīstināti ar SIA “Nature gift” un zemnieku saimniecības “Larsi” darbību un viņi piedāvāto produkciju. Vieni jau ilgus gadus audzē dzērvenes, veic to pārstrādi, otri to dara ar ķiplokiem. Visām iedzīvotāju grupām vienmēr ir bijusi liela interese par vietējo uzņēmēju darbību un to rezultātiem.

Īpaša grupa **Viļķenes bibliotēkā** - **erudītu konkursu cienītāji**. Konkursi bibliotēkā gandrīz ik mēnesi notiek jau 7 gadus. Tajos piedalās gan ģimenes, gan interešu kopas. Ieskatu sezonas noslēguma konkursā **skatīt: <https://ej.uz/evwz>**.

Ceļojumu interesentiem tika piedāvāti stāstījumi par ceļojumiem: “Santjago ceļš” un “Kolorīta Sicīlija”.

Erudītu konkursa dalībnieki 2023./24. gada sezonas noslēgumā

Kā tradicionāls pasākums - **14. Pasaules latviešu klaidoņu saiets** ar devīzi "Pasaules klaidoņiem pa pēdām. Dienvidamerika" jūnijā, Ungurpilī Bibliotēkā "Sala" (attēlā pa labi).

- **Uzziņu un informācijas darbs – īsi, aprakstoši (situācijas apraksts, vērtējums)**

Pārskata periodā novada bibliotēku darbinieki apmeklētājiem snieguši dažādas uzziņas, gan bibliogrāfiskās (tematiskās, adresālās, precizējošās), gan faktogrāfiskās un konsultējošās par bibliotēkas pakalpojumu pieejamību, bibliotēkas apmeklētājiem ir sniegtas arī padziļinātas konsultācijas.

Bibliotēkas pārskata periodā ir individuāli popularizējusi piekļuvi tiešsaistes bibliotēkas pakalpojumiem, kā arī iespējai lasīt E-grāmatas vietnē www.3td.lv, izsniedzot autorizācijas datus reģistrācijai, kā arī izsniedzot attālinātās pieejas paroli datubāzes www.letonika.lv lietošanai.

Uzziņu un informācijas darba pamatā vietējās nozīmes bibliotēkās ir kvalitatīvs uzziņu literatūras, periodikas, novadpētniecības materiālu krājums un datubāzes. Uzziņu krājumu piedāvājumā ir enciklopēdijas, vārdnīcas, ceļveži, kā arī nozaru literatūra. Ikreiz bibliotēku apmeklējumos kā būtiskāko krājuma sastāvdaļu skatām Uzziņu krājumu – kā tas sakārtots, noskaidrojam, vai un cik ienākuši jaunieguvumi, cik ērti tas pieejams lietotājiem un kā šie vērtīgie izdevumi tiek piedāvāti, ieteikti, izmantoti.

Uzziņu un informācijas sniegšanā bibliotēkas izmanto bezmaksas abonētās datubāzes Letonika.lv, LURSOFT laikrakstu bibliotēka www.news.lv, LNB elektroniskos informācijas resursus. Lai sniegtu kvalitatīvu atbalstu saviem lietotājiem, paši bibliotekāri turpina mācīties un apgūt jaunas prasmes, arī informācijas meklēšanā.

Atskaites periodā lietotāju pieprasītākās tēmas bija:

- Portāla E- Latvija sniegtie pakalpojumi;
- Informāciju, kas saistās ar TET, Elektrum, LMT, TELE 2 pakalpojumiem;
- Saziņa ar VID - gada ienākumu deklarācijas iesniegšana;
- Sūtījumu atmuitošana;
- Internetbankas izmantošana;
- Lidojuma biļešu izprintēšanu un reģistrēšanu;
- E-paraksta instalēšanu mobilajā tālrunī;
- OCTA apdrošināšanas polisi, to ieguves iespējām u.c.

Pārskata periodā novada bibliotēkas lielākoties individuāli konsultēja klientus par pakalpojumu izmantošanu e-vidē, izmantojot valsts portālu www.latvija.lv, palīdzot veikt dažādus e-risinājumus, izmantojot VID EDS, VSAA, LMT, LDC, DataMed u.c.

Bibliotēku lietotāji informācijas iegūšanai izmanto publiskajām bibliotēkām pieejamās bezmaksas datubāzes - LURSOFT laikrakstu bibliotēku www.news.lv, LETONIKU www.letonika.lv. Lai lietotu bibliotēkas abonēto datubāzi www.letonika.lv, bibliotekārie darbinieki regulāri aicina reģistrētos bibliotēkas lietotājus saņemt attālinātās pieejas paroli.

Uzziņu un novadpētniecības darbā bieži tiek izmantota LNB digitālā bibliotēka www.periodika.lv, www.zudusilatvija.lv, www.digitalbiblioteka.lv, www.lvva-raduraksti.lv, www.likumi.lv, kā arī novadpētniecības datubāze LNGB mājaslapā www.limbazubiblioteka.lv.

Bibliotēkas aktīvi mudināja lietotājus izmantot 3TD e-grāmatu bibliotēku, jo lielākajai daļai pieaugušo lasītāju jau bija piešķirti autorizācijas dati sistēmā ALISE.

Aktīvāko bibliotēku pieredze.

Alojas bibliotēka: *Paralēli uzziņu un informācijas darbam, bibliotēkas apmeklētāju apkalpošanā aizņem arī sniegtās konsultācijas par dažādiem jautājumiem, saistītiem gan ar datoru un interneta izmantošanu, gan e-pakalpojumiem - sākot ar atbilstošiem drukāšanas iestatījumiem, pielikuma pievienošanu e-pastam, dokumenta noformatēšanu, vajadzīgās interneta lapas atrašanu, līdz pat darbam ar dažādu pakalpojuma sniedzēju un valsts, pašvaldības iestāžu līgumiem, iesniegumiem, to aizpildīšanu e-vidē. Jau tradicionāli uz bibliotēku nāk iedzīvotāji pēc bankas kontu izdrukām, pēc palīdzības apmaksāt rēķinus un veikt citus pārskaitījumus.*

Plašs piedāvājumu loks **Skultes bibliotēkā:** dažādi valsts iestāžu e-pakalpojumi: uzziņas no Uzņēmuma reģistra, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (dzīvesvietas deklarēšana, eID karte), palīdzība e-paraksta izmantošanā, Valsts ieņēmumu dienesta (VID), Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (Invaliditātes pensijas pārrēķināšana, Informācija par prognozējamo vecuma pensijas apmēru, Pabalsts mirušā pensijas saņēmēja laulātajam, Uzkrātā valsts fondētās pensijas kapitāla izmantošanu nāves gadījumā pirms vecuma pensijas piešķiršanas), Valsts Zemes dienests (kadastrs.lv, īpašuma meklēšana, īpašuma vērtība un nodokļu nomaksa), Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra (precīzas kartes, vietvārdu datubāze). Informācijas iegūšana no Datamed (veselības izmeklējumi), e-CSDD (vadītāja eksāmens, informācija par auto tehnisko stāvokli, īpašnieka sodiem un pārkāpumiem, darbības ar transportlīdzekļiem, pieteikšanās tehniskajai apskatei utml.).

Tiek sniegta palīdzība komercpakalpojumu veikšanā: avio, autobusu un prāmju biļešu iegādē, naktmāju rezervēšana ceļotājiem Booking.com, naudas pārvedumi ar internetbanku, Paysera, Paysend un PayPal starpniecību, darbības Swedbank, SEB un Citadele bankās, kontu pārskati, regulāro un automātisko maksājumu izveidošana.

Uzziņas – dokumentu kopēšana, izdrukāšana un skenēšana - lietotājiem joprojām aktualitāte. Pārskata periodā 54 gadījumos tā bija pamatnepieciešamība, jo mājas apstākļos nav iespējama dokumentu izguve.

Viena no raksturīgākajām uzziņām un informācijām ir literāri tematiskās izstādes, kas tiek sagatavotas vidēji 1x mēnesī, izmantojot iekšējos resursus. Visu izstāžu apkopojums ir atrodams Skultes bibliotēkās mājaslapā <https://wordpress.com/view/skultesbibliotekas.wordpress.com>: kā arī facebook lapā: <https://www.facebook.com/skultesbiblioteka> un Instagramā <https://ieej.lv/nwYbn>.

Staiķeles bibliotēkā pasākumi uzņēmējiem parasti ir saistīti ar informācijas darbu. Tā bibliotēkā biedrība “Makšķernieku klubs *Salackrasti*” kopā ar pārējiem projekta partneriem tikās, lai informētu par gaidāmā projekta “Life Is Salaca” īstenošanu un plānotajām darbībām upmalu mežu un Salacas upes daļbaseina teritorijās turpmāko piecu gadu laikā.

Saistībā ar ESIP punktu Staiķeles bibliotēkā, regulāri notiek informatīvās izstādes par prezidējošām valstīm Eiropas Parlamentā - Beļģiju un Ungāriju. Izstādē apkopoti materiāli par prezidējošām valstīm un to galvenajiem darbības virzieniem prezidentūras laikā.

Uzziņu tematiskie pasākumi arī saistās ar ESIP punkta aktivitātēm. Eiropas dienu ietvaros bibliotēkā ar lekciju “Aprites ekonomika – jeb ko 20 gadi Eiropas Savienībā mainījuši mūsu saimniekošanā” viesojās lektore Dr. Ērika Lagzdiņa. Pasākumu papildināja no Eiropas mājas aizņemtā atraktīvā spēle par aprites ekonomiju “Ritenis”.

Lektore Dr. Ērika Lagzdiņa Staiceles bibliotēkā

Bieži vien uzziņas saistās ar dzimto pusi – cilvēkiem, vietām, notikumiem. Piem., **Svētciema bibliotēkas** lietotājus aizvadītajā gadā interesēja tēmas:

- ☞ *Dailas Martinsones dzimtās mājas Svētciema pusē;*
- ☞ *Lībiešu mājvietas Lauvās, mājas “Jesperī” vēsture (R. Paula vectēva dzimtās mājas).*

Kā atzīmē **Tūjas bibliotēkas** galv. bibliotekāre, bibliotēka nodrošina individuālas konsultācijas gan par krājumu un bibliotēkas piedāvātajām iespējām, gan informācijas tehnoloģijām. 2024. gadā ir palielinājies konsultāciju skaits, tieši dažādu viedierīču izmantošanā.

Lietotājiem ir iespēja telefoniski vai ar e-pasta palīdzību vienoties par konkrēta iespaidarba vai materiāla rezervēšanu, pagarināt materiāla izmantošanas termiņu vai noskaidrot sev nepieciešamo informāciju. Palīdzība tiek sniegta arī dažādu sociālo jautājumu risināšanā (piem., darba nespējas lapu slēgšana, Elektrum rādījumu nodošana, VID deklarāciju aizpilde, LAD platību maksājumu veidlapu aizpilde, apmācība ibanku lietošanā, NVA anketu aizpildīšana, malkas maksājumu saņemšanā u.c.). Bibliotēka palīdz noformēt iesniegumus pašvaldībai un sociālajam dienestam, arī NĪ jautājumos utt.

Viļķenes bibliotēkā uzziņu un informācijas darbs saistās ar konkrētu faktu meklēšanu vai literatūras atlasīšanu par kādu tematu. Lielākā daļa šo uzziņu ir par novadpētniecības tēmām (dzimtas piederīgo vai vietu meklēšana, informācija par Atbrīvošanas cīņu dalībniekiem – viļķeniešiem) u.c.

Skultes bibliotēka: *Arvien biežāk bibliotēka veic arī sociālās funkcijas, kas pastāv līdzās bibliotēkas pakalpojumiem. Bibliotēka ir kļuvusi par ierastu komunālo, patērētās elektrības, telefonu maksājumu vietu. Bibliotēkā tiek pasūtītas, rezervētas, apmaksātas un izdrukātas koncertu, teātra izrāžu biļetes, kā arī aviobiļetes. Izmantojot bezmaksas interneta pakalpojumus, tiek meklēts darbs, pirkti un pārdoti, aizpildītas dažādas anketas un VID deklarācijas. Bibliotēkas darbiniece ir kā starpniece starp pagasta, novada un valsts iestāžu darbiniekiem un iedzīvotājiem.*

- **Bibliotēku izglītojošā darbība**

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķim

Limbažu novada publiskajās bibliotēkās pārskata periodā mācības un konsultācijas iedzīvotājiem galvenokārt notika individuāli.

Vairākkārt bibliotēkas lietotājus nācies apmācīt publiskajām bibliotēkām pieejamo bezmaksas datubāzu lietošanā.

Skolēniem un citiem interesentiem piedāvātas individuālās konsultācijas LNB digitālajā bibliotēkā - uzziņas par kolekcijām vietnēs www.periodika.lv un www.zudusilatvija.lv.

Vecākā gadagājuma cilvēkiem tiek piedāvāta palīdzība e-pakalpojumu izmantošanā - internetbankas lietošanā, www.elektrum.lv un www.mans.lattelecom.lv, kā arī www.eveseliba.gov.lv izmantošanā.

Novada bibliotēkas saviem bibliotēkas apmeklētājiem cenšas dot kvalitatīvu, atraktīvu un neformāli izglītojošu informāciju. Kā galvenie rīki ir arī dažādas izglītojošas aktivitātes un izglītojoši pasākumi un izglītojošas informatīvās izstādes.

Kā gada pārskatā stāsta **Staičeles bibliotēkas** galvenā bibliotekāre, izglītojošā darbība bibliotēkā notiek pakārtoti - ikvienā pasākumā. Ikviens pasākums tiek organizēts ar izglītojošo pievienoto vērtību. Tas tiek organizēts caur izstādēm, pasākumiem, apmācībām.

Lielu pievienoto vērtību pie izglītojošā darba dod tematiskās izstādes, kuras bibliotēka organizē katru gadu. Piemēram, 2024. gadā īpaši izzinoša bija ģeogrāfijas un zemes zinātņu fakultātes profesora Valda Segliņa izstāde “Ieži un minerāli” (attēlā pa labi).

Visus interesentus ar tiešsaistes grafiskās noformēšanas rīku “Canva” un tās darbības principiem apmācību lekcijā informēja Māra Melngalve (attēlā pa kreisi). Lektore dalījās ar savu pieredzi un praktiskās nodarbībās izskaidroja canvas izmantošanas iespējas.

Māra Melngalve apmācības lekcijā

Secinājums: Ja bibliotekārs grib izkāpt no komforta zonas, tad tas ir ļoti intensīvs, radošs darbs, kas prasa gan laiku, gan finanses, gan zināšanas un varēšanu. Labi, ja ir blakus domubiedri ar savu atbalstu.

Vidrižu bibliotēka piedāvāja nodarbības “Kā tikt galā ar gudro viedtālruni”, ko apmeklēja seniori.

Populāras ir dažādas izstādes, ko veido vietējie un kaimiņu pagastu mākslinieki, amatnieki, rokdarbu pratēji - keramiķe Inta Kalniņa, rokdarbniece un māksliniece Ilze Šteina, mākslas skolas audzēkne Ausma Broka, rokdarbnieces Maira Krustiņa, Ilga Jurika, Elita Makāne, fotogrāfi Ginta Ažuka un Agnis Šmits, kolekcionāre un rokdarbniece Līga Rieksta. Iecienītas ir arī kolekcionāru izstādes, kas īpaši piesaista skolēnus un seniorus.

Laba sadarbība ir izveidojusies ar brāļu Andrusu privātkolekcijas uzturētāju Alfrēdu Andrusu, kurš jau arī iepriekšējos gados ir veidojis interesantas novadpētniecības izstādes - svāri un bezmēni, baltie trauki, gludekļi, galdniecības darbarīki, dažādu laiku koferi. Novadpētniecības izstādes ir interesantas visiem, bet īpaši tās novērtē skolēni.

Mācību stundās sākumskolas un pamatskolas skolēniem ir piedāvātas stundas par pagasta skolu vēsturi, māju un citu ēku, tiltu celtniecību pagastā, bibliotēkas darbu.

- **Medijpratība** (mērķauditorija, pasākumi, izglītojošā darbība, analīze)

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķim

Vārds “Medijpratība” aizvien vairāk ienāk mūsu ikdienā. Bibliotēku darbinieki cenšas izmantot piedāvātās iespējas pašiem izglītoties, lai sniegtu kvalitatīvu atbalstu saviem bibliotēkas apmeklētājiem. Arī aizvadītajā gadā šo aktivitāšu skaits bija ievērojams.

Saviem lietotājiem bibliotēkas izmantoja dažādas darba formas – pašu organizētas mācību aktivitātes gan skolēniem, gan pieaugušajiem, citu institūciju rīkoto tīmekļsemināru translēšanu savā bibliotēkā. Realizētas izglītojošas stundas skolēniem, kā arī citas saistošas nodarbes, taču pamatā tās ir individuālas konsultācijas, kas katram klientam ir nepieciešamas.

Piem., **Pociema bibliotēka** palīdz orientēties medijpratības jomā, pēc nepieciešamības sniedzot individuālas konsultācijas. Galvenie palīdzību meklētāji ir seniori.

Alojas bibliotēkā sadarbībā ar Alojas Ausekļa vidusskolu notika informācijpratības stundas, kurās skolēni (atbilstoši vecumgrupām) tika iepazīstināti ar bibliotēkas pakalpojumiem, kā izmantot tradicionālos informācijas nesējus - grāmatas, preses izdevumus, un kādus elektroniskos resursus, datu bāzes piedāvā bibliotēka, kurus skolēni var izmantot mācību procesā.

Bibliotekārie darbinieki mērķauditorijai, 1.-3. klašu skolēniem, noorganizēja 3 izzinošas un izglītojošas stundas digitālās lietpratības veicināšanai, stāstot par jēgpilnu interneta lietošanu un kritisko domāšanu, lai skolēni prastu un spētu atpazīt mediju un informācijas sniedzēju sniegto informāciju.

Pārskata periodā **Salacgrīvas bibliotēkā** notika vērtīgs seminārs par finanšu drošību digitālajā vidē un atbildīgu aizņemšanos. Semināra laikā klausītāji uzzināja aktuālo informāciju par krāpšanas veidiem, metodēm un niansēm, kurām kritiski jāpievērš uzmanība, lai sevi pasargātu.

Digitālās nedēļas ietvaros Salacgrīvas bibliotēkā bija iespēja sekot līdz tiešraidēm uz lielā ekrāna. Visu nedēļu bibliotēkā bija iespēja sekot līdz piedāvātajiem pasākumiem, lai apgūtu un attīstītu jaunas digitālās prasmes.

Savukārt skolēnu pavasara brīvlaikā turpināja notikt pasākumi bērniem un jauniešiem izmantojot <https://drossinternets.lv> piedāvātos resursus, lai vērstu uzmanību uz drošu interneta izmantošanu.

Bibliotekāriem bija iespēja noklausīties LNB rīkotos seminārus:

- *Medijpratības tīmekļseminārs par mākslīgo intelektu.*
- *Medijpratība pirmsskolai.*

Staiķes bibliotēka ikdienas darbā cenšas organizēt informatīvus pasākumus, kuri var ietekmēt cilvēku dzīves. Tā 2024. gadā noorganizēta lekcija par krāpniecības veidiem un uzmanības pievēršanu saviem finanšu dokumentiem, kuru vadīja Pēteris Maksims no Swedbankas. Kopīgi ar interesentiem pieslēdzās tiešsaistes pārraidei par pensijas uzkrājumu.

Saistībā ar medijpratību noorganizētas informatīvās un apmācību lekcijas visiem interesentiem.

Par digitālām iespējām mūsu valstī staicelieši tikās ar Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācijas (LIKTA) prezidenti Signi Bāliņu (attēlā), pasākuma laikā saņemot izsmeļošus skaidrojumus par digitālās pasaules iespējām, ar ko saskaramies ikdienā.

Sadarbojoties ar Europe Direct Vidzemes centru, *Digitālās nedēļas* ietvaros bibliotēkā viesojās un par mākslīgo intelektu stāstīja komunikācijas zinātnes doktore, medijpratības pasniedzēja Klinta Ločmele. Viņa klātesošajiem izgaismoja mākslīgā intelekta pielietojumu un tā ietekmi uz informācijas uzticamību un drošību, uzsvēra, cik svarīgi būt informētiem par šiem jautājumiem, lai izvairītos no nepareizu ziņu izplatīšanas un pieņemtu labākus lēmumus arī savā ikdienā.

Galvenais secinājums – jāpiedāvā šīs jomas kompetentu cilvēku, kvalitatīva informācija, jo sabiedrība paliek aizvien prasīgāka.

Kā atzīmē **Svētciema bibliotēkas** galvenā bibliotekāre, iespēju robežās un savu zināšanu līmenī apmeklētājiem palīdz orientēties medijpratību jomā. Turpina mācīties, lai savas zināšanas nodotu apmeklētājiem. Noderīgas bija *Digitālās nedēļa 2024* ietvaros organizētās apmācības tiešsaistē par digitālajiem pakalpojumiem un mākslīgo intelektu, arī vebinārs *Latvijas e-resursu piedāvājums*.

Problēmas, secinājumi

Viļķenes bibliotēka: *Pieaugušo iedzīvotāju digitālo prasmju apguvē cerības tika liktas uz projekta “Sabiedrības digitālo prasmju attīstība” mācībām, kuru organizēšanā bibliotēkas tiek iesaistītas pastarpināti – iedzīvotāju vēlmju apzināšanā, veidojot apmācāmo grupas un palīdzot noformēt iesniegumus. Laika gaitā izrādījies, ka Viļķenē šādas mācības nevar notikt, jo nav vairs skolas, un arī pārvietojamo klasi šeit neorganizēs. Interesentiem tiks dota iespēja mērot ceļu uz Limbažiem. Tā kā vēl nav izplatīta informācija par šo projektu un pieteikšanos, arī bibliotēka nevarēja veikt konkrētus solījumus un darbības.*

- **Tiešsaistes katalogs kā pakalpojums – tabula “BIS ALISE izmantošana” + īsi, aprakstoši**

Limbažu novada skolu un publiskās bibliotēkas jaunus bibliogrāfiskos aprakstus neveido, dažas bibliotēkas nelielos apjomos importē aprakstus, izmantojot Z39.50. Katalogizācijas darbu, autoritatīvo ierakstu pievienošanu, aprakstu priekšmetizāciju, resursu attēlu un anotāciju pievienošanu, kā arī ierakstu rediģēšanu veic LNGB krājuma organizācijas speciālisti.

Limbažu reģiona skolu un publisko bibliotēku kopkatalogs ir pieejams lietošanai no dažādām mobilām ierīcēm. Autorizētiem lietotājiem ir nodrošināta izdevumu pasūtīšana, rezervēšana un izdevumu nodošanas termiņu pagarināšana. 2024. gadā pieaudzis autentificēto lietotāju kopkataloga izmantošanas skaits, kas ietekmē populārāko darbību (izdevumu pasūtīšanu un termiņu pagarināšanu) lietošanu.

WebPAC apmeklētība 2024. gadā: tikai autentificētas sesijas - 2239.

Tabula "BIS ALISE izmantošana"

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits (pēc Limbažu novada kultūras iestāžu reorganizācijas 2025. gada jūnijā)	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Pasūtīts (Web) eksemplāru (2024)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana	
Limbažu novads (bez Salacgrīvas AP bibliotēkām)	23	23	23	23	23	940

Salacgrīvas AP bibliotēkām ir savs *Salacgrīvas publisko un skolu bibliotēku elektroniskais kopkatalogs*. Bibliotēku krājumi ir pilnībā atspoguļoti elektroniskajā kopkatalogā. Lietotājiem ir iespēja saņemt autorizācijas datus, lai izmantotu rezervācijas iespējas.

Lietotājiem, izmantojot Salacgrīvas publisko un skolu bibliotēku elektronisko kopkatalogu - WebPAC ir iespēja izmantot rezervācijas arī pārējās Limbažu novada bibliotēkās, pieslēdzoties LGB elektroniskam kopkatalogam.

Tabula "BIS ALISE izmantošana" Salacgrīvas apvienības pārvaldes bibliotēkas

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2024)	Pasūtīts (Web) eksemplāru (2024)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana		
Limbažu novads/ Salacgrīva, Ainaži, Korģene, Svētciems, Tūja, Liepupe	6 3-skolu bibliotēkas	6 3-skolu bibliotēkas	6 3-skolu bibliotēkas	6 3-skolu bibliotēkas	6 3- skolu bibliotēkas	33	163

Tabula "Autorizētie lietotāji"

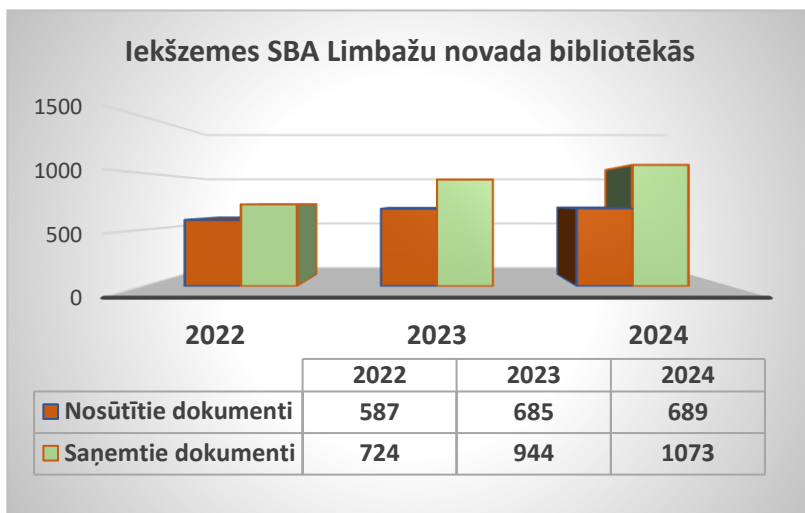
	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	7605	8038	8198	+5,7%; +2%
Autorizētie lietotāji kopā	1326	1441	1514	+8,7%; +5,1%
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	416	190	133	-54%; -30%

• **Iekšzemes un starptautiskais SBA:**

- ✓ tabula "SBA rādītāji" + secinājumi
- ✓ pieprasījumu analīze pēc izvēles

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2022	2023	2024
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	724	944	929
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	587	685	689
No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits	100	112	144

Skaitliskie rādītāji šajā darba jomā aizvadītajā gadā ir ļoti līdzīgi iepriekšējā gada rādītājiem. Kopumā tie ir stabili, kas liecina, ka SBA pakalpojums tiek veiksmīgi izmantots. Joprojām labi darbojas vietējais SBA, ar sava novada bibliotēku krājumiem palīdzot citām bibliotēkām. Kā bibliotēkas secina savos darba pārskatos, pozitīvi vērtējama iespēja operatīvi veikt SBA pasūtījumus BIS ALISE no citām Limbažu novada

bibliotēkām. Atliek vien organizēt grāmatu fizisko piegādi. Izmantojot tiešos kontaktus, piem., pagastu pakalpojumu sniegšanas centru darbiniekus, grāmatu piegāde var tikt atrisināta dažu dienu laikā. Citos gadījumos atliek gaidīt LNGB Metodisko dienu, kad novada bibliotekāri tiek klātienē un var cits citam nodot SBA kārtā pieprasītās grāmatas. Arī LNGB bibliotēku apmeklējumus varam lietderīgi izmantot SBA grāmatu apmaiņai. Uz doto brīdi tikai Salacgrīvas bibliotēka izmanto pielāgoto literatūru no Latvijas Neredzīgo bibliotēkas. 2025. gadā plānojam tiešsaistes sarunu ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku visām novada bibliotēkām, lai varam šo darbu aktivizēt arī pārējās bibliotēkās.

- **Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā**

Lielākā problēma – piesaistīt un paplašināt bibliotēku lietotāju loku. Tas, protams, nepieciešams visās bibliotēkās, taču īpaši sāpīgs šis jautājums ir Lādes bibliotēkai, kur skaitliskie darba rādītāji, mainoties bibliotēku darbiniekiem, ir ievērojami sarukuši. Zinām, cik strikti tika vērtēti tieši bibliotēku darba rādītāji, sākoties novada bibliotēku reformai aizvadītajā gadā. Viennozīmīgi - grūti pamatot bibliotēkas nepieciešamību, ja galvenie bibliotēkas darba rādītāji nepārtraukti samazinās.

Esam apmierināti, ka bibliotēkām sakārtoti darba laiki, par izmaiņām tiek regulāri ievietotas informācija mājaslapās un sociālajos tīklos. LNGB ir noteikusi dienas metodiskā darba aktivitātēm – Metodiskās dienas, kuras gada laikā cenšamies nemainīt.

Daudz pārmetumu, skumju secinājumu esam saņēmuši no bibliotēku lietotājiem bijušajās Skultes un Stienes bibliotēkās. Protams, cilvēkiem ir piedāvāts apmeklēt tuvākās bibliotēkas, bet reāli – vai tas tiešām laukos dzīvojošajiem vecajiem cilvēkiem ir “tuvu”?

6. Krājums

- **Krājuma komplektēšanas politika un organizācija**
 - ✓ krājuma komplektēšanas un organizācijas prioritātes pārskata periodā
 - ✓ informācija par krājuma komplektēšanas politikas dokumentu (sniedz saiti uz dokumentu tiešsaistē vai pievieno dokumentu pielikumā)
 - ✓ ja ir jauns komplektēšanas politikas dokuments – secinājumi par iepriekšējo dokumentu

Limbažu novada bibliotēkas, komplektējot krājumu, vadās pēc Krājuma komplektēšanas koncepcijām.

Limbažu novada Galvenā bibliotēka, komplektējot krājumu, vadās pēc izstrādātā dokumenta "Limbažu Galvenās bibliotēkas krājuma komplektēšanas koncepcija 2022. – 2025. gadam", kurā noteikta bibliotēkas krājuma veidošanas un papildināšanas politika. Krājums tiek papildināts regulāri, tematiski, atspoguļo visu vecuma iedzīvotāju vajadzības un intereses. 2024. gada prioritāte bija krājuma un informācijas resursu kvalitatīva attīstība. LNGB krājuma kvalitāte ir ļoti nozīmīga arī novada bibliotēkām, jo bieži tiek izmantots vietējais SBA.

Tiek strādāts pie jaunas, vienotas LNGB un filiālbibliotēku krājuma koncepcijas.

Alojas AP katrai bibliotēkai pagaidām ir sava Krājumu komplektēšanas koncepcija. Dokuments "Alojas pilsētas bibliotēkas krājuma attīstības un komplektēšanas koncepcija 2023.-2027.gadam" ir izstrādāts un saskaņots 08.05.2023.

Savukārt Staiceles bibliotēka 2024. gadā izstrādāja jaunu bibliotēkas krājuma attīstības un komplektēšanas koncepciju 2024. – 2028. gadam. Salīdzinot ar iepriekšējo dokumentu, detalizētāk izstrādāti krājuma atlases principi, konkrēti minēts, pēc kādiem principiem tiek atlasīti bibliotēkas krājuma dokumenti, vēršot uzmanību uz bibliotēkas izglītojošo funkciju, ne tikai izdabājot lasītāju vēlmēm.

Salacgrīvas AP bibliotēkas krājuma komplektēšanā vadās pēc 2022. gadā izstrādātās Salacgrīvas bibliotēkas krājuma attīstības koncepcijas 2022. – 2024. gadam. Tā ir vienota visām Salacgrīvas bibliotēkas filiālbibliotēkām. Katrai filiālbibliotēkai attiecīgi izstrādātas savas krājuma komplektēšanas prioritātes un uzdevumi. Jauns komplektēšanas politikas dokuments tiks izstrādāts 2025. gadā.

Taču prioritātes katrai bibliotēkai ik gadus var atšķirties. Vairāk tiek analizētas iespējas un vajadzības - nozaru literatūru, īpaši specifisko, iegādājas tieši Salacgrīvas bibliotēka, citas bibliotēkas izmanto novada SBA pakalpojumus.

Krājuma komplektēšanas un organizācijas politikā tiek norādīta bibliotēkas misija, komplektēšanas un norakstīšanas mērķi, uzdevumi, prioritātes un veidi. Norādīti krājuma veidošanas vispārīgie, gan specifiskie principi.

Katru gadu krājuma koncepcijas vietējās nozīmes bibliotēkām tiek pārskatītas un izvērtētas, vai nepieciešami papildinājumi, labojumi vai precizējumi. Ja bibliotēka vēlas koncepcijā atainot iepriekšējā gada statistiskas rādītājus, tad dokumentam pievieno norādi, ka precizējumi veikti konkrētajā gadā.

Stabilu vietu lietotāju pieprasījumā ieņēma daiļliteratūra, īpaši latviešu oriģinālliteratūra, nozaru literatūrā – psiholoģija, medicīna, arī uzziņu literatūra. Svarīgākais ir nodrošināt, lai jebkurš bibliotēkas lietotājs saņemtu vajadzīgo informāciju īstajā vietā un īstajā laikā. Tādēļ, komplektējot, papildinot un norakstot krājumu, vērā tiek ņemts lasītāju pieprasījums un mūžizglītības vajadzības. Novada bibliotēkas literatūru iegādājas galvenokārt valsts valodā, jo krievvalodīgo lasītāju ir ļoti maz (izņemot Tūjas bibliotēku) un daudzi lasa arī valsts valodā. Pieaug pieprasījums pēc literatūras angļu valodā, kas arī tiek ņemts vērā.

Novada bibliotēku krājumu komplektēšanas prioritātes nemainīgas: latviešu oriģinālliteratūra un vērtīgāko tulkotās daiļliteratūras izdevumu iegāde, izdevumi bērniem, pusaudžiem, jauniešiem, jaunākā nozaru literatūra, novadpētniecības izdevumi un citi materiāli par savu pilsētu un pagastu, tās apkārtni, nozīmīgām personībām.

Katra bibliotēka pastiprināti komplektē uzziņu resursus par sava pagasta vai pilsētas dabas un kultūras objektiem, industriālo mantojumu, piem. Staiceles bibliotēka – par Vidzemes lībiešiem, sportu un mākslas aušanas tradīcijām. Palīdzot novada bibliotēkām uzturēt kvalitatīvus krājumus, cenšamies atgādināt, ka bibliotēkas krājumam jābūt sabalansētam un kvalitatīvam. Lielākoties jau izskausta tendence krājumu galvenokārt papildināt ar tulkoto daiļliteratūru, mazāk iegādājoties nozaru un uzziņu literatūru, tādejādi nākotnē samazinot krājumu kvalitāti. Lai izvērtētu krājuma kvalitāti, vislietderīgāko efektu dod bibliotēku apmeklējumi uz vietas – sarunas, praktiska

palīdzība, ieteikumi, diskusijas. Taču visvērtīgākais - pašu lietotāju viedoklis, kas iegūstams nelielās aptaujās vai ekspresintervijās par šo tēmu vai bibliotēku pakalpojumiem kopumā.

• **Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums:**

- ✓ tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums” + situācijas vērtējums

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2022	2023	2024
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	84861	86216	75756
<i>t. sk. grāmatām</i>	61531	62144	53814
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	13627	11642	8944
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	22315	23101	20257
Finansējums krājumam uz 1 iedz. novadā	2,85 EUR Iedz. sk. 29731	2,96 EUR Iedz. sk. 29176	2,63 EUR Iedz. sk. 28762
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	84861	86216	75756

2024. gadā galvenie krājumu papildināšanas avoti novada bibliotēkās bija šādi:

- SIA “Virja” LK, SIA “Jumava” un SIA “Liegra”, Zvaigzne ABC Limbažu grāmatnīca, SIA Latvijas Grāmata;
- No LNB, t.sk., projekta “Grāmatu iepirkumu programma publiskajām bibliotēkām” un lasīšanas veicināšanas programmas “BJV žūrija 2024” ietvaros saņemtās grāmatas;
- Dāvinājuma no privātpersonām;
- Saņemts no LNGB Apmaiņas krājuma;
- Saņemts no Limbažu novada reorganizētajām bibliotēkām.

Pārskata periodā Skultes bibliotēkas un tās nodaļas Skultes MFC krājumā tika saņemtas divu Skultes pagasta likvidēto bibliotēku grāmatu krājums, kas ievērojami papildināja bibliotēku plauktus.

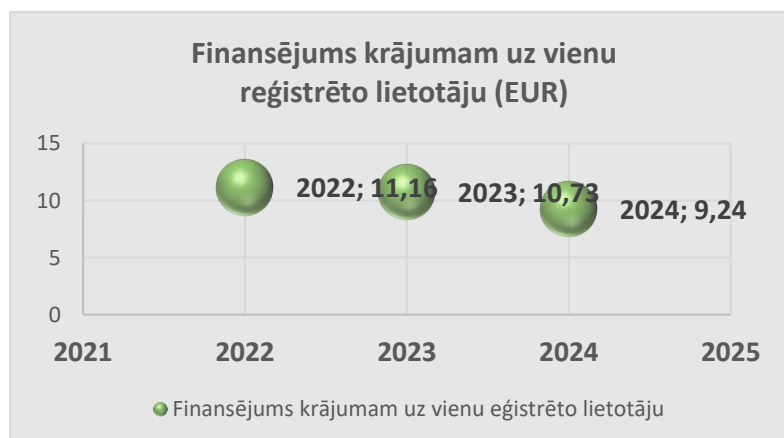
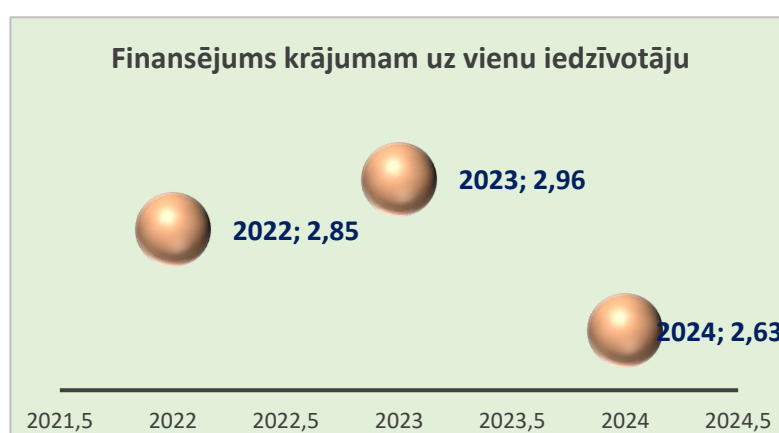
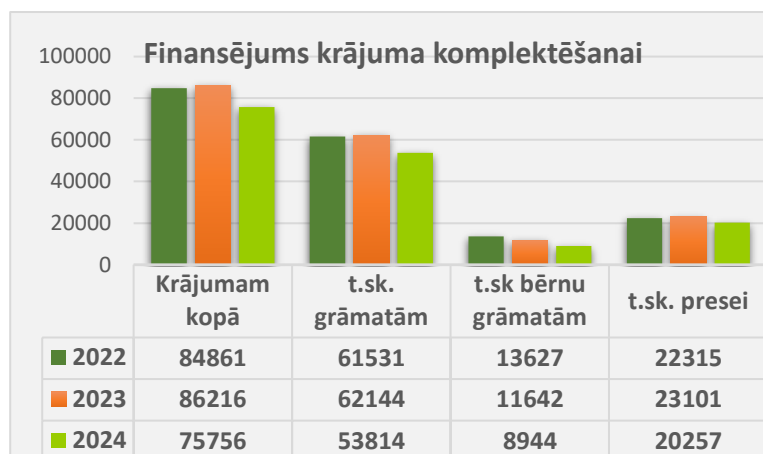
Iespēju iegādāties jaunās grāmatas LNGB piedāvā, ikreiz tiekoties novadu bibliotekāriem klātienē – semināros, mācībās LNGB Metodiskajās dienās.

Sākot no 2. pusgada aktuāls bija LNGB Apmaiņas krājuma piedāvājums - īpaši daudz grāmatu novada bibliotēkas varēja sev izvēlēties pēc novada bibliotēku reorganizācija, uz kuriem tika novirzīti reorganizēto bibliotēku grāmatu krājumi.

Pārmaiņas krājumu apjomā ir sakarā ar bibliotēku reorganizāciju. Trim bibliotēkām krājumi palielinājušies, sistēmā ALISE pieskaitot PSV krājumus, par ko tika sastādīti pieņemšanas akti: Viļķenes bibliotēkai nāca klāt bijušās Vitrupes bibliotēkas krājums, Vidrižu bibliotēkai – bijušās Bīriņu bibliotēkas krājums un Pāles bibliotēkai – bijušās Ārciema bibliotēkas krājums.

Viļķenes bibliotēkas krājums papildināts arī no likvidētās Baumaņu Kārļa Viļķenes pamatskolas – gan grāmatas ar kultūrvēsturisku vērtību, gan galda spēles bērniem. *Skatīt:* <https://ej.uz/r55a>

Pateicoties lasītāju dāvinājumiem, Ainažu bibliotēkas krājums aizvadītajā gadā papildināts gan ar augstvērtīgu literatūru, gan literatūru dažādām gaumēm. Jau vairākus gadus Ainažu bibliotēku atbalsta kuģa kapteinis Ivars Brauns, dāvinot gan grāmatas, gan žurnālu abonementus. Tas dod iespēju apmierināt bibliotēkas lietotāju pieprasījumu un vajadzības.

Situācijas vērtējums

Finansējums krājumam kopumā iepriekšējos gados pieauga, taču 2024. gadā redzam samazinājumu – gan krājumam kopā, gan grāmatām, presei un krājumam bērniem.

Finansējums krājumam uz 1 iedzīvotāju un 1 reģistrēto lietotāju arī piedzīvo nelielu kritumu.

Viss finansējums krājuma komplektēšanai ir pašvaldības.

Visas šīs izmaiņas krājuma finansēs ir saistītas ar Limbažu novada bibliotēku tīkla reorganizāciju, par ko sīkāk pastāstīts sadaļā *2. Finansiālais nodrošinājums* (6.-7.lpp).

Kopumā krājumu stāvoklis novada bibliotēkās ir vērtējams kā labs, pateicoties rūpīgai grāmatu izvērtēšanai un norakstīšanai katru gadu. Taču vissvarīgākais ir krājuma regulāra atjaunošana. Pateicoties veiktajām krājuma inventarizācijām 2024. gadā, tas vēlreiz pārskatīts, kārtots, precizēta uzskaitē.

Kā jau iepriekš pārskatā minēts, LNGB speciālisti bibliotēku apmeklējumu laikā vērtē krājuma kvalitāti, meklē iespēju daļu no krājuma pārvietot uz nelielu bibliotēkas grāmatu Krātuvi, ja telpas to atļauj, lai padarītu pārskatāmāku un lasītājiem ērtāk pieejamu aktīvo krājumu.

Skultes bibliotēka: *Bibliotēkas galvenais uzdevums - veidot krājumu universālu un aktuālu. Krājuma kvalitāti nodrošina sistemātisks darbs – regulāra jaunieguvumu komplektēšana, agrāk izdoto iespieddarbu piekomplektēšana, kā arī novecojušu un nolietotu informācijas nesēju izslēgšana no krājuma. Bibliotēku krājumu komplektēšanā svarīgi ir zināt, ko vēlas un kas nepieciešams lasītājam. Izvērtējot periodikas pasūtīšanu, iepriekš to noskaidroju sarunās ar lasītājiem, uzklaušīju viņu vēlmes, kā arī pati analizēju, kuru periodiku lasa vairāk, kuru nē.*

Tūjas bibliotēka: *Atbilstoši finansējumam, iespēju robežās papildināts tiek bērnu un jauniešu literatūras krājums. Ļoti pieprasīti ir seriālizdevumi un literatūra krievu valodā, jo Tūjā ir daudznacionāls lasītāju sastāvs. Nākotnē atkal jāturpina rast papildus finansējumu daiļliteratūras, bērnu literatūras un periodikas iepirkumam. Regulāri tiek veikta krājuma izvērtēšana un nolietotās literatūras atlase. Tās pamatā ir privātpersonas, novadnieki, mūsu bibliotēkas lasītāji un atbalstītāji, arī iestādes, NVO un biedrības. Tiek dāvināta vērtīga un izzinoša nozaru literatūra, enciklopēdijas, novadpētnieciski materiāli, foto albumi, dzejas grāmatas, latviešu autoru darbi, gan mūsdienu, gan arī klasiku, ārzemju daiļliteratūra, literatūra svešvalodās, preses izdevumi, mūzikas diski un pat mākslas darbi. Arī privātās kolekcijas (literatūra).*

- **Krājuma pārbaude** (inventarizācija)

Pārskata periodā tika turpināts aktīvs darbs pie nozaru literatūras krājuma izvērtēšanas, kas saturā noveco visātrāk. 2024. gadā turpinājās iepriekšējos gados uzsākta rūpīga krājuma izvērtēšana. Sakarā ar Limbažu novada kultūras iestāžu reorganizāciju 2024. gadā, tika veikts ievērojams darbs ar Limbažu novada bibliotēku krājumiem: inventarizācijas, nodošanas uz citu fondu, norakstīšanas. Tika veiktas **16 krājuma pārbaudes** (inventarizācijas): 12 publiskajās un 4 skolu bibliotēkās. Veicot inventarizācijas, tika atlasīti izdevumi, kuri savu laiku nokalpojuši un ir novecojuši pēc satura

Alojas bibliotēkā pārskata periodā veikta krājuma saturiskā un kvalitātes izpēte, veicot lasītāju mazizmanto to izdevumu, kas vecāki par 5 gadiem un dubletu eksemplāru norakstīšanu.

- **Krājuma rādītāji**

- ✓ tabula “Krājuma rādītāji”
- ✓ situācijas raksturojums, rādītāju analīze, secinājumi (krājuma saturiskais izvērtējums: jaunieguvumi, dāvinājumi, nozaru literatūra, oriģinālliteratūra; krājuma kvalitātes izpēte u. c.)

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2022	2023	2024
Jaunieguvumi kopā	19031	18128	35821
<i>t. sk. grāmatas</i>	7476	6961	26541
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	875	2241	2360
<i>t. sk. bērniem</i>	1826	1711	4395
Izslēgtie dokumenti	19723	15816	18201
Krājuma kopskaits	227623	229792	218279
<i>t.sk. grāmatas</i>	193461	196022	189460
<i>t.sk. periodiskie izdevumi</i>	32374	32120	27029
Grāmatu krājuma apgrozība	0,5	0,58	0,62
Periodisko izdevumu apgrozība	2,0	1,8	2,0

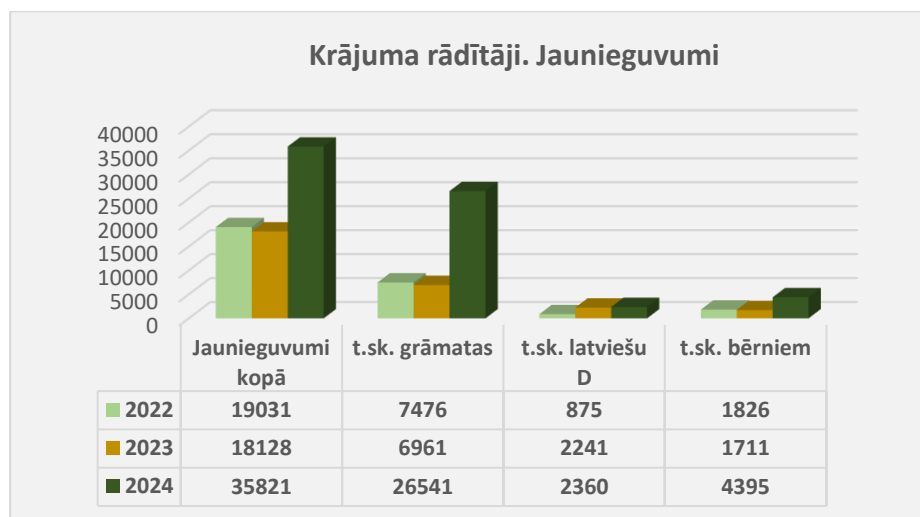
Kopumā bibliotēku jauniegūto grāmatu skaits ir ievērojami palielinājies. Sakarā ar Limbažu novada kultūras iestāžu reorganizāciju, kā jau iepriekš minēts, LNGB tika izveidots Apmaiņas krājums, daļa no likvidēto Straumes un Stienes bibliotēku eksemplāriem tika nodotas uz šo krājumu LNGB uzskaitē, t.i. 5701 eks.

No jūnijā līdz decembrim notika krājuma kustība: no LNGB Apmaiņas krājuma Limbažu novada bibliotēkām tika nodotas izvēlētās grāmatas.

Novada publiskajās bibliotēkās vidējā krājuma apgrozība (grāmatas un prese) ir 0,8, līdzīgi kā iepriekšējos gados. Jāmin bibliotēkas, kurām kopējais krājuma apgrozījums ir virs rādītāja "1" – tās ir Alojās, Ainažu, Lādezera un Skultes bibliotēkas. Labs rādītājs ir arī Salacgrīvas, Svētciena, Umurgas bibliotēkām. Kopumā nedaudz pieaugusi arī grāmatu krājuma un periodisko izdevumu apgrozība (skat. tabulā *Krājuma rādītāji*).

Pārskatot krājuma kvantitatīvos rādītājus, varam secināt, ka diezgan apjomīgi krājumi joprojām ir Liepupes un Tūjas bibliotēkās. Būtu vēlams izvērtēt šo krājumu kvalitāti, lai saprastu, kas no šī apjoma visvairāk nepieciešams vietējās nozīmes bibliotēkai, vadoties no klientu lasīšanas paradumiem, vietējās situācijas un arī, protams, telpu iespējām krājuma izvietošanai.

Katreiz apmeklējot bibliotēkas, novērtējam krājuma vizuālo kopskatu – kā tas iederas bibliotēkas vidē, vai tas ir ērti pieejams un vai lasītājam viegli orientēties norādēs un krājuma kārtojumā plauktos. Lūdzam bibliotēku darbiniekiem grāmatu krājumu plauktos regulāri papildināt ar jaunieguvumiem, atstājot Jaunumu izstādēs tikai pēdējos pirkumos iegūtās grāmatas.

Jaunieguvumos novada bibliotēkās pēdējos divos gados situācija ir šāda:

2024. gadā no kopējā jaunieguvumu skaita 74% ir grāmatas (lielais pieaugums saistīts ar krājumu rotāciju starp bibliotēkām), 6,6 % no jaunieguvumu grāmatu krājuma ir latviešu daiļliteratūra un 12,3% bērnu literatūras grāmatas. Latviešu oriģinālliteratūra ir papildināta ar 2360 eksemplāriem. Salīdzinoši 2023. gadā no kopējā jaunieguvumu skaita 38,4 % bija grāmatas, 12,4 % no kopējā jaunieguvumu grāmatu krājuma bija latviešu daiļliteratūra un 9,4 % bērnu literatūras grāmatas. Latviešu oriģinālliteratūra tika papildināta ar 2241 eksemplāru.

2024. gada jaunieguvumu rādītājus tomēr nevar salīdzināt ar iepriekšējiem gadiem, jo, kā jau iepriekš minēts, te parādās arī grāmatu eksemplāru rotācija no reorganizētajām bibliotēkām. Iepriecina, ka 2024. gadā nedaudz pieaudzis jaunieguvumu skaits tieši latviešu daiļliteratūrai.

Krājums tiek papildināts atbilstoši jaunākajām tendencēm Latvijas izdevējdarbībā, lasītāju pieprasījumam. Vērtīgs, kvalitatīvs papildinājums krājumiem - projekts "Vērtīgo grāmatu iepirkums Latvijas publiskajām bibliotēkām" un bibliotēku iesaiste BJV žūrijā. Dāvinājumus no privātpersonām bibliotēkas pieņem ar atlasī, izvērtējot, lai grāmatas būtu labā fiziskā stāvoklī, lasītāju pieprasītas, ar kultūrvēsturisku vērtību.

- **Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana bērnu un jauniešu literatūrā.**
Jaunieguvumu proporcionalitāte, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu un jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu, alternatīvo lietu komplektēšana (spēles, puzzles, diski u. c.)

Lasīšanas veicināšanas programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” ietvaros Limbažu reģiona bibliotēkas no LNB saņēmušas 700 grāmatu eksemplārus 6645,85 EUR vērtībā, t.sk. Limbažu novada Galvenā bibliotēka 28 eksemplārus par 284,01 EUR.

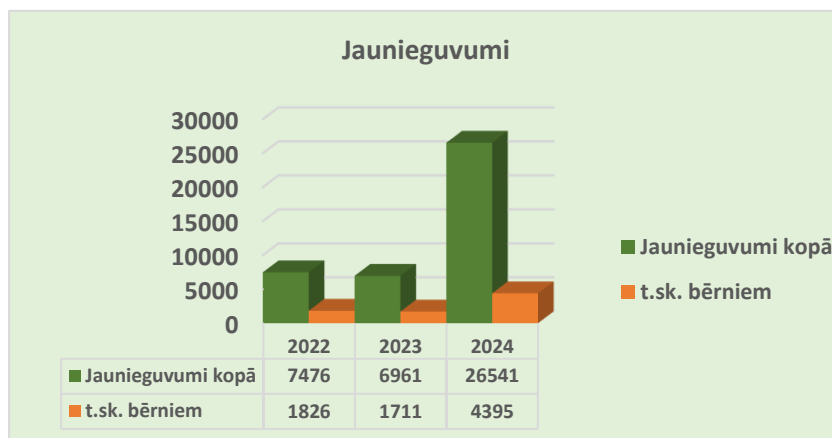
Novada bibliotēkā tiek atsevišķi izdalīts grāmatu krājums bērniem un jauniešiem. Bibliotēkās grāmatas ik gadu tiek komplektētas 4 vecumgrupām – pirmsskolai (B), jaunākā skolas vecuma (J), vidējā skolas vecuma, vecāko klašu skolēniem-jauniešiem (V+D) un Nozaru literatūra. Iespēju robežās un pēc pieprasījuma bērniem tiek komplektētas arī galda spēles, puzzles.

Iepriekšējā sadaļā *Krājuma rādītāji* analizēti rādītāji arī par bērnu un jauniešu literatūras krājuma atjaunošanu.

Ainažu bibliotēka: *Bibliotēkas krājumu skolēni izmanto projektu un referātu izstrādei par dažādiem tematiem. Bibliotekāro stundu ietvaros, skolēni apgūst iemaņas, kā lietot enciklopēdijas un citus uzziņas materiālus. Iegādājoties jaunāko literatūru, bibliotekāri sarunās ar skolēniem, noskaidro to vēlmes un intereses. Rotaļu istabā brīvo laiku kvalitatīvi var pavadīt, izmantojot spēles un puzzles.*

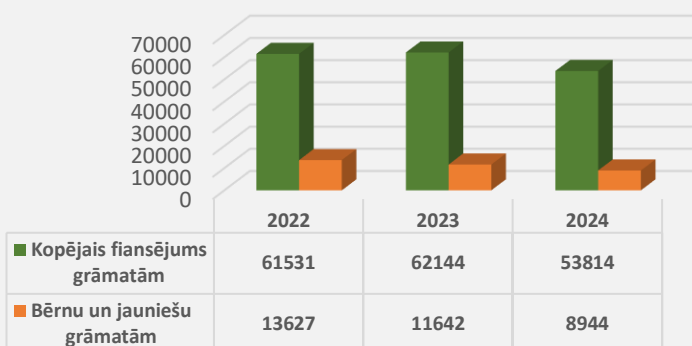
Piem., lasītākās bērnu grāmatas **Alojas bibliotēkā** 2024. gadā:

- ✓ Veinholda, Angela. Tehnika lauku sētā (pirmsskolas vecumam)
- ✓ Pilkijs, Deivs. Dogmens. Āķīgais ķēriens (jaunākajam skolas vecumam)
- ✓ Tilaks, Dzintars. Zlatas ceļš (vidējam skolas vecumam)
- ✓ Poga, Laima. Operācija SOS (jauniešiem)

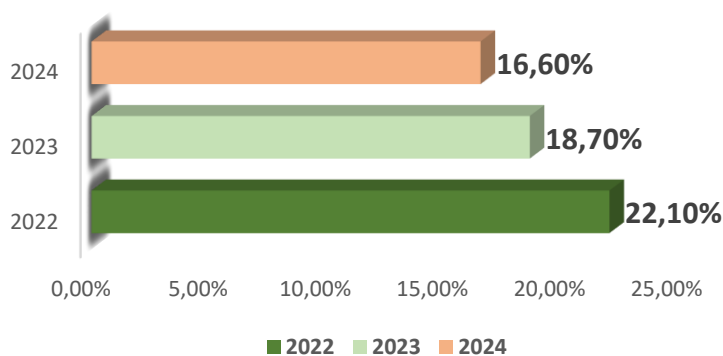

Salīdzinot bērnu un jauniešu literatūras jaunieguvumu skaitu 3 gadu griezumā, pēc diagrammas redzams, ka tas gadu gaitā palielinājies, īpaši 2024. gadā, kad bibliotēku krājumos nonāca arī reorganizēto bibliotēku bērnu grāmatas. Taču, ņemot vērā, ka 2024. gadā krietni pieaudzis arī kopējais jaunieguvumu skaits, tad % bērnu grāmatas tas sastāda mazāk.

Finansējums bērnu un jauniešu literatūras iegādei salīdzinājuma ar kopējo finansējumu grāmatām

% finansējums bērnu un jauniešu grāmatām no kopējā finansējuma grāmatām

• **Datubāzes:**

- ✓ abonētās tiešsaistes datubāzes (t. sk. ar piekļuvi ārpus bibliotēkas telpām)
- ✓ pašu veidotās datubāzes (izņemot novadpētniecības datubāzi, kuru aplūko novadpētniecības sadaļā)
- ✓ datubāzu izmantojuma rādītāji – tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums” + secinājumi

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Datubāze	2022	2023	2024
Letonika			
lejuplāžu skaits	7454	6825	7058
News			
lejuplāžu skaits	6325	1777	2713
EBSCO			
			95 (tikai LNB)
3td.lv bibliotēka			
	472	562	732

Pavisam novada bibliotēkās 2024. gadā lietotājiem bija pieejamas 2 abonētās datubāzes katrā vietējās nozīmes bibliotēkā, izņemot Bibliotēku “Sala” un Puikules bibliotēku, kur tās nav pieejamas tehnisku iemeslu dēļ.

Alojas bibliotēkā 3 abonētās datubāzes, 4 abonētās datubāzes LNGB. Kopā novadā 12 pašu bibliotēku veidotās datubāzes – 5 LNGB un 7 vietējās nozīmes bibliotēkās. Palielinājies abonēto datubāzu izsniegums. Bibliotēkas izmanto pieeju divām KISC piedāvātajām nacionālajām datubāzēm - Letonika www.letonika.lv un Lursoft Laikrakstu bibliotēka www.news.lv.

- **Krājuma un datubāzu popularizēšana**

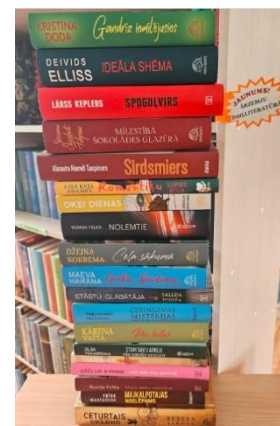
Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

Novada bibliotēku lietotāji ikdienā tiek individuāli informēti par literatūras izvietojumu bibliotēku krājumos, par darbu ar elektroniskajām datubāzēm. Jaunākā iegādātā literatūra tiek prezentēta bibliotēkas organizētajos pasākumos, izlikta Jaunāko grāmatu izstādēs, informācija tiek ievietota bibliotēku sociālajos tīklos.

Krājums tiek popularizēts individuālajās pārrunās, tiek izliktas izstādes, kas popularizē latviešu un cittautu autoru darbus vai popularizē kādu noteiktu tematu, tulkotāju vai literatūras žanru. Visu gadu pieejamas jaunieguvumu pastāvīgās izstādes. Skultes bibliotēka, piem., pēc katras komplektēšanas pieliek jaunieguvumu sarakstu pie informācijas stenda bibliotēkā, kā arī jaunumi tiek publicēti bibliotēkas Facebook kontā. <https://www.facebook.com/skultesbiblioteka> un bibliotēkas mājaslapā: <https://wordpress.com/view/skultesbibliotekas.wordpress.com>, no kura arī var tikt katalogā <https://limbazi.biblioteka.lv/Alise/lv/advancedsearch.aspx>, lai pasūtītu sev interesējošo grāmatu.

Labs pienesums krājuma popularizēšanas un lasīšanas veicināšanas darbā, viennozīmīgi, ir **Grāmatu klubiņiem**. Tie darbojas vairākās novada publiskajās bibliotēkās: Ainažu bibliotēkā lasītāju klubiņš “Vārds”, Salacgrīvas bibliotēkā lasītāju klubiņš guvis restartu, tagad - “Biblioklubs”. Klubiņam īsto vārdu vēl nav izvēlējušās Alojas un Korģenes bibliotēkas.

Lasītāju klubiņš aizvadītajā gadā izveidots arī **Bibliotēkā “Sala”**. Klubiņa darbību veicina bibliotēkas sadarbība ar grāmatu blogeri, kura arī sarūpē bibliotēkai pašas populārākās grāmatas bērniem un skolēniem.

Ainažu bibliotēkā darbojas lasītāju klubiņš “Vārds”. Tajā iesaistījušie bibliotēkas aktīvākie apmeklētāji. Tiek organizēti tematiski un informatīvi pasākumi, saistīti ar literatūru, kultūru, sevī izzināšanu un citām aktuālām tēmām. Lasītāju klubiņa dalībnieki un citi interesenti tiek iepazīstināti ar grāmatu jaunumiem. Notiek pasākumi, veltīti *Dzejas dienām*.

Sirsnīga bibliotēku sadarbība - vienā no lasītāju klubiņa "Vārds" dalībniekiem viesojās Salacgrīvas vidusskolas bibliotēkas vadītāja *Valentīna Kalniņa* (attēlā pa kreisi). Sarunas laikā iepazīnām Valentīnas dzīves pieredzi un radošo darbību, gan

ilgus gadus vadot tautas deju kolektīvus, gan kļūstot par bibliotekāri.

Pārskata periodā **Alojas bibliotēkā** arī nodibinājās lasītāju klubiņš, tika noorganizētas 6 tikšanās reizes, iepazīstinot dalībniekus ar jaunākajām bibliotēkas krājuma grāmatām un tematiskiem literatūras apskatiem. Dažas no klubiņa tikšanās reizēm tika papildinātas ar dažādām tēmām un arī viesiem. Tā aprīļa mēnesī lasītāju klubiņa dalībnieki tikās “zaļajā pēcpusdienā”, lai Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta Dabas izglītības centra vadītājas Intas Somas vadībā, caur kopīgām sarunām, interesantiem uzdevumiem, attēliem un grāmatām, izzinātu apkārtējo dabu, iegūstot arī pavisam jaunu informāciju par dažādiem augiem, ko varam redzēt un sastapt dabā ikdienā, to diezgan sarežģītajiem nosaukumiem, augu izmantošanu, saudzēšanu. Tā, viennozīmīgi, bija ļoti izzinoša, interesanta un vienlaikus aizraujoša tikšanās.

Savukārt oktobra mēnesī klubiņa tikšanos papildināja informatīvā stunda, ko vadīja Swedbank klientu konsultants Pēteris Maksims, lai klātesošajiem stāstītu par finanšu drošību digitālajā vidē. Sarunas tēma – kā pasargāt sevi un neuzķerties uz krāpniekiem internetā, kādi šobrīd ir biežākie krāpšanas veidi un kādi ir zelta likumi, lai sevi pasargātu, kā atpazīt krāpšanu un ko darīt, ja dati tomēr nodoti krāpniekiem.

Korģenes bibliotēkā reizi mēnesī (izņemot vasaras mēnešus), tiek organizēta lasītāju klubiņa (attēlā pa labi) tikšanās, kurās tiek runāts par grāmatām, par aktuālo sabiedrībā, notiek tikšanās ar interesantiem cilvēkiem, piem., Astra Tomsone – izšūto gleznu autore, kura raksta dzeju un atmiņas par piedzīvoto laiku, rakstnieci Zani Nuts. 2024. gadā bija noteiktas tēmas, kurās bija jāizvēlas grāmatas, tās jāizlasa, tad jādalās iespaidos.

Skultes bibliotēkā darbojas “Lasītāju klubiņš”, kas sanāk reizi mēnesī, lai apspriestu katra mēneša rakstnieka - jubilāra darbus. (attēlā pa kreisi) – klubiņa biedri Skultes bibliotēkas organizētajā ekskursijā uz Līgatni.

Salacgrīvas bibliotēka 2024
GRĀMATU KLUBIŅA "BIBLIOKLUBS" PIRMĀ TIKŠANĀS

Pārskata periodā **Salacgrīvas bibliotēkā** tika nodibināts grāmatu klubiņš ar nosaukumu “Biblioklubs”. Reizi mēnesī “Bibliokluba” dalībnieki sanāk kopā, lai parunātu par jaunākajām grāmatām, dalītos ar izlasīto, iegūtu informāciju par kultūras pasākumiem Limbažu novadā vai vienkārši satiktos pie tējas tases.

Viļķenes bibliotēkā ar 2024. gada janvāri aizsākās **Grāmatmīļu klubiņa** tikšanās reizi mēnesī. Septembrī tikšanās **Dzejas dienu** gaisotnē, iekārtojot ziedu izstādi ēkas pagalmā.

Skatīt: <https://ej.uz/eyhm>. Maijā dalībnieces bija sagatavojušas dzejas veltījumus mātei. Lasīja arī Imanta Ziedoņa dzeju un secināja, ka tā bieži tikusi izmantota kāzās, arī veltījumos mātei. **Grāmatmīļu klubiņa** dalībnieki tika iepazīstināti arī ar digitālās bibliotēkas iespējām. Skatīt: <https://ej.uz/vjk2>.

Regulāri krājuma popularizēšana notiek Facebook.com bibliotēku profilos, kuros tiek ievietoti jauno grāmatu saraksti, fotogrāfijas un apraksti. Arī no turienes tiek saņemti lasītāju pasūtījumi. Vispopulārākās ir **Jauno** vai **Jaunāko grāmatu izstādes** - gan klātienē, gan virtuāli sociālajos tīklos. Vairākas bibliotēkas jaunāko grāmatu sarakstu kopā ar anotācijām izsūtīti pa e-pastu tiem bibliotēkas lietotājiem, kas to vēlas. Lasītāju iecienīts pasākums, kas pulcē un iepriecina grāmatmīļus, ir **tikšanās ar grāmatu autoriem**, apgādu vadītājiem, lai dalītos stāstos par grāmatu tapšanu un to dzīvi, nonākot lasītāju rokās.

Ieskats dažos no veiksmīgākajiem pasākumiem krājuma popularizēšanai novada bibliotēkās.

Krājuma popularizēšanas nolūkos bibliotēkās daudzas **izstādes** tiek veltītas literātiem – jubilāriem, regulāri izliktas jaunumu izstādes, tematiskās literatūras izstādes, atklājot kādu krājuma daļu. Lasītāji labprāt izvēlas sev grāmatas no izstādēm “Iesaku izlasīt”. Tāpat bibliotēkas bieži informē savus lasītājus par jaunumiem, nosūtot jauno grāmatu piedāvājumu e-pastā, informējot sociālajos tīklos Bibliotēkās pieejami grāmatu apmaiņas plaukti “Lasītājs-lasītājam”.

Pārskata periodā **Salacgrīvas bibliotēkā** regulāri tika veidotas tematiskās izstādes un jauno grāmatu apskati. Lasītāko grāmatu tops, tika ievietots bibliotēkas tīmekļa vietnēs. Regulāri tika publicētas jaunākās grāmatas ar norādi uz kopkatalogu. Lietotāji tiek individuāli konsultēti par bibliotēkas krājuma un kataloga izmantošanu. Tika sniegtas konsultācijas, kas nepieciešamas, lai lietotājs prastu atrast sev vajadzīgo interneta portālos un elektroniskajos katalogos, kā arī Salacgrīvas bibliotēkas mājaslapā. Periodiski notiek datubāzu popularizēšana, enciklopēdiju popularizēšana (izstādes) un individuālas datora apmācības. Salacgrīvas bibliotēkā ir izlikta informācija par bibliotēkā pieejamām datubāzēm.

Skultes bibliotēkas mājaslapā pie jaunajām grāmatām ir izvietots publiskai pieejai QR kods elektroniskā kopkataloga apmeklēšanai mobilajās ierīcēs. Grāmatu jaunumi Skultes bibliotēka - <https://ej.uz/gcap>

Gadsimtus apspriež Annas Brigaderes Sprīdītis un Fiona no Šreka grāmatas.

Staiceles bibliotēkā īpaši populāri ģimeniskie pasākumi: Aizvien ļoti priecājamies, ka ģimenes pasākumi paliek aizvien atraktīvāki, tā **Staiceles bibliotēkā** pašā pirmā jūnija datumā draiskojās bērnu grāmatu varoņi. Visi viņi bija sapulcējušies kopā karnevālā “Kad gadsimti satiekas...” Lieli un mazi, veci un jauni, individuāli un ar ģimenēm. No bibliotēkas grāmatu plaukta bija izlidojusi Bitīte Maija (bibliotēkas galvenā bibliotekāre), bet Pirātmeitene (bibliotekāre) bija atradusi grāmatu “Priecājies, ka neesi pirātu gūsteknis.” Šie personāži aicināja savā bariņā visus grāmatu varoņus, kuri ieradās gan ar dziesmu, gan runu, gan teatrālu uzvedumu. Masku vērtētāji bija skatītāji, bet balvas sponsorēja vietējie uzņēmēji. Visiem bija jautri, jo līdzjutēji varēja savas zināšanas pārbaudīt atraktīvā izstādē, kurā bija jāatpazīst bērnu grāmatu varoņi. Varēja kopējos dančos sadejot gan ar Sprīdīti, gan Fionu, gan Velniņiem un Laimes Lāci un citiem bērnu grāmatas varoņiem.

Vispusīgu ieskatu var gūt noskatoties šo video: [Karnevālā “Kad gadsimti satiekas...”](#)

Kā atzīmē **Staiceles bibliotēka**, arī seniori labprāt iesaistās aktivitātēs, kuras parāda šodienas laika ritējumu un tehniskās iespējas. Tā sadarbības pasākumā ar Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta izglītības centra vadītāju Intu Somu sarunā “Daba ap mums un mēs tajā”. Tikšanās sākās ar atraktīvu konkursiņu, kur balvu nopelnīja arī pati lektore. Sākumā tika lasīti citāti par dabu no daiļdarbu grāmatām ar uzdevumu atminēt grāmatas autoru un nosaukumu. Lektore savā nodarbībā lika radoši darboties – minēt mīklas, atpazīt putnus, saprast, cik zemei noderīgas var būt slietas. Daudz tika pārcilātas bibliotēkas grāmatas, jo tajās vajadzēja sameklēt citātus par izvēlēto dabas fotogrāfiju. Katrs klātesošais parādīja savu izdomu, jo atskaitoties par sameklēto tika lasītas gan tautasdziesmu grāmatas, gan enciklopēdijas, gan aforismu un daiļdarbu fragmenti.

Svētciema bibliotēkā jau vairākus gadus ir izveidojušās 2 konkrētas pieaugušo lietotāju mērķgrupas ar līdzīgām interesēm un prasmēm:

- *Bibliotēkas draugu klubiņš - WhatsApp grupa.* Tā ir aktīvākā pieaugušo lasītāju grupa, kas apmeklē pasākumus, iesaka jaunas idejas, dod vērtējumu sniegtajiem pakalpojumiem;
- *Diskusiju klubiņš “Avots” (attēlā pa labi) -* apvieno interesentus par kosmoloģiju, sevis izzināšanu, visumu u.c. tēmām. Klubiņa dalībnieki paši gatavo lasījumus, pārspriež aktuālākos jaunumus politikā un sadzīvē.

Pārskata periodā veiksmīgs un interesants krājuma popularizēšanas pasākums **Salacgrīvas bibliotēkai** izdevās Valentīndienā (attēlā pa kresi). Skaisti tika sasaiņotas grāmatas par mīlestību un piedāvātas lasītājiem. Īpaši piestrādāja pie tā, lai lasītājs tiek pie grāmatas, kuru nav lasījis. Pārsteigums un prieks bija gan lasītājiem, gan darbiniecēm. Vēl ilgi tika saņemtas labas atsauksmes un pateicību par veiksmīgi izvēlētu lasāmvielu.

Dzejas dienu 2024 Alojās bibliotēkas aktivitātē „Dzeja dejo” aktīvi iesaistījās Alojās bibliotēkas filiālbibliotēku darbinieki, izpildot radošo uzdevumu, izveidojot dzejas rindas no dotajiem grāmatu nosaukumiem. Pasekojot līdzīgi komentāriem bibliotēkas vietnē facebook.com, kurā tika ievietotas izveidotās dzejas rindas, priecīgi bija to grāmatu autori, kas redzēja savu grāmatu nosaukumus ievītus dzejas rindās.

Alojās bibliotēkā pārskata periodā jaunākās grāmatas izstāžu veidā tika popularizētas 6 reizes gan klātienē, gan virtuāli sociālajos tīklos www.facebook.com/Alojasbiblioteka profila vietnē. Jaunāko grāmatu saraksti kopā ar grāmatu anotācijām tika izsūtīti pa e-pastu tiem bibliotēkas lietotājiem, kas to vēlējas, kā arī aplūkojot jauno grāmatu izstādi klātienē, varēja saņemt jauno grāmatu sarakstu izdrukas. Tālāk pēc lietotāju pieprasījuma sekoja jauno grāmatu ievietošana rindā un rezervēšana lasīšanai.

Krājumu popularizējošo izstāžu attēlu galerijas, tematisko grāmatu kopu prezentācijas un arī nelieli video tika ievietoti sociālajos tīklos – www.facebook.com/Alojasbiblioteka profila vietnē.

Sociālajos tīklos tika ievietota informācija par lasītāko grāmatu TOP gan ceturkšņu, gan gada griezumā.

Dažādas tematikas literatūras izstādes iepazīstina lietotājus ar bibliotēkas krājuma daudzveidību, ļauj lasītājiem no jauna ieraudzīt plauktos nepelnīti piemirstās grāmatas, kā arī veicina krājuma aktīvāku apgrozījumu. Katru gadu novērojams, ka bibliotēkas apmeklētāji bieži vēršas tieši pie bibliotekāra ar konkrētu pieprasījumu vai pēc ieteikuma, ko lasīt, retāk - patstāvīgi plauktos paši izvēlas sev nepieciešamo lasāmvielu, labprāt apmeklētāji izvēlas grāmatas arī no jaunāko grāmatu plaukta, plauktu izstādēm vai no citu lasītāju tikko nodotajām grāmatām.

Staiceles bibliotēka no visa Limbažu novada bibliotēkām savāca dažādu gadu izdevumu grāmatu Andrejs Pumpurs “Lāčplēsis” un uz 11. novembri izveidoja unikālu izstādi, kurā bija apkoptas 12 izdevumu “Lāčplēša” grāmatas (attēlā pa kreisi).

Vēsturiska tikšanās un grāmatas atvēršanas svētki Staiceles bibliotēkā bija gan Dainai Avotiņai, gan Dainai Grūbei. Bibliotēkā tika atklāta Dainas Grūbes grāmata “Mūži akmeņi”, kura sarakstīta pēc Dainas Avotiņas idejas. Tā, diemžēl, bija pēdējā reize, kad novadniece viesojās bibliotēkā, teica uzrunu saviem lasītājiem un priecājās par vārda māsas izdoto romānu.

Kad satiekas grāmatas idejas autore Daina Avotiņa(no labās) ar romāna autori Dainu Grūbi

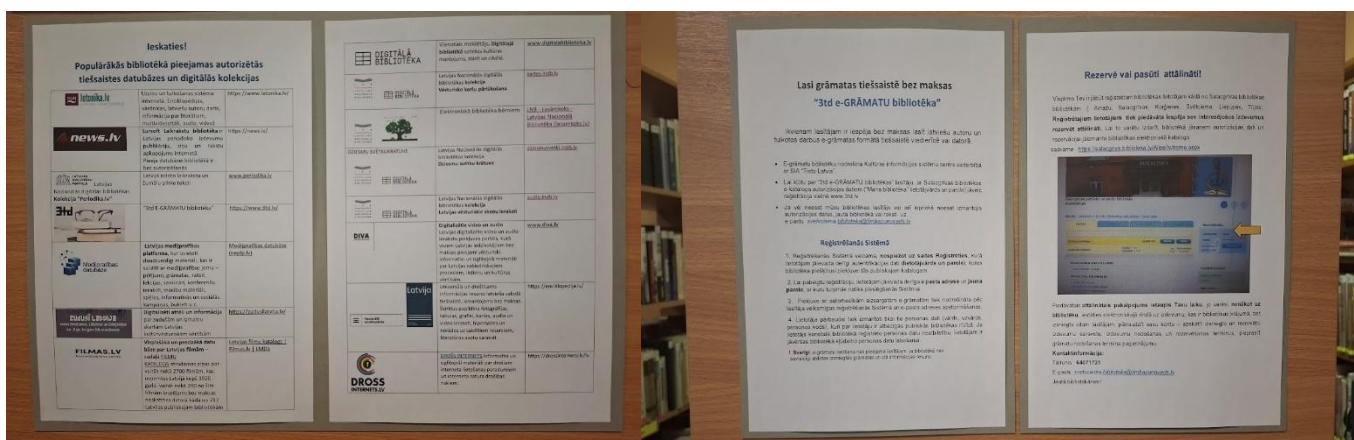

Novada bibliotēkās **datubāzes** Letonika attālinātai lietošanai, pēc lietotāja pieprasījuma, tiek izsniegta piekļuves parole datubāzes izmantošanai attālināti. Datubāze NEWS tiek izmantota, lai iegūtu pilnos avīžu rakstus pēc lietotāja pieprasījuma, kā arī ievietošanai novadpētniecības mapēs.

Datubāzu popularizēšana lasītājiem veikta individuālās pārrunās, bibliotēkā tiek izgatavoti reklāmas bukleti, kuri ir pieejami gan bibliotēkas telpā, gan ārpus bibliotēkas.

Staiceles bibliotēka 2024. gadā datubāzu popularizēšanu un izmantošanu veica, risinot krustvārdu mīklu, veltītu Latvijas 20. gadskārtai Eiropas Savienībā. Datubāzu popularizēšanas nolūkos bibliotēkās uz informatīvajiem stendiem parasti tiek izlikta informācija.

Svētciema bibliotēkā, piem., ir izlikts saraksts, kurā norādītas adreses uz noderīgām **datubāzēm un statistisko informāciju Latvijā**, t.sk. www.news.lv, www.lwtonika.lv, www.diva.lv, www.raduraksti.lv, www.filmas.lv, www.ciltskoks.lv u.c. (attēlos zemāk).

Vidrižu bibliotēka aktīvi strādā ar saviem interesentiem, palīdzot meklēt dzimtu saknes. Šajā procesā labs palīgs ir datubāzes.

Viļķenes bibliotēka krājuma un datubāzu popularizēšanu veikusi gan sociālajā tīklā Facebook, gan lasītājiem individuāli, gan *Grāmatmīļu klubīnā* (9 nodarbības), gan iekārtojot jaunumu un tematiskās literatūras izstādes.

Atzīmējot *Pasaules audiovizuālā mantojuma dienu*, oktobra nogalē Viļķenes bibliotēka iekārtoja izstādi ar bibliotēkas krājumā pieejamajiem audiovizuālajiem materiāliem. *Skatīt: <https://ej.uz/3wah>*

Programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”

Pateicoties LR KM atbalstam projektā “Vērtīgo grāmatu iepirkums Latvijas publiskajām bibliotēkām”, LNGB un novada bibliotēkas saņēmušas 291 grāmatu eksemplārus 3370,64 EUR vērtībā. Grāmatas tika sadalītas visām Limbažu novada pašvaldību publiskajām bibliotēkām.

LNGB koordinēja novada bibliotēku dalību projektā “Vērtīgo grāmatu iepirkums Latvijas publiskajām bibliotēkām” – izsūtīja grāmatu sarakstu, apkopoja visu bibliotēku pieteikumus, lai tiktu iegādātas pašas nepieciešamākās grāmatas. Ļoti rūpīgs darbs tika ieguldīts, apkopojot bibliotēku sarakstus un sagatavojot gala pieteikumu.

- **Darbs ar parādniekiem**

Darbu ar parādniekiem bibliotēkas veic, kontaktējoties telefoniski vai ikdienas saskarsmē. Vislielākās problēmas rada lietotāji, kuru lasīšanas paradumi ir sezonāli vai arī kādu grāmatu ļoti, ļoti ir ievajadzējis tikai vienu reizi dzīvē, bet pēc tam par tās atdošanu bibliotēkai ir piemirsies vai arī nešķiet svarīgi. Bibliotēkas atgādnēs lasītājiem par laikā nenodotām grāmatām sūtīta arī caur kopkataloga funkciju – *Atgādinājums*. Kā atzīmē bibliotēku vadītāji - parasti ir atsaucība, un grāmatas vai nu atsūtītas vai tiek pagarināts to lietošanas termiņš.

Bibliotēkas, kuru teritorijā ir skolas un parādnieku sarakstā nokļūst skolēni, sadarbojoties ar skolas bibliotekāri, skolēniem tiek nodota informācija par nokavētiem grāmatu atdošanas termiņiem.

No **Alojas bibliotēkas** teksta pārskata 2024: *Atgādnēs parādniekiem tiek nosūtītas īsziņā pa telefonu, norādīto pa e-pasta adresi, vai nodotas mutiski. Skolas administrācija un klašu audzinātāji sadarbojas ar bibliotēkas darbiniekiem, lai nodotu informāciju skolēniem par grāmatu nodošanu atpakaļ bibliotēkas krājumam vai lasīšanas termiņa pagarināšanas nepieciešamību. Skolas absolventiem skola izsniedz anketu, kurā jāsaņem apliecinājums arī no Alojas bibliotēkas par to, ka skolēnam visas saistības ar bibliotēku ir nokārtotas.*

Visi jaunie lasītāji tiek iepazīstināti ar bibliotēkas lietošanas noteikumiem, īpaši uzsverot nepieciešamību ievērot grāmatu lietošanas termiņus un iespēju vajadzības gadījumā termiņu pagarināt dažādos veidos - personīgi atnākot, piezvanot, atsūtot ziņojumu uz bibliotēkas e-pastu vai elektroniski – ar autorizācijas datiem pieslēdzoties kopkatalogam.

- **Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības**

Limbažu novada bibliotēku krājumu apjoms ir stabils, jo bibliotēkas aktīvi strādā pie krājuma attīrīšanas no novecojušās un maz izmantotās literatūras. Bibliotēkas tagad cenšas arī regulāri norakstīt preses izdevumus, lai kopumā neveidotos pārāk liels krājuma apjoms, kas pazemina krājuma apgrozījuma rādītāju.

Krājuma komplektēšanā vērā tiek ņemta arī krājuma izmantošana iepriekšējā darbības gadā, lasītāju vēlmes, kuras tiek uzklaustītas mutiski vai saņemtas kā ieteikumi vai atbildes aptaujās. Vislielākais pieprasījums, neapšaubāmi, ir pēc tulkotās daiļliteratūras. Taču pēdējos gados īpaši lasīta ir latviešu oriģinālliteratūra.

Uzmanība tiek pievērsta arī nozaru literatūrai. Lai uzturētu krājuma kvalitāti, bibliotēkas cenšas iegādāties vērtīgas grāmatas, kuru informācija nenoveco. Izvērtējot preses izdevumu klāsta pasūtīšanu, lieti noder lasītāju viedoklis, kādi preses izdevumi būtu vēlami konkrētā bibliotēkā. To lielākoties noskaidro lietotāju aptaujās. Katru gadu tiek papildināti arī bibliotēku Uzziņu krājumi. Bibliotēku apmeklējumos LNGB speciālisti vērtē krājumu, sniedz ieteikumus un no bibliotēku vadītājiem prasa atbildību par krājuma kvalitātes uzturēšanu. Pārrunājam arī par krājuma vizuālo noformējumu, pieejamību, daleņiem, norādēm, kas būtiski ietekmē lietotāju grāmatu izvēli ne tikai no jaunumu plaukta. Tāpat pozitīvi vērtējam izstādes – atraktīvas, interesantas, uzmanību piesaistošas, tās dod pārliecību, ka te izvietotās grāmatas ir patiešām vērtīgākās un interesantākās. Krājuma stāvoklis bibliotēkās vērtējams kā labs, bibliotēkas spēj nodrošināt lietotāju vajadzības. Konkrētos lietotāju pieprasījumus bibliotēkas apmierina SBA kārtā – gan no vietējām novadu bibliotēkām, LNGB, gan no LNB. No iedzīvotājiem un bibliotēku labvēļiem tiek pieņemti grāmatu dāvinājumi, kas arī ir nozīmīgs atbalsts krājuma kvalitātes uzlabošanai.

Liela uzmanība aizvadītajā gadā tika veltīta bezmaksas e-grāmatu piedāvājumam 3TD vietnē – www.3td.lv.

Taču joprojām novada bibliotēkas satrauc fakts, ka gadu gaitā pašvaldības piešķirums krājuma finansēšanai palielinās ļoti minimāli. Tas gan vairāk ietekmē pilsētu bibliotēkas, kur lietotāju pieplūdums lielāks un arī lasītāju vēlmes plašākas.

Alojas bibliotēka: *Viennozīmīgi, nepieciešams lielāks finansējums krājuma komplektēšanai visām lasītāju vecumgrupām, diemžēl finanšu līdzekļu trūkuma dēļ netika dota iespēja gada budžetā iekļaut lielāku finansējumu krājumam. Veidojās lasītāju rindas uz krājuma jaunākajām grāmatām, tādēļ neatsverama kļuvusi SBA izmantošana, tas vismaz daļēji paātrina iespēju lasītājiem tikt pie kārotās grāmatas.*

Staiķes bibliotēka: *Problēma - mazās piešķirtās finanses bibliotēkas krājuma iegādei. Tā popularizēšanai ir visas iespējas piesaistīt finanšu līdzekļus projektos. Galvenais ir izdoma, darbs un nekautrēties izkāpt no komforta zonas un rast iespēju darboties.*

Jebkura grāmata kalpo kā izglītības līdzeklis gan valodas bagātināšanai, gan pašizaugsmei, gan sevis pilnveidošanai. Izglītots, gudrs un zinošs cilvēks ir katras ilgtspējīgas kopienas vērtība. Mēs, bibliotekāri, arī tādus cenšamies audzināt un veidot.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

- **Darbs ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji**

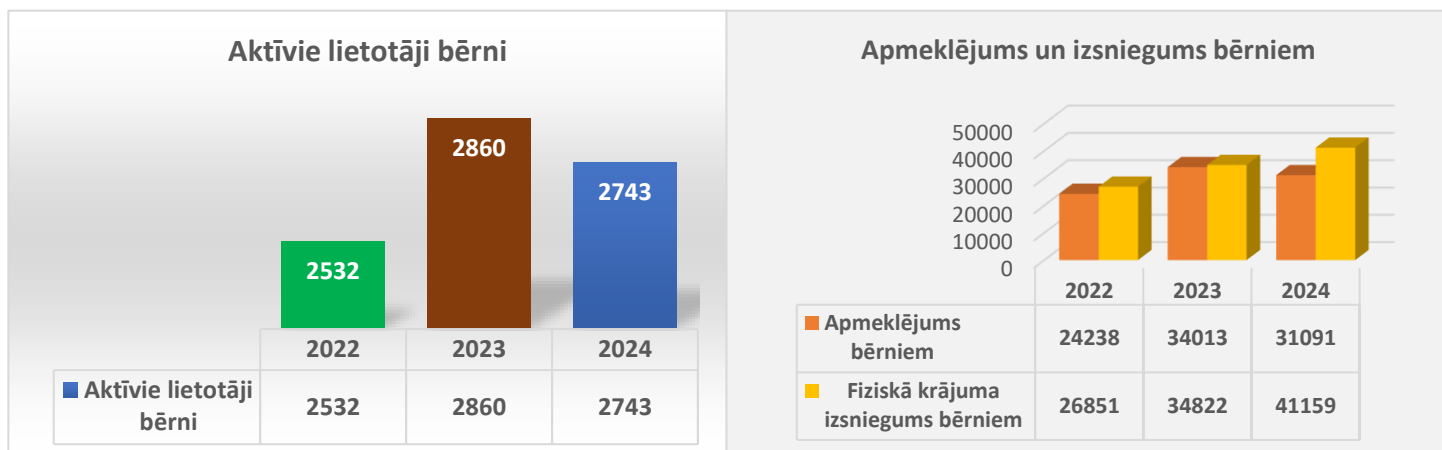

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķim

Šīs sadaļas sākumā - Ainažu bibliotēkas redzējums, kas būtībā raksturo kopainu novadā: *Bērnu lasīšanas veicināšana un literāro interešu attīstīšana ir viens no svarīgiem uzdevumiem. Lai gan šodien interneta virtuālā pasaule aizrauj daudz vairāk, nekā grāmatu lasīšana, cenšamies bērnos un jauniešos rosināt un saglabāt interesi par grāmatu un lasīšanu. Šajā pārskata periodā pēc iespējām tika organizēti lasīt veicināšanas un informācijpratības uzlabošanas pasākumi, kā arī nodrošinājām kvalitatīvu brīva laika pavadīšanas iespēju.*

Pamatrādītāju vērtējums

Aktīvie lietotāji bērni līdz 18.g.	2532	2860	2743	+13%; - 4,1%
Apmeklējums bērni līdz 18.g.	24238	34013	31091	+40,3%; -8,6%
Fiziskā krājuma izsniegums bērniem līdz 18.g.	26851	34822	41159	+29,7%; +18,2%
Bibliotekārais aptvērums bērni līdz 18 g.	52,9 %	61,3%	61,2%	+15,9%; stabils
Iedzīvotāju skaits - bērni līdz 18 g.	4786	4662	4480	-2,6%; -3,9%

Pārskata periodā viena no galvenajām darba prioritātēm, uz ko bibliotēkas pastiprināti strādājušas, ir bērnu intereses par grāmatu veicināšana. Bibliotēkas bērnus ieinteresēt grāmatu pasaulē centušās ar dažādu pasākumu un izstāžu organizēšanu, kā arī rakstot projektus un organizējot tikšanos ar bērnu grāmatu rakstniekiem un ilustratoriem. Tika meklētas jaunas pieejas, kā bērnu uzturēšanos bibliotēkā padarīt interesantāku un kā piesaistīt bibliotēkai arvien jaunus lasītājus.

Otrs virziens, kurā vairums novada bibliotēku strādājušas pastiprināti, ir skolēnu izglītošana dažādos medijpratības jautājumos, uzsverot, ka mūsdienās bērni un jaunieši arvien vairāk laika pavada interneta vidē. Kā zināms, šajā vidē ikviens var sastapties ar dažādiem apdraudējumiem – viltus ziņām, krāpniecības mēģinājumiem, tāpēc skolēnu izglītošana šādos jautājumos šodien ir ļoti nepieciešama un arī bibliotekāru aicinājums bijis pievērsties šim jautājumam pastiprināti.

Izvērtējot aktīvo lietotāju skaita, izsnieguma un apmeklējuma rādītājus novada bibliotēkās, jāsecina, ka 2024. gadā jūtamas ne tik pozitīvas izmaiņas. Salīdzinājumā ar 2023. gadu, aktīvo lietotāju skaits samazinājies par 117, jeb -4,1%, apmeklējums samazinājies par 2922, jeb -8,6%. Savukārt iepriecina, ka izsniegums palielinājies par 6337 eks. jeb +18,2%.

Protams, ka iespaidu te atstāj kultūras iestāžu, arī skolu reorganizācijas un likvidēšanas process. Taču, neraugoties uz to, vairums bibliotēku pārskata periodā aktīvi organizējušas bērniem un jauniešiem saistošus pasākumus, veicinot lasītprasmi un aktīvi iesaisti grāmatu pasaules izzināšanā. Tas ir vērā ņemams faktors izsnieguma pieaugumam.

Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

Aizvadītajā gadā novada bibliotēkās bērniem un jauniešiem aktīvi sniegta dažāda veida uzziņa, galvenokārt - skolēniem. Regulāri tiek sniegta palīdzība informācijas meklēšanai Internetā, pilnveidotas prasmes darbā ar datorprogrammām un datubāzēm. Izmantojot Interneta sniegtās iespējas uzziņu meklēšanā, skolēni iegūst plašu informācijas klāstu par sev nepieciešamajiem tematiem.

Bērniem bibliotēkā tiek ieteikts izmantot mājas lapu <https://drossinternets.lv>.

Aktuāla bijusi adresālo uzziņu sniegšana. Mācību vajadzībām skolēni vērsušies bibliotēkās, lai saņemtu nepieciešamās tematiskās uzziņas. Galvenokārt tās sniegta par rakstniekiem, gadskārtu svētkiem, dažādiem vēstures jautājumiem un sportistiem.

Taču visbiežāk ikdienā bērniem tiek sniegta palīdzība orientēties vajadzīgās literatūras meklēšanā. Konsultācijas tiek sniegtas individuāli, kā arī bibliotekāro stundu ietvaros.

Salacgrīvas bibliotēka gada laikā akcentēja latviešu gadskārtu svētku tradīcijas. Pēc vajadzības tiek sniegta konsultācijas, piedāvājot izmantot enciklopēdijas, preses izdevumus, kā arī interneta portālus www.drossinternets.lv, www.cirkulis.lv, www.daba.lv, www.latvijasdaba.lv u.c.

Viļķenes bibliotēkas darba pārskatā secināts, ka skolas vecuma bērni grib izpausties dažādās aktivitātēs, piedalīties spēlēs un konkursos. Vasaras un rudens brīvlaikā sadarbībā ar kultūras namu tika organizēti spēļu vakari, organizēts konkurss KAHOOT platformā, izmantojot interaktīvo tāfeli un viedtālrunus. Savukārt kultūras nams bērnus izklaidēja ar diskotēku un dažādām kustību rotaļām, arī radošajām darbnīcām. Spēļu dienas norisi *skatīt*: <https://ej.uz/ofu7>

Te iederas arī stāsts par dažādiem **izglītojošiem pasākumiem bērniem un jauniešiem.**

Svētciema bibliotēkā bērnu zonā regulāri tiek izlikta izziņošanas tematiskās izstādes ciklā “Kas, kā, ko dara?”.

Pirmsskolas vecuma bērniem no PII *Vilnītis*, „*Snīpju*” grupas tiek rīkotas tematiskās *Rīta stundas*, kurās vienmēr tiek piedāvātas dažādas aktivitātes jaunu prasmju un iemaņu apgūšanā. Svētciema bibliotēka iesaistījās “*TET skoliņas*” aktivitātēs (attēlā pa kresi), lai apgūtu pamatu pamatus noslēpumainajā interneta pasaulē.

Salacgrīvas bibliotēkā bibliotekāro stundu ietvaros skolēni apgūst iemaņas, kā lietot enciklopēdijas un citus uzzināšanas materiālus. Izmantojot Interneta sniegtās iespējas uzzinā

meklēšanā, skolēni iegūst plašu informācijas klāstu par sev nepieciešamajiem tematiem. Skolēni arvien uzlabo zināšanas Interneta izmantošanā.

Salacgrīvas puses bibliotēkām izveidojusies veiksmīga sadarbība ar Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu. Skolēniem notika izziņošanas un pētnieciskas nodarbība, kas lieliski tiek papildinātas gan ar grāmatu, gan zīmējumu izstādē piem., Dabas aizsardzības pārvaldes mākslinieces Daigas Segliņas izstāde “Daba zīmējumos” Salacgrīvas bibliotēkā (attēlā pa labi).

Septembrī Salacgrīvas bibliotēka saņēma uzaicinājumu doties uz Salacgrīvas vidusskolu un kļūt par vienu no zināšanu stacijām. Pie Salacgrīvas bibliotēkas un biedrības “Bibliokuģis *Krišjānis Valdemārs*” stacijas piestāja gan lieli, gan mazi skolēni un pierādīja teicamas zināšanas uzdevumos par vasarā izlasītajām grāmatām un viktorīnas jautājumos par Salacgrīvas bibliotēku (attēlos zemāk).

Svētciema bibliotēkā bērnu iecienītas ir Rīta stundas – dažādas tēmas zinātkāriem bērniem.

Viena no tām - Rīta stunda kopā ar *Trusītes kundzi* - Bibliotēku nedēļas pasākumā *Bibliotēkas skoliņā*.

Bibliotēkas nedēļas Rīta stundā PII "Vilnītis" "Snīpju" grupas bērnu ciemos sagaidīja bibliotekārite Trusītes kundze, lai kopā ne tikai palasītu, bet, iesaistoties sarunās, komandu spēlēs un pildot dažādus uzdevumus, uzzinātu, kas ir bibliotēka, kā un kādas grāmatas var sameklēt lielākos vai mazākos plauktos, kā notiek grāmatīņu izsniegšana uz mājām un par citām interesantām lietām bibliotēku pasaulē.

Pirms ciemošanās mazie lasītāji saņēma uzdevumu - būt pašiem dizaineriem un iekārtot bibliotēku pēc savas patikas. Tā radās bērnu darbiņu izstāde "Vīzijas par bibliotēku", ko ikviens varēja vērot bibliotēkas logā.

Rītausmas stunda Ziemeļvalstu literatūras nedēļā Svētciema bibliotēkā

Grāmatu meitene Ieva Reide

Staiceles bibliotēkā viesojās bijusī Staiceles pamatskolas absolvente Ieva Loreta Reide. Meitene, kura visu pagājušo vasaru pavadīja Amerikas Savienoto Valstu Montānas štatā kā Grāmatu meitene. Daudz uzzinājām par viņas ikdienu Amerikā programmas *Southwestern Advantage* ietvaros. Saspringtajā režīmā ir bijušas dienas, kad visu gribējies pamest un atgriezties, bet izturēja līdz noslēgumam. Izvērtējot visu, Ieva Staiceles skolēniem deva padomu: "Izmantojiet dzīves dotās iespējas, bet pārliecinieties vai esiet tām gatavi!"

2024. gadā bibliotēka iesaistījās Staiceles pamatskolas organizētajā Tūrisma dienā. Bibliotēkā bija viens pieturas punkts ar konkrētiem uzdevumiem katrai vecuma grupai. Uzdevumiem visiem bija viens mērķis – iepazīt bibliotēku un tur piedāvātos pakalpojumus. Pirmsskolas vecuma un sākumskolas skolēniem bija jāatpazīst grāmatu varoņi no foto izstādes, audzinātājas varēja savai grupai nopelnīt punktus, nosaucot bērnu grāmatu autorus. Vidējo klašu bērni salika alfabēta secībā Džefa Kinnija Grega dienasgrāmata grāmatu nosaukumus.

Uzvarētājkomanda, tā zināja gan grāmatu autoru, gan atrada plauktā

Nodarbība par pilsētas ģerboni – stārķi Staiceles bibliotēkā

Īpašu vieta Staiceles bibliotēkas piedāvājuma klāstā ieņem patriotiskā audzināšana. Kad aizvadītā gada janvārī Staiceles pilsēta svinēja savu dzimšanas dienu, bērni no grāmatām bibliotēkā iepazinās ar pilsētas simbolu - stārķi, kopīgi veidoja un zīmēja pilsētas mājas, veidoja logā izstādi.

Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas izglītības centrs atsaucās **Vilzēnu bibliotēkas** aicinājumam arī 2024. gadā. Intas Somas (attēlā pa kreisi) vadībā norisinājās divas brīnišķīgas nodarbības par kukaiņiem, kokiem, zvēriem.

• **Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes**

Latvijas Nacionālā bibliotēka ar Latvijas Republikas Kultūras ministrijas un Izglītības un zinātnes ministrijas atbalstu, sadarbībā ar partneriem 2024. gadā uzsāka plašu sabiedrības iesaistes kustību augstākā līmeņa lasīšanas atbalstam “Restarts

lasīšanai”, lai nostiprinātu lasīšanas tradīcijas sabiedrībā un pilnveidotu jaunās paaudzes lasītprasmi.

Arī Limbažu novada bibliotēkas aizvadītajā gadā iesaistījušās jau labi zināmajos lasīšanas veicināšanas projektos - “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” (BJVŽ), “Grāmatu starts”, “Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības”. BJVŽ projektā 2024. gadā pavisam iesaistījās 14 publiskās un 9 skolu bibliotēkas.

Vairākās bibliotēkās notikuši pārdomāti, lasīšanas veicināšanas pasākumi, kas saistīti ar BJVŽ grāmatu kolekciju bērniem. **Alojas bibliotēka**, piedaloties LNB Bērnu literatūras centra organizētajā lasīšanas veicināšanas programmā “BJV žūrija 2024”, pārskata periodā sadarbojās ar PII “Auseklītis” Vilzēnu filiāles grupu “Skudriņas” un “Taurenīši” audzēkņiem un Alojas Ausekļa vidusskolas abām pirmajām, otrajām klasēm (vecumposms 5+), organizējot 22 kopīgus žūrijas grāmatu kolekcijas lasījumus gan pirmsskolā, gan bibliotēkā.

Puikules bibliotēkā pirmsskolas vecuma bērniem literāri radošas nodarbības notiek sadarbībā ar PII “Auseklītis”. Katra nodarbība sevī ietver grāmatas lasīšanu, pārrunas par saturu, pielietošanu dažādās dzīves situācijās, dalīšanos pieredzē, radoša darba veikšanu saistībā ar teksta saturu. Ir reizes, kad tiek spēlētas rotaļas, dejots vai skatīta multiplikācijas filmas, kas piemērotas teksta saturam. Bērni aktīvi piedalās diskusijā un dalās savā pieredzē.

Aktivitātes Puikules bibliotēkā

Daži no BJV žūrijas tēliem

Nodarbības interesantākas un vēl vairāk saistošākas padara dažādie tēli, kuru veidolā iejūtas bibliotekāre. BJVŽ grāmatas lasot, ar bērniem darbojas kāds tēls no grāmatas.

Arī **Salacgrīvas bibliotēka** piedalās lasīšanas veicināšanas projektā “BJVŽ”. Bibliotēka ir kā atbalsta bibliotēka, savlaicīgi piedāvājot grāmatas visām vecuma grupām. Ļoti jauka un pārsteigumiem piepildīta izvērtās PII “Vilnīts” Bitītes grupiņas bērniem tikšanās ar dzejnieci Ēriku Bērziņu (attēlā pa labi).

Staiceles bibliotēka kārtējo gadu aktīvi piedalījās “BJVŽ”. Ar pamatskolas skolēniem žūrijā vairāk darbojas skola, bet bibliotēkas galvenās mērķgrupas ir pirmsskolas bērni. Programmas ietvaros septembra mēnesī tika uzsākta grāmatu kolekcijas priekšā lasīšana pirmsskolas bērniem. Paralēli žūrijā iesaistās arī bērnu vecākus.

Svētciema bibliotēkā “BJVŽ” noslēguma pasākumā jau tradicionāli ciemojas kāds bērnu literatūras rakstnieks vai dzejnieks. Šoreiz prieku sagādāja grāmatniņas ”Mammas dzejoļi” autore *Ērika Bērziņa* (attēlā pa kreisi), kas pazīstama arī no žurnāla “Pūcītes” un vairāku pieaugušo žurnāliem. Atraktīvie dzejoļu lasījumi mijās ar jautājumiem un uzdevumiem. Par pareizām atbildēm ikviens saņēma balviņu - uzlīmītes un žurnāliņu.

Vidrižu bibliotēka:

Projekts “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” nav viegls, jo bērnus ir grūti iesaistīt lasīšanā. Neviena nav izlasījis pilnīgi visas savam vecumam paredzētās grāmatas, nepatīk arī biezas grāmatas. Ļoti iepriecināja, ka 2024. gadā LNB bez atlīdzības nodeva bibliotēkai visas “BJVŽ” grāmatas. Tas bija liels atspajds bibliotēkas budžetā.

Ainažu bibliotēka: *Iesaistoties žūrijas darbā, bērni un vecāki, iepazīstas ar jaunām, interesantām grāmatām. Tas attīsta lasītprieku un uztur interesi par grāmatu lasīšanu. Ainažu bibliotēka piedalās „Bērnu žūrijas” darbā, turpinot attīstīt bērnus vēlmi lasīt grāmatas. Vecāki, piedaloties „Bērnu žūrijas” darbā, savukārt iegūst iespēju iepazīties ar pašu jaunāko latviešu oriģinālliteratūru bagātinot savu garīgo pasauli. Visa gada garumā bērni un vecāki lasīja žūrijas grāmatas un vērtēja, noslēgumā saņemot balvas.*

Dalība lasīšanas veicināšanas programmā 3 – 4 gadus veciem bērniem “Grāmatu starts”

Puikules bibliotēkā “Grāmatu starta” ietvaros bērniem organizētas literārās nodarbības. Tās vadot, bibliotekāre iejutusies bērniem pazīstamās varones Tutas tēlā. Nodarbības vieta un vide arī ir dažāda. Tās notiek gan bērnu telpā, gan lasītavā, gan bērnudārzā, gan laukā. Ir reizes, kad grāmatas saturs un ilustrācijas tiek projicētas uz lielā ekrāna.

Viļķenes bibliotēkā pirmsskolas vecuma bērni ir bibliotēkas apmeklētāji, ieskaitot 3 un 4 gadus vecos, kuri tika iesaistīti projektā “Grāmatu starts”. “Pūcūlēniem” notikušas trīs nodarbības, viņi turpina apmeklēt bibliotēku.

Pūcūlēni pēc 1. nodarbības Viļķenes bibliotēkā

Viļķenes bibliotēkā literāro nodarbību sezonas noslēgumā gan “Grāmatu starts”, gan “BJV žūrijas” dalībniekiem tiek rīkots pasākums *Pūcūlēnu skolas nodarbība*. Skatīt: <https://ej.uz/3gje> – ar aktivitātēm un balvu saņemšanu.

Arī **Vilzēnu bibliotēka** piedalījās LNB atbalsta biedrības rīkotajā lasīšanas veicināšanas programmā “Grāmatu starts”. 3-4 gadus vecajiem bērniņiem tā ir pirmā tikšanās ar bibliotēku. Nodarbībās gan kopīgi lasīja, gan radoši pastrādāja. Grāmatu starta komplektu: mugursomiņa un mīļlietiņu, bilžu lasāmgrāmatiņu,

izdevumu vecākiem ar praktiskiem padomiem lasīšanā kopā ar bērniem saņēma 16 bērni (attēlā pa kreisi).

Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības

Jau par ikgadēju tradīciju kļuvusi dalība Nacionālās skaļās lasīšanas sacensībās. Pavasarī – aprīlī LNGB organizēja šo sacensību reģionālo finālu, kurā ar savas izvēlētās grāmatas lasījumu uzstājās Limbažu pilsētas un novada skolu skolēni. Šajā reizē sacensībās piedalījās **12 dalībnieki no Limbažu novada skolām**. Jāpiebilst, ka šoreiz konkurss notika četros posmos – sacensības skolā vai vietējā bibliotēkā, reģionālais fināls, starpfināls un Valsts fināls Latvijas Nacionālajā bibliotēkā. Par Limbažu novada Skaļās

lasīšanas čempioni šoreiz kļuva skolniece no Limbažu vidusskolas – Aleksandra Cvetkova. 2. vietu ieguva Pāles pamatskolas skolniece Dārta Bārbale, 3. vietu ieguva Umurgas pamatskolas skolniece Gabriela Zvīne. Jāpiebilst ka, kaut arī Limbažu novada sacensību uzvarētāja Aleksandra Cvetkova netika uz valsts finālu, tomēr Vidzemes reģiona starpfinālā, kas norisinājās Ogres Centrālajā bibliotēkā, viņa tika atdzīta kā izteiksmīgākā lasītāja. Par to tika iegūta atzinība.

Arī novada bibliotēkas iesaistījās šajā aktivitātē. Piemēri:

Lādezers bibliotēkā notika lasīšanas veicināšanas aktivitāte-skaļās lasīšanas sacensības, kur piedalās Lādezers pamatskolas 5. klases audzēkņi. Šogad uz Limbažu novada sacensībām tika sūtīta – A. Zihmane.

“Skaļās lasīšanas” atlase un konkurss Lādezers bibliotēkā

Alojas bibliotēka, sadarbībā ar Alojas Ausekļa vidusskolu, piedalījās Nacionālās skaļās lasīšanas sacensībās 5. klasei 1. posma sacensībās bibliotēkā savu lasītprasmi atrādīja 5. klases skolēni. 2. posma sacensībās Limbažos piedalījās Melisa Gūtmane.

Bērniem veltīto pasākumu raibajā kaleidoskopā allaž atrodamas īstas “pērlītes”. Īpaši priecē, ka bibliotēkas bērniem lasītveicināšanu apvieno ar Latvijas izziņāšanu gan caur vēstures, gan valsts svētku un svinamo dienu, gan brīnišķīgo latvisko tradīciju prizmu. **Ainažu bibliotēku** (attēlā pa kreisi) pieskandināja bērnu čalas un smieklī. Ainažu PII grupas "Pūcītes" audzēkņi, kopā ar skolotājām Līgu Lapsiņu, Aivu Briedi un palīdzi Līgu Liepiņu pulcējās bibliotēkā, lai atzīmētu Starptautisko Teātra dienu un ieskandinātu Lieldienas rīta stundā “Spēlējam teātri un ieskandinām Lieldienas” (attēlā pa labi).

Kādā citā tikšanās reizē Ainažu PII “Pūcītes” audzēkņi apmeklēja bibliotēku, lai piedalītos rīta stundā “Putnu dienas”. Noskatoties lietotnē YouTube videoklipu, bērni atpazīna dažādas putnu balsis, klausījās bibliotekāres stāstītajās teikās par putnu rašanos un kā tie mācījušies dziedāt. Skandēti sakāmvārdi, minētas mīklas par putniem. Noslēgumā - jautra rotaļa “Visi putni lido”.

Bibliotēku nedēļas ietvaros Ainažu bibliotēku apmeklēja 2.- 3. klases skolēni. Tēma “*Bibliotēkas un lasīšana*” (attēlā pa kreisi). Skolēni iepazinās ar rakstnieka Vika grāmatām un daiļradi. Klausījās bibliotekāres priekšā lasīto fragmentu no grāmatas “Sarežģītais Zvirbulēns”. Aprīlis ir putnu mēnesis un apkārt lido tik daudz spārnoto draugu, tāpēc bērni no papīra pagatavoja savus “Sarežģītos zvirbulēnus”. Ainažos arī pusaudži dodas uz bibliotēku. Šoreiz – *Literatūras stunda* Ainažu pamatskolas 9. klases skolēniem (attēlā pa labi) skolotājas Modras Putnas vadībā. Skolēni iedziļinājās latviešu dzejnieku dzejoļu krājumos, lai izpildītu skolotājas uzdoto uzdevumu.

Ļoti iecienīti Ziemeļvalstu literatūras lasījumi **Lādezersa bibliotēkā** (attēlā pa labi).

Pociema bibliotēka savā darba pārskatā kā vienus no veiksmīgākajiem pasākumiem min nodarbības pirmsskolas vecuma bērniem, uzsverot, ka tās ir devušas panākumus tieši bērnu intereses par grāmatu veicināšanā. Piem., ir notikušas nodarbības Pociema pirmsskolas grupas bērniem “Zīmējam un krāsojam”, “Draudzīgie pūķīši”, kopīgi ar bibliotekāri lasīta Nikolasa Kiniēras grāmata “Pūķa dārgumi.” Lieldienām veltīta nodarbība, “Krāsu prieks”- krāsošana uz koka klucīšiem. Nodarbība "Krāsas putnos un dzīvniekos" tika skatītas grāmatas, kurās ir dažādi dzīvnieki un putni, izgatavotas dzīvnieku maskas (attēlos zemāk).

Puikules bibliotēka
laika posmā no 1.06. - 31.08.

Vasaras izaicinājums 2024

IZLASI ...

- izlasīšu, kurā stāstā ir tāda pati tēma.
- grāmatu, kurā minēti dzīvnieki.
- grāmatu, kurā minēti putni.
- grāmatu, kurā minēti krāsaini dzīvnieki.
- grāmatu, kurā minēti krāsaini putni.

Izlasījis grāmatu, kurā minēti dzīvnieki, krāsaini dzīvnieki, krāsaini putni, krāsaini dzīvnieki un krāsaini putni. Grāmatu, kurā minēti dzīvnieki, krāsaini dzīvnieki, krāsaini putni, krāsaini dzīvnieki un krāsaini putni.

Puikules bibliotēka
laika posmā no 1.06. - 31.08. nolīka

Vasaras izaicinājums 2024

IZLASI MĀKONI ...

Trešo gadu turpinās "Vasaras izaicinājums", kas piepulcējis arvien vairāk lasītājus

SVEICAM UZVĀRĒTĀJUS

SIEDZĪBAS:
DANIELU JACOBSONU - veca stāsta lasītāju
JĀKOBU ENRIKSONU - veca stāsta lasītāju
MELANU MALDENU
MATEJU
MIRU KLUZĪTI
ALBUZĪTI

PIEVAIGŪSĀS:
SKARĪTI ĀDOLINU
INDRU BRŪZI
GITU RUCĪTI
PAULU MĀRTI KALVINDU
VĒRMU STUMPI
PĒTERI LĪPĪNI
ZINĀDU UNĪEDI

Puikules bibliotēkas pārņemšana balva jūsu - izcilības raksturs uz Latvijas Nacionālās bibliotēkas

Puikules bibliotēkas veidojošie tīkri

Turpina darboties **Puikules bibliotēkas** lasītveicināšanas aktivitāte “Vasaras izaicinājums” (attēlā pa kreisi).

Izmantojot Eiropas Mājas piedāvātās izstādes un spēles, **Staiceles** bērni iepazīna bērnu grāmatu varoni Pinokio 38 valodās. Izmantojam ceļojošo izstādi “Pinokio grāmatu kolekcija” kā papildinājumu ģimenes pasākumam - bērnu grāmatu varoņu karnevālam “Kad satiekas gadsimti”. Lai to darītu, bērniem bija jāizlasa sava varoņa grāmata un uzstājoties tā jāparāda un jāprezentē. Par šo pasākumu pastāstīts jau iepriekš, jo tas bija ģimeniskas pasākums – gan pieaugušajiem, gan bērniem.

Uzvarētājiem balvā ekskursija uz LNB

Vidrižu bibliotēkas Dzejas dienām veltīta dzejas stunda ar nosaukumu “Es un mans vārds”, kas tika veltīta novadnieka, bīrinieša Klāva Siliņa 120 dzimšanas dienai. K. Siliņa mūža darbs ir grāmatas *Latviešu personvārdu vārdnīca* (1990) izveidošana, kurā apkopotas ziņas par apmēram 8000 personvārdiem, to izcelsmi, izplatību. K. Siliņš ir arī Latvijas meliorācijas vēstures pētnieks, rakstītājs dzejoļus un lugas (palikušas manuskriptā). Publicējis atmiņas par A. Skujiņu, pētījis K. Ulmaņa, savus, A. Skujiņas, V. Lāča, Alunānu dzimtaskokus, pievērsies onomastikai.

Karnevālā savu grāmatu – Kārļa Skalbes “Kaķīša dzirnavas prezentē Baltais Runcis jeb Undīne Lēmane

Interesi skolēnu un skolotāju vidū izpelnījās

Gatavojoties *Dzejas dienām*, katram skolēnam bija jānoskaidro, kāpēc viņam ir tāds vārds, ko nācās arī uzzīmēt, krāsot, izrakstīt, kā pats to redz. Tika noskaidrots, cik vecs ir katra skolnieka, skolas darbinieka vārds, tika izveidota attiecīga tabula. Pētot personvārdus, atklājās, ka skolā mācās meitene Karlīna, kuras vārds pirmo reizi Latvijā reģistrēts tieši Bīriņos 1795. gadā!

Vidrižu bibliotēka:

Darbs ar bērniem nav viegls, bet ir interesants. Man pašai ir pedagoģiskā izglītība un iemaņas darbam ar bērniem, kuras gan vienmēr nākas papildināt. Tāpēc ar prieku izmantoju Limbažu novada Galvenās bibliotēkas organizētos seminārus, kas palīdz darbam ar bērniem, iepazīstos ar literatūru par bērnu psiholoģiju, interesēm.

• **Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi**

Ir bibliotēkas, kurās apkārt dzīvojošo bērnu skaits ir salīdzinoši mazs, līdz ar to īstenot darbu ar bērniem un jauniešiem ir diezgan sarežģīti. Kā otru problēmu bērnu un jauniešu apkalpošanā bibliotēkas min viedierīču pārāk biežu izmantošanu. Mūsdienās šīs ierīces ir nopietni konkurenti grāmatām un bērnu vēlmei tās lasīt. Savos pārskatos vairākas bibliotēkas uzsver, ka mūsdienu bērnus arvien grūtāk paliek ieinteresēt ar grāmatām. Jādomā par citas pieejas izmantošanu un jaunu risinājumu meklēšanu. Bibliotekāri uzsver, ka bērni ir pārāk noslogoti, jo vairums no viņiem pēc skolas apmeklē dažādus interešu izglītības pulciņus, mūzikas, mākslas un sporta skolas, līdz ar to laiks apmeklēt bibliotēku ir mazāks, nekā to varētu vēlēties.

Nebūt nav iepriecinoši **Ainažu bibliotēkas** kolēģu secinājumi:

- ☞ Bērnu samērā vājā lasītprasme joprojām ir aktuāls jautājums, kas saistīts ar skolēnu nevēlēšanos lasīt grāmatas.
- ☞ Nepietiekamas prasmes orientēties interneta resursos, lai sameklētu nepieciešamo informāciju, jo jauniešu interneta izmantošana aprobežojas ar izklaides sfēru un sociālo tīklu lietošanu.
- ☞ Sarūk skolēnu skaits skolā, jo samazinās dzimstība, kā arī vecāki dodas strādāt uz lielajām pilsētām.
- ☞ Bibliotēkas uzdevums ir rosināt interesi par grāmatu un lasīšanu bērnos, jo bērni ir potenciālie lasītāji nākotnē. Vairāk nākotnē jāpievēršas darbam ar ģimenēm, kas motivētu un iedrošinātu vecākus kopā ar bērniem apmeklēt bibliotēku.

Salacgrīvas bibliotēka: *Aktuālākās problēmas nemainīgas arī šajā pārskata periodā: bērnu ikdienas noslogotība; brīvā laika sabiedrotais - telefons; lasīšanu uztver kā pienākumu.*

Viens no iespējamajiem lasītveicināšanas veidiem būtu pastiprināti darboties ar pirmskolas un sākumskolas bērniem. Šajā vecumā ir iespējams ieinteresēt paņemt grāmatu - kopā lasīt, vērot, izzināt un pārrunāt.

Skultes bibliotēka: *...apkalpo pagasta dzīvojošas ģimenes ar bērniem un vasarās sezonā atpūtnieku ģimenes ar bērniem, jauniešiem, kuri mācās dažādās izglītības iestādēs. Pirmskolas izglītības iestādes „Aģupīte” bērni un skolotāji ir aktīvi bibliotēkas apmeklētāji. Tiek plānoti kopīgi pasākumi, skolotāji izmanto bibliotēkās krājumā esošas grāmatas nodarbībām un mācību satura organizēšanai. Problemātiska situācija ar vidēja skolas vecuma bērnu iesaistīšanu, bibliotēkas apmeklējumu un pakalpojumu izmantošanu. Iemesli dažādi: skolēni mācās dažādās Limbažu novada skolās, no rīta agri izbrauc, vakaros vēlu atgriežas mājās. Virtuāla vide kļuvusi par dzīves galveno sastāvdaļu un interese par grāmatu lasīšanu mazinās un turpmākajos gados bērnu un jauniešu auditorijas piesaiste būs ļoti liels izaicinājums ar nepieciešamību ieinteresēt, iesaistīt, atjaunot interesi par bibliotēku, lasāmgrāmatu, galda spēlēm, kopā būšanu.*

Vilķenes bibliotēka: *Pēdējos gados novērots, ka interese par grāmatām un lasīšanu ir vāja. Bērni un jaunieši, atrodoties bibliotēkā, lielākoties izmanto savas viedierīces. Daži spēlē datorspēles,*

kas netiek aizliegts, jo ne visām ģimenēm mājās ir dators. Patīkami, ka bērni vispār pavada laiku bibliotēkā, ir pieklājīgi un lielākoties ievēro noteikumus. Novērojumi rāda, ka dažu bērnu un jauniešu intereses ir virspusējas un uzmanības noturība ir vāja. Pat spēlējot spēles, viņi spēj koncentrēties tikai uz īsu brīdi. Dažkārt nespēj uztvert doto uzdevumu vai izprast jautājumu, jo ir pārlietu steidzīgi, nespēj koncentrēties. Darbojoties ar bērniem grupās, izceļas bērni, kuri iesaistās sarunā, prot reaģēt uz jautājumiem. Varam secināt, ka bērni un viņu attīstības līmeņi vienā un tajā pašā vecuma posmā ir atšķirīgi, katram nepieciešama diferencēta pieeja.

8. Novadpētniecība

- **Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes, jauninājumi novadpētniecības darbā**

Novadpētniecības darbā bibliotēkas katru gadu iegulda jaunu pienesumu, lai stāstā par novada vēsturi un aktivitātēm nav tādu periodu, kas izskatās “iztrūkstoši”. Tas padara šo darbu aizraujošu, jo vienmēr ir izvēle, pie kā vairāk strādāt, kādas darba formas izvēlēties, kas darāms labāk, jo ir apgūta krietna deva pieredzes. Katrā pagastā vai pilsētā tieši bibliotēka ir tā iestāde, kas vāc un apkopo informāciju par savu tuvāko apkaimi - tā veidojas bibliotēku unikālie novadpētniecības krājumi, lai varētu sniegt uzziņas interesentiem, iesaistīties Muzeju nakts un citos pasākumos, prezentēt savu pagastu vai pilsētu tūrisma izdevumos un publikācijās, pilsētu, pagastu svētkos. Pēdējos gados bibliotēkas arvien aktīvāk darbojas sociālajos tīklos, kur tiek publicēti arī novadpētniecības materiāli, lielākoties veidojot virtuālās izstādes.

Taču novadpētniecības krājums nav vienīgā vērtība – bibliotēkas prot ļoti radoši strādāt sadarbībā ar vietējiem cilvēkiem, lūdzot tos iesaistīties pašā materiālu vākšanas vai atlasē procesā, organizējot dažādas izstādes vai pasākumus un uzklautot atmiņu stāstus. Te ir liela loma novadpētniecības klubīņiem vai novadpētniecības darba aktīvistiem – gan pašiem dalībniekiem, gan bibliotēkas vadītājam, kas prot šos cilvēkus iedvesmot un iesaistīt bibliotēkas aktivitātēs.

2024. gadā galvenie uzdevumi novadpētniecības jomā novada bibliotēkās:

- ☞ Vienotas Limbažu novada publisko bibliotēku Novadpētniecības darba koncepcijas izstrāde;
- ☞ Novada bibliotēku iesaistīšanās LNGB datubāzes “Novadu resursi” papildināšanā, veidojot virtuālās izstādes “Dabas objekti”;
- ☞ Novadpētniecības krājumu papildināšana ar jaunieguvumiem, krājuma popularizēšana izstādēs un pasākumos;
- ☞ Informācijas pieejamības nodrošinājums, arī interneta vietnēs, uzziņu sniegšana interesentiem;
- ☞ Sadarbība ar vietējiem muzejiem, novadpētniekiem un vēsturniekiem, jaunu kontaktu dibināšana;
- ☞ Sadarbība ar iestādēm un aktīvistiem vietējās vēstures apzināšanā un materiālu apkopošanā;
- ☞ Izstāžu un tematisku pasākumu organizēšana saistībā ar novadu un novadniekiem;
- ☞ Novadpētnieku klubīņu/interesu pulciņu darbība – kopīgs darbs pie materiālu kārtošanas, atmiņu stāstu vākšanas, apkopošanas;
- ☞ Novadnieku vaļasprieku popularizēšana - gleznu, kolekciju un rokdarbu izstādes;

- ☞ Vietējo cilvēku dzimtu vēstures izpēte, novadnieku biogrāfijas apkopošana, to publicitāte klātienē un virtuālajā vidē;
- ☞ Vēsturisku fotogrāfiju vākšana, atlase, atmiņu stāstu apkopošana.

Būtiskas izmaiņas novadpētniecības darbā skārušas **Alojas bibliotēku**. Ar 2024. gada 23. maija Limbažu novada domes lēmumu par Limbažu novada kultūras iestāžu reorganizāciju, Alojas bibliotēka pārņēma pārvaldes uzdevumus un krājumu no Alojas Novadpētniecības centra (iestāde ar 01.07.2024. beidza pastāvēt). No 01.07.2024 Alojas bibliotēkā klāt nākusi jauna štata vieta - galvenais bibliogrāfs novadpētniecībā.

Īsti novadpētniecības darba entuziasti Limbažu novadā ir ne tikai Alojas bibliotēkā. Ar iniciatīvu un radošu izdomu novadpētniecībā darbojas arī Staiceles bibliotēka, Bibliotēka "Sala", Viļķenes, Lādežera, Skultes un Vidrižu bibliotēkas. Daudz saistošu pasākumu notiek arī Salacgrīvas AP bibliotēkās.

Viļķenes bibliotēka kā Vidzemes lībiskās kultūrtelpas dalībniece un atbalstītāja ir popularizējusi šīs biedrības darbību un arī piedalījies biedrības rīkotajās konferencēs un aktivitātēs. Konference "Lībiešu valodas pēdas Vidzemē" - *skatīt: <https://ej.uz/iws1>*. Notiek sadarbība ar biedrības aktīvistiem. Nākamajā gadā tiek plānots LBB pārgājiens Limbažu novadā "Meklējot Vidzemes lībisko kultūrvidi", kura plānošana un vadīšana ir uzticēta Viļķenes bibliotēkas galv. bibliotekārei Mārītei Purmalei.

- Novadpētniecības krājums:
 - ✓ komplektēšana, ietvertu materiālu veidi
 - ✓ krājuma organizācija un glabāšana
 - ✓ digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana, kopaina, īss situācijas apraksts, reģiona digitālo kolekciju uzskaitījums un neliels apraksts

Novada bibliotēkas novadpētniecības krājumos ietvertu materiālu veidi: grāmatas, periodika, audio un video materiāli, dokumentu kopijas, kopijas no rakstiem periodiskajos izdevumos, mutvārdu vēsture, atmiņu pieraksti, fotogrāfijas. Būtiskas izmaiņas notika 2024. gadā, kad Alojas bibliotēka pārņēma krājumu no Alojas Novadpētniecības centra. Līdz ar to radās nepieciešamība pēc vienotas *Limbažu novada publisko bibliotēku Novadpētniecības daba koncepcijas*, ko izstrādā LNBG novadpētniecības darba speciālists. Dokuments stāsies spēkā 2025. gadā.

Lai nodotu vietējo kultūrvēsturisko mantojumu nākamajām paaudzēm, novadu bibliotēkas veic novadpētniecības materiālu apzināšanu, apkopošanu, saglabāšanu, veidojot tematiskas mapes, kas daudz tiek izmantotas skolēnu zinātniski pētniecisko darbu sagatavošanai, skolēniem projektu nedēļas ietvaros pēc interesējošām tēmām, studentiem bakalauru darba izstrādei utt. Novadpētniecības krājumos tiek uzkrāti dažāda veida materiāli: grāmatas, teksta izdevumi, attēli, fotogrāfijas u.c.

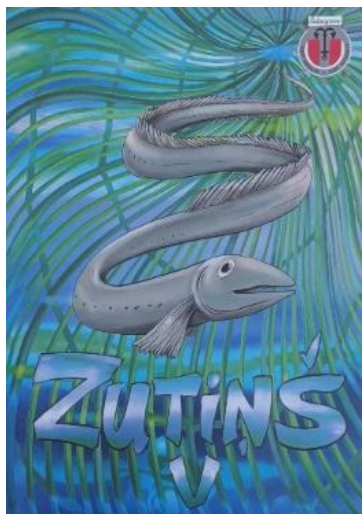
Novadpētniecības krājuma komplektēšanas materiāli Limbažu novada bibliotēkās pārsvarā ir vietējie laikraksti "Auseklis" un "Limbažu Novada Ziņas", kuru raksti saistībā ar ievērtības cienīgiem notikumiem pagastā vai pilsētā tiek kopēti un saglabāti tematiskajās mapēs. Mapju saturs tiek salīdzināts ar elektronisko novadpētniecības datubāzi. Lai arī kopiju glabāšana mapēs skaitās novecojusi metode, lietotāju apkalpošanā tas joprojām ir visparocīgākais paņēmieni, jo datubāzēs ne visiem aprakstiem ir pieejama pilna teksta publikācija.

Novadpētniecības krājuma komplektēšanā bibliotēkas bieži izmanto periodika.lv piedāvātās iespējas. Galvenie materiāli tiek iekopēti ārējās atmiņās, kā arī svarīgākie izprintēti un ievietoti mapēs. Bibliotēka komplektē rakstīto vārdu. Komplektējot izmanto gan Latvijas, gan reģionālo presi.

Turpinās darbs pie novadpētniecības mapju aprakstiem Limbažu novada bibliotēku elektroniskajā kopkatalogā.

Darbs ar novadpētniecības krājumu. Piemēri no novadu bibliotēkām.

Ar vērtīgiem izdevumiem papildināts novadpētniecības krājums **Salacgrīvas bibliotēkai**. Pārskata periodā bibliotēkai piesaistītā biedrība “Bibliokuģis “Krišjānis Valdemārs”” izdevusi

grāmatu **Zutiņš V**:

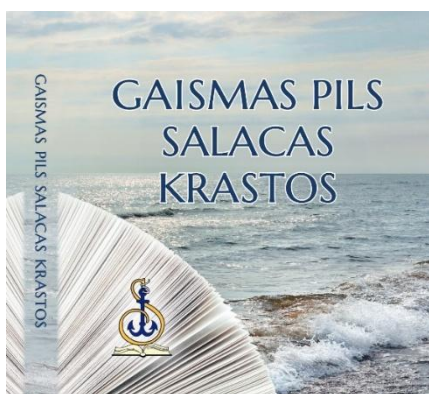
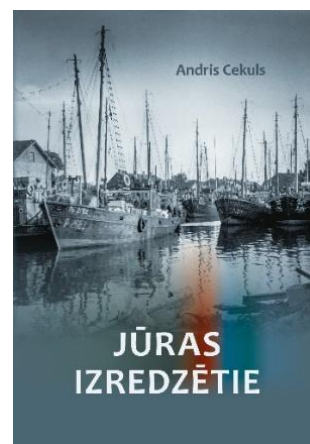
Grāmatā īpaša vieta ierādīta dzejnieka Imanta Ziedoņa (1933-2013) vadītās Dižkoku atbrīvotāju grupas darbībām mūspusē pagājušā gadsimta septiņdesmitajos un astoņdesmitajos gados.

Vienmēr ar interesi lasām aprakstus, ko veidojuši cilvēki, kuri mūspusē laipni uzņemti un garīgi bagātināti. Bulgāru dzejnieks un atdzejotājs Zdravko Kisjovs (1937-2015) no Rīgas sadraudzības pilsētas Ruses bijis biežs Latvijas viesis, uz mūspusi to aicinājuši viņa draugi dzīvē un dzejā Daina Avotiņa un Jānis Peters.

Kā Vidzemē ienākusi grāmatu tirdzniecība, kā drukātais vārds savulaik rada ceļu pie zinātkārājiem lasītājiem? To lieliski parāda grāmatu izdevējs, tirgotājs un rakstnieks Atis Freināts (1882-1955).

Salacgrīvas literāro almanahu "Zutiņš IV", grezno mūsu novadnieka Kristapa Auzenberga zīmētais deviņpadsmitais mūsdienas.

Salacgrīvas pagastā reģistrētā “Jāņa Lapsas piemiņas biedrība” izdevusi jūrniecības vēsturnieka Andra Cekula monogrāfijas “Jūras izredzētie. (Laikmets un personības Latvijas zvejniecībā)”. Grāmatas autors ir ilggadējs Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja darbinieks, kurš pēdējā desmitgadē vadīja muzeja Latvijas kuģniecības vēstures nodaļu, vācot bagātīgu materiālu krājumu arī par zvejniecību. Daļa no tā rada vietu “Latvijas jūrniecības vēstures (1950-2000)” sējumā, tomēr daudz kas palika npublicēts un redaktoru mazatzīts. Tieši tādēļ radusies doma savāktu faktu klāstu darīt zināmu plašākai publikai, izdodot atsevišķu grāmatu par laiku no 1940. gada līdz gadsimtu mijai, akcentējot zvejniecības darbinieku vietu un lomu piekrastes dzīves ritmā (skat. arī **Pielikums Nr. 1**).

2024. gada izskaņā tika atklāta Salacgrīvas bibliotēkai īpaša grāmata “Gaismas pils Salacas krastos”. Pēc ilggadējās bibliotēkas vadītājas **Hedvīgas Ineses Podziņas** ierosmes trīs gados tapusi grāmata par Salacgrīvas bibliotēku visos vēstures vējos ir apjomīgs 252 lappušu izdevums, bagātīgi ilustrēts ar foto no dažādiem gadu desmitiem – no Salacgrīvas “biedrības mājas” laikiem līdz Bibliokuģa “Krišjānis Valdemārs” aktivitātēm mūsdienās, kad uzņemts kurss uz jauniešu piesaisti jūrai caur grāmatu prizmu.

Grāmatas “Gaismas pils Salacas krastos” ievadā ir iecienītā kinorežisora, Latvijas Zinātņu akadēmijas Goda locekļa Jāņa

Streiča vārdi: “Bibliotēka rāda paraugu, ka nevajag ierauties savā čaulā, bet jāapvieno intereses ar kultūras namu, skolu, pašvaldību, Zemessardzi un vietējām ražotnēm. Ne visur tā dara. Tāpēc nīkuļo, jo tiem no svara ķeksītis dienesta ailē. Bet Salacgrīva ir jūras malā, un tai cits domas vēriens. Ir grūti uzskaitīt tās organizētos pasākumus, kuros esmu piedalījies kopā ar Latvijas Zinātņu akadēmijas kolēģiem. Tās bija konferences, diskusijas, priekšlasījumi, grāmatu atvēršanas svētki, izstādes. Kas patiesībā ir vērienīga kultūras centra darbs.”

2024. gadā **Ainažu bibliotēka** papildinājusi novadpētniecības krājumu ar trim jaunām grāmatām: Ginta Šīmaņa Salacgrīvas literāro almanahu “Zutiņš -IV”, “Zutiņš V” un Mārtiņa Sama “Gar jūras zeltmirdzošo krastu: divi laikmeti Latvijas zvejniecības vēsturē”.

Bibliotēkā tiek vākti laikraksta „Limbažu Novada Ziņas”, pirms tam “Salacgrīvas Novada Ziņas” un „Ainažu Vēstis” eksemplāri no laikraksta izdošanas sākuma, tādējādi bibliotēkas lietotājiem ir iespēja iegūt informāciju par bijušo Salacgrīvas novadu un Ainažu pilsētu. Pieprasītas ir arī ziņas, kas notiek pilsētas dzīvē šodien, kādi lēmumi tiek pieņemti novada domē un apkārtējos pagastos. Savukārt **Korģenes bibliotēka** saņēma dāvinājumā no biedrības “Elmed” planšeti ar Korģenes karti, kur Korģene minēta jau 1683. gadā. Šī planšete ir novietota bibliotēkā pie sienas visu interesentu apskatei.

Viļķenes bibliotēkas jaunieguvumi, t. sk. dāvinājumi 2024. gadā ir:

- ☞ Anita Gulbe [viļķeniete]. “Kafejnīca Rostoka. Rakstītie un nerakstītie likumi”.
- ☞ Anita Gulbe-Trumpe [viļķeniete]. “Es izvēlos” [dzeja].
- ☞ Anita Gulbe-Trumpe [viļķeniete]. “Kristalizācija” [dzeja].
- ☞ Valdis Paegle “Latvijas autoceļi” (informācija arī par Limbažu novada ceļiem un ceļu darbiniekiem). *Skatīt: <https://ej.uz/4k9p>*.
- ☞ Melleupe A. “Es tevi pieminu kā dārgumu” (par Viļķenē dzimušā Imanta Šteinberga ģimeni).
- ☞ “Sibīrijas bērni”, 2 sējumi. (guvums no likvidētās Baumaņu Kārļa Viļķenes pamatskolas).
- ☞ Emse A. [lībiskais dialekts] “Ceļš”.
- ☞ Kļaviņš J. “Jāzeps Grosvalds” [Grosvaldu dzimtas pēctecis].
- ☞ Zakka S. ZAAO [informācija par ZAAO ilggadēju priekšsēdētāju novadnieku Aivaru Sirmo].
- ☞ “Limbažu Lielezera zivju receptes”.

Bibliotekāre M. Purmale papildina novadpētniecības resursus, veicot publicitāti par notikumiem pagasta dzīvē – kultūrā, izglītībā un sportā.

✓ Digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķim

Skultes bibliotēka apkopo materiālus, kurus pēc tam publicē kā virtuālās izstādes.

Novadpētniecības izstāde “Lāčplēša ordeņa kavalieri - skultieši”: <https://ej.uz/xfup>,

Atzīmējot Baltijas ceļa 35. gadadienu Skultes bibliotēkā un arī virtuāli skatāma tematiskā izstāde

<https://www.facebook.com/skultesbiblioteka/videos/1245083909814141>,

25. marts – Komunistiskā genocīda upuru piemiņas diena:

<https://www.facebook.com/skultesbiblioteka/videos/759011382622898>

2024. gadā, gatavojot darbus konkursa “Virtuālās izstādes *Dabas objekti* izveidošana” ietvaros, Lādezers bibliotēka savā darbā iekļāva ne tikai pašu veidotās fotogrāfijas, bet arī dažus attēluzņēmumus digitalizēja.

Staiceles bibliotēka atzīmē, ka tieši bibliotēkā nenotiek dokumentu digitalizācija, jo to dara vietējais muzejs “Pivalind”. Muzejs ir divas reizes veiksmīgi startējis VKKF mērķprogrammas konkursā “Muzeju nozares attīstības programma un muzejisko priekšmetu iepirkumu programma”. Konkursa rezultātā ir iegūta ļoti laba aparatūra dokumentu digitalizācijai. Kopīgi sadarbojoties, tur tiek digitalizēti arī bibliotēkā pieejamie novadpētniecības materiāli.

Tā kā bibliotēkā ir iegādāts skeneris, tad nākošajā gadā tiks ieskenēts pirmais Staiceles pašvaldības laikraksts “Kastanis” un būs pieejams elektroniskā versijā.

Jauninājums Svētciema bibliotēkā - virtuālās izstādes *1991.gada janvāris - Barikāžu laiks* izveidošana un publicēšana adresēs:

<https://www.facebook.com/svetciebiblioteka/videos/918908152985095> un

<https://www.youtube.com/watch?v=yvLstpvRwgY>

Viļķenes bibliotēka aizvadītajā gadā pēc LNGB ierosmes izveidojusi virtuālu novadpētniecības izstādi, ko prezentēja LNGB novadpētnieku klubiņa nodarbībā – “Krūmiņu dzimta Vitrupē” – Skatīt: <https://www.limbazubiblioteka.lv/lv/foto/#LGBgallery>. Izstāde skatāma arī Viļķenes bibliotēkas FB vietnē: <https://ej.uz/9ujp>.

Novadpētniecības darba popularizēšana

Bibliotēku uzdevums ir nodrošināt gan klātienē, gan attālināto pieejamību novadpētniecības krājumam. Novadpētniecības materiālu krājumu galvenokārt izmanto skolēni mācību projektu ietvaros, kā arī interesenti kādiem vēsturiskiem pētījumiem. Tiek izmantotas ne tikai krājuma esošās grāmatas, laikraksta “Auseklis” publikācijas, bet arī novadpētniecības krājumā esošās mapes par atsevišķiem tematiem vai konkrētām personālijām, līdz ar to bibliotekārie darbinieki turpina papildināt mapes ar dažādiem materiāliem. Mapes izmanto tūrisma informācijas punktu darbinieki.

Novadpētniecības resursi galvenokārt tiek popularizēti vietnē www.facebook.com, kā arī bibliotēku organizētajos pasākumos un izstādēs. Vēl četras no LNGB rīkotā konkursa ietvaros izveidotajām virtuālajām izstādēm skatāmas LNGB mājaslapā www.limbazubiblioteka.lv pie novadpētniecības piedāvājuma: [Dabas objekti Limbažu novadā](#).

Alojas bibliotēka pārskata periodā ar novadpētniecības materiāliem, foto kopijām, u.c. vizuālajiem materiāliem ir papildinājusi iespieddarbu izstādes un popularizējusi gan klātienē, gan sociālajos tīklos www.facebook.com/Alojasnovadpetnieciba un www.facebook.com/Alojasbiblioteka profila vietnēs.

Alojas pilsētas svētku ietvaros, 06.07.2024, Alojas kultūras namā tika izveidota un iekārtota izstāde “Alojiešu māksla”, kā arī galvenā bibliogrāfa novadpētniecībā satura sagatavošana un piedalīšanās ReTV Vidzemes televīzijas filmā “Alojas stāsts no sendienām līdz mūsdienām”, 23.08.2024 - satura sagatavošana un dalība ReTV Skrundas TV2 veidotajā sižetā rubrikā “Tiksimies stacijā”, stāstot par Alojas dzelzceļa stacijas vēsturi un šodien, 22.11.2024. - informācijas sagatavošana un saruna ar Latvijas Avīze žurnālisti Vivantu Volkovu, par Jūras ielas namiem Alojā. (Raksts “Mājas ar vārdiem un likteņstāstiem”, laikrakstā “Latvijas Avīze” ir nopublicēts 14.01.2025).

Bibliotēka, sadarbībā ar Alojas Novadpētniecības centru (iestāde darbojās līdz 01.07.2024), Muzeja nakts ietvaros organizēto pasākumus realizēja bibliotēkas telpās, apvienojot gan Novadpētniecības centra materiālus ar bibliotēkas krājumā esošajiem novadpētniecības materiāliem un izdevumiem, lai veidotu kopīgu pasākumu.

No 01.07.2024, galvenais bibliogrāfs novadpētniecībā, ir interesentiem organizējis 4 ekskursijas – “Alojas kultūrvēsturiskā taka” (21.07.2024), 3 ekskursijas Limbažu, Valmieras, Tartu koru dalībniekiem “Ausekļa dzīve un daiļrade” (19.10.2024).

2024. gads Staiceles bibliotēkā bija novadpētniecības gads - **Staiceles bibliotēkas simtgades gads**, kas bija bibliotēkas prioritāte - ne tikai parādīt savu bibliotēkas vēsturi, bet arī cilvēkus, kuri veido vai veidojuši mūsu šodien. Šodien, kurā ir vieta bibliotēkai.

Vairākas Staiceles izstādes bija veltītas bibliotēkas simtgadei. Izveidota izstāde gan vēsturiskā griezumā, gan par darbiniekiem, kuri ir strādājuši bibliotēkā, par kādreizējiem dokumentiem un senajām grāmatām. Gada noslēgumā tika izveidota virtuālā izstāde par bibliotēkas simtgadi [“Pieturas punkti. Staiceles bibliotēkai -100”](#), kas ir pieejama LNGB mājaslapā.

Fragments no virtuālās izstādes “Staiceles vecmeistari”

Unikāla sadarbības novadpētniecības gleznu izstāde bija “Staiceles vecmeistari”. Izstādē tika apkopotas mākslas gleznas gan no muzeja, gan bibliotēkas, gan no privātkolekcijām. Darbu autori visi bija kādreiz ar Staiceli saistīti. To vidū bija mākslinieki – novadpētnieks Kārlis Kere, Rīgas mākslinieks ar dzimtām saknēm Staicele – Nikolajs Karagodins, vienkāršie fabrikas strādnieki – Eduards Ciesis, Mārtiņš Penka, Hermanis Karlsons, kam daba bija iedevusi mākslinieka talantu, un Vladimirs Apsītis, kurš savus gleznotos portretus veltījis ģimenei. Gala rezultātā tapa arī virtuālā izstāde [“Staiceles vecmeistari”](#), kura pieejama LNGB mājaslapā. Izstādes laikā Mārtiņa Penkas meita atbrauca no Dundagas un bibliotēkai uzdāvināja vēl vienu tēva darbu. Savu pienesumu Staiceles bibliotēkai novadpētniecībā deva atmiņu pēcpusdienas, kuras tika realizētas muzejā kopā ar Staiceles Lībiešu muzeju “Pivalind”. Atmiņu pēcpusdienā par notikumiem uz barikādēm sarunas risinājās par staiceliešu līdzdalību tajās, par jēgu tajās piedalīties un esošo rezultātu. Atmiņās dalījās gan uz barikādēm braucēji, gan mājās palicēji. Atmiņu stāstījumi tika ierakstīti un nolikti izmantošanai citās reizēs.

25. martā bibliotēkā pulcējās uz represēto atmiņu pēcpusdienu. Ieradās tikai divas kundzītes, kuras kā bērni izbaudīja tās drausmīgās nakts notikumus un dalījās atmiņās par dzīvi Sibīrijā un atgriešanos mājā. Atkal viss tika dokumentēts.

Barikāžu atmiņu pēcpusdienu Staiceles bibliotēkā

Ainažu bibliotēka atzīmē, ka novadpētniecības mapes izmanto tūrisma informācijas punkta darbinieks, veidojot ekskursijas ar stāstījumu par Ainažu pilsētas teritoriju.

Savukārt **Korģenes bibliotēka** izveidojusies tradīcija - lai popularizētu Vidzemes lībisko dialektu, lasītāju klubiņa pasākumos dalībnieki cenšas runāt lībiskajā dialektā.

Bibliotēka “Sala” turpina veidot LIELO KARTUPEĻU GRĀMATU, tajā ir viss par kartupeli - dziesmas, dzeja, tautas dziesmas, ticējumi, vēsture, zinātniskie pētījumi, vēstures liecības, fotogrāfijas, mutvārdu liecības. Regulāri tiek vadītas ekskursijas pa ēku, apkārtni, parku - pēc tūristu pieprasījuma, rādīta filma *Klaidoņstāsts*.

Pateicoties Katlakalna draudzes padomei, Salacgrīvas bibliotēkā bija atceļojusi konceptuālā izstāde “Merķelis. Latvieši. Mēs”, kas vēsta par vācbaltiešu rakstnieku un publicistu Garlību Helvigu Merķeli (1769 – 1850).

Novembris ir Merķeļa mēnesis. Leģendārā darba “Latvieši, sevišķi Vidzemē, filozofiskā gadsimtena beigās, pienesums mācībai par tautām un cilvēkiem” (Leipcīga, 1797) autors dzimis 1. novembrī Lēdurgā, un ir viens no spilgtākajiem apgaismības ideju pārstāvjiem Baltijā. Viņam ir izcila nozīme dzimtbūšanas atcelšanā Baltijā.

Garlība Merķeļa vārds cieši saistīts ar Vidzemes jūrmalu. Laikā no 1788. līdz 1792. gadam viņš strādājis par mājskolotāju pie Liepupes draudzes novada mācītāja Klēmana, kur iepazinies ar Liepupes

muižas īpašnieku Frīdrihu fon Meku, kas bija tikko kā atgriezies mājās no studijām Vācijas universitātēs. Pazīšanās ar F.fon Meku veicināja Merķeļa nokļūšanu akadēmiskās sabiedrības apritē, kam bija būtiska nozīme viņa darbības tālākā attīstībā. Vairāk **Pielikumā Nr. 2**.

Svētciema bibliotēka ik gadu veido interesantas izstādes par novadniekiem. Šoreiz lielu interesi izraisīja novadpētniecības materiālu izstāde “Svētciema bibliotēka svētkos un ikdienā”. Savukārt, gaidot tikšanos ar novadnieci, dzejnieci, lībiešu dzimtas pēcteci un Svētciema izloksnes zinātāju Anitu Emsi, tapa izstāde “Emšu dzimta – lepojames!”.

Bibliotēka joprojām izmanto iespēju pasākumos, kuriem pievienojas vārāki jauni apmeklētāji, parādīt savu virtuālo izstādi “Vidzemes lībiešu piekraste no Veczemiem līdz Salacai”. Cilvēkiem interesē un patīk!

Viļķenes bibliotēkā par novadpētniecības tēmām ir eksponētas 5 literatūras un novadpētniecības materiālu izstādes (par novadnieka Lesiņu dzimtas dēlu Knutu Lesiņu, Sibīrijas stāstiem, izglītības vēsturi, teātra spēli Viļķenē un brīvības cīnītājiem).

Jūlijā 3x3 nometnes dalībniekiem stāstījums par Baumaņu Kārli pie pieminēkļa “Indriķos”. Skatīt: <https://ej.uz/gkho>

Novadpētniecības materiālus bibliotēkas novērtē kā unikālus izdevumus, kas pieejami tikai konkrētajā bibliotēkā. Tie tiek popularizēti gan uz vietas bibliotēkās, gan iekārtojot informatīvas izstādes ārpus telpām. Visbiežāk – vietējos liela mēroga pasākumos – pagastu un pilsētu svētkos, saietos. Ar savām vērtībām bibliotēkas dalās arī ar konkrētām personībām – novadniekiem, veido informatīvus stāstus un prezentācijas par izciliem notikumiem pagastā vai pilsētā. Lielu ieguldījumu šajā darbā veic arī **Novadpētnieku klubiņi/interēšu pulciņi**.

Lādezers bibliotēkā turpina darboties novadpētnieku klubiņš, lai kopīgi strādātu pie novadpētniecības materiālu kārtošanas, atmiņu stāstu vākšanas, apkopošanas u. c. darbiem.

Novadpētniecības klubiņa biedri apkopo Limbažu pagasta māju stāstus, kurus iesāka jau pagājušajā gadā, un izmanto iegādāto Limbažu pagasta karti. Šajā aktivitātē aicināts piedalīties jebkurš bijušais vai esošais pagasta iedzīvotājs ar savām atmiņām par Limbažu pagasta mājām.

Lādezers bibliotēkas Novadpētniecības klubiņam notika izbraukuma tikšanās 23.07.2024. (attēlā pa labi). Šoreiz klubiņa dalībnieki apmeklēja Limbažu pagastā Nabes muižu. Muižas īpašniece -Sandra Balča ar vīru Ziedoni laipni izrādīja muižas kompleksu un dalījās ar stāstiem par to saglabāšanu.

Arī **Pociema bibliotēkā** aktīvi darbojās Novadpētnieku klubīnš. Aizvadītajā gadā notikušas 8 klubiņa dalībnieku tikšanās bibliotēkā. Lai varētu kārtīgi apkopot materiālus un tos sistematizētu, klubiņa dalībnieki čakli strādāja bibliotēkai blakus esošajā telpā, kurā ir Katvaru pagasta vēstures ekspozīcija “Pa pagātnes takām”. Šajā ekspozīcijā ir materiāli par Katvaru pagasta vēsturi un Pociema pamatskolu.

Interesanta bija Novadpētnieku klubiņa dalībnieku tikšanās ar novadnieci, dzejnieci Annu Lipšāni (attēlā pa kreisi). Autore lasīja dzeju no izdotajiem dzejas krājumiem “Kamenes deja” un jaunāko dzejoļu krājumu bērniem “Ko stāsta zaķa kungs”.

2024. gadā **Vidrižu bibliotēka** strādāja pie materiālu apkopošanas, sistematizēšanas, tā tika sagatavota tā, lai apmeklētājiem būtu pieejamāka, saprotamāka. Darbs turpinās nepārtraukti. Gan mājās, gan uz vietas bibliotēkā novadpētnieku

interesu pulciņa dalībnieki pa mapēm kārtoja savāktos materiālus. Notika talka, lai sakoptu baronu Budbergu kapenes. Novadpētnieku interese par šo darbu nav mazinājusies un darbs tiks turpināts. Domubiedri Vidrižu bibliotēkā pulcējas reizi mēnesī, arī *Balto galdautu svētkos* neizpaliek atmiņu stāsti un tikšanās ar pagastam nozīmīgiem un interesantiem cilvēkiem.

Visa gada garumā interneta vietnē Facebook reizi nedēļā tika publicētas fotogrāfijas, interesanti dati un īsi apraksti par cilvēkiem un notikumiem pagasta dzīvē dažādos laikos.

Vidrižu bibliotēka vienu reizi nedēļā interneta vietnē Facebook ievietoja publikācijas ciklā “Liekam jaunu bildi iekšā...”, kurā ļoti īsi tika stāstīts par kādu notikumu, pasākumu Vidrižu pagasta vēsturē, galvenokārt, izmantojot fragmentus no publikācijām novada avīzē “Auseklis”, kas papildinātas ar fotogrāfijām. Šajā laikā bibliotēkas lapas sekotāju skaits Facebook vietnē pieaudzis līdz 694. Publikācijas guva ļoti lielu atsaucību un radīja interesi par pagasta vēsturi, uzjundīja atmiņas, lika atcerēties sen aizmirstus notikumus. Lai šīs publikācijas varētu apskatīt arī tie, kuri nelieto šo interneta vietni, tika iekārtota mape, kur var apskatīt visas fotogrāfijas, izlasīt tekstus, ieskaitot arī komentārus.

Noslēdzot 2024. gadu, Vidrižu puses novadpētnieki savā tikšanās reizē izteica vēlmi arī nākošajā gadā organizēt vienreizēju pasākumu, gaidot Ziemassvētkus – apsveikt radus, draugus, paziņas, nosūtot apsveikuma kartiņas pašdarinātās aploksnēs, neizmantojot pastmarkas. Šobrīd laukos tuvākā pasta kastīte, lai nosūtītu apsveikumu, ir 20 km attālumā. Novadpētnieku veidotās pasta kastītes tika novietotas pie bibliotēkām, veikalos, pagasta pārvaldē. Piedāvājums bija spēkā tikai pagasta robežās. Apsveikumi (190) tika nogādāti adresātiem, pateicoties gan pašiem novadpētniekiem, gan pagasta pārvaldes atbalstam. Par šo pasākumu tika saņemti ļoti daudz

pateicības vārdu, kas lika pieņemt lēmumu arī nākošajā gadā turpināt iepriecināt pagasta ļaudis, ceļot godā aizmirstībā nonākušās apsveikuma kartītes, bet, galvenais, veicināt labdabīgumu, vienotību starp pagasta ļaudīm.

- **Novadpētniecības istabas**

Alojas bibliotēkas novadpētniecības krājumā pavisam ir 6452 vienības ar muzejisku vērtību. Novadpētniecības krājums atrodas Ausekļa ielā 1a, Alojā. Krājuma apmeklētājiem ir pieejamas 3 pastāvīgās ekspozīcijas: “Novadnieki”, “Skolas un izglītības vēsture”, “Alojas ielas un nami gadu ritumā”. Apmeklētājiem ir pieejams arī viens atklātais krājums “Senie lauksaimniecības un mājsaimniecības darba rīki un priekšmeti”. Fotografijas, dokumenti un apraksti tematiski digitalizēti CD formātā, kurus interesenti var izmantot uz vietas bibliotēkā. Digitalizētas fotografijas, kas ievietotas un pieejamas sociālo tīklu vietnē www.facebook.com/Alojasnovadpetnieciba.

Visas 6452 vienības ar muzejisko vērtību ir dokumentāri pieņemtas (akts, līgums), signētas, uzskaitītas (uzskaites kartiņa, krājuma inventāra grāmata).

- **Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības, problēmas un to risinājumi**

Alojas bibliotēka: *Nepieciešamība veikt novadpētniecības materiālu digitalizāciju, taču trūkst finanses, tehnikas un resursa, kas to veiks.*

Akcenti jāliek uz novadpētniecības materiālu popularizēšanu ar neparastākiem faktiem un personībām, sociālajos tīklos, u.c., medijos. Bibliotēkas darbiniekiem jāturpina apgūt digitalizācijas prasmes, kā arī jāapgūst digitālo materiālu glabāšana DOM sistēmā vai arī jāmeklē labākie risinājumi novadpētniecības krājuma fotogrāfiju saglabāšanai digitālā formātā. Novadpētniecības darbs arī turpmāk būs viens no svarīgākajiem bibliotēku darba virzieniem.

Staiķes bibliotēka:

Strādāsim pie virtuālajām izstādēm. Noteikti taps izstāde novadnieces, rakstnieces Dainas Avotiņas piemiņai.

Turpināsim darbu, kas arī noteikti pāraugs virtuālajā izstādē ar nosaukumu “Dzimis Rozēnu pagastā”, tā būs izstāde par cilvēkiem, kuri, dažādu dzīves sakrītību dēļ, izceļoja uz ārzemēm, bet tur prata sevi parādīt un “izsisties dzīvē uz augšu”.

Daudz jādomā par dalību Latvijas Digitālās bibliotēkas satura veidošanā, kurā būtu iepludināta arī mūsu novadpētniecības materiāli.

Viļķenes bibliotēka:

Novadpētniecība ir svarīga bibliotēkas darba sastāvdaļa, jo tā atspoguļo konkrētās lokālās vides kultūrvēsturi, uzkrāj materiālus par norisēm un ļaudīm. Informācija ir brīvi pieejama un tiek popularizēta.

Līdz ar Ķirbižu Meža muzeja likvidāciju 2024. g. (kaut arī tas nebija akreditēts un mūsdienīgs) pagasta iedzīvotājiem un citiem interesentiem ir zudusi iespēja iepazīties ar informāciju stendos un eksponātiem, kas vēstīja par vietējo faunu un floru, Limbažu novada mežsaimniecībām, mežu darbinieku izglītības vēsturi, mežizstrādes tehniku, medību trofejām u.c. Jautājums: vai šī informācija ir zudusi neatgriezeniski, vai tomēr kāda institūcija vai arhīvs to ir saglabājis?

Līdzīga problēma saistās ar muzeju 2024. gada 31. jūlijā likvidētajā Baumaņu Kārļa Viļķenes pamatskolā. Muzejā bija ierīkotas vairākas tematiskas ekspozīcijas, kuru izveidē un sakārtošanā lielu darbu ieguldīja skolotājas Austrā Zalāne, Aija Ozoliņa un direktore Ilze Ādamsons, piesaistot finansējumu projektos. Ekspozītus dāvinājuši viļķenieši ar domu, ka muzejā tie tiks saglabāti. Kāds liktenis tos piemeklēs pēc skolas ēku izsoles?

9. Projekti

Tabula "Projektu apkopojums"

Nr. p.k.	Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms EUR	Projekta apraksts (t.sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts	Bibliotēka
1.	"Lasītprieks vieno" 2. kārtā	Valsts kultūrkapitāla fonds (VKKF)	1400.00	Literāru pasākumu cikls, kurā ietilpst sešas tikšanās ar bērnu grāmatu autoriem un tulkotājiem. Projekta īstenošanas periods no 01.02. 2025. – 30.11.2025.	Atbalstīts	Alojas bibliotēka
2.	"Uz gastropoētikas nots"	VKKF	1240.00	Projekta mērķis: Bibliotēkas lasītājiem gūt pieredzi veselīga dzīvesveida veidošanā, uz klausot zināmus literātus, nevis medicīnas darbiniekus. Rezultātā – veselīgs lasītājs, kurš biežāk nāks uz bibliotēku un lasīs grāmatas. (dec. 2023. - apr. 2024.)	Atbalstīts	Salacgrīvas bibliotēka
3.	"Izaugsi, tad sapratīsi"	VKKF	1600.00	Projekta mērķis: Pēc diskusijām ar projektā esošajiem literātiem, bibliotēkas apmeklētājiem gūt atziņu, ka grāmatu lasītprieks bērniem un jauniešiem nekur nav pazudis, tikai paslēpies starp viedierīcēm, podkāstiem, tiktokiem. (2024. jūnijs-decembris)	Atbalstīts	Salacgrīvas bibliotēka
4.	"Rakstnieks par rakstnieku"	VKKF	1080.00	Tikšanās ar grāmatu autoriem, sarunas par rakstniekiem. Realizācijas laiks - (2024. gada jūnijs – 2025. gada maijs)	Atbalstīts	Staiceles bibliotēka
5.	Gaismas pils Salacas krastos	Vidzemes Kultūras programma	1000.00	Grāmatas druka	Nav atbalstīts	Salacgrīvas bibliotēka

6.	Mākslinieka Valda Brauna melnbaltās foto kolekcijas "Latvijas mākslas briljanti (1973-2015) sagatavošana izstādīšanai	Latviešu Fonds	2000.00	Dot iespēju atpazīt, atcerēties ikvienam, īpaši skolu jaunatnei retro latviešu aktierus, režisorus. Valdis Brauns saticis viņus, runājis, iemūžinājis savās fotogrāfijās.	Nav atbalstīts	Salacgrīvas bibliotēka
7.	Lasīšanas veicināšanas programma pirmsskolas vecuma bērniem "Grāmatu starts"	LNB Atbalsta biedrība Limbažu novada pašvaldība	115.00	1.01.24.-31.05.24. 1.09.24.-31.12.24. Pārskata periodā notika 15 literāri radošas nodarbības, kurās bērni iepazīs ar dažādu autoru literārajiem darbiem. Nodarbībās pārrunāja to saturu, kā arī to, ko tā māca grāmatas, veica radošus darbiņus, izrietošus no grāmatas satura, dejoja, dziedāja, skatījās multiplikācijas filmu.	Atbalstīts	Puikules bibliotēka
8.	"Grāmatu starts"	LNB Atbalsta biedrība Pašvaldības finansējums	100.00	Pirmsskolas vecuma bērnu lasīšanas veicināšanas programma, kas veicina bērnos interesi par grāmatu un sniedz iespēju iepazīt bibliotēku ģimenēm ar bērniem	atbalstīts	Skultes bibliotēka
9.	"Grāmatu starts"	LNB Atbalsta biedrība Pašvaldības finansējums	225.00 225.00	Pirmsskolas vecuma bērnu lasīšanas veicināšanas programma, kas veicina bērnos interesi par grāmatu un sniedz iespēju iepazīt bibliotēku ģimenēm ar 3-4 gadus veciem bērniem	atbalstīts	Vilzēnu bibliotēka

Pašu spēkiem pavisam novada bibliotēkās tapuši 15 projekti, t.sk. 6 LNGB.
Tabulā nav atspoguļota bibliotēku iesaiste "BJV žūrijā" un nav atspoguļoti LNGB projekti.

- **Projektu apraksti**

Salacgrīvas bibliotēkas projekts "Uz gastropoetikas nots"

Laikā no 2023. gada decembra līdz 2023. gada aprīlim Salacgrīvas bibliotēkā notika 4 tikšanās ar 4 literātiem: Daci Rukšāni-Ščipčinski, Ievu Lešinsku, Ēriku Bērziņu un Viku (Viktoru Kalniņu). Visu pasākumu moderators bija Liega Piešiņa.

Šis projekts tapa iepazīstoties ar LU HZF īstenoto projektu “Nacionālā identitāte – gastropoētiskais aspekts”. Saturs uzrunāja. Radās vēlēšanās saviem bibliotēkas apmeklētājiem piedāvāt diskusijas metaliterārā, literārā kontekstā gastropoētikas ietvaros. Par veselīgu dzīvesveidu saistībā ar pārtiku interesējas daudzi. Tai skaitā, arī bibliotēku lasītāji. Viņi lasa, studē veselības atjaunošanas saturošu literatūru. Tika izvērtēti un pieaicināti piedalīties projektā literāti - personības, kurām ir ko teikt saistībā ar projekta tēmu. Dacei Rukšānei-Šcipčinskai aizraušanās ir ēdienu gatavošana, īpaši sēņu pārstrāde. Lai uzturētu sevi formā, rakstniece sadarbojas ar endokrinologu un uztura speciālistu. Tāpat dzejniece Ērika Bērziņa parādīja raksturu un apņēmību un nodevās veselīgam tievēšanas maratonam, iesaistot arī citus. Viks (Viktors Kalniņš) ir kā labestīgs “nosačiti vecs dinosaurs”, kurš gadiem ir piedomājis, kā un ko ēd. Paša dārzā izaudzētais ir pamats veselīgajam uzturam. Pasākuma moderators – Liega Piešiņa.

Salacgrīvas bibliotēkas projekts “Izaugsi, tad sapratīsi”

Projekts mēģināja raisīt diskusiju, rast atbildes, dot padomus par grāmatu lasīšanu/nelasīšanu. Vai bērni, jaunieši lasa grāmatas? Kāpēc lasīšana tiek izkonkurēta? Kāpēc prasa īsāku grāmatu? Kā lasītprīeks tiek nodots no paaudzes paaudzei? Laikā no jūnija līdz novembrim uz sarunām Salacgrīvas bibliotēkā par šiem un līdzīgiem jautājumiem tika aicināti četri unikāli literāti: Lauris Gundars, Luīze Pastore, Agnese Vanaga un Kārlis Vērdiņš. Lauris Gundars – dramaturgs, režisors, scenārists, rakstnieks. Viņa darbi iekļauj sevī izglītības ieguldījumu, demonstrējot nozīmīgu ietekmi uz Latvijas kultūras ainu. Īpaši gribas iezīmēt grāmatu “Ķipars Pipars”, kura mudina un ieinteresē bērnu mācīties mīlēt literatūru un aizvest māmiņu un tēti vēlreiz uz krāsaino, mīļo un ilgoto zemi – bērniību. Ja vien vecāki ļauj... Luīze Pastore ir pazīstama bērnu rakstniece. Viņas darbu lasītāji – pusaudži tiek aizvesti jau nedaudz piemirstā pagātnē. Viņas grāmatu sižeti un izteiksmīgā valoda aizrauj, rosina iztēli un pievērš bērnu uzmanību Latvijas vēstures un mākslas faktiem. Agneses Vanagas pirmā grāmata “Mazo latvju pirmie vārdi” radās ar domu, lai katram vecākam būtu iespēja nopirkt pirmo grāmatu, kas būtu īpaša, latviska, mīļa. Agnesei ir ko teikt par dabas aizsardzību, par kuru var rūpēties vairākas paaudzes vienlaicīgi. Tāpat kā diskutēt par būtņēm ar atšķirīgiem raksturiem, kas meklē saprašanos. Vai vienkārši būt labam nav pats sarežģītākais uzdevums? Kārļa Vērdiņa teksti saprot lasītāju. Tiem piemīt ironija, kritiskā domāšana, tie ir patiesi. Viena no lasītākajām grāmatām jauniešu žūrijā bija “Tētis”. Pelnīti. Lai projektā startējošie literāti nenovirzītos no tēmas, visu pasākumu moderators bija Liega Piešiņa. Kas uzrunāja, iesaistīja, noformulēja, akceptēja svarīgāko, veidoja atziņas.

Projekts iepazīstināja apmeklētājus ar metodiku dažādu vecuma bērnu un skolēnu iesaistīšanu lasītprasmes veicināšanā un iemīlēšanā.

Staiceles bibliotēkas projekts “Rakstnieks par rakstnieku”.

VKKF projektā “Rakstnieks par rakstnieku” Staiceles bibliotēka darbojās kā sadarbības partneris Staiceles Radošo sieviešu klubam. Tā izdevās piesaistīt finansējumu, lai lasītāji varētu tikties ar vairākiem grāmatu autoriem. Projekta pamatā ir grāmatu sērija “Es esmu”. Tā ietvaros notika iepazīšanās ne tikai ar pašu rakstnieku, bet arī ar to rakstnieku, kam grāmata veltīta. Iepazīstot Ingas Gales grāmatu “Rakstītāja” iepazīnām arī Īvandes Kaijas dzīves straujo tempu. Sarunā ar Arno Jundzi izpratām Eduarda Veidenbauma personību. Savukārt Inga Žolude romānā “Vendenes lotospuķe” par Jāņa Poruka dzīvi atklāj mums vēl nezināmas lappuses.

2025. gadā projekts turpināsies, kur raisīsies sarunas par Vili Lāci, Ilzi Šķipsnu u.c.

Arno Jundze sniedz autogrāfu savā grāmatā par Eduardu Veidenbaumu

"Pūculēnu skolas izlaidums" Skultes bibliotēkā: <https://ej.uz/bstm>

- **Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem**

Īpašu pienesumu darbā ar projektiem devusi Salacgrīvas bibliotēka, aktīvi darbojas arī Alojas un Staiceles bibliotēkas. Joprojām jāatzīst, ka aktīvāk būtu jāiesaistās pārējām pagastu bibliotēkām. Protams, ar projektu palīdzību varētu iegūt vēl lielāku finansiāli atbalstu un iedvesmu jauniem pakalpojumiem, pie tā mūsu reģiona bibliotēkām vēl jāstrādā.

Alojas bibliotēka:

Samērā vienkāršoti realizējamas ir LNB piedāvātās lasīšanas veicināšanas programmas, savukārt laikietilpīgāk realizējami ir Valsts kultūrkapitāla fonda piedāvātie regulārie konkursi, lai precīzi izpildītu līguma nosacījumus un pašvaldības prasības projektu pieteikuma un realizācijas gaitā.

Salacgrīvas bibliotēka:

Pateicoties izstrādāto projektu atbalstam, tiek realizētas dažādas aktivitātes, izdotas grāmatas un kopienas iedzīvotājiem ir vairāk iespējas satikties ar literātiem un radošām personībām.

10. Publicitāte

- **Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem**

Publicitātei ir ļoti svarīga loma bibliotēkas tēla veidošanā un iedzīvotājiem draudzīgas vides radīšanā.

Novada bibliotēkām visciešākā sadarbība publicitātes jomā ar Vidzemes laikrakstu Limbažu novadam "Auseklis" - te regulāri tiek ievietota informācija par svarīgākajiem notikumiem bibliotēku darbībā, bibliotēku pasākumiem, projektiem, sadarbības partneriem, arī problēmraksti. Redakcijas pārstāvji aktīvi piedalās bibliotēku nozīmīgākajos pasākumos, pēc tam sniedzot intervijas vai aprakstu laikrakstā.

Par notikumiem un citām aktivitātēm Limbažu novada bibliotēkās regulāri informē *Limbažu Novada Ziņas*, *ReTV*. Visbiežāk par pasākumiem un citām bibliotēku aktivitātēm bibliotēkas stāsta FB vietnēs, taču parādās publikācijas arī Latvijas presē un interneta resursos.

Vairākām bibliotēkām ir izveidota vizītkarte, kurā ir informācija par bibliotēkas darba laiku, kontaktiem un piedāvājumu.

Aktuālā informācija bibliotēkās tiek izvietota **bibliotēku informatīvajos stendos**, kas izvietoti lietotājiem labi pieejamā vietā bibliotēku telpās. Katra bibliotēka atrod sev tuvāko iestādi vai vietu, kur vairāk pulcējas iedzīvotāji, lai arī te izvietotu afišas par bibliotēkas pasākumiem vai citu aktuālu informāciju – skolās, kultūras namos, muzejos, PII.

Vienmēr bibliotēku apmeklējumos sekojam līdzi, lai informācija bibliotēkas izvietotajos stendos būtu aktuāla, lai tur parādās bibliotēku aktivitātes pašreizējā mēnesī vai tuvākajā laikā, pieejamās datubāzes, kā arī citi aktuāli piedāvājumu apmeklētājiem.

Bibliotēkas izmanto iespēju paplašināt informatīvo redzesloku par savu bibliotēku, kad bibliotēkām no sadarbības partneriem tiek piedāvāta iespēja iekļauties kāda īpaša pasākuma norisē.

Informatīvie stendi Svētciena bibliotēkā

Informāciju par bibliotēkas pakalpojumiem un aktivitātēm bibliotēkas veido tiešsaistes rīkā www.Canva.com. Lai veidotu vienotu koptēlu pasākumu reklāmā un publicitātē visā novadā, ar Kultūras pārvaldes un sabiedrisko attiecību speciālistu gādību bibliotēku darbinieki aizvadītajā gadā apguvuši prasmes **vienotās novada vizuālās identitātes** ieviešanā, kas veido vienotu koptēlu novadā, akcentēt vizuālo identitāti ar vienotiem simboliem, krāsām, stilu. Mācības notika gan klātienē, gan tiešsaistē. Attēlā – Umurgas bibliotēkas afišas paraugs ar novada vizuālo iedentitāti.

- **Bibliotēkas informācija tīmeklī**

Aizvadītais gads bibliotēku informatīvajā telpā bijis bagāts dažādiem pasākumiem, aktivitātēm, kas izskanējuši ne tikai novada, bet arī Latvijas mērogā.

Par notikumiem un pasākumiem bibliotēkās Limbažu novadā regulāri informē **Limbažu novada** mājaslapā www.limbazunovads.lv.

LNGB mājaslapā www.limbazubiblioteka.lv tiek ievietota novada bibliotēku kontaktinformācija, aktuāla informācija par darbu novadu bibliotēkās, skatāmas fotogalerijas. Apmeklējot novadu bibliotēkas, vienmēr cenšamies atgādināt par lielisko iespēju stāstīt par saviem pasākumiem un notikumiem, aktualitātēm LNGB mājaslapā. Atliek tikai uz LNGB nosūtīt savu veidoto aprakstu un fotogaleriju.

Bibliotēkas veiksmīgi aizvadītajā gadā darbojās arī **facebook** vietnē, daloties stāstos par saviem pasākumiem, rādot virtuālās izstādes vai iesaistot iedzīvotājus interesantos, izzinošos konkursos, krustvārdu mīklās un aptaujās. Daudz saistošu materiālu un virtuālo izstāžu FB vietnē arī novadpētniecības darbā.

Kopumā informācija par bibliotēkām skatāma:

Portālā www.kulturasdati.lv;

Limbažu novada pašvaldības mājaslapā: www.limbazunovads.lv;

Limbažu novada Kultūras pārvaldes mājaslapā: <https://lnkp.lv/>

LNGB mājaslapā: www.limbazubiblioteka.lv;

Pagastu mājaslapās, piem.,

Viļķenes pagasta mājas lapā: www.vilkene.lv;

Informācija par Bibliotēku “Sala” pieejama: <https://www.sala.lv/>

Par Alojas bibliotēkas novadpētniecības krājumu: www.facebook.com/Alojasnovadpetnieciba

Informācija par Salacgrīvas apvienības pārvaldes bibliotēkām skatāma:

- Salacgrīvas bibliotēkas mājas lapā www.salacbiblioteka.lv,
- Limbažu novada mājaslapā <https://www.limbazuinovads.lv/lv>
- Salacgrīvas bibliotēku blogā <http://salacbiblioteka.weebly.com/>,

Skultes bibliotēka jau 2023. gadā izveidojusi savu mājaslapu:

<https://skultesbibliotekas.wordpress.com/>

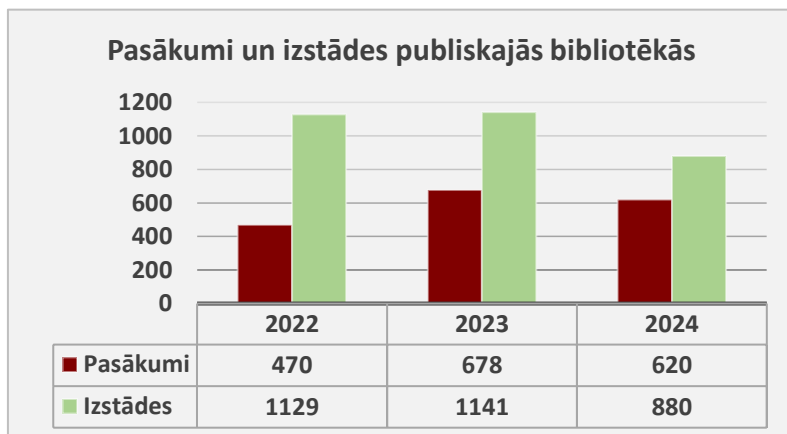
Operatīvai saziņai Salacgrīvas bibliotēkas **Svētciema bibliotēkā** ir izveidota bibliotēkas draugu grupa lietotnē *WhatsApp*.

Tabula “Sociālo tīklu saturvienību skaits”

	Saturvienību skaits
	2024
Facebook	2216
Instagram	160
TikTok	-
YouTube	9
X	22
Draugiem.lv	18

Veiksmīgākie bibliotēku publicitātes pasākumi

Tematisko pasākumu un izstāžu organizēšana ir viens no visefektīvākajiem bibliotēku popularizēšanas veidiem. Pasākumu tematika un saturs, kā arī dažādie to veidi mainās līdzīgi laikam. Ja cilvēki var droši pulcēties, tad arī rodas vēlme kopā klausīties, diskutēt, pašiem izteikties, arī iesaistīties dažādās prāta spēlēs un konkursos vai arī vienkārši baudīt pasākumu gaisotni un smelties iedvesmu. Bibliotēkas atrod tēmas, kas piesaista saturiski un vizuāli, atrod laikabiedrus, kas tieši īstajā laikā un brīdī stāsta par lietām, kas sajūsmina un aizauj vietējās kopienas ļaudis.

Pavisam novadu bibliotēkas 2024. gadā organizējušas 620 tematiskus pasākumus un iekārtojušas klātienē bibliotēkās vai arī publicējušas FB vietnē virtuāli 880 literatūras, mākslas darbu vai rokdarbu izstādes.

2024. gadā pasākumu un izstāžu skaits nedaudz samazinājies, taču tas joprojām ir stabils. Tas nozīmē, ka bibliotēkas prot aizsniegt savu auditoriju, stāstot un rādot

interesantas, aizraujošas lietas gan par grāmatām, savu bibliotēku, kopienas iedzīvotāju hobijiem un prasmēm, gan organizējot izzinošus konkursus un viktorīnas arī attālināti, rīkojot izstādes logos un virtuālās izstādes.

Taču svarīgākais – pasākumu kvalitāte. Īpaši lepojamies ar Staiceles, Salacgrīvas, Alojas bibliotēku veikumu sava novada un novada literātu popularizēšanā vērienīgos pasākumos. Vērienīgi un iesaistoši – Ainažu bibliotēkas organizētie *Limbažu novada Grāmatu svētki*. Taču arī mazāki pasākumi ar ļoti uzrunājošu, sirsnīgu un dzīvesgudru saturu realizēti Viļķenes, Skultes, Vidrižu, Lādezera, Puikules, Tūjas un Svētciema u.c. bibliotēkās. Īpaši radoša pieeja šim darbam – Bibliotēkā “Sala”. Kā līderes virtuālo aktivitāšu organizēšanā – Viļķenes bibliotēka, Skultes bibliotēka, Vidrižu bibliotēka, kā arī Alojas un Staiceles bibliotēkas.

Aktīvākās bibliotēkas, kas par saviem pasākumiem iesūta informāciju LNGB mājaslapai www.limbazubiblioteka.lv aizvadītajā gadā bija Staiceles, Ainažu, Vidrižu, Viļķenes, Pociema, Lādežera bibliotēkas.

Aktīvi ar publicitāti sociālajā tīklā facebook.com. darbojas Lādežera, Pociema, Viļķenes, Vidrižu, kā arī Staiceles, Alojās, Salacgrīvas un Ainažu bibliotēkas, Bibliotēka "Sala".

Sekojoši bibliotēku ievietotajām publikācijām sociālajos tīklos, nākas atzīt, ka ne vienmēr tur ievietotie materiāli un fotogrāfijas ir kvalitatīvi. Joprojām daudziem darbiniekiem pietrūkst prasmju šī darba veikšanai, tāpēc aizadīta gada laikā šai tēmai pievērsām pastiprinātu uzmanību. Notika sarunas un mācības gan par vizuālo identitāti novadā, gan sociālo tīklu iespējām. Kā jau iepriekš minēts, 2024. gadā jau strādājām, vadoties pēc novada Kultūras pārvaldes un sabiedrisko attiecību speciālistu izstrādātās vienotās vizuālās identitātes novadā kultūras pasākumu reklāmai un to publiskā tēla veidošanai.

Praktiskas un ļoti labi novērtētas no kolēģu puses bija mācības par fotografēšanu, par ko sīkāk pastāstīts sadaļā 12. *Metodiskais un konsultatīvais darbs.*

Latviešu Grāmatai 500 norises reģionā

2024. gadā **Staiceles pilsētas bibliotēka** svinēja bibliotēkas simtgadi, kas lieliski iekļāvās *Latviešu Grāmatai 500* svētku un pasākumu norisēs.

Par bibliotēkas izveidoto virtuālo izstādi

["Pieturas punkti. Staiceles bibliotēkai -100"](#)

pastāstīts sadaļā 8. *Novadpētniecība* (70.lpp.), taču šis stāsts lieliski veicināja bibliotēkas atpazīstamību, tāpēc pieminams arī šajā sadaļā.

Staiceles bibliotēkas kolektīvs no kreisās – bibliotekāre Inta Meistere, galvenā bibliotekāre Anita Strokša un apkopēja Ina Prokopoviča

Video [Staiceles bibliotēkas simtgade](#)

Viens no veiksmīgākajiem publicitātes pasākumiem - *Limbažu novada Grāmatu svētki*, kas pagājušā gada oktobrī notika Ainažu kultūras namā. Šī pasākuma mērķis - veicināt mīlestību uz grāmatu, tuvāk iepazīt rakstīto vārdu savā pilsētā, Latvijā, klausīties un runāt par grāmatām un lasīšanu, dzirdēt autorus, tulkotājus. Tā plaši un kupli apmeklēti izskanēja **Ainažu bibliotēkas** organizētie gadskārtējie *Grāmatu svētki*. Tā ir diezgan sena un allaž spēkā uzturēta tradīcija, ka novadā tiek godinātas kultūrvēsturiskās vērtības.

Neizpalika iecienītais Grāmatu galds...

...un saruna ar klausītājiem, iepriecinājuma dāvanas par zināšanām un atraktivitāti

"Muzeja nakts" dalībnieki iepazīst Aloju un alojiešus digitālajās kolekcijās un datubāzēs

Alojas bibliotēka savas bibliotēkas publicitāti veicina arī iesaistoties Muzeju nakts aktivitātēs.

"Muzeja nakts" dalībnieku saruna par Aloju un alojiešiem, parlapojot foto albumus

Par veiksmīgiem publicitātes pasākumiem stāsta Staiceles bibliotēkas galvenā bibliotekāre Anita Strokša:

- Ikdienā ļoti esam pedomājušas pie bibliotēkas publicitātes. Uzskatām, ka mūsu ieguldītajam darbam tikai tad ir atdeve, ja par bibliotēkas aktivitātēm, pakalpojumiem, iespējām zina gan esošie, gan potenciālie bibliotēkas lietotāji.
- Bibliotēkas publicitātē ir dažāda veida un gaumes pasākumi, kuri daudziem interesentiem liek atrast ceļu uz bibliotēku. Izmantojot programmas Alises piedāvātās iespējas, ļoti veiksmīgi esam iesākuši izsūtīt e-pastus par tuvāk gaidāmajiem pasākumiem. Kam nav e-pasts, tiem tiek izsūtītas īsziņas. Par pasākumiem informējam arī facebook.com Staiceles bibliotēkas profilā, Limbažu novada mājaslapā www.limbazi.lv un Limbažu novada Galvenās bibliotēkas mājaslapā www.limbazubiblioteka.lv.
- Laikraksts "Auseklis" ir ļoti liels mūsu publicitātes sadarbības partneris, gan ievietojot pasākumu plānā mūsu aktivitātes, gan publicējot rakstus jau par notikušiem pasākumiem.
- 2024. gadā piedalījāties arī Ēnu dienās, kad bibliotēkā ēnoja 3 meitenes.
- Bibliotēku nedēļas* ietvaros rīkojām atvērto durvju dienu, kad ikviens interesents varēja iepazīties ar bibliotēkas darbu.
- 2024. gadā par bibliotēkas problēmām runāju arī televīzijas kanālā RE:TV. Kopā ar žurnālisti Guntu Matisoni sarunājāties par bibliotēkas lomu sabiedrībā un vietējā pašvaldībā.

- 2024. gada nogalē - dalība LNGB raidierakstā “Novada pulsācija”, kurā bija saruna par Staiceles bibliotēkas simts gadiem.

Viens no ierakstiem “Novada pulsācija” - sarunā piedalās Staiceles bibliotēkas galv. bibliotekāre Anita Strokša (kreisajā pusē) un LNGB direktore Elīna Lilenblate-Kleina

Svētciema bibliotēkas literāro pasākumu un tematisko izstāžu organizēšana ir viena no bibliotēkas tradicionālajām darba formām. Izmantojot saziņu ar lietotājiem *whatsapp* grupā, bibliotēka saņem tūlītēju atgriezenisko saiti, vismaz to, ka *jauki, bet netieku* u.tml. Savukārt apmeklētāji, kas nāk uz pasākumiem, pēc tam labprāt dalās savās emocijās. Kā veiksmīgākās jāatzīmē tradicionālos *Pievakares sarunu* vakarus:

- ✓ *Ceļojuma piezīmes. Kambodža, Taizeme.* Ceļojuma stāsts kopā ar *Indru Medni*;
- ✓ *Iepazīsim eksotisko kalnu un jūras zemi- Turciju.* Ceļojuma stāsts kopā ar ceļotāja *Intu Balodi*;
- ✓ *Iepazīsim kaimiņu Gaismas pilis.* Viesos Staiceles pilsētas bibliotēkas vadītāja *Anita Strokša*;
- ✓ *Bibliokuģis Kr. Valdemārs Pasaules Ūdens dienā.* Viesos “*Bibliokuģa*” bocmanis *Gints Šīmanis*.

Tūjas bibliotēka vienmēr ir organizējusi literāri tematiskus pasākumus, literāri muzikālus pasākumus, grāmatu atvēršanas, radošās darbnīcas, praktiskas nodarbes kā dārza svētkus kopā ar vietējiem sponsoriem un bibliotēkas atbalstītājiem, tikšanos ar literātiem, dzejniekiem, māksliniekiem, novadniekiem, novada domes pārstāvjiem un nodaļu darbiniekiem un vietējiem iedzīvotājiem. Notikušas dažādas interešu grupu tikšanās: ar novadpētniekiem, daiļdārzniekiem, daiļamata meistariem, ceļotājiem, individuāli arī ar novada uzņēmējiem. Nu jau vairākus gadus par mecenātisma tradīciju tapusi savu skaisto gada skaitļu atzīmēšanas Svētki vietējiem lasītāju kluba aktīvistiem.

Nu jau trešo gadu pēc kārtas ar skaistu pavasara koncertu, izstādi un cienastu tūjiešus priecē *Astra Tomšone*. Vasarā par tradīciju pārvērtušies Tūjas Svētki un *Gadatirgus*. Tūjas bibliotēka šajās aktivitātēs ir aktīva *Liepupes Tautas nama* sadarbības partnere.

2024. gadā veiksmīgākie publicitātes pasākumi **Bibliotēkā “Sala”** bijuši:

- ✓ aprīlī *KARTIN TIRKS*, pavasara *gadatirgus*, saistīts ar kartupeļu tēmu,
- ✓ Parīzes garša- konditorejas meistarklase ar *Santu Možvillo*,

- ☞ Koka dekoru gatavošana ar Lanu Bergu-Sedlenieci,
- ☞ Aromterapija un rokassprādzes pagatavošana kopā ar Gunu Indriksoni un Aigu Basliku.
- ☞ Latvijas Klaidoņu salidojums, ļoti plaša programma,
- ☞ Izzinoša izstāde “Kartupeli, kartupeli, kur ir tavi brāļi” (attēlā pa labi),
- ☞ Lieldienu dekoru gatavošanas meistarklase, ar nepieredzēti lielu dalībnieku skaitu.

LATVIJA ATBALSTA UKRAINU

Salacgrīvas bibliotēka 2024
IZSTĀDES "SMAIDS VAIRO MIERU" ATKLĀŠANA

2024. gads Salacgrīvas bibliotēkā sākās ar dziļi simbolisku Latvijas atbalsta žestu Ukrainas tautai cīņā par savas valsts brīvību un neatkarību.

Barikāžu piemiņas nedēļā Salacgrīvas bibliotēkā tika atvērta sadarbībā ar Latvijas Universitātes Akadēmisko bibliotēku veidotā Ukrainas karikatūrista Olega Lokteva karikatūru izstāde "**Smajds vairo mieru**" (skat. **Pielikums Nr. 3**).

Šīs izstādes mērķis ir vairot mieru un likt pasmaidīt! Pārskata periodā šī izstāde bija apskatāma visās Salacgrīvas puses

filiālbibliotēkās. Olegs Loktevs salacgrīviešus uzrunā savā labestībā tieši un nepastarpināti: "Ja kaut viena bilde liek jums pasmaidīt, piezvaniet saviem draugiem vai paziņām plašajā pasaulē, un, ticiet man, arī viņi pasmaidīs, dzirdot jūsu balsi!"

Par veiksmīgākajiem Salacgrīvas bibliotēkas popularizējošiem pasākumiem pārskata periodā var uzskatīt:

- ☞ Lasītāju klubiņa “Biblioklubs” dibināšanu un ikmēneša tikšanās pasākumus;
- ☞ Projektus “Uz gastropoētikas nots” un “Izaugsi, tad sapratīsi”;
- ☞ Novadnieku izstādes;
- ☞ Garlība Helviga Merķeļa 255. jubilejai veltīta konceptuāla izstāde "Merķelis. Latvieši. Mēs";
- ☞ Tikšanās ar Salacgrīvas puses tālbraucējiem kapteiņiem – Jūras svētku rītā, Salacgrīvas literārā almanaha “Zutiņš V” atklāšanu (zemāk attēlā pa labi);
- ☞ TDA "Dzintariņš"- 70 (Tikšanās ar vietējo Salacgrīvas iedzīvotāju, kurš ir dejojis un filmējies dokumentālajā videofilmā ("Telefilma- Rīga", 1973);
- ☞ *Baltijas ceļam 35!* – pasākums sadarbībā ar Salacgrīvas Muzeju (zemāk attēlā pa kreisi);
- ☞ Gada noslēguma pasākumu - Grāmatai 122, Grāmatas “ Gaismas pils Salacas krastos” atklāšana.

Salacgrīvas bibliotēka 2024

BALTIJAS CEĻAM-35

Salacgrīvas bibliotēka 2024

JŪRNIĒKU TIKŠANĀS

Ļoti veiksmīgas **Vidrižu bibliotēkas** darba popularizēšanā bija publikācijas Facebook vietnē par pagasta iedzīvotājiem tuvām tēmām. Iepriekšējos gados tās bija publikāciju cikli “Māju un dzimtu likteņi”, “Es esmu vidrižnieks”, “Tā nu tas bija”, “Skolā ieti man gribas...”, “Šis un tas par šo un to”, 2024. gadā tā bija “Liekam jaunu bildi iekšā...”, kas stāstīja par notikumiem pagasta dzīvē un vietējiem iedzīvotājiem dažādos laikos, un tika publicētas vienu reizi nedēļā visu gadu. Šajā laikā bibliotēkas lapas sekotāju skaits Facebook vietnē ir pieaudzis līdz 694, apmeklējums 2024. gada laikā ir gandrīz dubultojies.

Svētciema bibliotēkai kā veiksmīgākās jāatzīmē tradicionālos *Pievakares sarunu* vakarus:

- ☞ *Ceļojuma piezīmes. Kambodža, Taizeme.* Ceļojuma stāsts kopā ar *Indru Medni*;
- ☞ *Iepazīsim eksotisko kalnu un jūras zemi - Turciju.* Ceļojuma stāsts kopā ar ceļotāja *Intu Balodi*;
- ☞ *Iepazīsim kaimiņu Gaismas pilis.* Viesos Staiceles pilsētas bibliotēkas vadītāja *Anita Strokša*;
- ☞ *Bibliokuģis Kr. Valdemārs Pasaules Ūdens dienā.* Viesos “*Bibliokuģa*” bocmanis *Gints Šīmanis*.

Vilķenes bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem.

- ☞ Bibliotēka informē sabiedrību gan informatīvajos stendos, kas izvietoti kultūras nama ēkā un pagasta teritorijā, gan sociālajā platformā Facebook, gan arī reģiona laikrakstā “Auseklis”, iesūtot sagatavotu informāciju vai arī sniedzot intervijas žurnālistiem. 2024. gadā bibliotēkārē sagatavojusi 6 publikācijas laikrakstam “Auseklis”.
- ☞ Decembrī bibliotēku apmeklēja reģionālā TV, kas raidījumam “Limbažu novads rada un dara” uzņēma sižetu pa bibliotēkā iekārtoto audēju pulciņa “Katriņa” darbu izstādi “Ejam ķekātās!”, ko demonstrēja 15.12.2024. ReTV.
<https://www.limbazunovads.lv/lv/limbazu-novads-rada-un-dara>

LBB kongresā M. Purmale sakārā ar iepriekš saņemto nomināciju “Gada bibliotekārs” piedalījās sarunā “Nominācijas saņemtas. Ko tālāk?”

Aizvadītajā gadā, atsaucoties uz portāla www.biblioteka.lv aicinājumu, Viļķenes bibliotēkas galvenā bibliotekāre Mārīte Purmale sagatavoja atbildes interviju “Iepazīstam savējos” (25.10.2024.): <https://www.biblioteka.lv/interviju-serija-iepazistam-savejos-marite-purmale/>

Īss apraksts par bibliotēku ievietots Vidzemes lībiskās kultūrtelpas mājaslapā, jo bibliotēka ir Vidzemes lībiskās kultūrtelpas atbalstītāja un dalībniece. <https://vidzemeslibiesi.lv/dalibnieki/vilkenes-biblioteka/>

Bibliotēka publicē informāciju sociālajā medijā Facebook: par jaunumiem bibliotēkas krājumā, par gaidāmajiem un notikušajiem pasākumiem, aktualitātēm bibliotēkas darbā. Viļķenes bibliotēka sagatavojusi un publicējusi 137 ierakstus, kā arī dalījusi ar 60 citu veidotajiem ierakstiem saistībā ar bibliotēku darba jomu.

- **Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi**
-

Novada bibliotēkas dalās pārdomās par publicitātes darbu.

Tūjas bibliotēka:

Tā kā Tūjas ciematā ir attīstīts dabas tūrisms (Vidzemes akmeņainā jūrmala, Veczemju klintis, bāka, mols u.c. objekti), pie mums vasarās novērojams krietns ceļotāju un viesu skaits. Tūjas bibliotēkā viesojušies kolēģi no citām Latvijas bibliotēkām, kā Valmieras, Talsiem, Bauskas, Liepājas u.c. Mūs ne tikai apciemo, bet arī lasa cilvēki no visas Latvijas (protams, cieto arī ārzemju viesi).

Staiķes bibliotēka:

Jādomā par savas vai vismaz Alojās pārvaldes bibliotēku mājaslapu, jo esot lielajā novadā mēs galīgi pazūdam interneta pasaulē un facebook.com profils nenasniedz visus mūsu apmeklētājus, bet bibliotēkai tas pašreiz ir operatīvākais saziņas līdzeklis.

Rezumējums: Svarīga publicitāti veidojošā darba daļa ir veiksmīga sadarbība ar medijiem un dažādiem informācijas kanāliem – bibliotēkām ir izveidojusies kvalitatīva sadarbība gan ar vietējo presi, gan ar ReTV, tās aktīvi darbojas sociālajos tīklos. Taču mūsdienu informācijas laikmetā ir būtiski izmantot visus iespējamus informācijas kanālus, tajā pašā laikā saglabājot arī tradicionālos - mutvārdus, personiskus uzaicinājumus, afišas. Īpaši nozīmīgi tas ir mazpilsētā, jo vietējo

laikrakstu lasa plaša auditorija. Aizvadītajā gadā esam ieguldījuši daudz laika un enerģijas ar publicitāti saistīto problēmu risināšanai līdz iespējama kvalitatīvākam rezultātam.

Pielikums Nr. 4 “Limbažu novada bibliotēku darbības atspoguļojums presē 2024. gadā”.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķim

- **Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām**

Bibliotēku sadarbības partneri ir Limbažu novada pašvaldība, Limbažu novada Kultūras pārvalde, Limbažu, Alojās un Salacgrīvas apvienību pārvaldes, pagastu pakalpojumu sniegšanas centri, kultūras un izglītības iestādes, sporta un kultūras centri, nevalstiskās organizācijas, uzņēmēji, sabiedriskie centri, kopienu centri, biedrības, zemnieku saimniecības, kā arī bibliotēkas Limbažu novadā.

Partneri

Sadarbības veids

Limbažu novada pašvaldība	<p>Darba pārraudzība, attīstības veicināšana, problēmsituāciju analīze novada bibliotēkās, līdzdalība vērienīgu pasākumu organizēšanā:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▲ Kopīgas darba stratēģijas veidošana novadā; ▲ Informācijas apmaiņa par aktualitātēm pagasta/pilsētas dzīvē; bibliotēku vadības, finanšu u.c. jomās; ▲ Aktīva sadarbība un informācijas apmaiņa bibliotēku akreditācijas laikā; ▲ Finansiāls atbalsts bibliotēku uzturēšanai, darba algām, infrastruktūrai, aprīkojumam, grāmatu un periodikas iegādei; ▲ Finansējums un atbalsts darbinieku kvalifikācijas celšanas pasākumiem, komandējumiem pieredzes apmaiņas braucieniem; ▲ Dalība ar līdzfinansējumu bibliotēku projektos
Limbažu novada Kultūras pārvalde	Stratēģiskā darba plānošana, informācijas apmaiņa, tiešsaistes vai klātienēs tikšanās, risinot aktuālus jautājumus, profesionālā pilnveide, bibliotēku apmeklējumi. Novada vizuālās identitātes iedzīvināšana.
Novada sabiedrisko attiecību speciālisti	Konsultācijas, informācijas ievietošana novadu mājaslapā www.limbazunovads.lv , kā arī novada laikrakstā “Limbažu Novada Ziņas”. Iesaiste novada bibliotēku darbinieku semināros, mācībās
Novadu kultūras un izglītības iestādes - skolas, bērnudārzi, kultūras nami, mākslas un mūzikas skolas, muzeji	Bibliotēkas sadarbojas ar skolu bibliotēkām un skolām, kopīgi organizējot pasākumus, piedaloties BJV žūrijas projektā, kvalifikācijas celšanas pasākumos. Sadarbība ar novada muzejiem, veicinot digitalizācijas procesu attīstību un kvalitāti
Laikraksts <i>Auseklis</i>	Informācija par notikumiem pagastu un pilsētu dzīvē, bibliotēku darbības jomā
Pagastu sabiedriskie centri, jauniešu iniciatīvas centri	Kopīgi pasākumi
NVO, Izglītības, kultūras un sporta biedrības, Sieviešu klubiņi, radošās organizācijas pagastos	Finansējuma piesaiste projektu konkursos, atbalsts pasākumu organizēšanā. Pasākumu organizēšana, konsultācijas

- **Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes**

Ilggadīgi novadu bibliotēku sadarbības partneri:

Partneri	Sadarbības veids
Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB)	LNB pakalpojumu izmantošana <ul style="list-style-type: none"> ✓ SBA pakalpojumi ✓ Dokumentu elektroniskā piegāde ✓ E-pakalpojumi ✓ Katalogi un datubāzes ✓ Digitālas bibliotēkas kolekcijas LNB Attīstības departaments: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Bibliotēku attīstības centrs – informatīvais, konsultatīvais atbalsts ➤ Kompetenču attīstības centrs – profesionālā pilnveide un profesionālās tālākizglītības iespējas ➤ Bērnu literatūras centrs – projekti, kursi, semināri darbā ar bērniem Nozares standarti, vadlīnijas un metodiskie materiāli Konferenču, sanāksmju un semināru materiāli Sadarbība profesionālos jautājumos, pieredzes apmaiņa
Latvijas reģionu bibliotēkas un novadu bibliotēkas	
Latvijas Bibliotēku portāls	Izsmeljoša, padziļināta profesionālā informācija
Kultūras Informācijas sistēmu centrs	Semināri, mācības, vebināri, datubāzes
Tietoevry (BIS ALISE)	Programmas ALISE uzturēšana, apmācība, konsultācijas, jaunāko versiju prezentācijas
VKKF	Finansiāls atbalsts projektu konkursos
Latvijas Bibliotekāru biedrība,	Latvijas Bibliotēku festivāli, kongresi, <i>Bibliotēku nedēļas</i> koordinācija,
LBB Vidzemes nodaļa	semināri, saieti- konferences
Ārlietu ministrija	ESIP punktu darbības koordinācija un atbalsts reģionā
Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācija (LIKTA), Vides Aizsardzības un Reģionālās attīstības ministriju (VARAM)	<i>Eiropas Digitālā nedēļa</i> Latvijā
EUROPE DIRECT centrs Vidzemē	Konferences, semināri, tikšanās
ReTV	Pasākumu, notikumu, aktualitāšu publicitāte
Latvijas Pasts	Periodikas abonēšana
Bibliotēku labvēļi (grāmatu dāvinātāji)	Publiska pateicība grāmatu, žurnālu dāvinātājiem
	Jaunu grāmatu iegāde

Konkrēti sadarbības partneri un to sadarbības modeļi piemēros:

Vilķenes bibliotēka kā institucionālais biedrs piedalījies Latvijas Bibliotekāru biedrības organizētajās aktivitātes: Vidzemes nodaļas konferencē Strenčos, LBB literārajā pārgājienā Balvu novadā, kas bija izzinoša aktivitāte un lieliska pieredzes apmaiņa ar kolēģiem. Ikšķiles bibliotēkā piedalījies LBB Ziemassvētku pasākumā.

M. Purmale (4. no labās) starp LBB pārgājiena dalībniekiem Balvu novada Upītē. Andra Slišāna foto

Staiceles bibliotēka:

- Ārlietu ministrija – Bibliotēkā darbojas ESIP punkts, sadarbojas ar informācijas apmaiņu, apmeklējam tās organizētos seminārus gan klātienē, gan tiešsaistē. Pateicoties sadarbībai,

tiek nofinansēti Eiropas dienu pasākumi bibliotēkā. 2024. gadā lektors par aprites ekonomiju Dr. Ērika Lagzdiņa.

- ☞ Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta dabas centrs – Inta Soma vadīja uzziņu pēcpusdienu “Zaļā pēcpusdienu dabā ar grāmatu”.
- ☞ EUROPE DIRECT centrs Vidzemē - ar lektoriem un ar finansēm palīdzēt pasākumus, tā *Digitālās nedēļas* ietvaros, bibliotēkā viesojās un par mākslīgo intelektu stāstīja komunikācijas zinātnes doktore, medijpratības pasniedzēja Klinta Ločmele.
- ☞ Limbažu novada izglītības pārvaldes pieaugušo izglītības sekcija – iesāktas sarunas par bibliotēkas vietu mūžizglītībā.
- ☞ Staiceles Radošo sieviešu klubs “Stazele” ar kuras līdzdalību bibliotēkā tiek īstenoti lasīšanas veicināšanas pasākumi.

Korģenes bibliotēka:

- ☞ Biedrība “Mēs Korģenei”- kopīga pasākumu organizēšana, informāciju sagatavošana pasākumiem, aprīkojums pasākumiem.
- ☞ Biedrība “Elmed”- novadpētniecība.
- ☞ Korģenes sabiedriskais centrs - telpu izmantošana.

Puikules bibliotēka:

Sadarbība ar Brīvzemnieku pagastu un kopienas centru “Puikules muiža” – pasākumi, gadskārtu tradīcijas:

- ☞ Lieldienas;
- ☞ Muzeju nakts;
- ☞ Parka sezonas atklāšanas svētki;
- ☞ Brīvzemnieku pagasta svētki;
- ☞ “Dzejas dienas”;
- ☞ Leģendu nakts.

Salacgrīvas bibliotēka:

- ☞ Ziemeļu Ministru padomes birojs, Nordik Latvijā - *Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļas* lasījumi;
- ☞ JIC “Bāka”- telpu izmantošana semināru un pasākumu norisei, atbalsts pasākumu rīkošanā.

Skultes bibliotēka

- ☞ Permakultūras biedrība -sēklu maiņā Skultē:
<https://www.facebook.com/photo/?fbid=723022183293708&set=a.420254813570448>

Lādezera bibliotēka

- ☞ LSK Vidzemes komitejas Lādezera nodaļas vadītāja Marija Vītola - atbalsts bibliotēkas darbā.

Svētciema bibliotēka:

- ☞ Dabas aizsardzības pārvaldes Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta Dabas centrs – informācijas apmaiņa, izstādes, dalība izglītojošos pasākumos;
- ☞ Biedrība “Jūrkante”- informācijas apmaiņa, reklāma par projektiem, kopīgas telpas – biroja telpas atrodas blakus bibliotēkai, kopīgi pieredzes apmaiņas braucieni;
- ☞ Privātais muzejs “Mantu kambaris”- novadpētniecības darbs;
- ☞ Vidzemes lībiskā kultūrtelpa – informatīvo materiālu apmaiņa.

Tūjas bibliotēka ir aktīvs un atsaucīgs sadarbības partneris vietējās kopienas aktivitātēm, svētkiem.

- ☞ Biedrība “Tūjaskrasts”- sadarbība Tūjas sakopšanas talkās u.c. aktivitātēs;
- ☞ Vietējie Tūjas veikali (Liedags un Vērdiņš);
- ☞ „Limbažu fotoklubs” – fotoizstāžu organizēšana, sadarbība un atbalsts;
- ☞ Privātpersonas (Ojārs Zigurds un Zigrīda Kiršteini, Valdis Andersons, Vieda Skultāne, Sarmīte Baumanē, Astra Tomsonē, Rūta Kalniņa, Lija Jokste, Mārtiņš Kviesis, Andis Krūmiņš, Diāna Dežkina, Liene Bajinska, Guntars un Sandra Vītoli, Ingrīda Briede,

Vivanta Volkova, Indra Ozola, Pēteris Apse, Ziedonis Siliņš, Aivars un Dzintra Romanovski).

Bibliotēkas “Sala” sadarbības partneru loks ir liels, lielākā daļa no tiem saistīti ar novadpētniecību:

- ☞ *Pasaules Latviešu klaidoņu brālība* - kopīgi rīkoti pasākumi un konkursi, atbalsts grāmatu iegādē, dāvinājumi;
- ☞ Ungurpils Ezera saimnieks - sadarbība visos Ungurpili skarošos jautājumos, palīdzība pasākumu organizēšanā, iedzīvotāju sapulču organizēšana;
- ☞ *Z/S Tēraudīņi* - palīdzība saimnieciskos jautājumos;
- ☞ *SIA Alojas-Starkelsen* - palīdzība saimnieciskos jautājumos, telpu īre visiem lielajiem pasākumiem, lekcijām, semināriem, mācībā, sapulcēm, valdes sēdēm;
- ☞ Staiceles LTMS – izstādes;
- ☞ Gongu meistars Aigars Feldmanis - koncerti – joga gongu pavadījumā;
- ☞ Agrolesursu un ekonomikas institūts - Priekuļu pētniecības centrs - konsultācijas, sadarbība, dalība mūsu pasākumos ar semināriem, lekcijām;
- ☞ Inta LEE - lielās izstādes - ziedu fotogrāfiju izdrukas uz audekliem;
- ☞ Grāmatu blogere Kristīne Somere - grāmatu dāvinājumi, iesaiste lasīšanas veicināšanas pasākumos;
- ☞ Aija Baslika – *Sajūtas radošā telpa* nodarbības;
- ☞ Lana Berga-Sedleniece – koka dekoru meistare.

- **Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība**

Pārrobežu sadarbība aizvadītajā gadā nav notikusi.

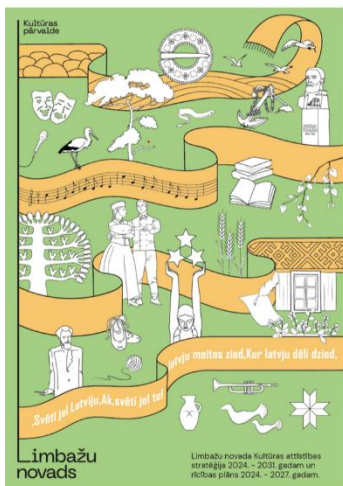
- **Bibliotēku interešu aizstāvības darbs**

Bibliotēku interešu aizstāvības darbs ir katras bibliotēkas, arī reģiona galvenās bibliotēkas darbs ikdienā, jo sarunas par bibliotēku problēmām, to risināšanu, bibliotēku tīkla pārklājuma strukturālām izmaiņām reģionā vienmēr ir pašvaldības uzmanības centrā. Īpaši tas aktualizējas teritoriālo reformu laikā. Arī aizvadītais gads bija pārmaiņu laiks, kad notika kultūras iestāžu reorganizācija, kas lielā mēra skāra bibliotēku tīklu novadā.

Komunikācija notiek dažādos līmeņos un aktivitātēs – klātienē, tiešsaistē - ar pakalpojumu sniegšanas centru vadītājiem pagastos, Limbažu reģiona trīs apvienību pārvalžu - Limbažu, Aloja un Salacgrīvas vadītājiem. Taču visvairāk – ar pašvaldības Kultūras pārvaldes vadītāju un speciālistiem, kuriem ir visciešākā saskare ar kultūras dzīvi novadā. Svarīgi, lai bibliotēkas tiek uztvertas kā daudzpusīgu pakalpojumu sniedzējas, novērtējot to ietekmi uz iedzīvotāju labklājību un nepieciešamību bibliotekāru profesionālo kompetenču nepārtrauktai pilnveidošanai. Jāpierāda, jāpamato, ka šis darbības nesīs reālu ieguldījums vietējās kopienas izaugsmē. Jebkurā gadījumā, jāprot atrast pozitīvās iespējas un tās jāizmanto, strādājot jaunajā bibliotēku pārklājuma modelī novadā.

Ikdienā bibliotēkas šajā jomā strādā ar saviem kopienu ļaudīm, uzklausot, respektējot viņu viedokli, vēlmes, kritiku un atsauksmes. Tā bibliotēkas saņem atgriezenisko saiti, kas dod iespēju un tiesības aizstāvēt savu bibliotēku, tās lomu kopienā. Kritiskās situācijas, kad izšķiras bibliotēku pastāvēšanas liktenis, par bibliotēkām vislabāk spēj iestāties lasītāji. Priecājamies, ja mūsu darbs tiek novērtēts un par tā nepieciešamību skan labi vārdi publiskajā telpā un sociālajos tīklos. Lasītāji izvirza bibliotekārus vietējā un Latvijas mēroga apbalvojumiem.

Laikam jau Latvijas mērogā situācija ir līdzīga, bibliotēkas apzinās to, cik liela loma to darba novērtēšanā ir tieši lasītāju viedoklim, īpaši, ja tas izskanējis publiskā telpā.

2024. gadā novada vadošo bibliotēku pārstāvji (LNGB direktore un metodiķe, Salacgrīvas un Alojas bibliotēku vadītājas) iesaistījās “Limbažu novada Kultūras attīstības stratēģijas 2024. – 2031. gadam un rīcības plāna 2024. – 2027. gadam” izstrādē, strādājot vienā darba grupā ar pašvaldības pārstāvjiem un citu kultūras iestāžu vadītājiem. Taču jau iepriekšējos gados kultūras darbinieki tika aicināti kopā modelēt nākotnes vīzijas, koncentrēties uz jau esošo vērtību bāzes, stiprajām un vājajām pusēm un nākotnes iespējām. Limbažu novada Galvenā bibliotēka kā reģiona metodiskais centrs pārstāv visa novada intereses bibliotēku jomā, tāpēc esam gatavi sadarboties, sniegt nepieciešamo informāciju, statistikas ziņas bibliotēku kopainas izpratnei un novērtēšanai. Viennozīmīgi, ka bibliotēku darbības sociālajos tīklos nostiprina pozitīvo lomu sabiedrībā, tikai pašiem šis darbs jāveic kvalitatīvi, lai neradām par savu iestādi pavisam aplamu iespaidu tikai tāpēc, ka nav pietiekošas prasmes saturā atklāsmē.

Korģenes bibliotēka:

Bibliotēka ir atvērta sadarbībai ar visiem, kas vien vēlas sadarboties. Protams, izvērtējot abpusējus pozitīvos ieguvumus. Paplašinot savstarpējo sadarbību, paplašinās arī bibliotēkas atpazīstamība. Tā kā bibliotēka ir ieinteresēta par visu, kas notiek Korģenē un tā ir informācijas un kultūras centrs, tad arī bibliotēkai ir spēcīga aizstāvība no vietējās sabiedrības.

Salacgrīvas bibliotēka: *Aizstāvība notiek Limbažu novada pašvaldībā, kur tiek izskatīti dažādi ar bibliotēkām saistīti jautājumi. Reizi mēnesī Salacgrīvas apvienības pārvalde tiek informēta par darbu bibliotēkās.*

Evija Keisele, Limbažu novada Kultūras pārvaldes vadītāja:
"Mūsu mērķis ir veidot tiltus starp tradīcijām un inovācijām, nodrošinot, ka ikvienam ir iespēja piedalīties un dot savu ieguldījumu mūsu bagātīgajā kultūras ainavā. Kopā mēs turpināsim veicināt mūsu pilsētu kultūras dzīvīgumu un veidot gaišāku, un iedvesmojošāku nākotni."
 /teksts un foto no mājaslapas <https://lnkp.lv/>

• Sadarbības raksturojums novadpētniecības darbā

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

Novadpētniecības jomā bibliotēkas sadarbojas gan ar iestādēm, gan ar novadniekiem, atklājot viņu talantus un stāstot par to savās bibliotēkās izstādēs un pasākumos. Ir arī konkrētas privātpersonas, ar kurām sadarbība jau ir ilgstošā.

Kā veiksmīgākie sadarbības partneri ir vietējās kultūras iestādes. Te jāmin Alojas Novadpētniecības centru, Salacgrīvas muzeju, Ainažu Jūrskolas muzeju, Ainažu Ugunsdzēsības muzeju, Kultūras izglītības centru “Melngaiļa sēta”, Bārdus dzimtas memoriālo muzeju “Rumbiņi”, Staiceles Lībiešu muzeju “Pivāliņd”, Pāles novadpētniecības muzeju, arī Limbažu muzeju, ar kura palīdzību tiek organizētas izstādes, pasākumi, atmiņu stāstu pēcpusdienas.

Novadu bibliotēkām šajā darba jomā palīdz LNGB novadpētniecības darba speciāliste Dace Kalniņa.

Ainažu bibliotēkai gadu gaitā izveidojusies stabila sadarbība ar Ainažu Jūrskolā muzeju, muzeja speciālisti piedalās Ainažu bibliotēkas tematisku pasākumu apmeklēšanā un iesaistās pasākumu veidošanā. Ainažu Ugunsdzēsības muzejs - kopīgu izstāžu veidošana, ainažnieku apzināšana vēsturisko liecību sniegšanā.

Pociema bibliotēka turpina sadarbību ar Bārdu dzimtas muzeju "Rumbiņi" pasākumu un izstāžu organizēšanā. Līdzīgi to dara Korģenes bibliotēka, kopīgi darbojoties ar Biedrību "Elmed".

Staiceles bibliotēkai jau daudzu gadu garumā ir sadarbība ar Staiceles Lībiešu muzeju "Pivalind". Tā kā bibliotēkas novadpētniecības materiālos ir rakstītais vārds, tad izstāžu veidošanā tiek izmantoti muzeja rekvizīti. Katru gadu ir kāds kopējs pasākums. Kopā ar muzeju tika veidota gan mākslas, gan virtuālā izstāde "Staiceles vecmeistari", rīkotas atmiņu pēcpusdienas gan janvāra sarunā par barikādēm, gan martā - sarunā par izsūtītajiem.

Vidrižu bibliotēkas tuvākie sadarbības partneri un novadpētniecības pasākumu entuziasti un atbalstītāji ir Kultūras izglītības centrs "Melngaiļa sēta", kā arī Vidrižu vēstures pētnieks Alfrēds Andruss.

Viļķenes bibliotēka novadpētniecības jautājumos notiek abpusēja sadarbība, izzinošas konsultācijas ar Limbažu muzeja un Valmieras zonālā arhīva darbiniekiem (M. Stabrovska, D. Nīpāne). Saziņa ar Vidzemes lībiskās kultūrtelpas aktīvistiem Reini Druvieti un Lolitu Ozoliņu.

Skatīt: <https://vidzemeslibiesi.lv/dalibnieki/>

Svētciema bibliotēka iespēju robežās sadarbojas ar Vidzemes lībiskās kultūrtelpas aktīvistiem, apmainoties ar informācijām un reklamējot pasākumus. Vistiešāk novadpētniecības darbā iznāk sadarboties vietējiem cilvēkiem un bibliotēkas lietotājiem, kā arī ar privāto muzeju "*Mantu kamaris*".

Pāles pagastā darbojas novadpētniecības muzejs, kura vērtība ir mantiskā saglabāšana un vēstures izpēte. Pāles bibliotēkā materiālu vākšana, pētīšana, sistematizēšana un kārtošana notiek sadarbībā ar muzeju. Novadpētniecības krājums ir savdabīga bibliotēkas vērtība, kas ir interesants lietotājiem. To veido grāmatas, fotoattēli, dažādas mapes par pagasta vēsturi, attīstību, ekonomisko un kultūras dzīvi, ievērojamiem novadniekiem, arī rokdarbi.

- **Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums**

Nozīmīgi sadarbības partneri bērnu un jauniešu apkalpošanā teju visām bibliotēkām ir tuvumā esošās skolas un pirmsskolas izglītības iestādes. Sadarbojoties ar šīm iestādēm, kopīgi tiek veidoti atraktīvi un izzinoši pasākumi un izstādes, svinēti svētki un godinātas latviešu tautas tradīcijas. Bibliotēkas sadarbojušās ar izglītības iestāžu pedagogiem, palīdzot ar dažādiem materiāliem un uzziņām. Profesionālajos jautājumos bibliotekāriem konsultācijas sniedz Limbažu novada Galvenās bibliotēkas un Latvijas Nacionālās bibliotēkas speciālisti.

Veiksmīga sadarbība bibliotēkām izveidojusies gan ar pirmsskolas izglītības iestādēm, gan skolām, realizējot dažādus projektus – "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija", lasīšanas veicināšanas programma 3 līdz 4 gadus veciem bērniem "Grāmatu starts", "Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības". Bibliotēkas, sadarbojoties ar izglītības iestādēm, rīkojušas dažādus izglītojošus pasākumus, tostarp izstādes.

Bibliotēku sadarbības piemēri.

Ainažu bibliotēka sadarbojas ar Pirmskolas izglītības iestādes bērnodārza „Randa” audzinātāju Ligitu Lapsiņu. Kopā ar audzinātāju tiek apmeklēti „Pasaku rīti” bibliotēkas rotaļu istabā, kurā notiek pasaku priekšlasījumi, iepazīšanās ar jaunākajām grāmatām, gadskārtu ieražu svētkiem, veidoti pasākumi, rotaļas un dažādas citas aktivitātes. Bērni, pirmo reizi atnākot uz bibliotēku, tiek iepazīstināti ar bibliotēkas telpām un bērnu krājumu. Kopā ar audzinātājam mazos ķiparus bibliotēkā sagaida bibliotekāre pārgērbusies dažādos tēlos, kura pastāsta par bibliotēku, kā vietu,

kur var atrast ne tikai pasakas, bet pavadīt laiku interesanti. Turpmākās tikšanās noris bibliotekāro stundu ietvaros.

Veiksmīga sadarbība ar K. Valdemāra Ainažu pamatskolas skolotājiem.

Labā sadarbība ar sākumskolas skolotāju Laumu Primakinu un latviešu valodas un literatūras skolotāju Modru Putnu, gan lasīšanas veicināšanas pasākumos, gan arī citu pasākumu un izstāžu organizēšanā.

1. – 9. klases skolēni bibliotēku apmeklē bibliotekāro stundu ietvaros: mazākās klases – iepazīstas ar bibliotēku un tās darbību, lielākās klases – mācās darboties un meklēt informāciju enciklopēdijās, vārdnīcās, Internetā. Skolotājas veicina skolēnu piedalīšanos lasīšanas veicināšanas programmā „BJV žūrija”. Sadarbībā ar skolu tiek organizēti skatuves runas konkursi, kur galvenā bibliotekāre Sanīta Kānīte piedalās žūrijas darbā.

Sadarbība ar Salacgrīvas Mākslas skolas Ainažu filiāli. Bibliotēkā tiek izstādītas mākslas skolas audzēkņu darbi. Mākslas stundu norises vieta bieži vien ir bibliotēka un mācībās tiek izmantots bibliotēkas krājums. Mākslas skolas audzēkņi apmeklē bibliotēkas veidotās izstādes.

Alojas bibliotēkai cieša un radoša sadarbība ir izveidojusies ar Alojas Ausekļa vidusskolu, dažādu kopīgi organizētu tematisku pasākumu, literatūras stundu, bibliotekāro stundu, kopīgu grāmatu lasījumu, nacionālo lasīšanas veicināšanas programmu realizēšanā. Tikpat cieša sadarbība ir izveidojusies ar pirmsskolas izglītības iestādi “Auseklītis”, lasīšanas veicināšanas nodarbību organizēšanā.

Sadarbība ar Alojas Ausekļa vidusskolas un Staiceles pamatskolas bibliotēku bibliotekārēm rezultējas SBA grāmatu apmaiņā, arī sniedzot konsultācijas bibliotekārajos jautājumos.

Patiesi ilggadīga, veiksmīga un radoša sadarbība bibliotēkai izveidojusies ar Alojas Mūzikas un mākslas skolu, īpaši skolotāju Inatru Vaļicku, sadarbības rezultātā bibliotēkas telpām krāsainību un košumu rada regulārās audzēkņu radošo mākslas darbu izstādes. Savukārt pie bibliotēkas esošajā vides objektā “Grāmata” regulāri tiek iekārtotas mākslas skolas audzēkņu radošo darbu tematiskās izstādes. Mūzikas nodaļas audzēkņu muzikālie sniegumi 25. marta pasākumā-atmiņu pēcpusdienā bibliotēkā.

Pociema bibliotēka labprāt sadarbojas ar Umurgas pamatskolas Pociema pirmsskolas izglītības iestāde “Zīļuks” – pasākumi un nodarbības bērniem bibliotēkā.

Savukārt **Puikules bibliotēka** - ar PII “Auseklītis”, iesaistot audzēkņus “Grāmatu startā”, organizējot 2x mēnesī literāri radoša nodarbības. BJV žūrijas nodarbības notiek vienu reizi mēnesī. Bibliotēkā svinīgā noskaņā realizēts “Pūculēnu skoliņas” noslēguma pasākums un Bērnu dārza izlaidums.

Staiceles bibliotēkai bērnu un jauniešu apkalpošanā galvenais sadarbības partneris ir Staiceles pamatskola, ārpusklases darba organizatore un latviešu valodas skolotājas. Pirmsskolas un mazākajām klasītēm - audzinātājas. Kopā organizēta tūrisma diena, tikšanās ar personībām, pirmsskolas audzinātājam sniegta palīdzība nostiprināt nedēļā apgūtās tēmas.

12. Metodiskais un konsultatīvais darbs

- **Situācijas apraksts, kopaina, metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes pārskata periodā**

2024. gadā LNGB kā reģiona galvenā bibliotēka metodisko darbu veica Limbažu novadā, kurā iekļautas Limbažu, Alojās un Salacgrīvas apvienību pārvaldes (AP). Pavisam Limbažu novadā darbojas **20 publiskās bibliotēkas**: Limbažu novada Galvenā bibliotēka kā reģiona galvenā bibliotēka un 19 vietējās nozīmes bibliotēkas un **12 skolu bibliotēkas**.

Sīkāk par strukturālām izmaiņām bibliotēku tīklā novadā pastāstīts sadaļā *1. Vispārīgs reģiona bibliotēku raksturojums*.

2024. gadā metodiskajā darbā tika izvirzīti šādi galvenie uzdevumi, kas arī noteica **galvenās prioritātes**:

1. Darbs bibliotēku reorganizācijas procesā;
2. Līdzdalība novada kultūras stratēģijas izstrādē;
3. Akreditācijas Ieteikumu izpildes nodrošināšana;
4. Veicināt novadpētniecības krājuma atklāsmi, turpinot veidot virtuālās izstādes;
5. Vienotas novada identitātes iedzīvināšana bibliotēku publicitātē;
6. Aktivizēt kvalitatīvu darbību sociālo mediju vidē;
7. Aktīva diskusiju izmantošana darba procesu uzlabošanai klientu apkalpošanā – darbā ar bērniem un pieaugušajiem;
8. Veicināt iedzīvotāju mūžizglītību caur bibliotēkas pamatpakalpojumiem un zinošiem darbiniekiem, kas nepārtraukti uzlabo savas kompetences;
9. Labākās profesionālās pieredzes apgūšana Latvijas bibliotēkās;
10. Kolektīva saliedēšanas pasākumi.

LNGB kā reģiona galvenā bibliotēka turpināja darbu ar novada bibliotēkām, nodrošinot pārraudzību par bibliotēku darbinieku profesionālo pilnveidi, uzturot un attīstot bibliotekāro pakalpojumu kvalitāti, veicinot iedzīvotāju aptvērumsu un pakalpojumu pārklājumu un to kvalitāti. Bibliotekāru profesionālās kvalifikācijas līmeņa celšanai tika organizēti profesionālās pilnveides pasākumi, realizēta profesionāla un mērķtiecīga sadarbība starp novada bibliotēkām, veicinot katras bibliotēkas tālāku attīstību – gan klātienē, gan tiešsaistes pasākumos. Sākoties bibliotēku reorganizācijai, daudz darba tika veltīts bibliotēku reorganizācijas procesā – pārdalot krājumu un mēbeles, kā arī pārkārtojot darbu trīs bibliotēkās, kurās tika izveidotas PSV.

Turpinājās sadarbība ar Limbažu novada Kultūras pārvaldi, kas bibliotēku darbiniekus aktīvi iesaistīja dažādās profesionālās sarunās un darba grupās, komunicējot tiešsaistē platformā Webex, kā arī piedāvājot mācības klātienē LNGB telpās (par novada vizuālo identitāti).

Novada bibliotēku darbinieki aizvadītajā gadā turpināja izmantot iespēju paralēli saviem tiešajiem darba pienākumiem iesaistīties LNB, citu novada bibliotēku un citu institūciju organizētajās mācībās, semināros u.c. aktivitātēs gan klātienē, gan attālināti. Sīkāk par apmeklētajiem profesionālās pilnveides pasākumiem skat. *Pārskatā par darbu Limbažu novada bibliotēkās* sadaļā **4. Personāls**.

Kā nozīmīgs ieguldījums bibliotēku profesionālajai izaugsmei, savstarpējai pieredzes apmaiņai, jaunu iedeju realizēšanai, nepārtrauktai sevis pilnveidošanai un kvalitatīvāku pakalpojumu nodrošināšanai saviem lietotājiem jāmin ikgadējie profesionālie konkursi, kas sevi apliecinājuši jau no 2007. gada. Arī 2024. gadā turpinājās konkurss publiskajām bibliotēkām “Virtuālās izstādes “Dabas objekti” izveidošana” – kopā ar bibliotēkām - mentoriem – labāko darbu autoriem 2023. gadā, sevi apliecināja tās bibliotēkas, kuras iepriekšējā gadā nebija iesniegušas darbus.

Svarīga metodiskā darba daļa ir darbs ar profesionālās informācijas apriti - informācijas saņemšana, apkopošana, novadīšana novada bibliotēkām.

Gada laikā veikti datu apkopojumi, sagatavoti prezentācijas materiāli, iesaistoties dažādās profesionālās aptaujās. Nepieciešamības gadījumā apkopoti dati par pašvaldības publiskajām bibliotēkām, iesniegti Latvijas Kultūras ministrijai, LNB KAC, KISC, Limbažu novada pašvaldībai u.c.

Sadarbība. Tas ir labākais, kur varam smelties spēku un iedvesmu. Sadarbības pozitīvo spēku esam izbaudījuši jau daudzu gadu garumā un turpinām to darīt. Vispirms tie ir kolēģi Latvijas novadu bibliotēkās, sākot ar Latvijas Nacionālo bibliotēku, kas dod mums skaidru redzējumu patiesu vērtību sasniegšanai, allaž informē un atbalsta, māca, lai mēs tālāk mācītu citus.

Ļoti veiksmīgs piedāvājums reģionu galveno bibliotēku metodiķiem 2024. gadā bija LNB mācības "Metodiķi IRR! Iepazīstamies, runājam, radām". Tas bija brīnišķīgs komunikācijas un domu apmaiņas modelis, kas turpina darboties joprojām, ikdienā sniedzot kopības sajūtu un atbalstu. Komunikācija, domu apmaiņa, jaunu ideju gūšana – ļoti pozitīvi vērtējam iespēju reģionu galveno bibliotēku metodiķiem tikt klātienē LNB organizētajos Reģiona galveno bibliotēku metodiķu semināros.

Nozīmīgākie notikumi metodiskajā darbā Limbažu novada bibliotēkās aizvadītajā gadā:

1. Aktīva iesaiste Kultūras pārvaldes organizētajās aktivitātēs gan tiešsaistē, gan klātienē, iesaiste Limbažu novada Kultūras darba stratēģijas 2024. – 2031. tapšanā;
2. Veiksmīga profesionālā konkursa publiskajām bibliotēkām "*Virtuālās izstādes "Dabas objekti" izveidošana*" norise;
3. Mācības un praktiskas nodarbības par novada Kultūras pārvaldes apakšzīmola lietojumu vizuālās komunikācijas materiālos;
4. Sekmīgi realizēta profesionālā pilnveide novada bibliotēku darbiniekiem, mācības jauniem darbiniekiem, jauno darbinieku iesaistīšana kopējās norisēs;
5. Turpināta sadarbība ar skolu bibliotēkām, aktīvi apmācot jaunus darbiniekus, veicot aptauju;
6. Sekmīgi turpināti profesionālās pilnveides semināri, īpaši atzinīgi novērtēta tēma "Fotogrāfijas pamati sociālo tīklu komunikācijā un reportāžā";
7. Organizēti divi pieredzes braucieni uz bibliotēkām Dobeles un Madonas novados;
8. Iesniegts pieteikums nominācijai Voldemāra Caunes balvai, izvirzot kā līderi darbā ar bērniem un jauniešiem Alojās bibliotēku;
9. Iesniegti pieteikumi uz LBB balvu "Gada bibliotekārs 2023";
10. Iesniegts pieteikums uz Limbažu novada Atzinības raksta piešķiršanu.

• Reģiona galvenās bibliotēkas sniegtais metodiskais un konsultatīvais atbalsts, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi

Darba plānošana, dokumentu izstrāde, administrēšana

Kā viens no primārajiem uzdevumiem veiksmīgai darba norisei ir savlaicīga un sistemātiska darba plānošana. 2024. gadā turpinājās darbs pie darba plānošanas dokumentiem novadu bibliotēkās, sekojot līdzi Attīstības plānu realizācijai, palīdzot sastādīt gada plānus, kā arī regulāri sekojot līdzi uz vietām bibliotēkās - kā tiek atspoguļoti plānotie pasākumi bibliotēku lasītājiem konkrētajā mēnesī. Limbažu novadā 2024. gadā tapa novada "Limbažu novada Kultūras attīstības stratēģija 2024. – 2031. gadam un rīcības plāns 2024. – 2027. gadam", vadoties pēc kuras 2025. gadā jaunus Attīstības plānus izstrādās reģiona publiskā bibliotēka.

Metodiskā un konsultatīvā darba plāns tiek sastādīts gadam, taču par precīzākām norisēm un izmaiņām novada bibliotēku darbinieki saņem informāciju e-pastos. Tāpat savlaicīgi tiek nosūtīta informācija par plānotajām Metodiskajām dienām.

Gada pārskatu saņemšana no bibliotēkām, statistikas datu apkopošana, darba analīze, teksta pārskata veidošana par kārtējā gada darbu, pārraudzība par datu pievienošanu un kvalitāti portālā Latvijas digitālajā kultūras kartē (LDKK)

Lai veiksmīgāk noritētu gada statistikas datu apkopošana un kvalitatīvu gada pārskatu veidošana, gada laikā organizējam aktivitātes šajā jomā. Vispirms gada sākumā notiek intensīvs darbs ar katru novada bibliotēkas vadītāju individuāli, saņemot un precizējot statistikas rādītājus, kā arī iepazīstoties ar gada pārskatiem un veidojot apkopojumu par darbu reģionā. Statistikas datu salīdzināšana un darbs ar gada pārskatu izvērtēšanu notiek attālināti.

Kārtējā mācību seminārā februārī LNGB direktore un LNGB speciālisti iepazīstināja novadu bibliotēkas ar gada darbu LNGB un reģionā kopumā, kā arī darbu ar bērniem.

Taču arī gada laikā LNGB Mācībās iekļāvām tēmas, kas kolēģiem palīdzēja rast iedvesmu darbā ar gada pārskatiem. Palīdzību darbā ar statistikas datu ievadīšanu LDKK tika sniegta jaunajiem darbiniekiem – publiskajās un skolu bibliotēkās.

Darbinieku maiņa notika Lādes bibliotēkā un Pociema bibliotēkā, 2 darbinieki nomainījās LNGB. Darbinieku maiņa notika Limbažu novada speciālās pamatskolas bibliotēkā. Jaunā bibliotēkas vadītāja saņēma konsultācijas darbā ar ALISI, veikta krājuma elektroniskā inventarizācija.

Konsultatīva un metodiska palīdzība novada bibliotēkām, bibliotēku darba popularizēšana - semināri, informācijas apmaiņas pasākumi, bibliotēku apmeklējumi, konkursi, mācības, aptaujas Darba kvalitātes uzturēšana vietējās nozīmes bibliotēkās. Novadu publisko bibliotēku akreditācijas Ieteikumu izpildes kontrole

2024. gads ir bijis neparasts – izaicinājumi, smagi lēmumi, atklāsmes, ieguvumi, zaudējumi, secinājumi un pārdomas. Tas bija gads, kad meklējām atbildi uz būtisku jautājumu – kā saglabāt dzīvotspējīgu kultūras vidi mūsu novadā, cik harmoniski un gudri tajā iekļaujas bibliotēkas, kas būtībā simbolizē ne tikai gudrības, zināšanu, informācijas tēlu, bet arī atvērtu telpu ikvienam, kur būt, lasīt, izglītoties, apgūt jaunas prasmes, saturīgi pavadīt brīvo laiku.

Turpinājās jau ierastie bibliotēku apmeklējumi darba kvalitātes pārraudzībai, kuros piedalījās LNGB speciālisti. Taču aizvadītajā gadā – vēl neskaitāmas tikšanās, veicot inventarizācijas, sniedzot palīdzību bibliotēku krājumu un mēbeļu pārdalē sakarā ar reorganizāciju. Pats spraigākais darba posms bija maijs/jūnijs, kad visi šie darbi bija jāpaveic, lai reorganizēto bibliotēku krājumi un mēbeles nonāktu citās novada publiskajās un skolu bibliotēkās. Tika izveidots LNGB Apmaiņas krājums, kurā satilpa tās grāmatas, kuras vēl nepaguvām nodot citām novada bibliotēkām, šis darbs turpināsies 2025. gadā.

Pavisam gada laikā realizēts 49 **bibliotēku apmeklējumi**, t.sk. saistībā ar 7 bibliotēku reorganizāciju, materiālo vērtību inventarizāciju, padziļinātu jaunā darbinieka konsultēšanu un praktiskas palīdzības sniegšanu uz vietas. Pēc bibliotēku reorganizācijas, tika izveidotas no jauna trīs pakalpojumu sniegšanas vietas (PSV) - Ārciemā, Bīriņos un Vītrupē. Skaists un svinīgs notikums – Staiceles bibliotēkas apmeklējums sakarā ar bibliotēkas 100-gades svinībām.

Tradicionālajos LNGB organizētajos publisko bibliotēku apmeklējumos pārbaudījām bibliotēku darba kvalitāti ikdienā, lielāko vērību veltot profesionālajā konkursā “Virtuālās izstādes “Dabas objekti” izveidošana” izvirzīto uzdevumu realizācijas gaitai. Tāpat vienmēr pievēršam uzmanību darba plāniem, to sasaistei ar reālo darbu ikdienā. Skatām ierakstus Bibliotēku dienasgrāmatās, krājumu saturisko kvalitāti. Darbā ar lietotājiem joprojām atgādinājām uz nepieciešamību visiem reģistrētajiem lietotājiem piešķirt autorizācijas datus.

Aizvadītajā gadā apmeklējām arī Salacgrīvas vidusskolas bibliotēku (attēlā – pirmā no labās-LNGB direktore un otrā no labās – Salacgrīvas vidusskolas bibliotēkas vadītāja), plānojam nākošajā gadā apmeklējumu grafikā iekļaut visas novada skolu bibliotēkas.

Lielākoties plānotie bibliotēku apmeklējumi tiek organizēti divreiz gadā - martā un oktobrī - mēnešos, kad nenotiek kārtējie mācību semināri. Taču aizvadītajā gadā bibliotēkas tika apmeklētas vairākkārt arī pārējos mēnešos.

Gada laikā organizētas pavisam 9 **Metodiskās dienas**, ietverot 4 izglītojošus seminārus, 2 mācības/praktiskas nodarbības, 2 pieredzes apmaiņas braucienus un vienu aktivitāti saistībā ar profesionālo konkursu. Metodisko dienu organizēšana – tas arī ir stāsts par sadarbību. Ikviens izglītojošs pasākums LNGB rosina meklēt jaunus kontaktus, tēmas, cilvēkus, kuri iedvesmu smeļas savā darbā un lieliski par to stāsta.

2024. gada sadarbības partneris un padomdevējs – Limbažu novada Kultūras pārvalde. Gadu iesākām ar novada Kultūras pārvaldes klātbūtni pirmajā seminārā, iepazīstoties ar galvenajām kultūras aktivitātēm novadā 2024. gadā, akcentējot kultūras un mūžizglītības saikni. Savukārt novada Sabiedrisko attiecību nodaļas speciālisti iezīmēja Kultūras pārvaldes vizuālo identitāti Limbažu novadā (attēlā pa kreisi).

Kā ierasts, pirmajā no semināriem februārī - iepriekšējā gada darba rezumējums, kurā par iepriekšējā gada ieguvumiem - jaunatklāsmi un radošumu stāstīja LNGB speciālisti. Savukārt LNGB direktore savā stāstījumā ieskicēja redzējumu Limbažu novada bibliotēku nākotnē – iespējas un mērķus.

Novada vizuālā identitāte – varbūt sākumā nedaudz nepieņemama, jo - kā gan mēs tagad visi būsim vienādos “mēteļos” ar vienotu krāsu gammu. Taču jānovērtē šī prasme saskatīt iespējas radīt kopēju tēlu, atpazīstamību, pašiem pielāgoties, iekļauties un domāt tālāk. To visu apgūt palīdzēja veiksmīga mācību/praktiska nodarbība marta izskaņā kopā ar Kultūra pārvaldes speciālistiem (attēlā pa labi). Esam gatavi turpināt pilnveidoties arī nākošajā gadā.

Tēmu loks semināros bija ļoti dažāds – sarunas un diskusijas par grāmatām un lasīšanu, novadpētniecība un digitalizācija, informācijas izplatīšana, lietvedības dokumenti, arhivēšana un dokumentu glabāšana.

Septembra seminārā pievērsāmies tēmai “Arhīvs un tā dokumentu izmantošana”, aicinot uz sarunu Latvijas Nacionālā arhīva Valmieras ZVA speciālistus (attēlā pa kreisi), kā arī atraktīvu vietējo novadpētnieci Irinu Noriņu. Arhīva un bibliotēku darba kopsakarības, iespējas pilnveidoties izvērtās dzīvā diskusijā ar pieredzes stāstiem no mūsu kolēģiem par sadarbības iespējām.

Tēma “Radošo iedeju laiks” bija noderīga ikvienam, kurš vēlas izkopt savu sapratni par bibliotēkas tēla veidošanu - pareizu telpu

funkcionālo un estētisko noformējumu, komunikāciju ar lietotājiem, rezultatīvu darbu ar mērķgrupām. Par ko, kā ieraudzīt un izmantot kvalitatīvas publicitātes atbalstošo ietekmi ikdienas darbā. Īpašas sarunas un domu apmaiņa par darbu ar bērniem – kā radīt bērniem komfortablu, draudzīgu vidi, rosinot izzināt un lasīt, arī atraisīti un brīvi justies, tajā pašā laikā mācīt būt laipniem un pieklājīgiem. Šajā jomā mums līdzēja gan sarunas klātienē (attēlā pa labi), gan sarunas tiešsaistē ar kolēģiem no Jūrmalas un Cēsu Centrālajām bibliotēkām, Smiltenes novada bibliotēku, kā arī Blomes bibliotēku, kur radīta īpaša vide un aura bērniem, realizējot LNB projektu “Iedvesmas bibliotēka”.

Septembris – dzejas laiks. Pavisam radoši - kolēģes stāstījums par tēmu “Bibliotekārs Rakstivālā”. Turpinājumā “Dzejnieks tevī”- iespēja uzrakstīt pašam savu dzejoli, tiesa, ņemot talkā tekstus no preses izdevumiem un saliekot tos dzejā. Tam sekoja jaunrades brīdis – dzejas lasījumi (attēlos zemāk).

No sirds esam pateicīgi sarunai ar kultūras žurnālisti Liegu Piešīņu “Savas grāmatas meklējumos” oktobra seminārā – gaiši, gudri un “ievelkoši”.

Šajā seminārā raisījās patīkams atmiņu stāsts par kolēģu dalību Latvijas bibliotekāru novadpētniecības konferencē Jūrmalā “Bibliotēku un novadpētnieku sadarbība: lokālās kultūrvides resursu veidošanai un piederības izjūtas veicināšanai”.

Pēc tam – pavisam praktiska un vērtīga saruna par lietvedības dokumentiem bibliotēkā – arhivēšanu, glabāšanu, kā arī bibliotēkas pasākumu dokumentēšanu un saglabāšanu bibliotēkas vēsturei. Šoreiz – LNGB speciālistu pienesumā, diskusijās iesaistot arī novada bibliotēku darbiniekus.

Nenoliedzami, trāpījām mērķī, aicinot uz gada otro mācību dienu Andreju Kovaļovu – cilvēku, kas savās fotografēšanas prasmēs ar lielu izpratni, pieredzi un sirdsdegsmi dalījās ar mūsu kolēģiem, pēc tam saņemot no mums lielisku vērtējumu.

Atsauksme par mācību dienu “Fotogrāfijas pamati sociālo tīklu komunikācijā un reportāžā” ar pasniedzēju Andreju Kovaļovu Limbažu novada Galvenajā bibliotēkā

Rudens pusē Limbažu novada bibliotēku darbinieki kārtējā Metodiskajā dienā realizēja ļoti labu ideju – apgūt un pilnveidot fotografēšanas prasmes, kā arī mācīties, kā efektīvāk šīs fotogrāfijas pielietot publicitātes nolūkos. Ikvienu mūsdienīga bibliotēka vēltī lielu vērību savas bibliotēkas tēla spodrināšanai, tas ir ļoti svarīgi un attīstību veicinoši, to nevaram noliegt. Problēmas rodas tad, kad publiski parādās ne gluži kvalitatīvs materiāls – neveikli apraksti, neprasme veidot estētiski gaumīgu noformējumu, ja to vēl papildina nekvalitatīvas fotogrāfijas /patiesībā -bildes/, tad kopējais iespaids paliek pavisam neuzrunājošs.

Domājot, kā to visu vērst par labu, sazinājos ar fotogrāfu, sava darba entuziastu Andreju Kovaļovu. Notika ļoti veiksmīga komunikācija un abpusēja sapratne par to, kas tad īsti bibliotekāriem vajadzīgs, ko vēlamies dzirdēt un apgūt un galvenais –

kāpēc tas viss vajadzīgs. Jāmin, ka tieši 2024. gads mūsu novada bibliotēkām bija izaicinājuma laiks, kad pašvaldības iestādēs, tai skaitā arī bibliotēkās tika realizēta vienota Limbažu novada Kultūras pārvaldes vizuālā identitāte. Tātad – uzmanība vēltīta kvalitatīvai publicitātei un tēla atpazīstamībai. Te nu ir stāsts par to, kā šeit iederas darbinieku izmantotās fotogrāfijas, kas tapušas lielākoties pašu spēkiem un pielietojot savas prasmes, kas nebūt nav spīdošas.

Mācību dienas pirmajā daļā Andrejs Kovaļovs mums piedāvāja nelielu teorijas kursu, kurā apgūvām fotogrāfijas pamatus un instrumentus, ar kuriem var apzināti veidot attēlu. Pēc tam pētījām, kā fotogrāfijas tapšanu ietekmē tā sociālo tīklu vide, kurā tā tiks izmantota, kā arī - kā attēlu veidot, izmantojot to tālākai aprādei bezmaksas tiešsaistes grafiskās noformēšanas rīkā Canva.

Taču īsts meistardarbs no pasniedzēja puses bija mācību dienas otrā daļa, kurā katrs dalībnieks varēja veikt praktisko darbu, fotografējot apkārtējo vidi vai augšupielādējot jau iepriekš saglabātās fotogrāfijas, kuras visi varēja apskatīt un vērtēt, uzklausot profesionālu vērtējumu no Andreja.

Šis vērtējums, viennozīmīgi, bija īsta paraugstunda – profesionāli, kodolīgi, gudri, pamācoši tika vērtētas dalībnieku pievienotās fotogrāfijas, konkrēti norādot uz kļūdām, paslavējot veiksmīgākos, bet galvenais – mācot, stāstot, kā darīt labāk, prasmīgāk, atklājot brīnumainus “knifiņus”, kas gluži vienkārši pašiem neienāktu prātā. Pasniedzējs veikli un meistarīgi norādīja uz to, no kā labāk izvairīties, ko nedarīt vai darīt savādāk. Kā viena no kolēģēm pēc tam izteicās, tā bija saruna ar cilvēku, kurš šo lietu prot pa īstam: Sen nebija bijis tik meistarīgs lektors, kas “kož” šo lietu. Ļoti daudzpusīgs cilvēks! Pat dažiem lietpratējiem, kuriem fotografēšanā jau ir diezgan liela pieredze, nācās atzīt, ka arī viņiem bija daudzas vērā ņemamas un vēl nepagūtas lietas.

Manuprāt, veiksmes atslēga šai nodarbībai bija arī tā, ka gan pirms, gan pēc mācībām pasniedzējs dalībniekiem nosūtīja aptauju – sākumā, lai nedaudz izprastu, uz ko sarunā likt akcentus, bet pēc tam iegūtu atgriezenisko saiti - dzirdētu atsauksmes un viedokļus par ieguvumiem.

Tagad mums atliet darboties, ņemot palīgā visu apgūto. Iesakām šādu mācību nodarbību ikvienam, kurš vēlas pilnveidot savas fotografēšanas prasmes, lai veidotu saturīgu un baudāmu komunikāciju ar saviem klientiem. Īpaši iesaku Andreja Kovaļova meistarīgi pasniegtās mācības dzirdēt un apgūt bibliotēku darbiniekiem. Izmantojiet iespēju, no iegūtā noteikti būsiet sajūsmā!

LNGB Reģiona galvenā metodiķe

LNGB Metodiskās dienas dalībnieki

Savukārt kārtējā gada darba rezumējums - gada noslēguma seminārā. Šogad ar mums kopā bija Limbažu novada pašvaldības domes priekšsēdētājs Dagnis Straubergs un Kultūras pārvaldes vadītāja Evija Keisele (attēlā pa labi).

Gada noslēguma seminārs – viens ko enerģijas gūšanas avotiem ikvienam. Tas ir ieskats aizvadītā gada veiksmēs, ieguvumos, profesionālā konkursa vērtējums – rezultāti un laureāti. Pasākums, kurā satikšanās prieks un atelpa ir kā eliksīrs dvēselei.

Vairāk par šo notikumu var lasīt Fanijas Romeiko rakstā novada laikrakstā "Auseklis": [Novada bibliotekāri gadu noslēdz seminārā Skultē.](#)

Kopības sajūta - kolektīvu saliedējoši pasākumi. Tie, viennozīmīgi, ir pieredzes apmaiņas braucieni, aizvadītajā gadā - ideju un skaistu mirkļu pārpilnas dienas Dobeles un Madonas pusē, tiekoties ar kolēģiem - Dobeles novada Centrālajā un Annenieku bibliotēkās, Madonas novada bibliotēkā, Cesvaines pilsētas un Cesvaines pagasta Kraukļu bibliotēkā.

Limbažniekus sagaida un dalās pieredzē kolēģi Dobeles novada centrālajā bibliotēkā

Ļoti spilgti atmiņā palikusi ciemošanās ne tikai bibliotēkās, bet arī Dobeles novada muzejā, gūtais vēsturiskais badījums Dobeles pilī un, protams, ceriņu netveramais skaistums un aizraujošie stāsti Pētera Upīša Dārzkopības muzejā un dārzā. Uzskatām, ka braucot uz skaistajām Latvijas pilsētām, jābauda ne tikai bibliotēkas, bet arī šo vietu brīnišķīgo kultūrvidi un dabu. Īpaši daudz vērtīgu ierosmju guvām Anneneiku bibliotēkā, kas burtiski uzbūra vienas dzīvotspējīgas, atraktīvas un radošas bibliotēkas tēlu.

Madonas novada bibliotēkas apmeklējuma galvenais mērķis bija iepazīšanās ar *Digitēku* kā jaunu, atraktīvu pakalpojumu (mūsu pirmā pieredze – attēlā pa labi). Taču ceļi mūs aizveda arī uz citām novada bibliotēkām – Cesvaines pilsētas bibliotēku, Cesvaines pagasta Kraukļu bibliotēku un brīnišķīgām kultūras vietām.

Mūs sagaida Madonas novada bibliotēkas direktore

Par ieguvumiem stāsta mūsu kolēģi:

Ieguvu idejas izstādēm, piem., Baltā izstāde;

Īpaši paliekošas atmiņas un jaunas vēsmas deva Kraukļu bibliotēka un skolas muzejs: Iepazīstot Kraukļu skolas muzeju, arī Bibliotēka "Sala" savās telpās labprāt atvēlētu vietu bijušā Alojā muzeja ekspozīcijai;

Pēc Kraukļu bibliotēkā piedzīvotā un redzētā vēlos realizēt iedeju par pagasta vēstures popularizēšanu – cilvēkiem ir jāzina pagasta vēsture, personības, ēkas, jo bez pagātnes nav nākotnes;

Ideja organizēt bērnu lasīšanas maratonus, kura bērni balvā iegūst piem., kino apmeklējumu vai kādu ekskursiju;

Ļoti patika interaktīvās spēles lasītājiem.

Taču brīnumus protam radīt arī paši. Pavasara elpu aizraujošs kolektīvu saliedējošs pārgājiens pēc saspringtām LNGB mācībām martā – neformālas sarunas, pārdomas un viedokļi raitā solī līdz maiznīcai “Lielezers”, kopīgs foto un jau atpakaļceļš - ar maizītes smaržu azotē (attēlā pa labi).

Skaistajā dabas ziedēšanas laikā, nedaudz pirms Līgo Staiceles bibliotēkas kolēģes kopā ar LNGB

realizēja kādu īpašu ideju – apciemot skaistākās “Dabas pērles Staiceles pusē”, par ko Staiceles bibliotēka pastāstīja virtuālajā izstādē profesionālā konkursa ietvaros un ieguva galveno balvu. Tā bija diena kā īsta pērļīte – izzinoša, sirsnīga, saliedēta, dabas spēku piepildīta. Attēlā pa kreisi – audām rīta rasu Planču purvā, drīz kāpsim purva kūrpes.

Aizvadītajā gadā darbinieku maiņa notika **Lādes bibliotēkā**, darbu uzsāka **Ausma Eglīte**. Pociema bibliotēkā darbu uzsāka **Laima Bernšteina**.

Gada laikā LNGB organizēja Mācības jaunajiem darbiniekiem – novadā un LNGB.

Mācības notiek pēc LNGB izstrādātas mācību programmas jaunajiem darbiniekiem. Šīs programmas mērķis – palīdzēt jaunajam kolēģiem, uzsākot darbu jaunajā vidē, izprast iestādes juridisko statusu, struktūru, galvenos darbības principus, darbības virzienus. Svarīgi ir sajūst reģiona galvenās bibliotēkas misiju, lai neveidotos nepareizs vai sašaurināts priekšstats par konkrētās bibliotēkas darbību. Katrs no LNGB darbiniekiem raksturo savus darba pienākumus, taču sīkāka un detalizētāka informācija tiek saņemta no bibliotekārajiem darbiniekiem, īpaši par to, kādā amatā strādās jaunais darbinieks un kādi pienākumi viņam būs uzticēti. Mācības notika gan uz vietas LNGB, gan bibliotēku apmeklējumu laikā. Tika sniegta praktiska palīdzība, īpaši pievēršot uzmanību bibliotēku dokumentācijai, darbam ar lietotājiem, lasītāju piesaistei, darbam ar krājumu.

Pēdējos divus gadus centāmie īstenot uzdevumu - veicināt reģiona novadpētniecības materiālu pieejamību virtuālajā vidē, realizējot **konkursu “Virtuālās izstādes “Dabas objekti” izveidošana”**. Nenoliedzami, spārnus šim nopietnajam darbam deva Staiceles bibliotēka, 2023. radot brīnišķīgu stāstu “Staiceles dabas pērles”. Arī 2024. gadā radās aizraujoši stāsti - par Purezeru un dabas taku, Maizezeru, Lādes ezeru un mierpilno, krāsaino un dzejisko rudeni Ungurpili.

Konkursa uzdevumi:

- Veicināt bibliotēku darbinieku iesaistīšanos vietējā kultūras mantojuma apzināšanā un saglabāšanā.
- Veicināt reģiona novadpētniecības materiālu pieejamību virtuālajā vidē.
- Pilnveidot bibliotēku darbinieku prasmes darbā ar informācijas tehnoloģijām.
- Pilnveidot darbu ar Limbažu novada elektroniskā koprakataloga Novadpētniecības datubāzi.
- Popularizēt konkursa norises laikā izmantotos novadpētniecības materiālus un izpētes rezultātus dažādos medijos, tādējādi informējot vietējo kopienu.

Virtuālo izstāžu vērtēšanā notika pēc šādiem kritērijiem:

- Izstādē publicētā materiāla saturiskā kvalitāte (t.sk. ticamība, dziļums, saprotamība).
- Izmantoto materiālu formātu daudzveidība, ievērojot autortiesības – teksts, attēli, video, audio faili.
- Izstādes dizains un struktūra.

- Izstādes materiālu unikalitāte (piemēram, iepriekš nedigitalizēti materiāli, arhīvu materiāli, iedzīvotāju atmiņas).
- Izstādē publicēto materiālu bibliogrāfisko aprakstu precizitāte un atbilstība standartiem Novadpētniecības datubāzē.
- Izstādes un tās veidošanas procesa publicitāte.
- Izstādes ilgums.
- Labākais darbs Limbažu novada publisko bibliotēku darbinieku balsojumā.

Pēc virtuālo izstāžu iesūtīšanas, tās tika nosūtītas novada bibliotēku darbiniekiem balsošanai – “Labākais darbs skatītāju - Limbažu novada bibliotēku darbinieku balsojumā”.

Konkursa rezultātus žūrijas komisija izvērtēja decembra sākumā, sadalot nominācijas.

Konkursa komisija nonāca pie secinājuma, ka 1. vietu nepiešķirsim, jo darbu kvalitāte tika pielīdzināta 2023. gada labākajiem darbiem. Rezultātā – viena 2. vieta, divas – 3.vietas un Veicināšanas balva.

Konkursa uzvarētāji

2. Vieta. Puikules bibliotēka. Virtuālā izstāde “Purezers un dabas taka”

3. Vieta. Lādezers bibliotēka. Virtuālā izstāde “Lādes ezers”

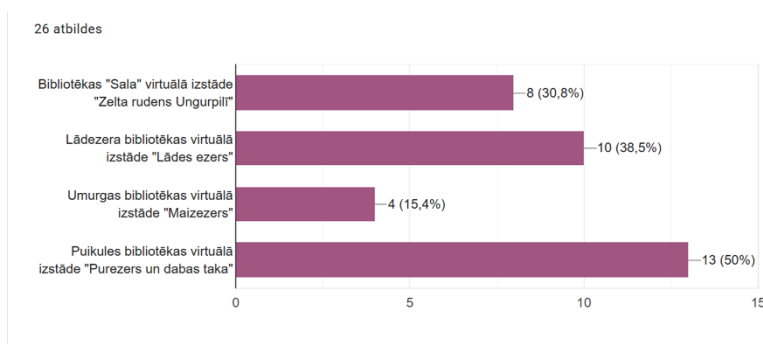
3. Vieta. Bibliotēka “Sala”. Virtuālā izstāde “Zelta rudens Ungurpilī”

Veicināšanas balva Umurgas bibliotēkai. Virtuālā izstāde “Maizezers”

Skatītāju balsojumā

uzvarēja Puikules bibliotēka ar darbu “Purezers un dabas taka”.

Novada bibliotēku radītie darbi – 4 virtuālās izstādes skatāmas LGB mājaslapā

www.limbazubiblioteka.lv

Pēdējos divus gadus Limbažu novada bibliotēkas bija gatavas īstenot uzdevumu - veicināt reģiona novadpētniecības materiālu pieejamību virtuālajā vidē, realizējot Limbaži novada Galvenās bibliotēkas izsludināto konkursu “Virtuālās izstādes “Dabas objekti” izveidošana”. Nenoliedzami, spārnus un iedvesmu 2024. gadā turpināt iesāko deva Staiceles bibliotēka, 2023. radot brīnišķīgu stāstu “Staiceles dabas pērles”. 2024. gadā, turpinoties konkursam, savu bibliotēku tuvāko apkārti pētīja, apbrīnoja, izzināja un baudīja vēl četras novada bibliotēkas, radot jaunas virtuālās izstādes.

Šoreiz tapa aizraujoši stāsti par ezeriem: Puikules bibliotēkai “Purezers un dabas taka”, Umurgas bibliotēkai – “Maizezers”, Lādezers bibliotēkai “Lādes ezers”. Savukārt mierpilno, krāsaino un dzejisko rudeni Ungurpilī “uzgleznoja” Bibliotēka “Sala” savā virtuālajā izstādē “Zelta rudens Ungurpilī”.

Limbažu novada Galvenās bibliotēkas
Reģiona galvenā metodiķe
Bronislava Sauka

Gada laikā tika realizētas 3 **aptaujas**, t.sk. balsošana par labāko darbu konkursa ietvaros:

- Aptauja skolu bibliotēku darbiniekiem “Kā ērtāk un efektīvāk iekļauties kopējās aktivitātēs profesionālajā pilnveidē reģionā?”;
- Limbažu novada publisko bibliotēku konkursa "Virtuālās izstādes “*Dabas objekti*” izveidošana" iesūtīto darbu vērtējums – balsošana;
- Aptauja novada bibliotēkām par metodisko darbu 2024. gadā.

Aptaujas ātri un operatīvi sniedz atbildes uz aktuāliem jautājumiem, tāpēc LNGB savā metodiskā darba praksē tās izmanto katru gadu. Aizvadītajā gadā, kad vēlējamies noskaidrot situāciju par novada skolu bibliotēkām, realizējām aptauju, adresētu tieši skolu bibliotēku darbiniekiem, kopsavilkums sadaļā par darbu ar skolu bibliotēkām.

Metodiskā darba atgriezeniskās saites veidošanai, darba uzlabošanai un jaunu ierosmju gūšanai īpaši nepieciešamas Metodiskā darba aptaujas.

Arī 2024. gada nogalē ar aptaujas palīdzību noskaidrojām ieguvumus no NLGB organizētajām metodiskā darba aktivitātēm, kā arī ieguvām jaunas ierosmes, idejas.

Kopsavilkums par aptauju.

Aptaujā bija ietverti 20 jautājumi par gada metodisko darbu kopumā – pienesums, izaugsme, ieguvumi, tai pašā laikā atstājot vietu izjūtām, secinājumiem, vēlmēm un ierosinājumiem. Pavisam saņemtas 30 atbildes no novada publisko un skolu bibliotēku darbiniekiem. Jāteic – pārsvarā tās ir publiskās bibliotēkas, aptaujā iesaistījušās arī 5 skolu bibliotēkas.

Vispirms vēlējamies noskaidrot, cik veiksmīgs profesionālajā jomā bijis 2024. gads, apmēram puse aptaujāto atbild, ka tas ir bijis veiksmīgs, jo vērtējumu skalā no 1-10 to novērtējuši vidēji ar ‘8’. Veicot ikdienas darbu, sevišķi viena darbinieka bibliotēkā, rodas zināmā mērā sajūta, ka tomēr esi viens, reizēm var šķist, ka tas ir ļoti nomācoši, tāpēc iekļāvām jautājumu, kas palīdzētu izprast, kā varam kolēģiem sniegt atbalstu, “pacelt spārnos”, motivēt un iedvesmot. Izrādās, ka “pacelt spārnos” var pavisam ikdienišķas lietas. Pricējami, ja tiek minēti tādi metodiskie pasākumi kā pieredzes apmaiņas braucieni, mācības par fotografēšanu, saliedējošais gada noslēguma seminārs, brīnišķīgā izzinošā diena Staicelē, ko sarūpēja Staiceles bibliotēkas kolēģes. Protams, spārnus un iedvesmu turpmākajam darbam tās ieguvējiem deva Voldemāra Caunes balvas saņemšana. Tāpat kolēģi priecājas par izzinošajiem *Grāmatu svētkiem*, kas aizvadītajā gadā notika Ainažos. Taču ļoti daudzas atbilde saistās ar savu bibliotēku – pasākumiem, notikumiem, lasītāju atsauksmēm un labajiem vārdiem. Gribas citēt kādu iedvesmojošu atbildi:

“Katru reizi, kad tiekos ar kolēģēm semināros vai pieredzes braucienos, mani ceļ augstāk, redzu, cik patiesi laipnas, jaukas un sirsnīgas ir bibliotekāres, tas mani motivē būt vēl labākai”.

Taču bija jautājums arī par gada “rūgto pilienu”. Kā galvenais – bibliotēku reorganizācija Limbažu novadā, vairāku bibliotēku slēgšana, bet ne tikai – rūgtais piliens arī par tādu sadarbības iestāžu slēgšanu kā muzejs vai skola. Kā *karsts kartupelis* tiek grozīts jautājums par vienoto novada vizuālo identitāti – daudziem tas liek papildus domāt, strādāt un korektāk veidot savu publicitāti, citi savukārt uzskata, ka tādejādi bibliotēkas zaudē savu individuālo seju. Ir jāsaņemamas un jāpilnveido savas prasmes, veidojot publicitāti arī sociālajos tīklos, tāpēc jūtama pretestība. Pricējami, ka vairākas atbildes bija ļoti pozitīvas - gads bijis veiksmīgs, bez rūgtuma pēcgaršas, piem.:

“Nav rūgtu atmiņu par aizvadīto gadu, lai nākošais gads rit veiksmes pavadīts un gaiša prieka pilns”.

Uz jautājumu “Cik lielā mērā metodiskās aktivitātes un kopības sajūta radīja stabilitātes sajūtu, atbalstu, vairoja iedvesmu un darbaprieku?” aptuveni 90% aptaujāto atbild ar pavisam pozitīvu vērtējumu visbiežāk skalā no 1-10 liekot vērtējumu “8” .

Lūdzām nosaukt, kuras no darba formām dod vislielāko pienesumu profesionālajai izaugsmei, minot gan klātienē, gan tiešsaistes pasākumu. Kā līderi šajā piedāvājumā ir profesionālās lekcijas klātienē, pieredzes apmaiņas braucieni un gada noslēguma seminārs.

Savukārt par nākošā gada akcentiem – būtu jāpilnveido prasmes un zināšanas tādos darba virzienos kā novadpētniecības darbs un digitalizācija, jaunākās tehnoloģijas un mākslīgais intelekts, profesionālie riksi un garīgā veselība darba vietā.

Vēlējāmie arī pašvērtējumu – kā aptaujātie vērtē paši savu iesaisti un aktivitāti Metodiskajās dienās, vēlmi profesionāli pilnveidoties. Lai vai kā – tas lika aizdomāties, ka arī pašiem jābūt atvērtiem, aktīviem un pēc iespējas iegūto pieredzes apmaiņās vai dzirdēto un apgūto lekcijās vai mācību nodarbībās pielietot savā darbā. Vaicājām par ieguvumiem pieredzes apmaiņas braucienam uz Madonas novadu. Ierosmju ir pārpārēm, tās tikai jārealizē. Paldies Madonas kolēģiem par iedvesmu!

Novērtējot kopumā savu ieinteresētību, iesaisti un atdevi profesionālajā pilnveidē, piedaloties gan LNGB Metodiskajās dienās, gan citu institūciju piedāvājumā, aptaujas dalībnieku sevis vidējais vērtējums skalā no 1-5 ir “4”.

Nobeigumā ļāvām “izlikt visu, kas uz sirds par jebkuru ar darbu saistītu tēmu”. Atbildes lai paliek mūsu pašu ziņā, tā ir viela pārdomām un iespēja uzlabot metodiskā darba piedāvājumu, vairot tā dažādību un atvieglot uztveres iespējas.

LNGB interneta resursi, sadarbība ar plašsaziņas līdzekļiem

Turpinās darbs ar LNGB mājaslapu www.limbazubiblioteka.lv.

Tiek veikta novada bibliotēku informācijas un datu LNGB mājaslapā www.limbazubiblioteka.lv administrēšana un uzturēšana.

Regulāri tiek aktualizēta sadaļa “Reģiona bibliotēkas”:

- Bibliotēku kontaktinformācijas precizēšana;
- Novada bibliotēkās pieejamās preses informācijas aktualizēšana;
- Jaunākās [aktuālās bibliotekārās informācijas](#) un saišu par lokāla, valsts un starptautiska mēroga aktualitātēm ievietošana;
- Publicitātes nodrošināšana par novada bibliotēkām, pasākumu reklāmas iespējas;
- [LGB profesionālās pilnveides pasākumu galerijas](#) veidošana.

Sekojam līdzi novadā realizētajiem pasākumiem, projektiem un citām aktivitātēm, ievieojot informāciju LNGB mājaslapā jaunumu sadaļā vai pievienojot foto galerijas.

Vienotās bibliotēku informācijas sistēmas un elektronisko resursu nodrošinājums

Gada laikā tika nodrošināta BIS ALISE administrēšana, problēmsituāciju novēršana ikdienas darbā. Tiek veikta Limbažu novada bibliotekāru patstāvīgā darba uzraudzība Limbažu novada bibliotēku kopkatalogā, konsultēšana BIS ALISE, jauno darbinieku apmācības darbam ar BIS ALISE. Tāpat tiek sniegta palīdzība bibliogrāfisko ierakstu izveidē elektroniskajā kopkatalogā, elektroniskajā inventarizācijā un citās darbībās ar sistēmu, pēc nepieciešamības - palīdzība svītrkodu drukāšanā novadu bibliotēkām.

Tiek veikts darbs ar datubāzi „Novada resursi” - aprakstu izveide no novadu laikraksta “Auseklis” un citiem izdevumiem, kas satur novadpētniecisku informāciju par Limbažu novadu, sadarbība ar LNB Bibliogrāfijas institūtu datu nosūtīšanā. Notiek pārraudzība par novada bibliotēku lietotāju nodrošinājumu ar valsts un pašvaldības sagatavoto un publicēto informāciju.

Darbs ar krājumu - bibliotēku krājumu pārraudzība un kvalitātes uzturēšana

Lai atvieglotu darbu novada bibliotēkām krājumu papildināšanā, LNGB nodrošina izdevniecību un grāmatu izplatītāju dalību kārtējos LNGB bibliotēku darbinieku **Metodiskajās dienās**. Jauno grāmatu iegādes iespējas tiek nodrošinātas arī **Grāmatu svētkos**, kas mūsu novadā joprojām sekmīgi turpinās – gan LNGB, gan citviet novadā.

LNGB nodrošina no LNB BAC un citiem avotiem saņemto dāvināto iespieddarbu apstrādi, dokumentu noformēšanu, iespieddarbu nodošanu novadu bibliotēkām.

Pateicoties LR KM atbalstam projektā “Vērtīgo grāmatu iepirkums Latvijas publiskajām bibliotēkām”, LNGB un novada bibliotēkas saņēmušas 291 grāmatu eksemplārus 3370,64 EUR vērtībā. Grāmatas tika sadalītas visām Limbažu novada pašvaldību publiskajām bibliotēkām. LNGB koordinēja novada bibliotēku dalību projektā “Vērtīgo grāmatu iepirkums Latvijas publiskajām bibliotēkām” – izsūtīja grāmatu sarakstu, apkopoja visu bibliotēku pieteikumus, lai tiktu iegādātas pašas nepieciešamākās grāmatas. Ļoti rūpīgs darbs tika ieguldīts, apkopojot bibliotēku sarakstus un sagatavojot gala pieteikumu.

Lasīšanas veicināšanas programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” ietvaros Limbažu reģiona bibliotēkas no LNB saņēmušas 700 grāmatu eksemplārus 6645,85 EUR vērtībā, t.sk. Limbažu novada Galvenā bibliotēka 28 eksemplārus par 284,01 EUR.

Tika turpināts aktīvs darbs pie nozaru literatūras krājuma izvērtēšanas, kas saturā noveco visātrāk. 2024. gadā turpinājās iepriekšējos gados uzsākta rūpīga krājuma izvērtēšana. Sakarā ar Limbažu novada kultūras iestāžu reorganizāciju 2024. gadā, tika veikts ievērojams darbs ar Limbažu novada bibliotēku krājumiem: inventarizācijas, nodošanas uz citu fondu, norakstīšanas. Tika veiktas 16 krājuma pārbaudes (inventarizācijas): 12 publiskajās un 4 skolu bibliotēkās. LNGB Apmaiņas krājums tika papildināts ar grāmatā no reorganizētajām bibliotēkām, dodot iespēju ikvienai novada publiskajai vai skolu bibliotēkai šīs grāmatas izvēlēties savam krājumam. Pie tā tika intensīvi strādāts 2. pusgadā – LNGB Apmaiņas krājuma kārtošana, piedāvājums, atlase, nodošana uz citu krājumu.

Palielinājies interese par “3TD E-grāmatu bibliotēkas” piedāvājumu. Jaunajiem lasītājiem reģistrējoties bibliotēkā, tiek piedāvāti autorizācijas dati, viņi tiek informēti, ka ar tiem var ne vien pieslēgties kopkatalogam un pasūtīt interesējošo izdevumu, pagarināt lasīšanas termiņu, bet arī izmantot, lai autorizētos 3TD e-grāmatu bibliotēkai. Platforma 3td.lv ir viegli orientēties, veikt nepieciešamās darbības. Grāmatu klāsts ir daudzveidīgs un aktuāls, regulāri tiek papildināts. E-grāmatas ērtākas ir ceļojumu laikā, jo neaizņem vietu somā, kā arī brīžos, kad mājās lasāmviela ir beigusies, bet uz bibliotēku dažādu iemeslu dēļ nesanāk aizdoties. E-grāmatu bibliotēka ir pieejama jebkurā diennakts laikā. Kaut arī e-grāmatu bibliotēkas izmantošana ir bez maksas un tajā mēdz būt pieejamas grāmatas, uz kurām, piemēram, ir jāgaida rindā, tik un tā ir cilvēki, kuri priekšroku dod fiziskai grāmatai un labāk pagaidīs rindā.

Katras reģiona galvenās bibliotēkas krājums ir iespēja ikvienai novada bibliotēkai sniegt atbalstu lietotāju pieprasījumu apmierināšanā, tāpēc LNGB krājums tiek veidots un uzturēts saskaņā ar bibliotēkas krājuma komplektēšanas koncepciju. 2024.gada prioritāte bija krājuma un informācijas resursu kvalitatīva attīstība. Regulāri tiek iepirkti grāmatu jaunumi – gan latviešu oriģinālliteratūra, gan tulkotā literatūra. Dāsni papildināts bērnu un jauniešu literatūras krājums, kā arī spēļu klāsts. Krājuma papildināšanai LNGB izmanto ne tikai pašvaldības piešķirto finansējumu, bet arī dažādu biedrību, organizāciju, konkrētu autoru un bibliotēkas lietotāju dāvinājumus. LNGB krājuma kvalitāte uzlabo lietotāju apkalpošanu visā novadā, jo vietējās nozīmes un skolu bibliotēkas regulāri izmanto vietējo SBA.

Limbažu novada Galvenās bibliotēkas organizēto profesionālās pilnveides pasākumu norise, dalībnieku un stundu skaits 2024. gadā

N. p. k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits (no tiem skolu bibliotekāri)	Stundu skaits
1.	Janvāris	Limbaži, LNGB	LNGB	Gada pārskatu un statistikas datu saņemšana no Limbažu	26 (12)	

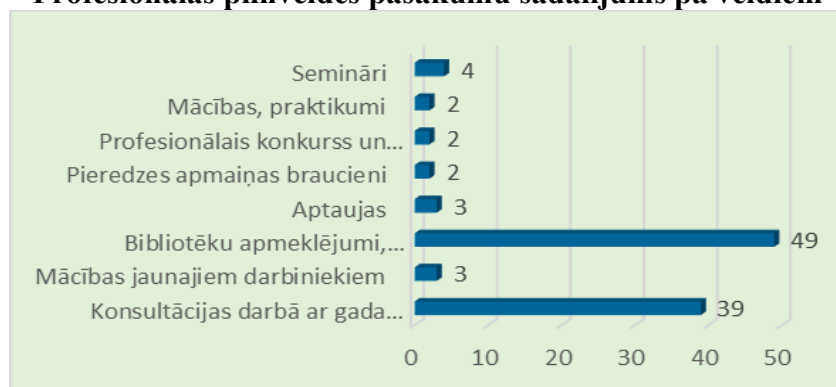
				novada publiskajām bibliotēkām par darbu 2023. gadā, konsultācijas. Konsultācijas darbā ar LDKK		
2.	28.02.2024.	Limbaži, LNGB	LNGB	Metodiskā diena. Limbažu novada bibliotēku darbinieku seminārs: <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Bibliotēka Limbažu novadā – iespējas un mērķi;</i> ▪ <i>Kultūras pārvaldes vizuālā identitāte Limbažu novadā;</i> ▪ <i>Kultūras un mūžizglītības saikne;</i> ▪ <i>Galvenās kultūras aktivitātes novadā 2024. gadā;</i> ▪ <i>Limbažu novada bibliotēku darbs 2023. gadā – pieredzes stāsti, izaicinājumi, atziņas, secinājumi;</i> ▪ <i>Paneldiskusija Grāmatu klubīš kā iespēja.</i> 	39 (2)	5
3.	12.03.2024.	Limbažu novads	LNGB	LNGB filiālbibliotēku apmeklējumi	7 publiskās bibliotēkas	
4.	27.03.2024.	Limbaži, LNGB	LNGB	Metodiskā diena. Mācības Limbažu novada publisko bibliotēku darbiniekiem: <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Kultūras pārvaldes apakšzīmola lietojums vizuālās komunikācijas materiālos;</i> ▪ <i>Saliedēšanās pasākums – kopīga pastaiga uz maiznīcu "Lielezers"</i> 	34	4
5.	04.04.2024.	Limbažu novads	LNGB	LNGB filiālbibliotēku apmeklējumi	6 publiskās bibliotēkas	
6.	24.04.2024.	Limbažu novads	LNGB	Salacgrīvas AP bibliotēku apmeklējumi	6 publiskās bibliotēkas un 1 skolu bibliotēka	
7.	Aprīlis	Limbažu novads	LNGB	Aptauja skolu bibliotēku darbiniekiem "Kā ērtāk un efektīvāk iekļauties kopējās aktivitātes profesionālajā pilnveidē reģionā?"	11 (11)	
8.	29.05.2024.	Dobeles novads	LNGB	Metodiskā diena. Sezonas noslēguma/pieredzes apmaiņas brauciens uz Dobeles novadu	31 (3)	6

9.	03.- 04.06.2024. un 04.	Ārciema bibliotēka	LNGB	Krājuma inventarizācija sakarā ar bibliotēkas reorganizāciju		
10.	05.06.2024.	Straumes bibliotēka	LNGB	Krājuma daļas atlase nodošanai Skultes bibliotēkai un MSC sakarā ar Straumes bibliotēkas likvidāciju		
11.	06.06.2024.	Stienes bibliotēka	LNGB	Krājuma daļas atlase nodošanai Skultes bibliotēkai un MSC sakarā ar Straumes bibliotēkas likvidāciju		
12.	10.06.2024.	Bīriņu bibliotēka	LNGB	Krājuma inventarizācija sakarā ar bibliotēkas reorganizāciju		
13.	12.06.2024.	Staicele	LNGB Staiceles bibliotēka	Dabas objektu apmeklējums Staiceles pusē 2023./2024. g. publisko bibliotēku konkursa <i>Virtuālās izstādes "Dabas objekti" izveidošana</i> ietvaros	16	5
14.	17.06.2024.	Stienes bibliotēka Straumes bibliotēka	LNGB	Krājuma inventarizācija sakarā ar bibliotēku reorganizāciju		
15.	20.06.2024.	Straumes bibliotēka Stienes bibliotēka		Grāmatu, preses kārtošana pārvešanai sakarā ar bibliotēku likvidāciju		
16.	25.06.2024.	Vitrupe bibliotēka	LNGB	LNGB lietvedes, Viļķenes bibliotēkas vadītājas un Vitrupe bibliotēkas vadītājas tikšanās Vitrupē – lietu nodošana, materiālo vērtību pārbaude, nodošana		
17.	25.06.2024.	Lādes bibliotēka	LNGB	Materiālo vērtību inventarizācija Krājuma inventarizācija sakarā ar darbinieku maiņu		
18.	27.06.2024.	Straumes bibliotēka Stienes bibliotēka		Mēbeļu pārvešana uz novada bibliotēkām sakarā ar bibliotēku likvidāciju Grāmatu pārvešana uz LNGB Apmaiņas krājumu		
19.	01.07.2024.	Pociema bibliotēka	LNGB	Pociema bibliotēkas jaunās vadītājas iepazīšanās ar bibliotēku, darbību, materiālajām vērtībām, lietu nodošana		
20.	01.07.2024.	Stienes bibliotēka	LNGB	Mēbeļu pārvešana uz novada bibliotēkām un grāmatu pārvešana uz LNGB Apmaiņas krājumu sakarā ar bibliotēkas likvidāciju		
21.	14. 08.2024.	Viļķenes bibliotēkas	LNGB	Iepazīšanās ar darba apstākļiem Viļķenes bibliotēkas PSV		

		PSV Vittrupē				
22.	14. augusts	Pāles bibliotēkas PSV Ārciemā	LNGB	Iepazīšanās ar darba apstākļiem Pāles bibliotēkas PSV		
23.	14. augusts	Vidrižu bibliotēkas PSV Bīriņos	LNGB	Iepazīšanās ar darba apstākļiem Vidrižu bibliotēkas PSV		
24.	14. augusts	Skultes bibliotēkas nodaļa MSC	LNGB	Iepazīšanās ar darbu sakarā ar darbinieka maiņu		
25.	28.08.2024.	Madona	LNGB	Metodiskā diena. Bibliotēku darbinieku pieredzes apmaiņas brauciens uz Madonu un Cesvaini – bibliotēkas, kultūras objekti	35 (3)	6
26.	25.09.2024.	LNGB	LNGB	Metodiskā diena. Bibliotēku darbinieku seminārs: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Arhīvs un tā dokumentu izmantošana; ▪ Informācijas izplatīšana; ▪ <i>Radošo ideju laiks.</i> Diskusijas klātienē un tiešsaistē par gūto pieredzi Madonas novada bibliotēkās, izaicinājumiem darbā ar bērniem, publicitāti; ▪ <i>Bibliotekārs Rakstivālā. Dzejnieks tevī</i> 	43 (3)	5
27.	09.10.2024.	Limbažu novads	LNGB	Limbažu novada Alojās AP bibliotēku apmeklējumi	5 publiskās bibliotēkas	
28.	23.10.2024.	Limbažu novads	LNGB	LNGB filiālbibliotēku apmeklējumi	5 publiskās bibliotēkas, t. sk. MSC	
29.	30.10.2024.	Limbaži, LGB	LNGB	Metodiskā diena. Bibliotēku darbinieku seminārs <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Savas grāmatas meklējumos;</i> ▪ Atskats uz 2024. gada Latvijas bibliotekāru NP konferenci Jūrmalā; ▪ <i>Lietvedības dokumenti bibliotēkās. Arhivēšana un glabāšana;</i> 	31 (2)	5

				<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Bibliotēkas pasākumu dokumentēšana un saglabāšana bibliotēkas vēsturei;</i> ▪ <i>Tiešsaistes apmācības: Latvijas atmiņas institūciju resursi. Digitālās humanitārās zinātnes un DHZ rīki</i> 		
30.	27.11.2024.	Limbaži, LNGB	LNGB	Metodiskā diena. Mācības-praktiskas nodarbības "Fotogrāfijas pamati sociālo tīklu komunikācijā un reportāžā"	32 (3)	5
31.	04.01. – 31.10.2024.	Novadu bibliotēkas	LNGB	Profesionālais konkurss "Virtuālās izstādes "Dabas objekti" izveidošana"	4	
32.	Novembris	Google diskā	LNGB	Limbažu novada publisko bibliotēku konkursa "Virtuālās izstādes Dabas objekti izveidošana" iesūtīto darbu vērtējums - balsošana		
33.	16.12.2024.	Lādes bibliotēka	LNGB	Bibliotēkas darba pārbaude, profesionāla saruna par atbildību, uzdoto pienākumu izpildi un darba kvalitātes uzlabošanu		
34.	18.12.2023.	Limbaži, LGB	LNGB	Metodiskā diena. Gada noslēguma seminārs: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Uzrunas, gada darba rezumējums;</i> • <i>Profesionālā konkursa "Virtuālās izstādes "Dabas objekti" izveidošana" noslēgums, uzvarētāju apbalvošana</i> 	38 (3)	2
35.	decembris	Google diskā	LNGB	Aptauja par metodisko darbu 2024. gadā		
36.	Gada laikā	Limbaži, LNGB	LNGB	LNGB Mācības 3 jauniešiem darbiniekiem	3	12

Profesionālās pilnveides pasākumu sadalījums pa veidiem

Kopsavilkums par pēdējos 5 gados realizētajām metodiskā un konsultatīvā darba aktivitātēm:

Reģiona galvenās bibliotēkas organizētie profesionālie pasākumi	2020	2021	2022	2023	2024
Semināri	4	5	4	4	4
Mācības/praktiskas nodarbības	3	5	4	1	2
Statistikas datu un gada pārskatu saņemšana – vērtēšana, salīdzināšana, konsultēšana	20 bibliotēkas	20 bibliotēkas	20 bibliotēkas	26 bibliotēkas	19 bibliotēkas
Nepieciešamo profesionālo prasmju apgūšanas/pilnveidošanas pasākumi bibliotēku jauniešiem, darbiniekiem, individuālās mācības	2 jaunie darbinieki: 1 - LGB 1 - Braslavas pagasta Vilzēnu bibliotēkā	5 jaunie darbinieki: 3 -LGB 1 – Pociema bibliotēkā 1 - Skultes bibliotēkā	Mācības 6 jauniešiem: 2 -LGB 1 -Vitrupes bibliotēka 1 -Ārciema bibliotēka 1 -Limbažu vidusskolas bibliotēka 1 -Vidrižu pamatskolas bibliotēka	Mācības 4 jauniešiem: 1 -LGB 1 -Vitrupes bibliotēka 1 -Ārciema bibliotēka 1 – Umurgas bibliotēka	Mācības 3 jauniešiem: 2 - LNGB 1 - Lādes bibliotēka
Novadu bibliotēku apmeklējumi	24	46	59	41	49
Profesionālie pieredzes apmaiņas braucieni	1	1	2	2	2
Prakses vadīšana studentiem un kursantiem bibliotēku specialitātē	-	-	1	1	-
Organizēti profesionālie konkursi un ar to saistītās aktivitātes	1	1	1	1	2 (t.sk. izbraukums uz Staiceli)
Aptaujas un testi	5	1	3	5	3
Ekskursijas Latvijas bibliotēku darbiniekiem LGB un novadu bibliotēkās	1	1	1	1	-

Pavisam novada bibliotēku darbinieki (bez LNGB darbiniekiem) 2024. gada laikā apmeklējuši 73 citu institūciju organizētos profesionālās pilnveides pasākumus, sīkāk skat.: ***Pārskats par darbu Limbažu novada bibliotēkās 2024. gadā*** sadaļā **4.Personāls**.

• **Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām**

2024. gada laikā skolu bibliotēku darbiniekiem tika piedāvāta iespēja piedalīties 5 mācību semināros, divos pieredzes apmaiņas braucienos, kā arī gada noslēguma seminārā. Skolu

bibliotēkas regulāri saņem aktuālu profesionālo informāciju, tiek uzrunātas arī iesaistīties mācībās, aptaujās, tiešsaistes sarunās.

Atsevišķi tikai skolu bibliotēku darbiniekiem semināri netiek organizēti, taču ikvienā no metodisko aktivitāšu piedāvājumiem padomājam arī par skolu darba specifiku, tai skaitā darbu ar bērniem, konfliktu risināšanu, sevis pilnveidošanu un izglītošanu.

Katra gada sākumā palīdzam skolu bibliotēkām apkopot statistikas datus un ievadīt tos LDKK. Aizvadītajā gadā vienā skolu bibliotēkā mainījās darbinieks, tika sniegtas nepieciešamās konsultācijas attālināti – Limbažu novada speciālās pamatskolas bibliotēkā 2. pusgadā darbu uzsāka **Inta Kirmuša**.

Par apmeklētajām metodiskā darba aktivitātēm arī skolu bibliotēku darbinieki saņem LNGB Apliecinājumus.

Pārskata periodā tika pārraudzītas 12 izglītības iestāžu bibliotēkas darbā ar BIS ALISE. Kopumā ar visiem BIS ALISE moduļiem strādā visas izglītības iestāžu bibliotēkas. Individuālas konsultācijas telefoniski un klātienē snieguši LNGB speciālisti krājumu organizēšanas un datu ievadīšanā jautājumos, labotas neprecizitātes, norādīts uz pieļautajām kļūdām.

Atskaites periodā tika veiktas 16 krājuma pārbaudes (inventarizācijas): t.sk. 4 skolu bibliotēkās. Veicot inventarizācijas tika atlasīti izdevumi, kuri savu laiku nokalpojuši un ir novecojuši pēc satura.

Aizvadītajā gadā, kad vēlējāmies noskaidrot situāciju par novada skolu bibliotēkām, realizējām **aptauju**, adresētu tieši skolu bibliotēku darbiniekiem, lai noskaidrotu, kā ērtāk un efektīvāk iekļauties kopējās metodiskā darba aktivitātēs novadā. Aptaujā piedalījās 11 reģiona skolu bibliotēku darbinieki. Skolu bibliotēku darbinieku Metodisko dienu apmeklējums ir neliels, tāpēc mēģinājām noskaidrot – kāpēc?

Secinājumi:

- Uz pilnu darba slodzi strādā 18% bibliotēku darbinieku, tikpat – uz 0,5 slodzi;
- Pārējie 64% strādā uz citu slodzi, kas nebūt nav iepriecinoša – lielākoties 0,3 slodze, vienai 0,25 un vēl vienai tikai 0,2 slodze;
- Bibliotēkārā izglītība ir 55% darbinieku, savukārt izglītība citā jomā – 45%;
- 64% no aptaujātajiem ir apguvuši BIS ALISE kursus klātienē vai tiešsaistē, savukārt turpat visi izmanto iespēju konsultēties pie LNGB speciālista darbā ar BIS ALISE;
- Uz jautājumu “Kādas iespējas izmantojat savai profesionālajai pilnveidei” (varēja izvēlēties vairākus variantus) 55% izmanto iespējas mācīties no skolas piedāvājuma, 36% piedalās LNGB Metodiskajās dienās, tikpat mācās pastāvīgi tiešsaistē, savukārt 45% labprāt izmantotu LNGB piedāvājumu, ja šīs aktivitātes notiktu ērtā laikā un veidā;
- Kā sev ērtākās mācību aktivitātes skolu bibliotēku kolēģi min mācības hibrīda darba vidē (46%), tikpat – tiešsaistē, tikai 9% apmierina nodarbības klātienē;
- Noskaidrojām ka 27% aptaujāto tomēr darba vietā nav nepieciešamā aprīkojuma tiešsaistes norisēm;
- Kā ērtāko laiku mācību aktivitātēm 46% min mācības darbdienā rīta pusē, pēcpusdien – 27%. Izskan ierosinājums profesionālās pilnveides pasākumus rīkot skolēnu brīvdienās, jo tomēr lielākā daļa skolu bibliotēkārā veic arī pedagoga darbu;
- Optimālais nodarbību ilgums vairākiem šķiet 1-3 stundas;
- 27% aptaujāto atzīst, ka ir labas un noderīgas tēmas LNGB organizētajās mācībās/semināros visiem novada bibliotēkārājiem, savukārt 72% tomēr vēlētos atsevišķas nodarbes tikai skolu bibliotēkārājiem;
- Ieteikumi – organizējot pieredzes apmaiņas braucienus, ieskatīties arī Latvijas labākajās skolu bibliotēkās. Arī skolu bibliotēku apmeklējumi no LNGB speciālistu puses būtu ļoti vēlamī (jāpiebilst, ka jau 2024. gadā apmeklējām dažas no skolu bibliotēkām, taču to noteikti praktizēsim vairāk)

Domāsim risinājumus, kā uzlabot profesionālo pilnveidi skolu bibliotēku darbiniekiem. Taču jau tagad esam ieskicējuši, ka ļoti lietderīgs laiks tam būtu skolēnu brīvdienas.

- **Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija darbā ar bērniem un jauniešiem**

Kā reģiona galvenā bibliotēka pēc nepieciešamības sniedzam konsultācijas citām novada bibliotēkām par darbu ar bērniem un jauniešiem. Darbā ar bērniem un jauniešiem konsultējam gan uz vietas konkurētajā bibliotēkā, gan arī attālināti – telefoniski vai saziņā e-pastos.

Pārskata periodā koordinējam lasīšanas veicināšanas programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” norisi novada bibliotēkās – veicām programmas ietvaros piešķirto grāmatu un Bērnu žūrijas balviņu sadali pa bibliotēkām, kā arī pēc nepieciešamības konsultējam citos jautājumos, kas saistīti ar šo lasīšanas veicināšanas programmu. 2024. gadā BJV žūrijā iesaistījušās pavisam 23 novada bibliotēkas - 14 publiskās un 9 skolu bibliotēkas. Vairākus gadus koordinējam arī Nacionālās skaļās lasīšanas sacensību norisi novadā. Par to un citiem lasītveicināšanas pasākumiem darbā ar bērniem sīkāk *7. sadaļā Darbs ar bērniem un jauniešiem*.

Katru mēnesi tiek sagatavots *Ģimenes lasīšanas kalendārs*. Tajā apkopoti nozīmīgākie bibliotēkas bērnu pasākumi un izstādes, kā arī dažādi ticējumi un tautasdziesmas. Kalendāru publicējam bibliotēkas sociālajos tīklos un LNGB mājaslapā www.limbazuberni.lv.

Organizējot LNGB seminārus, tika iekļautas arī tēmas par darbu ar bērniem.

Februārī LNGB Metodiskajā dienā pasākumu organizatore iepazīstināja ar lasīšanas veicināšanas aktivitātēm bērnu radošumam novada bibliotēkās 2023. gadā. Septembrī realizējam diskusiju klātienē un tiešsaistē “Radošo ideju laiks” – par darbu ar mērķgrupām, idejām, problēmām, iespējām, īpašu uzmanību veltot darbam ar bērnu auditoriju, risinot sasāpējušus jautājumus un apmainoties ar idejām. Tiešsaistē pieslēdzās citu Latvijas novadu bibliotēku speciālisti.

LNB rīkotajā seminārā bibliotekāriem, kuri strādā ar bērnu auditoriju “Vecāku iesaiste bērnu lasītprīekā veicināšanā” ar prezentāciju par LNGB pieredzi darbā ar bērniem uzstājās speciāliste Liāna Podziņa.

- **Sadarbība ar citām iestādēm (metodiskā un konsultatīvā darba jomā)**

LNGB sadarbības partneri metodiskajā un konsultatīvajā darbā:

1. Latvijas Nacionālā bibliotēka:
 - ▲ Bibliotēku attīstības centrs - nozares aktualitātes, profesionālā informācija, pasākumi, konsultatīvais atbalsts;
 - ▲ Kompetenču attīstības centrs – profesionālā izglītība un pilnveide – kursi, mācības;
 - Bērnu literatūras centrs - kursi, radošās nometnes, semināri, vizitācija LNGB.
2. BIS ALISE - programmas ALISE uzturēšana, apmācība, konsultācijas, jaunāko versiju prezentācijas;
3. Latvijas Neretzīgo bibliotēka – pielāgotās literatūras piedāvājums, novada bibliotēku iesaiste pakalpojuma izmantošanā;
4. Limbažu novada publiskās un skolu bibliotēkas – regulārs konsultatīvais darbs ikdienā, metodiskā darba aktivitātes;
5. Citu Latvijas novadu, reģionu bibliotēkas – pieredzes apmaiņa/profesionālas tēmas LNGB organizētajos semināros; pieredzes apmaiņas braucieni;
6. Limbažu novada pašvaldība – darba plānošana, aktuālu jautājumu risināšana;
7. Limbažu novada pašvaldības Kultūras pārvalde – stratēģiskā darba plānošana, aktualitātes, novada vizuālās identitātes realizēšana;
8. Limbažu novada pašvaldības Izglītības pārvalde – LNGB iesaiste pieaugušo izglītības aktivitātēs;
9. Kultūras Informācijas sistēmu centrs - semināri, mācības, vebināri, *3td bibliotēka*;
10. Latvijas Bibliotekāru biedrība (LBB), LBB Vidzemes nodaļa - Latvijas Bibliotēku festivāli, kongresi, *Bibliotēku nedēļas* koordinācija, semināri, saieti- konferences;

11. Sabiedrisko attiecību speciālisti pašvaldībā – atbalsts publicitātē, informācijas apmaiņā, mācībās;
12. Laikraksts *Auseklis* – informācija, pasākumu un notikumu publicitāte;
13. *SIA "Virva LK"*, apgādi *Zvaigzne ABC un Latvijas Grāmata* – grāmatu galdu nodrošinājums semināros, *Grāmatu svētkos*.

- **Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un to risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības**

Ieguvumi un vērtīgākā profesionālā pieredze metodiskajā darbā 2024. gadā

Par nozīmīgākajiem notikumiem metodiskajā darbā Limbažu novada bibliotēkās pastāstīts sadaļas sākumā. Šie notikumi būtībā arī bija tas virzītājspēks, kas noteica prioritāšu izvēli, motivēja realizēt ieplānoto un pilnveidot savas profesionālās prasmes. Liels atbalsts profesionālajā izaugsmē gan novadu bibliotēku darbiniekiem, gan arī metodiķim bija LNB, Kultūras ministrijas, LBB, KISC aktivitāšu piedāvājums gada laikā. Limbažu novada Kultūras pārvalde gada laikā iesaistījās LNGB un novada bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides procesā. Bez tam ar novada bibliotēka darbiniekiem notiek komunikācija arī attālināti, kas ir labs atbalsta rīks operatīvai informācijas apmaiņai un dažādu jautājumu risināšanai. Ļoti novērtējam Latvijas bibliotēku kolēģu darba pieredzi un atsaucību, tajā daloties ar bibliotekāriem mūsu novadā. Pareizi saplānojot savu darba laiku, kolēģi izmantoja iespēju apgūt jaunas zināšanas un prasmes arī citu organizāciju piedāvātās aktivitātes, lielākoties attālināti. Vērtīgākie ieguvumi:

- ▲ Kvalitatīvs pienesums profesionālajai pilnveidei - LNB BAC organizētie pasākumi. Īpaši izceļamas – *Latviešu grāmatas 500-gades* zīmē piedāvātās aktivitātes. Atzinīgi vērtējam to, ka 2024. gadā ļoti daudzas no tām – gudras, kvalitatīvas un jaudīgas veltītas tieši darbam ar bērniem un jauniešiem;
- ▲ Reģionu galveno bibliotēku metodiķiem kā vērtīgākais ieguvums – mācības “Metodiķi IRR! Iepazīstamies, runājam, radām”;
- ▲ Novērtējam iespēju izglītoties, gūt pieredzi ikreiz, tiekoties *Digitālās bibliotēkas* pasākumos reģionos, šoreiz - Vidzemē, Cēsīs. Šis pasākums izcēlās ar īpaši kvalitatīvu pienesumu, aizrāva, izglītoja, iedvesmoja;
- ▲ Viennozīmīgi – Latvijas bibliotekāru novadpētniecības saiets-konference Jūrmalā ļoti ieinteresēja mūsu novada bibliotekārus, tā kā vietu skaits bija limitēts, uz konferenci devās LNGB pārstāvji, toties par redzēto un dzirdēto izsmeltoši stāstīja kolēģiem vienā no LNGB semināriem;
- ▲ LBB kongress “Bibliotēkas un lasīšana”. LBB konferences un kongresi vienmēr sevī ietver ļoti plašu informācijas loku, šoreiz - tēmas par grāmatām, lasīšanu, gāmatniecību, iekļaujot arī starptautisku skanējumu un pieredzi;
- ▲ LNB – Reģiona galveno bibliotēku metodiķu seminārs;
- ▲ Regulāra dalība Limbažu novada Kultūras pārvaldes aktivitātēs, risinot aktuālus darba jautājumus, izdarot pareizās izvēles;
- ▲ Joprojām labu pienesumu novadu bibliotēku darba kvalitātei un daudzpusībai dod LNGB organizētie profesionālie konkursi, katru gadu izvēloties kādu no aktuālām tēmām. Aizvadītajā gadā turpinājām virtuālo izstāžu veidošanas prasmju spodrināšanai, iesaistot novada publisko bibliotēku darbiniekus konkursā “Virtuālās izstādes “*Dabas objekti*” izveidošana”, kas veicināja arī bibliogrāfisko aprakstu veidošana Novadpētniecības datubāzē’;
- ▲ Metodiskās aktivitātes notiek funkcionālajās LNGB telpās, kas ļauj radoši attīstīt un pilnveidot bibliotekāru profesionālās izglītošanas aktivitātes, dalīties pieredzē, atkārtot un pilnveidot darbam nepieciešamās prasmes, organizēt nodarbības lielākām un mazākām grupām, oorganizēt arī attālinātās dīkusijas;

- ▲ Novērtējam citu Latvijas bibliotēku kolēģu, arī vietējo institūciju un sadarbības partneru atsaucību un vēlmi iesaistīties LNGB organizētajos semināros, stāstot par savu pieredzi un mums interesējošām tēmām. Aizvadītajā gadā veidojās laba sadarbība ar Madonas, Dobeles Jūrmalas, Cēsu un Smiltenes novada bibliotēku kolēģiem;
- ▲ Ļoti labs priekšnoteikums sistemātiskam darbam ir tradicionāli plānotās metodiskā un konsultatīvā darba aktivitātes, darba plāni, kuri savlaicīgi tiek nosūtīti novada bibliotēku darbiniekiem;
- ▲ Diezgan aktīvi metodiskajos pasākumos iesaistās arī skolu bibliotēku kolēģi, grūtības gan lielai daļai sagādā mazās darba slodzes un pamatdarbs skolā. Aptauja skolu bibliotēku darbiniekiem deva precīzāku ieskatu, kā un kā šajā draba jomā uzlabojams;
- ▲ Īpaši atbalstam un palīdzam jauniešiem kolēģiem apgūt pirmās darba iemaņas, organizējot LNGB Mācības jauniešiem darbiniekiem, konsultējot ikdienā attālināti un apmeklējot uz vietas bibliotēkās, kur tiek sniegta praktiska palīdzība;
- ▲ Mūsu pašu novada veiksmes stāsts – *Grāmatu svētki*, kas turpina aizraut, ieinteresēt un aicināt kopā grāmatmīļus. Aizvadītajā gadā mūs viesmīlīgu Ainažu bibliotēkas kolēģi ar īpaši sarūpēto brīnišķīgo programmu;
- ▲ Mācam, konsultējam jaunos darbiniekus, kuriem nepieciešamas profesionālas zināšanas kvalitatīva darba uzsākšanai BIS ALISE. Aizvadītajā gadā 4 novada bibliotēku darbinieki apguva arī BIS ALISE tiešsaistes pamtkursu.

Pozitīvi vērtējam operatīvo saikni ar LNB speciālistiem - saziņa, konsultācijas, tēmu izvēle LNGB semināriem. Daudz piedāvājumu, tiešsaistes semināru un iedvesmojošu stāstu, kas bagātina darba ikdienu, palīdz izglītoties un radīt pozitīvu mācību vidi arī sava reģiona bibliotēku darbiniekiem.

Pārskatu sagatavoja LNGB
Reģiona galvenā metodiķe
Bronislava Sauka

Izmantoto foto autori:
LNGB speciālisti un
un novada bibliotēku darbinieki

*Dabas brīnums pār Ungurpils ezeru, dodot svētību
Bibliotēkai "Sala", bet varbūt arī mums visiem...*

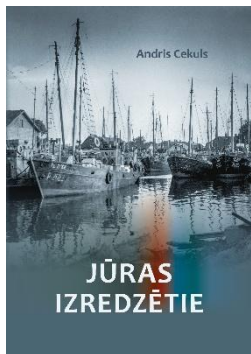
Skultes bibliotēka:

Četri attīstības pīlāri – krājums, pakalpojumi, kultūrvieta un sadarbība – raksturo Skultes bibliotēkas prioritātes, un katrs atslēgas vārds nozīmē daudz plašākas ieceres. Mūsdienīgi pildīt savas bibliotēkas unikālos pienākumus, saglabājot vietējo kultūras mantojumu, padarot to pieejamu arvien plašāk un atvērtāk, un izmantojot mūsdienu tehnoloģiju sniegtās iespējas. Izzināt klientu vajadzības un attiecīgi pilnveidot savus pakalpojumus. Daudzveidīgas un interaktīvas izstādes, interesantas darba formas rakstnieku darbu popularizēšanā un aktualizēti pakalpojumi, piemēram, grāmatu saņemšana dzīvesvietā, 3td E-grāmatu bibliotēkas popularizēšana, attālināta reģistrēšanās un virtuālie grāmatu apskati.

Pielikumi

Pielikums Nr.1

ZVEJNICĪBAS VĒSTURI ATVĒRS AINAŽOS

Salacgrīvas pagastā reģistrētā “Jāņa Lapsas piemiņas biedrība” nule kā pabeigusi jūrniecības vēsturnieka Andra Cekula monogrāfijas “Jūras izredzētie.(Laikmets un personības Latvijas zvejniecībā)” sagatavošanu iespiešanai. Grāmatas autors ir ilggadējs Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja darbinieks, kurš pēdējā desmitgadē vadīja muzeja Latvijas kuģniecības vēstures nodaļu, vācot bagātīgu materiālu krājumu arī par zvejniecību. Daļa no tā rada vietu “Latvijas jūrniecības vēstures (1950-2000)” sējumā, tomēr daudz kas palika nepublicēts un redaktoru mazatzīts. Tieši tādēļ radusies doma savākto faktu klāstu darīt zināmu plašākai publikai, izdodot atsevišķu grāmatu par laiku no 1940. gada līdz gadsimtu mijai, akcentējot zvejniecības darbinieku vietu un lomu piekrastes dzīves ritmā.

Kāda ir mūsu zvejniecības vēsture? Autors atzīst, ka skarba: “Katrā mūsu pieturas vietā tā bija atšķirīga, bet katrā arī saskatāmas kopīgas parādības, kuras radīja padomju centralizētā nozares pārvaldības sistēma.” A. Cekuls piekrastes apskatu sāk no Nidas, un tas ir mūspusei vai gluži simboliski, jo Rucava ir ilggadējā zvejnieku kopsaimniecības “Brīvais vilnis” valdes priekšsēdētāja Alfrēda Šlisera dzimtā puse. Ko kurzemnieks no leišmalītes savā mūžā paveicis mūspusē, šķiet, nevienam salacgrīvietim nav jāstāsta... Arī tāljūru kapteiņi, kuri skolojās slavenajā Ainažu jūrskolā, pamatā nāca no vietējo zvejnieku un zemnieku vidus. Tā, izstaigājot turpat 500 kilometru “jūras zeltmirdzošo krastu”, autors apraksta vairāk nekā simt personību Latvijas zvejniecībā, rodot vietu 11 zvejnieku kopsaimniecību raksturojumam un tiem dažiem ministriem, kuri pārvaldījuši nozari.

Vidzemes jūrmala lepojas ar zvejniekiem un zvejniecības darbiniekiem, kuri atstājuši pēdas novada tautsaimniecības un kultūrvēsturē – A. Šlisers, Aleksandrs Virza, Bernhards Skuja, Jānis Skuja, Zigurds Bērziņš, Aleksandrs Bērziņš, Rolands Pumpurs, Aleksandrs Ugainis, Agris Skujiņš un daudzi citi, kam monogrāfijas autors veltījis atzinīgus vārdus.

- A. Cekuls zvejniecību aplūko no tās pirmsākumiem mūsu teritorijā: “Zvejnieki minēti jau 1210. gada Indriķa hronikā, tāpat šīs kopas darba iemaņas akcentētas vēlākajos dokumentālajos pierakstos, kur piesauktas “vadu draudzes”. Viena no vecākajām Latvijas zvejnieku apvienībām atradās Rīgas pilsētā un bija zināma no 13. gadsimta, tomēr tās darbības pamatprincipi tika apkopoti 1403. gadā pieņemtajos statūtos. Lai iestātos šai biedrībā, bija jāmaksā viens vērdirš. Gadsimtu gaitā Latvijas zvejniecība kļuva par atsevišķu nozari ar savu ekonomisko un sociālo piederību.”

Lieki teikt, ka jau pirms monogrāfijas iznākšanas daudziem piekrastniekiem radusies neviltota interese to iegūt savā grāmatu plauktā. Pateicoties Zivju fonda finansiālajam atbalstam, pētījums tiks izdots 500 eksemplāru lielā metienā. Grāmatas svinīga atvēršana iecerēta 11. oktobrī Ainažos – Limbažu novada Grāmatu svētkos.

Gints ŠĪMANIS

Pielikums Nr.2

GARLĪBA MERĶEĻA DAUDZINĀJUMS SALACGRĪVĀ

Pateicoties Katlakalna draudzes padomei, Salacgrīvas bibliotēkā atceļojusi konceptuālā izstāde “Merķelis. Latvieši. Mēs”, kas vēsta par vācbaltiešu rakstnieku un publicistu Garlību Helvigu Merķeli (1769 – 1850).

Novembris ir Merķeļa mēnesis. Leģendārā darba “Latvieši, sevišķi Vidzemē, filozofiskā gadsimteņa beigās, pienesums mācībai par tautām un cilvēkiem” (Leipciga, 1797) autors dzimis 1. novembrī Lēdurgā, un ir viens no spilgtākajiem apgaismības ideju pārstāvjiem Baltijā. Viņam ir

izcila nozīme dzimtbūšanas atcelšanā Baltijā.

Garlība Merķeļa vārds cieši saistīts ar Vidzemes jūrmalu. Laikā no 1788. līdz 1792. gadam viņš strādājis par mājskolotāju pie Liepupes draudzes novada mācītāja Klēmana, kur iepazinies ar Liepupes muižas īpašnieku Frīdrihu fon Meku, kas bija tikko kā atgriezies mājās no studijām Vācijas universitātēs. Pazīšanās ar F.fon Meku veicināja Merķeļa nokļūšanu akadēmiskās sabiedrības apritē, kam bija būtiska nozīme viņa darbības tālākā attīstībā.

Izstādē “Merķelis. Latvieši. Mēs” lūkojami mākslinieču Ināras Garklāvas, Maijas Arvenas un Andas Poikānes darbi, mūziķa Arņa Miltiņa skatījums uz Merķeli apvienojumā ar žurnālistes un novadpētnieces Anitas Freibergas rakstītām esejām par “Latviešu” autora dzīvi un viņam nozīmīgām tēmām. Izstāde tapusi Merķeļa 255. jubilejas zīmē, pierādot Katlakalna draudzes jaudīgumu un pamatīgumu. Ne velti tā ir ne tikai apkaimes, bet visas Pierīgas kultūrvieta, kam centrā 230 gadus senā Katlakalna baznīca, ko 1794. gadā uzcēla pēc arhitekta Kristofa Hāberlanda (1750 – 1803) projekta. Pēc atgriešanās no izsūtījuma Katlakalna draudzē kalpojās leģendārais mācītājs Roberts Emīls Feldmanis (1910 – 2002) – Latvijas Universitātes teoloģijas profesors un Latvijas baznīcas vēsturnieks. Daudzi šolaiku mācītāji ir viņa skolnieki, godājot Feldmani par Tēvu.

Pats Merķelis apbedīts turpat netālu ap baznīcu izveidotajam Paradīzes dārzam – Katlakalna kapos, kur, atzīmējot viņa simtgadi, Rīgas Latviešu biedrība 1869. gadā kapavietu iezīmēja ar savdabīgu pieminekli. Izstādes kontekstā ieteicams vietnē lsm.lv atrast 13. oktobra raidījumu “Lielās patiesības”, kas veltīts Katlakalna draudzei, Paradīzes dārzam un Merķelim. Katrs izstādes apmeklētājs kvadrātkodos radīs plašu informāciju par Merķeli, apgaismību un jaunlatviešu kustības ievērojamākajiem pārstāvjiem. Salacgrīvas bibliotēkā šīs izziņas stundas ilgs līdz 15. novembrim, kad izstāde turpinās ceļu Limbažu novadā.

Gints ŠĪMANIS

Pielikums Nr. 3

Salacgrīvas bibliotēkas publicitāte par Ukrainas karikatūru izstādi

SALACGRĪVĀ SKATĀMA UKRAINAS KARIKATŪRU IZSTĀDE.

Barikāžu piemiņas nedēļā Salacgrīvas bibliotēkā tika atvērta Ukrainas karikatūrista Olega Lokteva darbu izstāde "Smaids vairo mieru".

To Latvijas Universitātes Akadēmiskās bibliotēkas un Salacgrīvas pilsētas Sadarbības Memoranda ietvaros mums laipni atvēlēja bibliotēkas direktore Venta Kocere.

20. janvāra rītā Salacgrīvas bibliotēkā pulcējās barikāžu dalībnieki un Ukrainas draugi, lai kopīgi atminētos novadnieku gaitas pirms 33 gadiem, sargājot Rīgu, un šodienas atbalstu

Ukrainas brīvības cīnītājiem. Salacgrīvas ostas pārvaldnieks Ivo Īstenais, kurš kopā ar domubiedriem daudzkārt pabijis kara plosītajā Ukrainā, dalījās savos iespaidos par ukraiņu tautas vienotību cīņā pret agresoru. Ostas pārvalde Salacas krastā ir kā labo domu un darbu sala, kur vienkopus satek mūsu ziedojumi, veidojot palīdzības kravas ukraiņu karavīriem.

Profesionālu vērtējumu un savu skatu sniedza mūspusē iecienītais karikatūrists salacgrīvietis Kristaps Auzenbergs. Lai arī par karikatūru tehnisko risinājumu domas dalījās, atnākušie bija vienprātis, ka te galvenais ir darbu saturs, jo digitālajā laikmetā diezin vai zīmēsīm tikai ar ūdenskrāsām un otiņu. Te savs vārds bija sakāms kuivižniekam Andrim Skujam, kuru pazīstam ne tikai kā piekrastes zvejnieku un ledlauža stūres vīru, bet arī romantisku gleznu autoru. Galvenais ir labestība, un tā staro no Olega Lokteva darbiem.

Fotomākslinieks Arvīds Šimis karikatūru krāsainību vērtēja pat kā pārsteidzošu, jo šādā tehnikā radīti darbi ir diezgan liels retums. Ukrainas karikatūru izstāde būs lūkojama līdz martam, un bibliotēkas vadītāja Hedvīga Inese Podziņa ļoti cer, ka smaids patiesi vairo mieru, gaišāku ikdienu un būs zīmīgs stimuls ātrāk sagaidīt pavasari.

Gints ŠĪMANIS.

Pielikums Nr. 4

Limbažu novada bibliotēku darbības atspoguļojums presē 2024. gadā.

1. Liepiņa, Līga. Sandra kolekcijā savas uzvārda māsas un rūķus : [par Pāles pagasta iedzīvotājas, skolotājas Sandras Pūcītes kolekciju izstādi " Pūce, pūce, lielcekule" Puikules bibliotēkā (Limbažu novads)] / Līga Liepiņa ; tekstā stāsta S. Pūcīte // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 10 (2024, 24. janvāris), 3. lpp.
2. Skultes bibliotēkā krustdūrienu gleznas : [par Dagnijas Gurtiņas rokdarbu izstādi Skultes bibliotēkā (Limbažu novads)] // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 16 (2024, 7. februāris), [1.]lpp.
3. Skultes bibliotēkā lietu apmaiņas skapis : [par atkārtotu materiālu izmantošanas aktivitāti "Lietu aprites skapis" Skultes bibliotēkā (Limbažu novads)] // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 17 (2024, 9. februāris), [1.]lpp.
4. Vidrižu bibliotēkā rokdarbu izstāde : [par pedagoģes un sporta un kultūras centra "Vidriži" senioru ansambļa "Savam priekam" vadītājas Gundegas Vasiļjevas rokdarbu izstādi Vidrižu bibliotēkā (Limbažu novads)] // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 18 (2024, 13. februāris), [1.]lpp.
5. Frīdenfelde, Sarmīte. Alojās bibliotēkā – Grafiķu kalendārs 2024 : [par Latvijas Mākslas akadēmijas grafikas apakšnozares bakalaura un maģistra studentu darbu izstādi Alojās pilsētas bibliotēkā (Limbažu novads)] / Sarmīte Frīdenfelde // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 18 (2024, 13. februāris), 4. lpp.
6. Irmeja, Laura. Lasītāju klubīnš Vārds Ainažos tiek ar Līvu Aizsilu : [par Ainažu bibliotēkas lasītāju klubiņa "Vārds" dalībnieku tikšanos ar Ainažu Ugunsdzēsības muzeja vadītāju Līvu Aizsilu (Limbažu novads)] / Laura Irmeja // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 21 (2024, 20. februāris), 5. lpp.
7. Gederta, Diāna. Dace Rukšāne-Šcipčinska viesojas Salacgrīvas bibliotēkā : [par tikšanos ar rakstnieci Salacgrīvas bibliotēkā (Limbažu novads) Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstītā projekta "Uz gastropoētikas nots" ietvaros] / Diāna Gederta ; tekstā stāsta D. Rukšāne-Šcipčinska // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 23 (2024, 23. februāris), 2. lpp.
8. Liepiņa, Līga. Vidrižniece Aleta pasaulē nākusi īpašā dienā : [par Vidrižu bibliotēkas (Limbažu novads) vadītāju Aletu Kalniņu : sakarā ar vārda dienu] / Līga Liepiņa ; tekstā stāsta A. Kalniņa // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 23 (2024, 23. februāris), 5. lpp.
9. Lavendele, Rita. Skultes bibliotēka aicina piedalīties sēklu maiņā : [par sēklu maiņas punkta darbību Skultē (Limbažu novads)] / Rita Lavendele // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 24 (2024, 27. februāris), 4. lpp.
10. Mūspuses gaismas pilis norisinājās randiņi ar grāmatām : [par akciju "Aklais randiņš ar grāmatu" Limbažu un Siguldas novada bibliotēkās] / tekstā stāsta Limbažu Galvenās bibliotēkas galvenā bibliotekāre Liāna Podziņa, Lēdurgas un Atmodas bibliotēkas vadītāja Līga Rostoka ; sagatavoja Līga Liepiņa // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 25 (2024, 28. februāris), 4. lpp.
11. Melne, Edīte. Tiekas Pociema bibliotēkas novadpētniecības klubīnš : [Limbažu novads] / Edīte Melne ; tekstā stāsta bibliotēkas vadītāja Talita Atvare // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 27 (2024, 5. marts), 3. lpp.
12. Paegle, Laila, 1965-. Pāles bibliotēkā klubīnš Parunāsim par... dzīvi?! : [par bibliotēkas klubiņa aktivitātēm (Limbažu novads)] / Laila Paegle ; tekstā stāsta bibliotēkas vadītāja Aija Baune // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 30 (2024, 12. marts), 5. lpp.
13. Kukule, Valentīna. Novadpētnieki Lādezerā izzina Nabes puses vēsturi : [par Lādezeras bibliotēkas (Limbažu novads) novadpētniecības klubiņa aktivitātēm] / Valentīna Kukule // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 31 (2024, 13. marts), 4. lpp.

14. Novada bibliotekāri tiekas seminārā : [par Limbažu novada bibliotēku darbinieku semināru Limbažu Galvenajā bibliotēkā] // Limbažu Novada Ziņas. - Nr. 2 (2024, 7. marts), 15. lpp.
15. Frīdenfelde, Sarmīte. Tikšanās ar mākslinieci un bērnu grāmatu autori Initu Zērieti : [par tikšanos Alojās Ausekļa vidusskolā (Limbažu novads) Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstītā Alojās pilsētas bibliotēkas projekta "Lasītprieks vieno" ietvaros] / Sarmīte Frīdenfelde // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 33 (2024, 19. marts), 5. lpp.
16. Purmale, Mārīte, 1957-. Viļķenē atver jauno Anitas Gulbes-Trumpes grāmatu : [par tikšanos ar rakstnieci, grāmatas "Kafejnīca "Rostoka"" autori Viļķenes bibliotēkā (Limbažu novads)] / Mārīte Purmale // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 36 (2024, 26. marts), 4. lpp.
17. Irmeja, Laura. Salacgrīvas bibliotēkā viesojas politologs Ivars Ijabs : [par tikšanos ar grāmatas "Nepateicīgie" autoru, Eiropas Parlamenta deputātu (Limbažu novads)] / Laura Irmeja // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 36 (2024, 26. marts), 4. lpp.
18. Salacgrīvas bibliotēkā Sonoras Laksbergas zīmējumi : [par zīmējumu izstādi Salacgrīvas bibliotēkā (Limbažu novads)] // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 39 (2024, 5. aprīlis), 2. lpp.
19. Irmeja, Laura. Ainažu bibliotēkā viesojas Ivars Brauns un Iveta Pudāne : [par tikšanos ar dzejnieci I. Pudāni un mecenātu, kuģa kapteinis I. Braunu bibliotēkas lasītāju klubīnā "Vārds" (Limbažu novads)] / Laura Irmeja ; tekstā stāsta I. Brauns, I. Pudāne // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 40 (2024, 9. aprīlis), 4. lpp.
20. Būs pārmaiņas bibliotēkās : [par plānoto Limbažu novada bibliotēku tīkla reorganizāciju] // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 41 (2024, 10. aprīlis), [1.]lpp.
21. Romeiko, Fanija. Viļķenē pulcējas grāmatmīļi : [par Viļķenes bibliotēkas lasītāju klubīnā aktivitātēm (Limbažu novads)] / Fanija Romeiko ; tekstā stāsta bibliotēkas vadītāja Mārīte Purmale // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 43 (2024, 16. aprīlis), 5. lpp.
22. Tiesnese, Ilga, 1962-. Kvalitatīvs un racionāls bibliotēku pakalpojums Limbažu novadā : [par Limbažu novada pašvaldības publisko bibliotēku tīkla reorganizāciju] / Ilga Tiesnese // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 45 (2024, 19. aprīlis), 7. lpp.
23. Alojās bibliotēkā skatāmas pasaku ilustrācijas : [par Ivetas Kreišmanes zīmējumu izstādi "Pasakas jau visu pasaka!" Alojās pilsētas bibliotēkā (Limbažu novads)] // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 47 (2024, 24. aprīlis), [1.]lpp.
24. Kļavis, Aivars, 1953-. Vēstule par Limbažu novada bibliotēku likvidāciju Kultūras ministrijas Bibliotēku padomei : [autora viedoklis] / Aivars Kļavis // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 47 (2024, 24. aprīlis), 5. lpp.
25. Nozares kongresā sumina bibliotekāres : [par Latvijas Bibliotekāru biedrības organizēto kongresu Latvijas Nacionālajā bibliotēkā un Staiceles pilsētas bibliotēkas bibliotekāres Intas Meistes, Pociema bibliotēkas vadītājas Talītas Atvares un Skultes bibliotēkas vadītājas Ritas Lavendeles izvirzīšanu balvas "Gada bibliotekārs 2023" nominācijai] // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 48 (2024, 26. aprīlis), [1.]lpp.
26. Romeiko, Fanija. Bibliotēku nedēļa iesākta jau laikus : [par Bibliotēkas nedēļas pasākumiem Limbažu novada bibliotēkās] / Fanija Romeiko // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 49 (2024, 30. aprīlis), 4. lpp.
27. Strokša, Anita, 1966-. Staiceles bibliotēkas viesis – pilsētai pietuvinātais Lato Lapsa : [par tikšanos ar publicistu, ceļotāju Lato Lapsu Staiceles pilsētas bibliotēkā (Limbažu novads)] / Anita Strokša // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 59 (2024, 3. maijs), 3. lpp.
28. Kultūršoks par Limbažu novada bibliotēku slēgšanu : [sakarā ar televīzijas programmas "LTV 1" raidījuma "Kultūršoks" sižetu] // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 51 (2024, 8. maijs), [1.]lpp.

29. Jance, Diāna, 1970-. Vai mums ir tiesības runāt? : [autores pārdomas : sakarā ar Mežotnes pils izsoli, bibliotēku plānoto slēgšanu Limbažu novadā] / Diāna Jance // Latvijas Avīze. - (Pielikums "Kultūrzīmes", ISSN 2255-9078 ; # 17). - ISSN 1691-1229. - Nr. 88 (2024, 8. maijs), 2. lpp. - Tas pats tiešsaistes laikrakstā "Latvijas Avīze". - (Pielikums "Kultūrzīmes" ; # 17). - Nr. 88 (2024, 8. maijs), 2. lp.
30. Frīdenfelde, Sarmīte. Alojā viesojās bērnu grāmatu autore Līga Rozentāle : [par Alojās Ausekļa vidusskolas (Limbažu novads) 1.–3. klašu skolēnu tikšanos ar rakstnieci Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstītā Alojās pilsētas bibliotēkas projekta "Lasītprieks vieno" ietvaros] / Sarmīte Frīdenfelde // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 51 (2024, 8. maijs), 5. lpp.
31. Špats, Andris Ansis, 1943-. Partokrātiska tumsonība Limbažos pret kultūru tautā. Argumenti Bīriņu un citu bibliotēku aizstāvībai : [par bibliotēku plānoto slēgšanu Limbažu novadā] / Andris Ansis Špats // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 53 (2024, 14. maijs), 6. lpp.
32. Romeiko, Fanija. Grāmatu mīļotājas satiekas pirmajā Latvijas grāmatu blogeru forumā : [par Pociema bibliotēkas (Limbažu novads) galvenās bibliotekāres Talitas Atvares un jogas skolotājas, grāmatu blogeres Kristīnes Someres piedalīšanos lasīšanas veicināšanas pasākumā Ogres Centrālajā bibliotēkā] / Fanija Romeiko ; tekstā stāsta T. Atvare // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 54 (2024, 15. maijs), 4. lpp.
33. Paegle, Laila, 1965-. Limbažu, Viļķenes un Umurgas skolēniem – panākumi konkursā Saules ritmi : [par Limbažu novada skolēnu vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas konkursa rezultātiem] / Laila Paegle // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 54 (2024, 15. maijs), 5. lpp.
34. Strokša, Anita, 1966-. Eiropas diena Staiceles bibliotēkā : [par diskusiju "Aprites ekonomikai, jeb – ko 20 gadi Eiropas Savienībā mainījuši mūsu saimniekošanā" Staiceles pilsētas bibliotēkā (Limbažu novads)] / Anita Strokša // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 56 (2024, 21. maijs), 5. lpp.
35. Romeiko, Fanija. Viļķenē noslēgta sestā erudītu konkursa sezona : [par konkursa norisi Viļķenes Kultūras namā (Limbažu novads)] / Fanija Romeiko ; tekstā stāsta Viļķenes bibliotēkas galvenā bibliotekāre Mārīte Purmale // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 56 (2024, 21. maijs), 5. lpp.
36. Latvijas Bibliotēku padome atbalsta reorganizāciju novadā : [par septiņu pagastu bibliotēku - Straumes, Stienes, Ārciema, Bīriņu, Vitrupes, Katvaru un Braslavas – reorganizāciju Limbažu novadā] // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 57 (2024, 22. maijs), [1.]lpp.
37. Staiceles bibliotēka aicina uz karnevālu : [par pasākumu "Kad satiekas gadsimti" Staiceles pilsētas bibliotēkā (Limbažu novads)] // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 58 (2024, 24. maijs), [1.]lpp.
38. Staiceles bibliotēkā aizvadīta Digitālā nedēļa : [par Digitālās nedēļas pasākumiem Staiceles pilsētas bibliotēkā (Limbažu novads)] / tekstā stāsta bibliotēkas vadītāja Anita Strokša ; sagatavoja Līga Liepiņa // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 62 (2024, 4. jūnijs), 5. lpp.
39. Romeiko, Fanija. Limbažu Valsts ģimnāzijas trešklasnieki tikās ar rakstnieku Martu Pujātu : [par tikšanos ar rakstnieku un dzejnieku Limbažu Galvenajā bibliotēkā Valsts kultūrkapitāla fonda projekta "Ieraugi pasaulī dzejolī" ietvaros] / Fanija Romeiko ; tekstā stāsta M. Pujāts // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 63 (2024, 5. jūnijs), 4. lpp.
40. Kukule, Valentīna. Lādezera bibliotēkas lasītāji dodas ekskursijā : [par lasīšanas veicināšanas pasākumu (Limbažu novads)] / Valentīna Kukule // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 65 (2024, 11. jūnijs), 5. lpp.
41. Liepiņa, Līga. Limbažu novada bibliotekāri satiekas ar kolēģiem Dobelē : [par bibliotekāru pieredzes apmaiņas braucienu uz Dobeles novada Centrālo bibliotēku] / Līga Liepiņa // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 66 (2024, 12. jūnijs), 2. lpp.
42. Irmeja, Laura. Ainažu Jūrskolas muzejs tiek ar lasītāju klubiņu Vārds : [par jūrskolas muzeja krājuma glabātājas Antras Dūcītes viesošanās Ainažu bibliotēkā (Limbažu novads)] / Laura Irmeja ; tekstā stāsta A. Dūcīte // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 66 (2024, 12. jūnijs), 3. lpp.

43. Karnevālā Staiceļē satikās bērnu grāmatu varoņi : [par Staiceles pilsētas bibliotēkas (Limbažu novads) rīkoto pasākumu "Kad gadsimti satiekas"] / sagatavoja Laura Irmeja // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 68 (2024, 18. jūnijs), 5. lpp.
44. Romeiko, Fanija. Pieņemts lēmums par bibliotēku reorganizāciju : [par Limbažu novada pašvaldības bibliotēku reorganizāciju] / Fanija Romeiko // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 71 (2024, 26. jūnijs), 4. lpp.
45. Purmale, Mārīte, 1957-. Reiz bija... : [par Vitrupes bibliotēkas (Limbažu novads) vēsturi : sakarā ar bibliotēkas 115. gadadienu un bibliotēkas reorganizāciju] / Mārīte Purmale // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 76 (2024, 9. jūlijs), 3. lpp.
46. Salacgrīvas bibliotēkā skatāmi Ziedi tuvplānā : [par fotogrāfa Andra Soma darbu izstādi bibliotēkā (Limbažu novads)] // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 78 (2024, 12. jūlijs), [1.]lpp.
47. Šīmanis, Gints, 1964-. Jūrnieki tiekas Salacgrīvā : [par tālbraucēju kapteiņu tikšanos Salacgrīvas bibliotēkā (Limbažu novads) Zvejnieku svētku ietvaros] / Gints Šīmanis // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 79 (2024, 16. jūlijs), 4. lpp.
48. Šīmanis, Gints, 1964-. Salacgrīvā atvērts jau piektais Zutiņš : [par literārā almanaha "Zutiņš" atvēršanas svētkiem Salacgrīvas bibliotēkā (Limbažu novads)] / Gints Šīmanis // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 85 (2024, 30. jūlijs), 4. lpp.
49. Limbažu novads – līdaka, kas ielaista mierīgā diķī? : [par novada mazo publisko bibliotēku reorganizāciju : Latvijas Republikas kultūras ministres padomnieces, ministrijas Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļas vecākās referentes, novada domes priekšsēdētāja, izpilddirektora, Kultūras pārvaldes vadītājas, Limbažu Galvenās bibliotēkas vadītājas, Stienes bibliotēkas vadītājas diskusija] / Signe Grūbe, Vanda Bērziņa, Dagnis Straubergs, Artis Ārgalis, Evija Keisele, Elīna Lilenblate, Liene Ungure ; ar Stienes bibliotēkas lasītājas Nioles Krastiņas komentāru ; pierakstīja Diāna Jance // Latvijas Avīze. - (Pielikums "Kultūrziņmes", ISSN 2255-9078 ; # 19). - ISSN 1691-1229. - Nr. 98 (2024, 22. maijs), 4.-5. lpp. - Tas pats tiešsaistes laikrakstā "Latvijas Avīze". - (Pielikums "Kultūrziņmes" ; # 19). - Nr. 98 (2024, 22. maijs), 4.-5. lpp.
50. Melne, Edīte. Pociema bibliotēkā strādās Laima Bernšteine : [Limbažu novads] / Edīte Melne // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 98 (2024, 28. augusts), 4. lpp.
51. Purmale, Mārīte, 1957-. Daļa Baumaņu Kārļa Viļķenes pamatskolas grāmatu krājuma pārceļo uz vietējo bibliotēku : [par Viļķenes pagasta (Limbažu novads) bibliotēkas krājuma papildinājumu] / Mārīte Purmale // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 95 (2024, 21. augusts), 4. lpp.
52. Imša, Edmunds. Bibliotēkām neviens neraksta. Nāk ciemos : [par Pāles bibliotēkas darbību un pasākumiem (Limbažu novads)] / Edmunds Imša // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 96 (2024, 23. augusts), 6. lpp.
53. Romeiko, Fanija. Bibliotekāri pieredzes apmaiņas braucienā Madonas novadā : [par Limbažu novada bibliotekāru pieredzes apmaiņas braucienu] / Fanija Romeiko // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 101 (2024, 4. septembris), 2. lpp.
54. Zināmi LNGB reorganizēto filiāļu darba laiki : [par Limbažu novada Galvenās bibliotēkas filiāļu pakalpojumu sniegšanas punktu darbību Vidrižos, Viļķenē un Pālē] // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 103 (2024, 10. septembris), [1.]lpp.
55. Romeiko, Fanija. Skultes bibliotēkā seno skolas lietu izstāde : [par seno skolas piederumu izstādi (Limbažu novads)] / Fanija Romeiko ; tekstā stāsta bibliotēkas vadītāja Rīta Lavendele // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 103 (2024, 10. septembris), 5. lpp.

56. Romeiko, Fanija. Salacgrīvā diskutēja par bērnu lasītprasmes veicināšanu : [par tikšanos ar dramaturgu un režisoru Lauri Gundaru Salacgrīvas bibliotēkā (Limbažu novads) Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstītā projekta "Izaugsi, tad sapratīsi" ietvaros] / Fanija Romeiko ; tekstā stāsta L. Gundars, kultūras žurnāliste Liega Piešiņa // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 106 (2024, 17. septembris), 3. lpp.
57. Romeiko, Fanija. LNGB apskatāmas vairākas izstādes : [par Latvijas Nacionālā arhīva Dokumentu preventīvās saglabāšanas departamenta un Latvijas Valsts arhīva speciālistu izveidoto ceļojošo izstādi "Fotogrāfija. Izpēte un restaurācija" un novadnieču Anetes un Ivitas Kirmušu gleznu un ilustrāciju izstādi "Mirkļa iespaidā" Limbažu novada Galvenajā bibliotēkā] / Fanija Romeiko // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 106 (2024, 17. septembris), 4. lpp.
58. Trauki un foto Staiceles bibliotēkā : [par foto izstādi "Kad gadsimti satiekas" un stikla vāžu kolekcijas izstādi Staiceles bibliotēkā (Limbažu novads) // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 107 (2024, 18. septembris), [1.]lpp.
59. Mainīti bibliotēku nosaukumi : [par Limbažu novada domes sēdē 20. jūnijā pieņemto lēmumu par Limbažu Galvenās bibliotēkas un Alojās pilsētas bibliotēkas nosaukumu maiņu un jaunā nolikuma apstiprināšanu] // Limbažu Novada Ziņas. - Nr. 6 (2024, 11. jūlijs), 14. lpp.
60. Šīmanis, Gints, 1964-. Pirms 101 gada Salacgrīvas pusē : [par biedrības "Bibliokuģis Krišjānis Valdemārs" grāmatas "Gaismas pils Salacas krastos" izdošanu] / Gints Šīmanis ; ar kinorežisora Jāņa Streiča komentāriem // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 110 (2024, 25. septembris), 5. lpp.
61. Kalniņa, Aleta. Vidrižu bibliotēka un pamatskola Dzejas svētkos izzina personvārdus : [par Dzejas dienām Vidrižos (Limbažu novads)] / Aleta Kalniņa // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 112 (2024, 1. oktobris), 5. lpp.
62. Paegle, Laila, 1965-. Novada bibliotekāri tiek sezonas pirmajā Metodiskajā dienā : [par bibliotēku darbinieku metodisko dienu Limbažu novada Galvenā bibliotēkā] / Laila Paegle // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 113 (2024, 2. oktobris), 4. lpp.
63. Frīdenfelde, Sarmīte. Alojā viesojas bērnu grāmatu autore Ruta Svaža : [par Alojās Ausekļa vidusskolas skolēnu tikšanos ar grāmatas "Peledēls Gudrinieks" autori un ilustratoru Gustu Linkeviču Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstītā Alojās pilsētas bibliotēkas projekta "Lasītprieks vieno" ietvaros] / Sarmīte Frīdenfelde // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 113 (2024, 2. oktobris), 5. lpp.
64. Romeiko, Fanija. Bibliotekāri konferencē Jūrmalā : [par Limbažu novada bibliotēku darbinieku piedalīšanos Latvijas bibliotekāru novadpētniecības konferencē "Bibliotēku un novadpētnieku sadarbība: lokālās kultūrvides resursu veidošanai un piederības izjūtas veicināšanai ikvienam" Jūrmalā] / Fanija Romeiko // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 114 (2024, 4. oktobris), 3. lpp.
65. Balode, Inta. Saruna Salacgrīvas bibliotēkā ar Astru Tomsoni : [par tikšanos ar novadnieci, dzejnieci, fotogrāfi un sabiedrisko darbinieci (Limbažu novads)] / Inta Balode // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 114 (2024, 4. oktobris), 3. lpp.
66. Šīmanis, Gints, 1964-. Izstāde Smāids vairo mieru Tūjas bibliotēkā : [par ukraiņu mākslinieka Olega Lokteva karikatūru izstādi (Limbažu novads)] / Gints Šīmanis // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 114 (2024, 4. oktobris), 4. lpp.
67. Strokša, Anita, 1966-. Staiceles bibliotēkā Rakstnieks par rakstnieku : [par tikšanos ar rakstnieci un dzejnieci Ingu Gaili Staiceles radošo sieviešu kluba "Stazele" un Valsts kultūrkapitāla fonda finansiāli atbalstītā projekta ietvaros (Limbažu novads)] // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 115 (2024, 8. oktobris), 4. lpp.

68. Romeiko, Fanija. Puikulē skatāma Ainas Tomsonas krūzīšu izstāde : [par krūzīšu kolekcijas izstādi "Atmiņās par ceļojumu" Puikules bibliotēkā (Limbažu novads)] / Fanija Romeiko // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 116 (2024, 9. oktobris), 5. lpp.
69. Romeiko, Fanija. Lādezerā iepazīna skrapbukingu : [par biedrības "Lietussargs" rīkotajām nodarbībām "Apsveikuma kartīte rudens noskaņās" Lādeзера bibliotēkā (Limbažu novads)] / Fanija Romeiko // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 118 (2024, 15. oktobris), 5. lpp.
70. Strokša, Anita, 1966-. Maza, skaista, klusa pilsētiņa jeb tikšanās ar Ingu Jērumu, Leldi Kalēju un Agri Māsēnu : [par tikšanos ar rakstnieci Ingu Jērumu un bijušajiem Valmieras teātra aktieriem Leldi Kalēju un Agri Māsēnu Staiceles bibliotēkā (Limbažu novads)] / Anita Strokša // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 119 (2024, 16. oktobris), 5. lpp.
71. Staiceles bibliotēkā rozēnietes gleznas : [par Silvijas Damsones gleznu izstādi "Jo tik ļoti Dievs pasauli mīlējis" (Limbažu novads)] // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 119 (2024, 16. oktobris), [1.]lpp.
72. Šīmanis, Gints, 1964-. Novada Grāmatu svētki Ainažos : [par svētkiem Ainažu Kultūras namā (Limbažu novads)] / Gints Šīmanis // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 120 (2024, 18. oktobris), 4. lpp.
73. Meistere, Inta. Arno Jundze raksta par Eduardu Veidenbaumu : [par tikšanos ar rakstnieku Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstītā projekta "Rakstnieks par rakstnieku" ietvaros Staiceles bibliotēkā (Limbažu novads)] / Inta Meistere ; tekstā stāsta A. Jundze // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 123 (2024, 25. oktobris), 2. lpp.
74. Šīmanis, Gints, 1964-. Garlība Merķeļa daudzinajums Salacgrīvā : [par vācbaltiešu rakstniekam, publicistam (1769-1850) veltīto izstādi "Merķelis. Latvieši" Salacgrīvas bibliotēkā (Limbažu novads)] / Gints Šīmanis // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 123 (2024, 25. oktobris), 3. lpp.
75. Vidrižu bibliotēkā vietējā kokmākslinieka darbi : [par koka tēlnieka Aigara Zviedra darināto koka figūru izstādi (Limbažu novads)] // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 124 (2024, 29. oktobris), [1.]lpp.
76. Romeiko, Fanija. Puikules bibliotēkas cītīgākie lasītāji devās ekskursijā : [Limbažu novads] / Fanija Romeiko // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 124 (2024, 29. oktobris), 5. lpp.
77. Pociema bibliotēkā – ikmēnēša radošā nodarbība : [par rokdarbnieces Ilzes Zaķes vadīto nodarbību bibliotēkā (Limbažu novads)] // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 124 (2024, 29. oktobris), [1.]lpp.
78. Frīdenfelde, Sarmīte. Alojā tikšanās ar grāmatas Klik-Klik! autori un tulkotāju Dailu Ozolu : [par tikšanos ar literāti Alojā Ausekļa vidusskolā (Limbažu novads) Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstītā Alojā bibliotēkas projekta "Lasītprieks vieno" ietvaros] / Sarmīte Frīdenfelde // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 127 (2024, 5. novembris), 5. lpp.
79. Indriksone, Indra. Skaļās lasīšanas konkurss Mani vārdi Latvijai Puikules bibliotēkā : [par bibliotēkas (Limbažu novads) rīkotā konkursa rezultātiem] / Indra Indriksone // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 133 (2024, 20. novembris), 4. lpp.
80. Frīdenfelde, Sarmīte. Alojā skolēni tiek ar Signi Višku – tulkotāju un grāmatas autori : [par rakstniece viesošanos Alojā Ausekļa vidusskolā un tikšanos ar 1.-4. klašu skolēniem Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstā Alojā bibliotēkas projekta "Lasītprieks vieno" ietvaros] / Sarmīte Frīdenfelde // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 133 (2024, 20. novembris), 5. lpp.
81. Melne, Edīte. Pociema bibliotēkā – meistarklase kartīšu darināšanā : [par Ziemassvētku apsveikumu kartīšu izgatavošanas darbnīcu (Limbažu novads)] / Edīte Melne ; tekstā stāsta nodarbību vadītāja Ilze Zaķe // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 135 (2024, 26. novembris), 4. lpp.
82. Romeiko, Fanija. Ziemeļvalstu literatūras nedēļā iesaistījās arī mūsējie : [par Ziemeļvalstu literatūrai un kultūrai veltītajiem pasākumiem Limbažu novada bibliotēkās] / Fanija Romeiko ; tekstā stāsta Svētciena

bibliotēkas galvenā bibliotekāre Līga Borozdina // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 136 (2024, 27. novembris), 2. lpp.

83. Paļuma, Laura Līva. Divu rakstnieču sadarbībā tapis romāns Mūži akmenī : [par tulkotājas, redaktora, dzejnieces un rakstnieces Dainas Grūbes romāna "Mūži akmenī" atvēršanas pasākumu Staiceles bibliotēkā (Limbažu novads)] / Līva Laura Paļuma // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 136 (2024, 27. novembris), 4. lpp.

84. Šīmanis, Gints, 1964-. Startē Krišjānim Valdemāram veltīts eseju konkurss : [par biedrības "Bibliokuģis "Krišjānis Valdemārs" rīkoto eseju konkursu "Manas izjūtas, pirmoreiz ieraugot jūru"] / Gints Šīmanis // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 139 (2024, 4. decembris), 4. lpp.

85. Romeiko, Fanija. Alojā bibliotēka saņem Voldemāra Caunes balvu : [par bibliotēkāra Voldemāra Caunes (1890-1944) balvas "Gada bibliotekārs darbā ar bērniem un jauniešiem" piešķiršanu Alojā bibliotēkas kolektīvam (Limbažu novads) Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas rīkotās konferences "Laiks. Cilvēki. Bibliotēka." ietvaros] / Fanija Romeiko // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 140 (2024, 6. decembris), [1.], 3. lpp.

86. Indriksone, Inga. Ceļojums uz Islandi – brīnišķīgs piedzīvojums ar Anitu Strokšu : [par tikšanos ar ceļotāju, Staiceles bibliotēkas vadītāju Puikules bibliotēkā (Limbažu novads)] / Inga Indriksone // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 140 (2024, 6. decembris), 2. lpp.

87. Viļķenes bibliotēkas logos skatāma izstāde : [par aušanas pulciņa "Katriņa" darbu izstādi "Ejam ķekatās!"] // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 141 (2024, 10. decembris), [1.]lpp.

88. Tikšanās ar mūziķi Puikules bibliotēkā pirmssvētku laikā : [par mūzikas un dzejas pasākumu bibliotēkā (Limbažu novads)] // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 142 (2024, 11. decembris), [1.]lpp.

89. Frīdenfelde, Sarmīte. Alojā noslēdzies projekts Lasītprieks vieno : [par Valsts kultūrkapitāla fonda finansētā projekta noslēgumu Alojā bibliotēkā (Limbažu novads)] / Sarmīte Frīdenfelde // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 142 (2024, 11. decembris), 2. lpp.